BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
68
11 C
23

MICE 002667

31

E. VI. n.° 3

Iouiani
Pontani
Opera

2667

IOANNIS IOVIANI PONTANI LIBER AMORVM PRIMVS CVIVS TITVLVS EST PARTHENOPEVS.

LIBRVM ALLOQVITVR.

I Munus lepido meo ſodali
Non dura nimium Libelle frōte,
Sed qualē teneræ uolūt puellæ
Inter blanditias, iocosq́; molles
Charis coniugibus ſuis ineſſe.
Legem uerſiculis dedere noſtris
Aetas, et male ſobrius magiſter,
Vt tantum teneras ament puellas,
Vt ſint uirginibus nihil moleſti,
Vt molles, lepidi, leues, iocoſi.
Quos uxor canat in ſinu mariti,
Quos coniunx legat in ſinu puellæ,
Quos diſcant pueri, ſenes & ipſi,
Siqui ſunt pueris ineptiores,
Et caſtos fugiunt, timentq́; uerſus.
Nunc ad te redeo Libelle. felix
I felix, pete nobilem ſodalem,
Inter nequitias amoris omnes
Ludentem in gremio ſuæ Cicellæ,
Cuius lacteolo ſinu tumenti
Surgunt aureolæ duæ papillæ
Quas fecit manibus ſuis Cupido
Maternas imitatus ipſe mammas.

O quid coniuge dulcius uenuſta?
Aut quid charius optimo marito?
Quales ſunt Miniatus, & Cicella.
Sed ne te nimium morer Libelle,
Feſtina Miniatum adire noſtrum,
Qui te tam facili uidebit ore,
Vt poſt millia baſiationum,
Dignum te faciat ſinu Cicellæ.
Hanc tu malueris Libelle ſedem
Quàm ſi ſcrinia Regis ampla dentur.

AD FANNIAM.

C Andidior niuea Veneris mea Fannia planta es
Et Charitum tenero lactea crure magis,
Auroræ prælata coma, prælata nitore.
Hebe munditiis ceſſerit ipſa tuis.
Ceſſerit aſpectu Lede. Hermioneq́; papillis,
Flora genis. cedat Tyndaris ore tibi,
Nigraq́; formoſe furata es lumina Amori,
Et per te cæcus dicitur ille puer.
Naiadum illecebris cum ſis laſciuior, & ſit
Vſq; comes dictis gratia blanda tuis.
Ambroſia hinc teneris ſtillat tibi roſcida labris,
Ambroſia hinc roſeo ſpirat ab ore tibi.
Huius in amplexus ſuperi properate. ſed ipſe
Præueniam, nec tu bella puella neges.
Magna peti fateor, uerum mihi magna petenti
Contingat niueo pectore poſſe frui.
O mihi ſi liceat partes tractare latentis.
Cedite Di, hanc uincam conditione deos.

O bona non tractanda homini. bona digna rapina
Cœlicolum. ſuperis ò bona digna locis.
Deficio, gelidis ſuffundite tempora lymphis,
O deſiderii lenta cupido mei.

Carmen nocturnum ad fores puellæ.

S Ic mihi crudeles iſti placentur ocelli
Qui me luminibus ſurripuere ſuis.
Vt nulla è cunctis æque formoſa puella eſt,
Nec quæ ſit miſero tantum adamata mihi,
Nil formæ natura tuæ, nil cura negauit,
Vna ſupercilii ſi tibi dempta nota.
Nam quãuis molli ſemper ſis dedita amori,
Nulla proterua magis, nulla benigna minus.
Cum tibi ſint placidi mores, ſint mitia corda,
Nulla benigna minus, difficiliſq; magis.
Nam quid dura tuum ſic me contemnis amantem?
Neglectumq; tuas deſpicis ante fores?
Ipſa fugat primas nox intempeſta tenebras
Nulla tamen noſtro mota dolore uenis.
Frigida ſæuit hiems, immitis & ingruit aer,
Excluſum pateris me tamen eſſe foris.
Fannia ſolue fores, mea Fannia, Fannia quæſo
Solue fores, quæſo Fannia ſolue fores.
Et me quem gelidus Boreas contraxit & himber,
In tepido foueas dulcis amica ſinu.
Quod rogo, nec magnũ eſt, & amor ſibi mutua poſcit
Mutuaq; amplexus gaudia poſcit hiems.
At tu quæ dominæ ſeruas dilecta cubile.
Me miſerum, dormis ſcita Lepilli diu.

Si dormis, tibi ſit facilis ſomnusq́ȝ quiesq́ȝ.
Sin uigilas, poſti te rogo deme ſeram.
Scis etenim, quid noſter amor, quid ſpes mea de te
Quid mihi promittat, quæ tibi tanta fides.
Me miſerum, dormis nimium iucunda Lepilli.
Surge age de molli ſurge Lepilli toro.
Nam ſe q̃ primum terris lux candida præfert.
Seq́ȝ dies roſeo ſuſcitat oceano.
Sed tibi quid feci crudelis ſomne? quid inquam
Dure meas frangis ſomnule delicias.
Te decuit noſtris olim deuicte querelis
Lumina iam dominæ deſeruiſſe meæ.
An'ne deum mentes, an liuor numina uexat?
Quos iuuat & noſtra commoditate frui.
Nam te, ſi inuidia crudelis ſomne uacares,
Par fuerit mores noctis habere bonos.
Nox facilem cupido ſemper ſe præbet amanti.
Nox iuuenum curis obſequioſa fauet.
Illa meos quotiens cuſtodem fallere iuſſos
Clam tulit ad lectum, quo iacet illa, pedes.
Et quotiens uigili quãuis cum matre iaceret.
Illa meo fœmori iunxit amica fœmur.
At tibi ſomne tuis ſemper ſopor abſit ocellis
Imprecor, & ſemper lumina aperta geras.
Quæq́ȝ papauereis tecum fers pocula ſuccis,
Rupta cadant, & ſis peruigil ipſe diu.
Salue difficili ſubnixus peſſule poſti.
Limina quiq́ȝ tua claudis iniqua ſera.
Vos mihi nunc faciles aditus præſtate roganti
Ad dominamq́ȝ meam pandite quã ſit iter?

Vos ego Panchæo ſupplex uenerabor odore.
Floribus è uernis, pictáq; ſerta dabo:
Vobis myrteolo ſpargam de flore liquorem,
Vobis de roſeo lympha madore fluet.
O male, quod fletu nequicquam abſumor inani.
Deſpectasq; meas peſſule lente preces.
Sic tibi nec longæ charies nec ruga ſenectæ
Officiat, nec te ſentiat ignis edax.
Sic tibi nec raucæ ſtridet quæ lamina ſerræ
Nec queat ulla tibi ſæua nocere manus.
Furtiuus clauſo ſenſim te ſubtrahe poſti,
Vt pateat moto cardine laxa foris.
Sed mihi quid lacrimæ proſunt? quid uota? preces'ue?
Roboribus duris nulla ſubeſt pietas.
Crudeles poſtes, crudelis ianua, tuq;
Tam male grate meis peſſule deliciis.
Vos ſitus obducat. uobis non æqua ſecuris
Sæuiat, & cuneis inſtet acerba manus.
In uos irati procurſent undiq; amantes.
Ingerat hic lapides, inferat ille faces.
Ergo ubi tam duræ conſumpſi tempora noctis
Mortua quid prodeſt membra referre domum?
Hic moriar, ſit & hæc mihi funeris author acerbi
Ianua, ſint tumulus limina & ipſa meus.

AD FANNIAM.

PVella molli delicatior roſa,
Quam uernus aer parturit,
Dulcíq; rore Memnonis nigri parens
Rigat ſuaui in hortulo,

Quæ mane primo roſcidis cinctos foliis
Ornat nitentis ramulos,
Vbi rubentem gemmeos ſcandens æquos
Phœbus peragrat æthera.
Tunc languidi floris breue & moriens decus
Comas reflectit laſſulas.
Mox prona nudo decidit cacumine
Honorq; tam breuis perit.
Sic forma primis floret annis. indecens
Vbi ſenectus aduenit.
Heu languet oris aurei nitens color.
Quod ruga turpis exarat.
Perit comarum fulgor, & frontis decus,
Dentesq; flauent candidi.
Pectus papillis inuenuſtum languidis
Sinus recondet ſordidus.
Quod nunc eois lucidum gemmis nitet
Tenuisq; ueſtit faſcia.
Nullas amantis audies mœſti preces,
Duram querentis ianuam.
Non ſerta lentis fixa cernes poſtibus
Excluſi amantis munera.
Sed ſola noctes frigido cubas toro
Nulli petita conteres.
Quin hoc iuuentæ floridum atq; dulce uer,
Breuemq; florem carpimus.
Poſt luſtra quinq; iam ſenectus incipit
Latensq; ſurrepit modo.
Quare meorum ò aura ſuauis ignium
Dies agamus candidos,

Noctesq; diuæ conteramus integras,
Quæ mane lucet heſperus.

Ad pueros de Columba.

Vi ueſtrum niueam meam columbam
Donabo ò pueri? tibi ne Iuli,
Num Cœli tibi? num tibi Nearche?
Non uobis dabimus mali cynædi.
Non uos munere tam elegante digni.
Quin ite illepidi atq; inelegantes.
Ales nam Veneris nitore gaudet
Odit ſorditiem, infictiasq;,
Inſulſos fugit, & parum uenuſtos.
Sed cui nam cupis ò Columba munus
Deferri? ſcio, nam meam puellam
Amas plus oculis tuis, nec ulla
Viuit mundior, elegantior'ue,
Hæc te in delitiis habebit, hæc te
Præponet nitidis ſuis ocellis.
Nec tanti faciet ſuam ſororem.
Huius tu in gremio beata ludes
Et circum ſiliens manus ſinumq;
Interdum aureolas petes papillas.
Verum tunc caueas, proter ua ne ſis,
Nam pœnas dabis, & quidem ſeueras,
Tantillum modo tam uenuſta poma
De tactu uities. & eſt Diones
Tutelæ hortulus ille dedicatus.
Numen lædere tu tuum caueto.
Impune hoc facies uolente diua,

Vt cum te roſeo ore ſuauiatur
Roſtrum purpureis premens labellis.
Mellitam rapias iocoſa linguam,
Et tot baſia, totq; baſiabis
Donec nectarei fluant liquores.

Queritur de ingenii tenuitate.

Erii montes, & mollia prata, nemusq;,
Et uos carminibus flumina nota meis,
Quòd me tam gracilem uoluiſtis ferrè poetam,
Indignor, magnæ laudis amore calens.
Nam mihi iam pridem tenues agitantur amores,
Attritamq; ſequor uatibus ipſe uiam
Intactos auſus nec dum contingere fontes,
Arduus & ſummi carpere montis iter.
Hic ubi Pierio recubans Lucretius antro
Concinuit Latio carmina digna ſono,
Ac rarum Siculus fœcundo pectore uates
Rerum naturæ condidit author opus.
Sed tamen ante diem quicquid properatur, acerbũ eſt,
Maturumq; ſuo tempore quicquid erit.
Omnia fert ætas, & perficit omnia tempus,
Nec ſerum quicq̃ tempus & hora ferunt.
Prima uelim teneris intendat amoribus ætas
Cantet & ad citharam noſtra Camœna ſuam
Ac primum teneros miretur Fannia uerſus.
Quos mea demulcens pectora dictat Amor,
Laſciuumq; prius me ſentiat Vmbria uatem
Gaudeat & noſtro carmine lector amans.
Sera meis ueniet, ueniet ſi fama libellis

In pretio cum ſit noſtra ſenecta ſuo.
Tunc ego Caſtalias (uiuam modo) pronus ad undas
Perfundam ſancto labra liquore ſenex.
Quatuor & referam digeſta elementa figuris,
Primum ignis, poſt hunc aeris eſſe locum.
Terra ſit ut media mundi regione locata,
Nixa ſuis opibus, pondere tuta ſuo.
Interualla tenens diſtantia partibus aeque
Bruta quidem, & ſolido ſorte recepta loco.
Quam pater Oceanus ſpumantibus abluit undis
Amplectens, medio diſſociatq; freto.
Sint duo prӕterea, quorum ſublimis ab arcto,
Imus ab oppoſito dicitur axe polus.
Hos circum immenſi uoluatur machina mundi,
Nec tamen impoſitum ſentiat axis onus.
Deniq; gignendis quӕ nam ſint ſemina rebus.
Vnde ſuos ortus edita quӕq; trahant.
Vnde pauor ceruis, rabies atq; ira leonum,
Rauca'q; cur cornix, & bene cantet olor.
Quid calidi fontes himbri, quid noctibus Hammon
Ferueat, & medio frigeat uſq; die.
Quem dederit rebus finem natura creandis.
Centauri nunquid, Scylla uel eſſe queant.
Cur non luna ſuo, ſed fratris luceat igni.
Quid uehat & Procyon, quid uehat ortus equi.
Felices animӕ fatis melioribus uſӕ
Cura quibus primis talia noſſe fuit.
Non illis ſtudium gemmӕ, non dira cupido,
Diuitis aut auri pernicioſa ſitis.
Sed ſuperum caſto rimabant pectore templum.

Et fruſtra miſeri pulſabant limina amantes,
Floridaq; obductis ſerta dabant foribus.
Sicq; diu uiduo permanſit fida cubili,
Hinc etiam cineres ingemuit ra uiri.
Hoc caſtam decuit, ſic expectare decebat,
Virginis hæc fuerant conſcia ſigna bonæ.
Tunc mea fælices implebant carbaſa uenti
Vnus eram de quo diceret omnis amans.
Ipſi ridebat cœlum mihi, & ipſa fauorem
Spondebant rebus fata benigna meis.
O quotiens Solem cernenti interciditillud,
En quanto melior ſors mea ſorte tua eſt,
Dicebam lymphis, quæ nunc ſic curritis undæ
Vos rapidum certe continuatis iter.
Dicebam ſiluis, quæ nunc ſine fronde rigetis
Vos nunc formoſas indueretis opes.
Fronderent colles, florerent gramina, noſtra
Si bona nouiſſet, mellificaret apis.
Nidum auis in ſiluis, oblitaq; ſemper amati
Coniugis, extrueres Halcyonea mari.
Scylla patrem cupias, Thereu gaude in Philomena,
In ſcopulis Echo, flore Hyacinthe nouo.
At uos nunc undæ quæ ſic iam curritis undæ
Currite, feſtinum iam celeretis iter.
Et uos ò ſiluæ, quæ nunc ſine fronde rigetis,
Gaudete arentis depoſuiſſe comas.
Arerent colles, ſqualerent gramina, noſtra
Si mala ſentiret, mella relinquat apis.
Nidum auis in ſiluis, memor & tibi ſemper amati
Coniugis erueres Halcyonea mari.

Scylla patrem fugias. Thereu mœre in Philomena,
In ſcopulis Echo, flore Hyacinthe tuo.
Cor dolet, & gelidus torpet ſub pectore ſanguis.
Sed tamen inuitum dicere cogit amor.
Mens abit, & mutis iam lingua in faucibus hæret,
At dolor iratum cogit acerba queri.
Vnde meas primum ſumam Fauſtina querelas?
Quod mihi principium, qui mihi finis erit?
Vana fidem, & caſti fregiſti iura pudoris.
Vana deos teſtes fallere uana potes?
Ingrata & miſeri contemnere munus amantis,
Obſequiiq; potes non memor eſſe mei.
At quondam Libycis leo dum mugiret arenis,
Saucius Androcli munere ſenſit opem.
Inde comes ſocio permanſit fidus in antro,
Et pretium uictus raptaq; præda fuit.
Cumq; cruentaſſet Romanum cæde theatrum,
Abſtinuit medicas ille ferire manus.
Scilicet humanis aliena eſt gratia rebus,
Iuſtius ingenium debet ineſſe feris.
Quid ſi me longæ premerent incommoda uitæ?
Inficeretq; meum cana ſenecta caput?
Non ſic Thitono coniunx eo dereli cto,
Eſt illum uiduo paſſa iacere toro.
Quamuis ille ſenex, quis foret ipſa puella,
Non tamen ipſa ſuum ſpreuit iniqua ſenem.
Sed lacrimis charum ſatiabat mœſta cubile,
Cum iuga luciferis mane ligaret equis.
Indoluitq; ſuos lucem depoſcere currus,
Officio cupiens præpoſuiſſe torum.

Nec minus Auroræ, q̃ ſummo grata Tonanti,
Olim Dircæis nox geminata iugis.
Scilicet huic teneri ſuberat quia cura pudoris,
Atq; fides conſtans, ingenuusq; pudor.
Sed caue neglectos, quos nec periura uereris,
Nulla quidem læſis gratia cœlicolis.
Teſtis Apollineæ Neptunnia mœnia Troiæ,
Dardaniumq; genus, Dardaniusq; cinis.
Teſtis, qui falſi propter periuria nati,
Indidit Aegeo nomina uana mari.
Si non iuratæ ſpreuiſſet tela Dianæ,
Cydippen fruſtra commonuiſſet amans.
Hoc eſt, q miſeras deterrent fulmina gentes,
Hoc dedit irato tela triſulca Ioui.
Vidi ego quæ Veneris fallendo iura reſoluit,
Perfidiæ pœnas ſæpe luiſſe graues.
Vidi & quæ roſeo fuerant ſuffuſa rubore,
Pallida, & in lentas ora reuerſa genas.
Et nitidos olim dentes mutaſſe colorem,
Proq; coma, niueam ſurgere caniciem.
Sed prius aut Mauro ueniam fera præda leoni,
Meq; uel irati ſorbeat unda maris,
Aut mea Caucaſeæ diſcerpant membra uolucres
Aut Diomedeis deuorer in ſtabulis,
Quàm tibi uel minimo fuerint periuria damno
Sis periura licet, ſi modo bella manes.
Hanc faciem uitient dentes? hunc frontis honorem
Canicies? decus hoc ruga ſenilis aret?
Parce Venus, non eſt, mea non periura puella,
Non periura quidem ſiqua puella leuis.

Hoc uitium formæ eſt, cunctis hæc menda puellis,
Si uitium leuitas, nulla puella bona eſt.
Te meminiſſe decet dum coniuge ſæpe relicto
Mauortis cupidi dulce cubile petis.
Nec contenta deo, nemorum deſerta colebas,
Et tibi Marte tuo carior alter erat.
Nec foret Aeneas, ſi non Simoentia rupes,
Conſcia deliciis eſſet & ipſa tuis.
Siquid peccatum eſt, ſiquid meruiſſe fatetur,
Iuppiter in noſtrum pœna ſit ipſa caput.
Pœna feros animos, & neſcia corda remitti,
Pœnaq; Salmoneum, Pyrithoumq; decet.
Pœna deos auſum debellauiſſe Typhoea.
Pœna decet Nyoben, Biblyda pœna decet.
At non pœna decet iurantem uana puellam,
Sit pœnæ hoc illi pœnituiſſe ſatis.
Pœnituit. tu parce pater, nam ſponte fatenti
Lex fauet, & magno eſt gratia magna tibi.
Tu quoq; uita tuo ſiquid peccauit amanti,
Da ueniam, merui nil ego, iuſſit amor.
Iuſſit amor, magno quis enim non cædat amori?
In Cycnum, in pluuiam, qui iubet Ire Iouem.
Non ſubit illius felicis temporis hora,
Cum mihi ſuſpirans talia uiſa queri,
Nec poterant ipſi ſuccurrere uerba petenti,
Quippe diſerta recens uerba premebat amor.
O utinam, & uereor ne ſim tibi uilis in iſto.
Mutua ſit de me cura futura tibi.
Qualiſcunq; tamen ſeris licet urgear annis,
Vnus eris, quem me ſemper amare iuuet.

Tu meus unus eris, q̃uis meus eſſe recuſes,
Sis licet alterius, tu meus unus eris.
Interea tumidis ſtillat tibi riuus ocellis,
Humentesq́; rigat candida gutta genas.
Ipſe ego ſolando lacrimas ſuper ora cadentis
Siccabam digitis anxius uſq; meis.
Iurabam demens fallendi neſcius artis,
Cum mens certa mihi, certus & eſſet amor,
Tecum compoſitæ uenturum ad fata ſenectæ,
Manſuramq́; meam tempus in omne fidem.
Tecum poſt cineres, poſt dona ingrata ſepulchri,
Traiecturum una flumina nigra rate.
Ipſe idem, mea ſis eadem cupioq́; rogoq́;
Mutua utrinq; fides, firmus utrinq; & amor.
Cura eadem mihi ſis, eadem tibi cura Philippus.
Hoc ſibi & ipſa fides, hoc quoq; poſcit amor.

AD FANNIAM.

a Mābo mea chara Fanniella
Ocellus Veneris, decusq́; Amoris
Iube iſtec tibi baſiem labella
Succiplena, tenella, mollicella
Amābo mea uita, ſuauiumq́;
Face iſtam mihi gratiam petenti
Ah quid lenta tuum times maritum
Ne time, leuiter ſuauiabor.
Apes ut tenero ſtudens liquori
Libat ſumma Thymi, aut Crocon rubentem,
Summa uix tibi ſuxerim labella,
Iſtec dico labella mollicella.

Quæ me tam facient cito beatum,
Quàm fiam cito, ſi neges miſellus.

AVRAM ALLOQVITVR.

Vra ſyluarum, nemorumq́; cultrix
Cynthiæ feſſæ gelidum leuamen
O quies laſſis, fugientibusq́;
Pana Napæis.
Grata paſcenti niueas capellas,
Propter amphryſi uenerantis undas,
Seu colit gratum nemus, atq; amati
Daphnidis Idan,
Cynthio ſemper dea grata, ſemper
Dulcis illius comes, ò laborum
O quies æſtus Cephalo uirenti in
Vertice Hymeti.
Linque florentis dea blanda colles
Siue in umbroſos gelidosq́; ſaltus
Menalos, aut Parthenio in antro
Lenta uagaris.
Siue Spartanis celebrata Nymphis
Taygeta, aut molles Phrygiæ receſſus,
Seu tenent uerno Zephyro tepenti
Litore Baiæ.
Hic ubi noſtri quotiens amores
Me ſine, & lympha fruitur ſalubri
Fannia, heu torpet gelidus ſub imo
Pectore ſanguis.
Quæ modo in molli ſtudioſa arena
Ludit, & circum niueæ ſorores

Curſitant, pictas uario legentes
Littore conchas.
Qualis in uernis Erycina pratis
Gratiis certans, ſtudio recentis
Deligit flores, modo ſe fluenti
Abluit amni.
Interim occulto latitans frutecto
Faunus, armentiq; deus magiſter
Ebibunt molles auido fouentes
Pectore flammas.
Huc age & greſſus moueas uirenteis
Floribus nectens croceos capillos,
Pinnulis afflans roſeos odores,
Ambroſiamq;.
Sed leues tecum uolitent Amores
Quiſq; candentis iaculans ſagittas,
Sed meum certent facibus cruentum
Vrere pectus.
Vrar, & centum pariter ſagittis
Figar, ac de me cupiant triumphum,
Vel leuem immitis modo ſentiat ſi
Illa fauillam.
Sed quis heu noſtris calor in medullis
Feruet? en quali exagitamur æſtu?
Tu meos ò nunc releuans calores
Aura uenito.

DE QVALITATE AMANTVM.

m Iſer qui amat, uidetq; quod cupit nunq̄,
Magis miſer, qui amat, uidetq; nec tangit,

Miſerrimus, qui amat, uidetq́; tangitq́;,
Nec tangit, ut uult, nec ſibi gerit morem.
Expertus hanc ſententiam miſer dico.
At cui tot inſunt commoda, ac facultates,
Diis is eſt profecto amans adæquandus.

AD PVELLAS.

O Dulces animi mei lepores,
Solæ deliciæ meæ Camœnæ,
O plus q̃ Veneris papilla bellæ,
Et Nympharum oculis uenuſtiores
Amàbo, mea baſiate labra.
Da mi baſia Gelliana mille,
Da quot Lesbia iam dedit Catullo,
His addas uelo millies trecenta.
Da dulcis totidem Medulliena.
O deſiderium mei furoris
Phyrne conſere labra cum labellis.
Pugnent humidulæ per ora linguæ.
Innitens manibus, meoq́; collo
Pendens, in numerum & modum columbæ
Cœli ſydera uince baſiando.
Hyblæo Glycea ſuauior liquore
Si me uel digito ſemel laceſſas,
Cordis deliquium mei uidebis.
Sed me nunc animus meus relinquit.
Ah me nunc fugis, ah fugis miſelle,
Clitinam petis, & petis Velinam,
Qui fiet, miſer ut duobus unus
Viuas pectoribus? redi miſelle

Nam ſi Fannia uiderit uagantem,
Inuitum capiet, tibiq; pennas
Victrix eripiet, redire nunq̄
Ad me tu poteris, moriq; coges.

AD CHARISIVM.

Fannia formoſa eſt, Chariſi Fannia pulchra eſt,
Totaq; molliculd eſt, totaq; lacteola eſt,
Et cum lucidulos in me conuertit ocellos,
Tota Venus, tota eſt Fannia nequitia.
Baſiaq; humidulis cum ſumit rapta labellis,
Tum mihi de coelo ſpargitur Ambroſia.
Hæc mihi præripuit ſenſus, & amara uidendo
Vulnera dat, lacrimis excubat illa meis.

QVERITVR ANTE LIMEN Puellæ.

Hic me marmoreum faceret deus, hic ego ſaxum
Quod premeret pedibus Fannia dura ſuis.
Nam quotiens ſacri peteret pia limina templi,
Per mea membra ſuum ſaxea ferret iter.
Et quotiens feſtis redeunt ſua ſacra diebus,
Limine prodiret conſpicienda ſuo.
Tunc ego marmoreus q̄uis, nec ſenſile ſaxum,
Gauderem nitidis ipſe premi pedibus.
Nam nihil eſt coeli ſubter regione creatum,
Quod non delicias norit habere ſuas.
Quodſiquid Venerem, Veneris ſeu ſpicula neſcit,
Durities artus induat illa meos.
Et ſi te biduum cogar caruiſſe, neceſſe eſt.
In ſpeciemq; abeat noſtra figura rudem.

Vna dies tantum eſt, qua te non Fannia uidi,
Et ſine iam uideor ſenſibus eſſe meis.
Altera q̃ uereor ne ſit lux inuida nobis,
Et ſim de noſtro nomine pondus iners.
Quicquid ero, merear cum de te Fannia maius,
O ſaltem ſtrophium poſſit id eſſe tuum.

AD BACCHVM.

n Vnc ederis ſertisq́; nouos innecte corymbos
Nunc tua circundent tempora Bacche roſæ.
Nunc uiridis flauas ſuſpendat pampinus uuas,
Ingeminetq́; nouas ebria menſa dapes.
Nam mea Parnaſi rediens è collibus audet
Ludere Romanis Calliopea modis,
Inq́; choro iuuenum molli ſaltante puella,
Sopitos longo tempore ferre ſales.
Aoniumq́; mouet circum tua pocula plectrum,
Eu ohe Bacche canens ad tua feſta ueni.
Tu quoq; nobilibus pretium iam Laure poetis,
Laure tuum nobis porrige fronde decus.
Et mea Phœbeis ornentur tempora ſertis,
Vt merear nomen uatis habere noui.
Stultus ego, fieri credam qui fronde poetam,
Non Laurus uatem, ſed ſua Muſa facit.

LVDIT POETICE.

i Am ſatis eſt molli reſidem luſiſſe ſub umbra,
Noſtraq́; nympharum ſcripta tuliſſe choris.
Nunc iuuat & fortis Troiana in prœlia fratres,
Dardaniosq́; iterum ducere in arma duces.

Nunc iuuat & multa fœdatum cæde Patroclon,
Hectorea raptum commemorare manu.
Aeacidæ ut telo cecidit ferus Hector, ut arcu
Tabifico Paridis concidit Aeacides.
Ferueat ut nimium confidens Troilus armis,
Vulneret incautum Theſſalis haſta latus,
Vtq; Neoptolemi diſiecta ſit Ilios armis,
Vt Priamus patrios corruit ante deos.
Scilicet in magnis quærenda eſt gloria rebus,
Hinc ueniant capiti Laurea ſerta meo.
Quod ſi forte animis reſpondent carmina noſtris,
Vel Crœſi fuerint uilia regna mihi.
Felices nimium, fortunatosq; poetas,
Et qui Penea tempora fronde tegunt,
Vna dies ſatis eſt hominum delere labores,
Vatibus at certe morte carere datum.
O utinam & noſtri fugiant nigra fata libelli,
Et ſit perpetuo non ſine honore rogus.
O ſi poſt cineres & me quoq; iactet alumnum
Vmbria carminibus non inhonora meis,
Vmbria Pieridum cultrix, patria alta Properti,
Quæ me non humili candida monte tulit.
Vigia quem gelidis placidus circumfluit undis,
Et Nar ſulphureis fontibus uſq; calens.
Hic ubi me uiridi puerum ſub ualle canentem
Audiit irrigui cærula nympha loci,
Atq; ait, antra puer muſcoſi fontis, & iſta
Tecta petas, en hæc quæ tibi ſerta paro.
Si mecum hoc uiridi libeat conſidere prato,
Tu mea cura puer, tu meus ardor eris.

Hanc tibi nos dabimus, ne ſis modo durus amanti,
Quam dederat nobis Delius ante lyram.
Plura locuturam ſubitus deterruit horror,
Immerſitq; ſuis fontibus illa caput.
Liber adeſt, quem maturis uindemia ramis.
Cincta uocat, lateri dolia plena ferens.
Hunc circum Satyri uolitant uiridesq; Napææ,
Aebrietasq; rubens, & male ſanus Amor,
Ac reſidens pando uetulus Silenus aſello,
Cui comes à dextra parte Priapus erat.
Tympana pars, alii quatiebant terga iuuenci,
Pars canit, & choreas ducit utraq; manu,
E quibus hæc unus lingua titubante ferebat.
Vt reor à calamis Pan Tegeæus erat.
Primus deuictis rediens Lenæus ab Indis
Impoſuit capiti ſerta nouella ſuo.
Primus pampinea docuit de uite liquorem
Exprimere, & puris dulcia mella fauis.
Primus & inſtituit plenis conuiuia menſis,
Inſolitasq; mero concelebrare dapes.
Per te blanda Venus, per te iucunda uoluptas,
Et ſine te luſus, deliciæq; iacent.
Bacche quies rerum, terror quoq; Bacche gigantum,
Subſidium uictis iam prope Bacche deis.
Hinc Thebas canit, & Semelen, interq; canendum
Vrceus huic anſa deficiente cadit.
Quem de more humeris ſuſpenſum ſemper habebat,
Ille dolet ſitiens, præq; pudore tacet.
Ridet turba frequens, in primis ridet & ipſe
Euchius, at comites indoluere ſenis.

Sed te dum Phrygiæ deterrent claſſica pugnæ
Ad ueteres luſus ò mea Muſa redis.
Nunquid dura nimis tibi Martia caſtra uidentur?
Ocia quæ ſemper, delicias'q; colis.
Scilicet in nobis eſt conſuetudo magiſtra.
Hæc ſtudia, hæc artes ingenioſa facit.
Quòd ſi conſueſces paulum ſudare ſub armis,
Mox tibi fidenti Martius ardor erit.

QVERITVR DE NIMIO *& nouo amore.*

Ecce nouum nobis indicit Cypria bellum,
Ecce alias in me ſumit Amor faculas.
Mater io, iuuenem quis me tibi dulcibus annis
Eripit, & mœſtos ingerit in cineres?
Nam mea crudeles tetigerunt corda ſagittæ,
Atq; animam petiit uulneris aſperitas.
Mater io, mea mater io ſuccurre dolenti,
Mater io, migrat ſpiritus in tenebras,
Et tu chara tuo ſoror ò dulciſſima fratri,
Ac per quam fuerat uiuere dulce magis,
Iamq; uale, & cineres fratris germana repone,
Curabis'q; pias funeris exequias.
Cinnama ſi inſano dilexi ſemper amore,
Et placuit præ te fœmina nulla mihi,
O tantum liceat miſeræ ſperare fauillæ,
Vt poſt noſtra tuus funera uiuat amor.
Quamuis cauſa meæ fueris tu mortis acerbæ,
Crimina non tua ſunt, culpa ſed eſt Veneris,
Nam mihi, quòd caſtam decuit præſtare puellam,
A te ſeruata eſt ſemper honeſta fides.

Non pretium mihi te, fuluum non abſtulit aurum,
Quæq; animos capiunt munera magna leues.
Sed quid liuentis in me conuertitis hydros,
Infauſtasq; faces Thiſiphonea cohors?
Parcite crudeles Erebi Ditisq; miniſtræ,
Et canis, & Stygi lurida cymba ſenis,
Parcite, non ueſtrum eſt manes retinere poetæ,
Elyſia eſt nobis namq; parata domus.
Illic nos nitidi manet aurea Muſa Catulli,
Cuius adhuc etiam Lesbia in ore ſonat.
Cui tantum dicunt hi ſe debere libelli,
Quantum nec charo filia blanda patri,
Quam iuueni ardenti multa cum dote maritam
Perducit chari coniugis in gremium,
Illa ſuo grates perſoluit læta parenti,
Quod dederit nomen coniugis ac dominæ.
O quicunq; meum comitati funus amici,
Viuite felices commemoresq; mei,
Et ſi quando nouos tulerit Campania uates,
Namq; illa & domus & patria Pieridum eſt.
Illa mihi puero ſedem, ſtudiumq; Camœnæ,
Illa mihi nomen contulit ac dominam,
Dicite me iuuenem periiſſe in amore, meæq;
Vnica ꝙ fuerit fœmina cauſa necis.

ALLOQVITVR SVSPIRIA & lacrimas.

O Iucunda mei ſuſpiria nuntia cordis,
O oculi nunc iam flumina, non oculi.
Hæc mandata meæ conſtanter ferte puellæ,
Gaudeat ut ſolita eſt fletibus illa meis.
Senſiſti

Senſiſti ne graues immitis Cinnama pœnas,
Senſiſti ne meus q̃ miſerandus amor?
Perfida me crucias, cum poſſis ſola iuuare.
Heu heu nam per te perfida nunc morior.
Quàm leuiter poteras fato ſubducere amantem,
Sed moriar. titulus ſit mihi mortis Amor.
Si non magna ſatis periiſſe in amore puellæ
Quantulacunq; tamen gloria dulcis erit.
Pallidus à miſero ceſſiſſet corpore langor,
In uultu ſiquid dulce notaſſet amor.
In uerbis ſi mite aliquid. ſpes omnis amantum
Ex oculis, oculi nil niſi triſte ferunt.
Ore Arabum nemus inſpiras, uer ore remittis,
Vnde tibi nomen Cinnama dulce fuit,
Oſcula ſi ſummis ſaltem mihi pacta labellis,
Conceſſum Ambroſio ſi ſemel ore frui.
Languidulis animam poteras tum reddere membris,
Et nudum Inferno me reuocare lacu.
Non mala Perſephone lætum properaſſet acerbum,
Non iuueni pallens Styx adeunda foret.
Non Phlegethonteæ ſentirem incendia ripæ,
Eumenidumq; angues, terrificumq; canem.
Sed tecum charæ duxiſſem blanda iuuentæ
Tempora, ſubq; tuo factus amore ſenex.
At tu ſancta Venus noſtro ſuccurre labori.
Tu dea tu uati Cypria parce tuo.
Diligat illa ſuumq; & amans ſuſpiret amantem,
Et iungi cupiat pectora noſtra ſuis.
Proq; meis lacrimis totidem ſuccende fauillas.
Omnia ſint illi cognita noſtra mala.

Quem fugit cupiat, quem non eſt paſſa iuuare,
Nunc amet, uratur ſic magis inq; dies.
Sancta fauet, iamq; & placidis arriſit ocellis,
Aureolumq; dedit lux mea baſiolum.
Baſiolum nigra quo me reuocauit ab unda,
Atq; animam feſſis reddidit articulis.
Quo ſine non Arabum ſyluæ, non rura Sabæa,
Ambroſiæ ſpiret nec ſine mollis odor.
At tibi ſeruati tanto pro munere uatis,
Sudabunt tepidis turea dona focis.
Et tibi cantabit laudes mea tibia, per te,
Cinnama dura prius, Cinnama facta bona eſt.

AD CINNAMAM.

CVm me cogit amor quicq̃ maledicere de te,
Diſperеam, ſi non Cinnama diſcrucior.
Diſcrucior, uerum tanto ſuccendor amore,
Vt peream, ſi non quæ uelit ira, loquor.
Pœna tamẽ præſto eſt, nam uix dum lingua locuta eſt,
Cum mihi fit ſubito flebile cordolium.
Pœnitet & charam dictis læſiſſe puellam,
Ac miſero in lacrimas uertitur ira mihi.

DE SVAVITATE AMORIS.

BLanditiis amor eſt, & ſucco mollior omni,
Melle quoq; eſt dulci dulcior ac melior.
Hoc condimento cœleſtis menſa deorum
Veſcitur, iccirco gratior Ambroſia eſt.
Namq; ubi non amor eſt, ubi non miſcentur amoris
Suauia, nil lauti, nilq; leporis ineſt.

Hæc iuuenes cantent, quibus eſt Cytherea benigna,
Nam mihi felle malo triſtior & grauior.

AD CINNAMAM IRATE.

p Auxillum ꝙ amas me Cinnama, nũ bene uelle
Plus tibi quanq; oculis credis inepta meis?
Non amo te fateor (quid enim ſimulare neceſſe eſt)
Si mihi nec bene uis, nec bene uelle cupis.

AD CINNAMAM BLANDE.

d A mihi baſiolum mea Cinnama, quale furenti
Ante hac nulla uiro fœmina ſurripuit.
Cunq; meis pariter coniunge labella labellis,
Proſerpente mihi ſit uaga lingua duplex.
Morſibus in blandis deſit dens, murmura deſint,
Excluſusq; uaga ſpiritus ex anima.
Laſciuum ſatis eſt, quod mollis Francia libat,
Verum hoc aureolum eſt Cinnama baſiolum.

AD SE IPSVM.

q Vingentas ſolitus cum ſis adamare puellas,
Nunc ab amore tuo quid Iouiane uacas?
An quia difficilem ſeſe tibi Fannia præbet?
Et rigidos mores forma ſuperba facit?
Cum tot ſint faciles, ſit copia mollis amorum,
Quære aliquam tibi quæ ſponte placere uelit.
Quæ tibi ſe dedat, cui ſis & charus ocellus,
Cui dicas iam iam Fannia nulla mihi eſt.
Ipſa tibi dicat, mea lux, mea uita, meus flos,
Liliolumq; meum, baſiolumq; meum.

Charior & gemmis, & charo charior auro,
Tu roſa, tu uiolæ, tu mihi læuis onix.
Deliciæ, cultuſq; meus, mea gaudia ſolus,
Corq; meum, & præ te nil iuuat eſſe meum.
Et quingenta ſimul capiat tunc baſia raptim,
Et ſine mente oculos uoluat agatq; ſuos.
Ac linguam querulo cum ſuxerit ore trementem,
Exanimis collo pendeat ipſa tuo.
Tunc dices, amor eſt ſucco iucundior omni,
Dulcior & melle eſt, ſuauior Ambroſia eſt,
Nec tibi quingentas fuerit ſat amaſſe puellas.
Nil numerus certe nil in amore ualet.

AD THALIAM.

Excentas age baſiationes,
Da noſtro mea compatri Thalia.
Quem nos plus oculis amamus unum.
Namq; eſt dulcior Attico liquore,
Et quem Siciniæ tulere cannæ,
Ac noſtris prope charior medullis.
Quando non alius ſodalis unquam
Dilexit magis unicum ſodalem,
Quàm nos ipſe amat, atq; amamus ipſum
Si non ſunt ſatis hæ oſculationes,
Fac ſint mille ducenties ducentæ.

AD ANTONIVM PANORMITAM.

ANtoni decus elegantiarum,
Atq; idem pater omnium leporum.
Vnus te rogat è tuis amicis,

Cras ad ſe uenias, ferasq; tecum
Quantumcunq; potes facetiarum,
Et quicquid fuerit domi iocorum,
Nam tantum ſibi riſus apparauit,
Quantum Democrito diebus octo,
Profundi ſatis & ſuper fuiſſet
Quod tecum patulo cupit palato
Perridere ſuapte riſione,
Condita leuitate ineptiisq;.

AD LAVRENTIVM *Miniatum.*

u Xoris nitidæ beate coniunx,
Cunctis coniugibus beatiorq;,
Quid ſentis age de meo libello
Nobis diſſere, nunquid à Catullo
Quenq̃ uideris eſſe nequiorem,
Aut qui plus habeat procacitatis,
Non dico tamen elegantiorem.
Sed certe meus hic libellus unum
Doctum poſt ſequitur ſuum Catullum
Et Caluum, ueteremq; diſciplinam
Non multo minor eſt nouis poetis.
Saltat uerſiculis canens minutis
Hoc quod non ſonuere mille ab annis
Muſarum citharæ, & Lyæi puellæ,
Qui ſe euadere putidam culinam
Et tegmen poterit negare Thynnis.
Fetentis neq; ueſtiet Siluros
Studebit pueris placere ineptis
Siqui Caſtaliæ ſpecus liquores,

Parnaſi neq; dum bibere fontis,
Doctas ſed fugiet manus uirorum
Et qui Caſtalio ſinu recumbunt,
Contentus Miniate ſi moleſtus
Non ſit uel tibi, uel meæ Cicellæ.

IN ANTONINVM CINAEDVM.

ANtonine cinædule
Huc ad nos redeas, nanq; per Herculem
Iſtas turpiculas nateis
Si te prenderimus iam uſq; adeo malis
Virgis exagitabimus,
Vt par ſit ſceleri ſupplicium tuo.
Audes tu media uia
Me præſente meæ comminitarier?
Audes tu niueas roſas
E noſtræ gremio tollere Cinnamæ?
Poſt hæc tam male, pallium
Nixus ſurripere, atq; in teneris manus
Immiſcere papillulis?
Quòd ſi compulerit me furor improbus,
Diſces poſtmodo quid ſiet,
Tam bellas manibus tangere fœminas.

AD VICINOS.

uIcini moneo, bene ac pudice
Seruetis mihi uos meam puellam.
Ne ſe conferat ad ſuos amicos.
Quos omnes amat impotente amore,
Nec mirum, quia mentulatiores;

Quin & ſi cupitis probi uideri,
Tales paſſeribus ſalaciores
Longe à coniugibus mouete ueſtris.
Et tu ſi ſapis ò puella nequam
Iſtos deſere peſſimos amicos,
Et mecum maneas bona & pudica.
Nam iuro tibi per tuam Serapim
Tecum continuas iacere noctes
In multa recubans fututione.

AD PERILLAM PVELLAM.

ò Solatiolum meum Perilla
Dic quid Cinnama noſtra rure fecit
Hos ſex continuos dies? ualet ne?
Nam quidam mihi peſſimus cinædus
Dixit, ꝙ tenerum pedem catella
Dum ludit nimium procace morſu
Illi presſerat, & domi manebat
Expectans medicos ab urbe miſſos
Quare te rogo per tuos ocellos
Illos præuenias, probeq; cures,
Ne quaſe nimium licentioſos
Præſtent, dum cupiunt boni uideri
Nam bracis ſine, pallio tumenti
Manu uix retinent utraq; penes
Infeſtos pueris, puellulisq;.

IN MALVM POETAM QVEM MVTATO NOMINE *Vtricellum uocat.*

n On ſunt carmina,ſed cacationes.
Quæ ſe ſcribere iactat Vtricellus.
Eſt merdoſius omnibus latrinis.
Quod ſe ſcribere iactat Vtricellus.
Obtura miſerum Camœna naſum,
Ne te carmina tam cacata lædant.
O merdoſa poemata,ò quid unq̃
Erit uel fuit his magis cacatum?
Quamprimum medicos mei ſodales
Ad me ducite,nam maligna febris
Dudum me tenet.ut dii deæq;
Iſti dent mala multa, qui nec unq̃
Scribit carmina,ſed cacationes.

DE IMPROBITATE PVELLAE SVAE.

i Rata eſt quotiens mihi puella,
Triſtis me uocat aridum poetam;
Et laſſum minima fututione
Indoctum Veneris, maliq; penis.
Poſt hæc in triuiis,in ore uulgi
Irridentibus omnibus puellis,
Dicit tam male me eſſe mentulatum
Quàm uel pumilio,puer ue trimus.
Quam ob rem conſtitui meas querelas
Deferre ad Venerem,inq; ius uocare,
Nam quis tam patiens amator eſſet?
Quòd ſi ſenſero ius mihi negari,
Helleſpontiacum deum precabor
Partes ſuſcipiat meas,uelitq;

Pro me, quod minimum facillimumq́; eſt,
Vlciſci facinus manu ſeuera.

IVLIO FORTI SICVLO.

IVli pars animæ ſecunda noſtræ
Quid non me pateris meas Camœnas
Omnes proiicere ignibus cremandas.
Quarum depereunt graues labores,
Et perdo miſeras ſubinde chartas.
Nam quamuis ueterum diesq́; noctesq́;
Euoluam monumenta Iuliorum,
Attritiq́; adeo mei libelli,
Vt nil à ſolea deeſſe credas,
Semper noſtra tamen Thalia friget.
Cuius nequitias, ineptiasq́;
Nolis lædere uel putare nullas,
Nec me ſordidulum uoces poetam,
Si non poſthabito facetiarum
Luſu, carminibus uacem ſeueris.
Nam cum deſierint graues Catones,
Et ſint tempora Buſuluniana,
Aequum quis putet eſſe laude ſacra
Scæleſtos celebrare Tarracones.

AMORVM

I. I. PONTANI LIBER SECVNDVS PARTHENOPEI.

MAGICA AD DEPELLENDVM AMOREM ad Theodorum Gazam.

Ite caput Lenæe edera redimite uirenti
Tuq; nigram tenebris nos adoperta comam,
Languida nunc facili componite lumina ſomno
Feſſaq; ſecurus occupet oſſa ſopor.
Tu modo tincta puer Læthæo dilue ſomno
Pocula, ſic triſtis nanq; fugandus amor.
An mage Theſſalicis tentem medicamina uerbis?
Et rumpam Magico uincla ueneficio.
Stant aræ, lectæq; ſuis è collibus herbæ
Et ſucci, & Magicis carmina ficta ſonis.
Tum geminæ ſacro rorantes himbre Cupreſſi,
Inq; ſepulchrales Cedrus aduſta rogos.
Nec lunam nox prona negat, nec ſydera deſunt
Bis genibus, nota bis ueneranda prece.
Rore pio conſpergo caput, dic uerſus in ortum
Hæc quater, & leuo mox pede tangis humum.
Vincula nunc hæc ſoluo, atq; hæc ut uincula ſoluo
Carmine ſic noſtro cede ſolutus amor.
Cærea ut hæc gelida dureſcit forma ſub unda
Dureſcant rigido corda ſepulta gelu.
Carmine Iaſonios fugit Medea penatis,
Carmine, & hoc fugias corde repulſus

Puluere quo ſterilis quadrupes ſua corpore uerſat
Tu quater hoc ipſo puluere ſparge caput.
Cyzicea mox tinge & aqua. quater amne fluenti
Dilue, ut extincto cedat amore calor.
Dic Læthe bona uerba, precare obliuia Læthen,
Læthæo merſas tingat ut amne faces.
Fallor? an incipiunt triſtes diſcedere curæ?
Pacatoq; uenit mollior aura ſalo?
In portum mea uecta ratis, retinacula ceſſant.
Libertas portu tutior ipſa mihi eſt.
Libertas cui cedit Amor, cui mater amorum.
Aſcreas inter maxima uirgo deas.
Iam tandem ad Muſas, antiquaq; ſacra reuertor,
Et uatem accipiunt templa operata ſuum.
Pieriæ aſſiſtunt aures mihi gratæ canenti,
Et plaudunt numeris Aonis antra nouis.
Sed mihi nec ſine te dulces Theodore Camœnæ,
Caſtaliusq; iuuat nec mea labra liquor.
Et tua iam pridem cinxerunt tempora Muſæ,
Inſignemq; ederæ circuiere comam.
Communes igitur Muſæ, communia nobis
Sunt ſtudia, atq; eadem fata duobus eunt.
Me quondam patriæ caſus nil triſte timentem,
Cogit longinquas ire repente uias.
Caſtra peto, teneriſq; uirum confeſſus ab annis
Tyrrhenas didici ſub Ioue ferre niues.
Mox ubi compoſito redierunt ocia bello,
Et repetit patrios Martia turba lares,
Excepit Rhodio quondam fundata colono
Parthenope ſtudiis ſemper amata meis.

Te quoq; Turcaicæ fugientem uincla catenæ
Eiecit patrio Theſſalonica ſolo.
Iactatumq; diu diuerſa per æquora tandem,
Agnouit Phrygio condita Roma duce.
Nunc eodem, quo me fato Campania tellus
Deliciis paſcit terra beata ſuis.
Hic ubi nos longæ producere tempora uitæ
Et reſides annos claudere fata uelint.
Et cum maturis ætas nos ſoluerit annis,
Iniicietq; auidas Parca maligna manus,
Tum miſtum cinerem communi onerare ſepulchro
Amborumq; unus contegat oſſa lapis.

BOPHILLVS ADVLESCENS
alloquitur Phiellam amicam.

S I quis q̃ infernas cupiat prænoſcere pœnas
Si quis q̃ Elyſii dona beata poli,
Hic faciles uultus, ille indignantia cernat
Lumina, in exitium nata Phiella meum.
Aurea pacato diffundis tempora uultu,
Aurea tranquillo pax & ab ore uenit.
Dum loqueris, toto diſcedunt nubila cœlo,
Verna quies roſeo eſt, uernus in orbe decor.
Candida felices ſuſtollant lintea nautæ,
Quoq; petant portus aura miniſtrat iter.
Magnetem & gelido ſurgentis axe Triones,
Quosq; ſequatur habet tuta carina deos.
Quòd ſi quem placidis facilis dignaris ocellis,
Nectaris huic fontes, Ambroſiæq; fluunt.
Illic delicias, illic ludosq; iocosq;,

Mille uoluptates, gaudia mille geris.
Fortuna potes inuita feciſſe beatum
Quemq; uelis, miſerum, quemq; beaſſe uelit.
Aſpice diuinas humano in corpore dotes.
Nil mortale tibi. digna puella polo es.
Atq; utinam inuideant ne te cœleſtia nobis
Et noua Phœbeo ſydere flamma mices.
O bene, ꝙ ueteres mutarunt numina mores.
Vertit amatorem fabula nulla Iouem.
In te non taurum, non ille ſubiret olorem
Non Danaes rutilam ſolueret in pluuiam.
Sed nitidus blando cœtu comitatus amorum
In thalamum ueheret dia puella ſuum.
Et tua gemmali poſuiſſet membra cubili,
Illa deum requies, deliciumq; Venus.
Hoc melius, nunc ille iocos, nunc audit amantes,
Et iuuenum curis, quas tulit ipſe fauet.
Ille mihi de te ſpondet quæcunq; rogarim,
Teq; meo pepigit candida nympha toro.
Tu quoq; iunge pios fido cum coniuge amores,
Ipſe etenim & coniunx, ipſe & amator ero.
Qualis Chaoniæ deuinctus amore maritæ,
Neſcit amans uolucris fallere iura ſuæ.
Nec te tam formæ capiat decor iſte ſuperbæ,
Vt tua commorint tædia iniqua deos.
Si facilis quondam Daphne Peneia fuiſſet.
Non ſtaret duris frondea limitibus,
Nec tam crudeli fato rapuiſſet amantem,
Sortis Anaxarete cauſa modusq; ſuæ.
Et mihi neſcio quid blandis promittere ocellis,

Et mihi neſcio quid dulce uidere loqui.
Vtq; ſupercilio ſpondes, nutuq; loquaci,
Non nihil ipſa meis mota uenis, precibus.
Hec nomen capiat te uirginitatis inane.
Nullis illa quidem eſt inclyta temporibus.
Illi uirginitas, illi ſua cura pudoris,
Siqua puella deis caſta facit ſuperis.
Virginitas tua Cydippe, tua Menali diua.
Nos modo naturæ dulce ſequamur iter.
Atq; utinam in priſcos redeant noua ſæcula mores.
Aurea quis Latio regna fuiſſe canunt.
Cum paſſim uirides nullo cuſtode per herbas
Ibat amatori iuncta puella ſuo.
Non quem dura parens, nõ quem pater improbus illi,
Mutua ſed placido iunxerat ore Venus.
Atq; ita compoſito iungebant fœdere curas,
Vna fides, unus lectus, & unus amor.
Tecum ego muſcoſis habitarem diues in antris,
Atq; idem lectus arbor & herba foret.
Arbor compoſitas iaceret recubantibus umbras.
Præberet mollem ceſpitis herba torum.
Et circum querulo ſtreperent uirgulta canore,
Et ſtreperet querula qui ſalit amnis aqua.
Luderet & ſuauis demulcens ore querelas
Atthica frondoſis ales in arboribus.
Sic mecum fixis hæreres nixa lacertis
Laſciuis relegens oſcula blanda iocis.
Mutua ſic placido traheremus gaudia luſu,
Et regum magnæ deſpicerentur opes.
Hæc ille, & ſæuus quæcunq; coegerat ardor,

Quæcunq; & didicit uerba diſertus amans.
At nymphe uarios immutans ore colores,
Paulatim uictas iam dabat ipſa manus,
Illius & fixis hærens pendebat ocellis.
Vritur, & taciti ſigna furoris erant.
Et conata loqui, ſingultim pauca loquuta eſt,
Deq; uerecundo fugerat ore color.
Ac furtim laxis foribus progreſſa parabat
Currere in amplexus chare Bophille tuos.
Cum mater ſæuis cumulans obiurgia dictis
A ſpecula natam iuſſit abire ſuam.
Sic quos iunxit amor, triſtis cuſtodia ſoluit.
O nullo uacuum tempore quiſquis amat.

QVERITVR DE Baianis balneis.

Annua Baianis redeunt ſpectacula lymphis
Et medicas aperit, terra ſalubris aquas.
Littoraq; arrident teneris ſpectanda puellis,
Et ſuus eſt illis undiq; miſtus amans,
Littora non unq̃ noſtras ſolantia curas
Sed ſemper ſæuis addita cauſa malis.
Quid iuuat ingratos membris depellere morbos
Si curas animo triſtitiamq; datis?
Hinc ego cum ueſtro quæſiſſem à fonte ſalutem,
Vulnera non ipſi perpetienda tuli.
At uos ò toto diſperſi littore nautæ
Nunquid & hac uecta eſt noſtra puella rate?
Quos tenuit fontes? aut quas petit improba thermas?
Quos ue habuit comites? quem ue ſecuta ducem?
Infelix auibus locus hic, undæq; nocentes.

Me miſerum uolucri non nocet ipſe deo.
Atq; utinam hæc nunq̃ tetigiſſet littora uictor
Alcides oris miſſus ab Heſperiis.
Viderat ille gregis præda ex Balearide pompam,
Vnde & Pompeius nomina uicus habet.
Ecce furit totis infecta per agmina caſtris,
Perq; omnis ſæuit mors inopina uias.
Ipſa ſuis ſpargit manibus peſtemq; luemq;,
Exatiatq; animum cruda nouercæ ſuum,
Nil medicæ proſunt artes, cantataq; uerba,
Aut è Marrubiis herba reuulſa iugis.
Procumbit, ſupplexq; Iouem Tirynthius heros
Orat, & intonſo de grege mactat oues.
Exquiritq; deum pacem, Nymphasq; precatur.
Quasq; uirens Gaurus, quas & Auernus habet.
Audiit hic genitor natum, audiuere ſorores,
Quæq; ſalutiferas fundit Araxis aquas.
Nam paſſim toto manarunt littore lymphæ,
Erupitq; cauis fontibus auxilium.
Sulphureæq; micant undæ, ſcatuitq; ſub antris
Fumidus & medicas extulit humor opes.
Nec mora, iuſſus aquis lauit ſe exercitus illis.
Triſtis & ex omni corpore peſtis abit.
Forte Amor in Nymphen Laborida tela parabat
In quam Vulturnum fixerat ante deum.
Aenariæq; procul ſecreta in rupe ſedebat,
Dum cauet inſidiis callidus arte locum.
Audiit hic dum læta Ioui canit æquore toto
Miles, & Herculeis uocibus aura fauet.
Aura fauet, gratasq; dei perducit ad aures,

Quantum opis his illis uis & ineſſet aquis.
Spem capit admonitus lucis, charæq; ſalutis.
Captaq; reſtitui lumina poſſe ſibi.
Namq; olim pharetra nimium pueriliter uſus
Torſit in armiferam ſpicula acuta deam.
At Pallas pueri telum auerſata retexit
Aegida, uipereas explicuitq; comas.
Hinc puero riguere oculi, uisq; ipſa uidendi
Tabuit, atq; hebeti lumine ab inde ferit.
Conſilio Veneris tamen atq; ex arte Cupido
Ipſe uicem & fratris munera frater obit.
Arcum ſtringit Amor, moderatur tela Cupido.
Laxandiq; arcus ſigna dat ipſa Venus.
At cæcos iocus, inceſſus, incœptaq; cæca
Dirigit, & fraudes illecebrasq; parat
Ac ſubito auratæ fulxere per aera pennæ,
Et uolucer celſa mouit ab arce deus.
Huc poſtq̃ uentum eſt, medicis & conſtitit undis,
Et tepido lætus margine ſedit aquæ.
Mox arcum, ardentisq; faces uolucresq; ſagittas
Depoſuit, miſero cognita tela mihi.
Incubuitq; genu duplici, tum flumina palmis
Haurit, & infuſo lumina rore lauat.
Terq; quaterq; oculis amnem ſuffundit, at illi
Luxit, & auxilium Tullia lympha dedit.
Hinc nunc tam certo meditatur ſpicula iactu
Acrior, & multo q̃ fuit ante ferit.
Nec tantum uolucri præfigit pectora telo,
Sæua ſed ex oculis uulnera multa parat.
His ille inſidias fallax, his retia tendit,

His capit, & captos ſub ditione premit.
His ego, me miſerum, triſti ſeruire puellæ
Cogor, & æternum uincula dura pati.
Atq; utinam primis mater me fleſſet ab annis,
Et rapta è cunis funera noſtra forent,
Non ego tam multos ſentirem in amore dolores,
Seruitium & quærerer regna ſuperba diu.
Nec turpis, de me per multas fabula gentes
Iſſet, & ingenii fama ſiniſtra mei.
Ah pudeat uatem, pudeat pia ſacra colentem
Nequitiam & Veneris turpia caſtra ſequi.
Cingite uictrices Laurus. mihi gloria parta eſt.
Ceſſit amor, uacuo eſt pectore pulſa Venus.
Effracti cecidere arcus, ruptæq; catenæ,
Liberaq; erepto ſunt mea colla iugo.

DE INFELICITATE GENE RIS HOMINVM.

Non ulla terris habitat aut pax, aut quies.
Inferna diræ, & luctus occupant loca.
Exercet in mortalibus regnum metus.
Regnat libido fraudis & ſcelerum caput.
Quæ prima fulget homini infelix dies,
Comitem profundo ducit ex erebo ſimul
Dolorem & ægritudinem, ò ſortem aſperam,
O dura fata, & ſemper in peius malum.
Nemo beatus. Ille diuitiis fluens,
Inops habendo. hunc ſceptra terris præferunt,
Ipſe eſt ſui impos, & quibus præeſt, timet.
His ficta uirtus limes ad ſummum eſt bonum,

Et pandit oris ſqualor ad ſuperos uiam.
Hæc illa ſqualens dira & infelix plaga.
Cocytiæ fauces inexorabiles,
Phlegethontis ignes, gurgitesq; Acheruſii.
Hæc Tantalea ſitis, iecurq; fœcundum,
Et membra diri Ixionis torquens rota.
Sed quid recenſens plura in immenſum trahor?
Sumus hic tot Inferi, quot homines uiuimus,
Suusq; quisq; dirus eſt erebus ſibi.
Nobis amores, & libido pectoris,
Et una non unius obſtetrix mali,
Humana facies, cuius ex oculis fluit
Amor, odium, pax, ira, ſpes, metus ſimul,
Et quas gerit cruenta Tiſiphone faces.

CASIM FONTEM AEGRO- TVS ALLOQVITVR.

Vratuis qui noſtra rigas humentia lymphis
  Quàm procul hei miſero nunc mihi Caſis abes.
Tu nunc muſcoſa placidus ſub rupe uagaris,
  Redditur & fluxu lenior aura tuo.
Altaq; prætexit uirides tibi populus umbras,
  Et mille in foliis dulce queruntur aues.
At me nunc triſti feſſum Campania morbo
  Detinet, & uenas urit anhela ſitis.
Nec prodeſt uiridi totiens te ornaſſe corona,
  Cinxiſſe & capiti plurima ſerta tuo.
Nec prodeſt dulcis totiens cecíniſſe querelas,
  Numinis & cauſas edocuiſſe tui.

Namq; dies aderat, ſceptrum quo cœpit olympi
Iuppiter, hoc diuis prandia lecta dabat.
Tum puer Idæus, dum pocula grata miniſtrat,
Spectaturq; ſuo digna rapina Ioue,
Atq; inter menſasq; deum laudesq; ſuperbit,
Et tanto facies conſcia teſte placet,
Incautus labente gradu Carcheſia fudit,
Multus & è patera fluxit hiante liquor,
Qui præceps ſumma cœli de parte uolutus
In terras larga conſtitit huber aqua,
Ad quæ ſurridens genitor, monumenta manebunt
Certa puer, caſum teſtificata tuum.
Amnis erit, qua nunc grati effluxere liquores.
Caſis erit fonti nomen honosq; tuo.
Oſcula tum puero raptim libauit. at illi
Fulſit ſydereus ſparſa per ora color.
Has ego blanditias memini cantare ſolebam,
Fuſus ad herboſæ fluxile murmur aquæ.
At tu longinquos nimium ſummotus ad Vmbros
Aoniæ nunc es immemor ipſe lyræ.
Nec mihi nunc ſolito præbes de margine riuos.
Arida nec ſuetus temperat ora liquor.
Solaq; languentis ſenſus mihi reſtat imago,
Cum mens furtiuas ægra requirit aquas.
Interdum ſomno dulcis haurire liquores,
Et madido uideor pellere ab ore ſitim.
Hæc mihi dat ſomnus ſolatia, dum canis ardet,
Et graue ſiccatos ſidus hiulcat agros.
At uos Pierides ueſtro ſuccurrite uati.
Profuerit fontis ſæpe bibiſſe ſacros.

Vos mihi Perſephonen cantu placate, moueri
Namq; poteſt, mouit Biſtonis ante lyra.

LAVDES CASIS FONTIS.

CAſis Hamadryadum furtis iucunde miniſter.
Et cupidis rupes ſemper amica deis,
Ad quem ſæpe ſui linquens ſecreta Lycæi
Pan egit medios ſole calente dies,
Mænalioq; tuos impleuit carmine montes,
Et ſeptem cecinit fiſtula blanda modos.
Cum paſſim iunctæq; manus, & brachia nexæ
Ducebant placides Naides ante choros,
Carpebantq; hilares iuxta uirgulta capellæ,
Hœdus & in molli ſubſiliebat humo.
Quin etiam defeſſa iugis ſiquando Diana
Egit præcipites per caua ſaxa feras,
Hic poſuitq; latus, uiridiq; in margine ſedit,
Et uitreo flauas lauit in amne comas.
Te Bacchus, te Phœbus amant, tibi carmina nymphæ
Dulce canunt. tibi ſe comit amata Dryas.
Pelignosq; ſuos ſiquando & rura relinquit
Laſſa ſubit fonti Calliopea tuo,
Et lenem querula carpit ſub fronde quietem,
Qua cadit arguto murmure lympha fugax.

AD PIVM Ponti. Max.

SIc tua Pæoniis uincantur tædia ſuccis,
Phœbeæq; leuent languida membra manus.

Sic tibi & in Turcas aſſit Victoria mater,
Et Solymam redigas ſub ditione domum.
Da precibus facilis aures, uatiq́; faueto
Vates, neu pietas ſit tua dura mihi.

AD MARINVM TOMACELLVM SODALEM.

Fata uocant, lux alma uale, iam deleor, at tu
Inferias uati ſolue Marine tuo.
Oſſa quoq; in patriam miſeræ tranſmitte parenti
Accipiat cineres teſta paterna meos.
Et ſoror ingratæ perſoluat iuſta fauillæ,
Spargat & è lacrimis noſtra ſepulcra ſuis.
Illa etenim tellus, quæ me genuitq́; tulitq́;
Contegat, & grata membra reponat humo.
Officium face amice pium, manesq́; piato,
Atq; Arabo noſter ſpiret odore rogus.
Viueret ò utinam frater tuus, ipſeq́; tecum
Vidiſſet potius funera noſtra Leon.
Ille meos flentis dextra clauſiſſet ocellos,
Iunxiſſet geminas & mihi rite manus.
Oſſaq́; iuſſiſſet molli requieſcere terra,
Et data perpetuum paxq́; quiesq́; foret,
Ille meos obitus uerſu fleuiſſet amico,
Redderet & uati carmina mœſta ſuo.
Sic mihi mors nec amara foret, nec ſæua timerem
Fata, nec Alecto quas gerit ante faces.
At tu, ſiqua tui ſupereſt tibi cura ſodalis,
Fac madeant lacrimis funera noſtra piis.

Te dulcis deflere iuuet luſúsq; iocósq;.
Quos mea non ultra Muſa ſepulta canet.

DE QVERCV DIIS SACRA.

hAec uetus, & multos Quercus ſeruata p annos
Si fas eſt uati credere, numen habet.
Nanq; ſub hac iacuit miſtus Naretide nympha
Pan, montanicolæ captus amore deæ.
Menalon ille ſuum, dilectáq; rura Lycæi,
Parrhaſiæq; procul liquerat antra domus.
Venerat huc uirides ſtringit qua Vigia ripas,
Et patrium riguo perluit amne ſolum.
Vidit eam liquidis dum ſe fouet inſcia lymphis,
Et feſſa æſtiuo membra calore leuat.
Tum periit, ſæuæq; animum fixere ſagittæ,
Vſſit & ætneus pectora adeſa calor.
Ac ſubito hirſuto demiſſa eſt fiſtula collo,
Et paſtorali carmina uoce ſonat.
Nympha decus nemorum, ſacro quæ fonte lauaris,
Candidáq; in nitido flumine membra rigas,
Brachia ſunt niueo tibi candidiora liguſtro,
Colláq; montana non minus alba niue,
Purpureóq; genas ſuffundens dia rubore
Tingis Puniceæ lilia cana roſa.
Qui tibi ſic lucent per quos ego perdor ocelli,
Nimirum eoi luminis inſtar habent.
Oſcula ſi liceat teneris ſumpſiſſe labellis,
Vilis Hymetos erit, uilis & Hybla mihi.
O ſi quæ uitreis referunt ſe membra ſub undis

Contigerim, ò cupido membra fouenda ſinu.
Nec tu ſperne deum, cui ſeruit Nonacris ora,
Cinctaq; montanis Itala terra iugis.
Pana deum pecoris cuncti uenerantur agreſtes,
Quiq; tenent alii rura nemusq; dei.
Ipſe ego lac docui diſtento ex hubere capræ
Exprimere, & fuſo cana coleſtra ſero.
Per me etiam tenero ſunt miſta coagula lacti,
Incluſusq; ſuo caſeus orbe fuit.
Quin etiam tenuis lanæ felicia texta,
Intonſa & docui carpere uellus oue.
His mihi muneribus ſuperata eſt luna beatis,
Venit & in noſtrum candida diua torum.
Aſpice quàm pingues agni, q̃ lætus in agro
Hœdus, & in molli luxurietur humo.
Hi tibi munus erunt, longumq; intacta per æuum.
Fiſtula, Nonacriis inuidioſa deis.
Pro qua quid non fecerunt Helicéq;, Lycéq;,
Cylleneq; aliis dura puella precis.
Hac tu cantabis laudes pecorisq; tuasq;.
Hac mecum dulcis experiere modos.
Illa deum fugiens humili ſublapſa ſalicto
Delitet, & ſurda reiicit aure preces.
Quid faciat? qua ſpe miſerum ſoletur amorem,
Infelix? qua nam leniat arte malum?
Omnia tentanti fruſtra, uiresq; paranti,
Obtulit optati caſus amoris opem.
Quercus erat late patulis denſiſſima ramis,
Diues, & intacto uertice ſacra comam.
Fama manet Faunos hic diſcubuiſſe madenteis

Sæpius, & lætos hic agitaſſe choros.
Inde loco metus, ac longos uenerata per annos
Sylua manet. medius præterit antra liquor,
Antra racemiferis ſemper ueſtita corymbis.
Semper ſyluicolis antra petita deis.
Huc dea poſt æſtus, uenandi feſſa labore
Venerat, & molli laſſa quierat humo.
Cui labor, & ſtrepitus riui ſalientis, & umbra,
Optatos ſomnos & leuis aura facit.
Forte greges illuc, umbra ut uiridante leuaret,
Ducit, & ipſe cito Pan petit antra pede.
Ecce uidet ſtratam cupidus per gramina nymphen
Conſtitit, & tacita gaudia mente rapit.
Mox ſenſim ſummaq́; pedes ſuſpendit in herba,
Et preſſo nullus redditur ore ſonus.
Vt tetigit niueæ ſemota cubilia nymphæ
Et timet, & faciles huc agit hucq́; manus.
Subducit retegitq́; ſinus, nudatq́; papillas.
Hinc genua in molli lenta recuruat humo.
Blanditur femori digitis, collumq́; genasq́;
Libat, & amplexu pectora nuda fouet.
Iungit & os ori, mox ad ſua gaudia pergit,
Et ſperata diu re ſibi uota capit.
Illa ubi ſe captam dulci reſoluta quiete
Sentit, ab oppoſita prœlia ueſte mouet.
Verum ubi nec precibus, nec ui permouit amantem,
Paulatim uicta eſt, depoſuitq́; metum.
Iuuit opus, facilemq́; deo dea præbuit, inde
Sæpius ad gratum uenit amica locum.
Hinc arbor ſacrata diis. quod mille tabellæ

Antráq; uotiuo munere culta docent.

DE CAMINO MONTE ET MVSARVM latebris. Ad Eliſium Gallutium.

QVisquis ades uenerare locum, uatiq; faueto
Dum canit, & dictis credite, uera canit.
Iam ſuper addiderat frondeſum Pelion Oſſæ
Titanum cœlo pernicioſa manus.
Turbáq; cœleſtum miſero confuſa pauore
Cedebat, nullo bella parante Ioue,
Cum ſacer Aonidum chorus, imbellesq; puellæ
Aethera præcipiti deſeruere fuga.
Non illis Helicon, non multo numine clarus
Parnaſus tutos exhibuere lares.
Antra petunt. notasq; domos liquere, metuq;
Longa pererratis finibus arua tenent.
Accipit hoſpitio feſſas mitiſſimus amnis
Lyris, & hoſpitio ſedulus addit opem.
Mons fuit & ſcopulis & uallibus undiq; cinctus
Cuius ad ima cauæ, plurimáq; antra iacent.
Huc natas Iouis ille leui placidiſſimus alueo
Deuehit, & tacitis abdidit in latebris.
Sed neq; Mnemoſynes partum, prolemq; Tonantis
Mons tacitam potuit continuiſſe diu.
Vndiq; nam ſeſe ramis canentis oliuæ,
Palladioq; ſuum cinxit honore caput.
Tum patulas ulmos Lenæo ueſtit amictu,
Humidus & liquidis undiq; fluxit aquis.
Grataq; poſteritas montem dixere Camœnum,

Vt nunc mutata parte Caminus eat.
Quoq; deæ latuere, locum dixere Cauellas
Templaq; ſublimi conſtituere iugo.
Quare agite & ſacros Muſis referamus honores,
Reddamusq; piis debita tura focis.
Et tu Pieridum cultor, quem lenia Phœbus
Iuſſit Dircææ plectra mouere lyræ,
Cinge comam Lauro, citharamq; intende Camœnis
Galle, Aganippei gloria magna chori.
Eliſioq; ſui reſonent montesq; locíq;,
Oppida quem dominum Gallutiana colunt.

AD LEONTEM TOMACELLVM ſodalem.

e Cquid in abſentem quereris male fortis amicã?
Nec linquit curas Anthionea tuas?
Et deſerta graui reſonant num littora planctu?
Ipſaq; de lacrimis humet arena tuis?
Ac miſer in caſſum uotis tibi Nerea placas.
Scilicet ut reduci uenerit illa rate.
An mare, longinquœq; abſens Trinacria tractu
Extinxere tuas igne tepente faces?
Sed neq; tam facili percuſſit uulnere quenquam
Ille ſagittifera qui ualet arte puer,
Vt non poſt multos ſanandum liquerit annos.
Lætalem didicit nanq; ferire locum.
Nimirum & ſæuas paſcit Trinacria flammas,
Nedum ſit facibus terra aliena tuis.
Adde quòd & Veneri tellus accepta, ſuisq;
Teſtatus quondam ſedibus altus Eryx.

An formoſa nouæ ſucceſſit Delia curæ?
Atq; nouo ceſſit uictus amore uetus?
Spirauitq; tuis uotis felicior aura.
Illuxitq; tibi gratior hora Leon?
Viciniq; fauet fontis cuſtodia Tisbe?
Et ſoror, & charo mater amica tibi eſt.
Quæq; tuo inuidit nuper fortuna ſodali
Hæc tibi felices porrigit æqua manus.
Nanq; ego cum facilis dominæ tentarer amore
Impleretq; meam lenior aura ratem,
Inuida præripuit lætæ mors gaudia menti,
Fregit & in medio quaſſa carina ſalo.
Hinc ego blanditias, ipſumq; Helicona reliqui.
Meq; ipſum damno, delicias q; meas.
Nec me ni triſtes curæ ſubeuntq; premuntq;,
Omnis & à mœſto uate receſſit amor.
Deq; meis quondam nugis luſuq;, iocisq;
Nil mihi nunc reliquum eſt, nil niſi triſte queri.
Nec me delectant dulces uelut ante Camœnæ,
Illa quidem ſecum meq; measq; tulit.
At tu cui præbet faciles Amathuſia natos
Dulcia naturæ munera carpe Leon.
Venturamq; memor fato properante ſenectam
Non ingrata tuo dona refer Genio.
Sitq; omnis ſine nube dies, tum deniq; dices
Vixi, nunc ô mors nil nocitura ueni.

FRIGORE INVITATVR ad uoluptatem.

b Ruma riget, cauriq; fremunt, ſtat denſior aer
Iuppiter & gelidas fundit ab axe niues.
Pocula nunc luſusq; decent, pinguesq; lucernæ,
Arida uos pueri ſubdite ligna foco.
Igne ferox lenitur hyems, ubi mollia circum
Lesbia, & anneſum ſpumat in orbe merum.
Vino pelluntur triſtes de pectore curæ.
Hic liquor ingrato corda dolore leuat.
Hic deus afflictis requiem, ſpemq; addit egenis.
I puer, & larga prome Falerna manu.
Me iuuat inter uina (fouet nam Bacchus amorem)
Ebria conſertis oſcula ferre labris,
Molle femur tractaſſe manu, tractaſſe papillas.
Dulciaq; in tenero bella mouere ſinu.
Tum mihi ſit non una ſatis. tum ſi tibi iungar
Fannia, quas dederim, quas tulerimq; uices.
Tum ſi blanda meis uenias retinenda lacertis,
Quos tibi dem amplexus Lautia, quos'ue dabis.
Te ne ego ſi teneam, quales mea Lautia motus
Expediam, uel quot ſim ferus ipſe modis.
Molle Pharitæo ſpirabit lectus odore,
Quem dat Pellæo condita terra duce.
Lintea ſudabunt roſeum perfuſa liquorem,
Myrteolæq; fluet lucidus humor aquæ.
Interea miſcere puer ne deſine Bacchum
Sæpius, atq; aliis demere uincla cadis.
Senio adeſt, rabidusq; canis, uenus aurea cuia eſt?
Arceli arbitrium te penes omne meri.
Ille nouem cyathos Muſarum lætus honore
Ebibat hic Charites, tergeminumq; chorum.

Ille ſuæ petet dilectæ baſia nymphæ,
Et læto abſentis nomen in ore ſonet.
Luſibus his nam gaudet hiems. his læta terenda eſt
Bruma. uenit rapido mors inopina pede.

MILITIAM HVIVS TEMPORIS damnat. ad Nicolaum Mariã Buxutum Equitem Neapolitanum.

C Aſtra ſequi, laudẽq; iniuſtis quærere ab armis
Hoc eſt æterno bella mouere Ioui.
Militiæ quondam partes ac iura fuerunt,
Tutari patriæ dulcia tecta ſuæ.
A ſociis arcere minas, pepuliſſe tyrannos,
Hoſtis & incurſus continuiſſe uagos.
Hinc Decii, forteſq; Fabi, clariq; Metelli,
Ac lætum Pauli, Scipiadumq; decus,
Cannarum hinc tumuli, cæſoq; dracone ſuperbus
Regulus, ac duri Cymbrica palma Mari.
Hinc pontem fregiſſe ferox ſua nomina Cocles
Iactat, & exuuias Coſſus ab hoſte refert.
Atq; alius uicto redit in capitolia Gallo,
Et ſpolia antiquo reddit opima Ioui.
Ille triumphatis præſcribit iura Britannis,
Et Rheni tumidas ponte refringit aquas.
Ille etiam rubri penetrauit ad æquoris undas,
Et uictor primus Parthica ſigna fugat.
Hic Dacas, Ciliceſq; ferum, Pœnumq; rebellem
Ducit uictrices candidus ante rotas.
At nunc quid bello petitur, niſi præda, nec hoſtem

Sed ſocium uitæ eſt expoliaſſe, decus.
Hinc Mauri nos claſſe premunt, hinc Turca fugaci
Vectus equo, & Scythici caſtra cruenta ducis.
Nos tamen in ſocias ferrum conuertimus urbes,
Et de cognato ſanguine præda iuuat.
Quid miles pretio? quid mercennarius enſis
Dignum Romana laude fideq; dabit?
Exceſſiſſe acie pulchrum eſt, ubi dextera ferrum
Abiicit, atq; auro tela repulſa cadunt.
Non iaculis aut enſe ferox uictoria, uerum
Infami quæſtu bellica palma uenit.
Aurum per medios deducit ſigna maniplos.
Amiſit partes Mars ferus ille ſuas.
Ipſi ductores pretio ſua prœlia uendunt,
Et cedunt pretio caſtra fidesq; ducum.
Hinc mihi Pierides ſtudium, ſacrosq; colendi
Vates, deliciis nomina grata meis.
Hinc nobis Buxute decus, laudemq; paramus.
Pro caſtris Helicon, pro duce Muſa mihi eſt.
Nec tu non primæ iuuenis cum flore iuuentæ
Arma capis, patria pulſus ab ipſe tua.
Deſeris Italiam, pronoq; per æquora curſu
Heſperios portus, littora Ibera petis.
Illic cum geminos ageret diſcordia reges,
Fouiſti partes ſtrenuus enſe tuas.
Mox contra flauos direſti tela Britannos,
Cum premerent forti Gallica regna manu.
Ocia nunc Muſæq; iuuant, dulcesq; receſſus,
Et ſcripta antiquis carmina docta uiris.
Hoc ſapere eſt Buxute, frui melioribus annis,

Cum libris fieri carminibusq́; ſenem.
Caſtra alios ac bella iuuent. nos læta colamus
Ocia, & Aoniæ fila canora lyræ.
Vita bonum commune quidem eſt, bene uiuere ſolus
Nouit, qui ingenii dona beata colit.

AD MVSAM DE CONVERSIONE Sebethi in fluuium.

O Nec docta nimis, nec dum ſatis apta cothurno
Muſa ſed ad teneros ingenioſa ſales.
Digna Amarantheis crines intexere ſertis,
Et madidam Aſſyrio tingere rore comam,
Ac gelidos circum fontes, per gramina læta
Virginibus miſtos ducere nata choros.
Dum licet & uirideis ſuadet decedere in umbras
Phœbus, & argutum concitat aura nemus.
Huc placidum ad fontem ripæ ſubeamus opacæ
Qua ſua Sebethos candidus arua rigat.
Hinc non uulgatos fontis referemus amores.
Quos legat in nomen Fannia nata meum.
Amnis arundinea uelans tua tempora mitra,
Et dolor, & charæ Doridos aptus amor.
Quis tua tam riguo mutauit membra liquore?
Nunc amnis, certe candidus ante puer.
Forma tibi nocuit, nocuit placuiſſe puellæ,
Iraq́; cærulei q̃ male nota dei.
Littore conſtiteras. illuc quoq; cærula nymphæ
Currit in amplexus nympha decora tuos.
Halcyones teſtes, teſtes uineta Veſeui,

Vos pariter

Vos pariter ſocio ſecubuiſſe toro.
Lectus erat frondes, & opaci gramina campi,
Vmbra erat antiquis myrtea ſylua comis
Sylua comas frondoſa dabat quæ lenibus auris
Spirabat Zephyro ſollicitante nemus.
Tum uolucres læns concentibus aera miſcent,
Et raucum illiſis murmurat æquor aquis,
Forte inter uirides Nereidas una loquaci
Ore, ſed & Nereo fida miniſtra fuit.
Vidit ut hæc molli capientes littore ſomnos
Nerea non fictis ſedula rebus adit.
Ille autem irato properans ad littora curru
Cærula cæruleis per uada currit equis.
Cuius ob aduentum reſonant Tritones in antris,
Candidaq; in ſcopulis læſa remugit aqua.
Excita Nympha latet, te ſomnus perdit inertem
Cæruláq; in membris fuſcina iacta tuis.
Flerunt Nolea, flerunt te Sarnides undæ
Fleuit diſciſſis mater Acerra genis,
Et Stabias Nymphas, inconſuetumq; Veſeuum
Tunc etiam lacrimis immaduiſſe ferunt.
Scilicet is teneræ recolebat furta iuuentæ
Et memor antiqui mæſtus amoris erat.
Multos hunc perhibent crudeli funere menſes
Confectum ſpecubus delituiſſe ſuis,
At poſtq̄ in rabiem dolor hic ſe uertit acerbam,
Vindex ex antris proſilit ipſe cauis,
Eructanſq; uomit fumantis pectoris ignes,
Ignibus & latos undiq; uaſtat agros.
Iamq; inſurgebat ponto, tumiduq; per æquor

Iactat ab incenſis ſaxa liquata iugis.
Cum ſubito ex alto uox reddita, numen aquarum
Sebethos fonti eſt nomen honosq; ſuo.
Nec mora, qua iacuit, uitrei fluxere liquores,
In laticemq; abeunt membra ſoluta nouum.
E puero liquidus fit fons, fit numen & idem
Ex homine. hinc ſubitis in mare currit aquis.
Talibus ille ferox uictus mentemq; repreſſit
Impoſuitq; ſuæ Bacchica ſerta comæ,
Lætior & campis duxit de monte choreas
Concinuitq; nouo carmina digna deo:
Hæc tibi quæ canerem molli reſupinus in umbra
Edidit imparibus noſtra Camœna modis.
Tempus erit charos cum dicemus Hymenæos,
Vt ſit iuncta tuo Parthenopea toro.
Interea noſtri nomen titulusq; libelli
Pro tibi promiſſo munere pignus erit.

FINIS.

I. I. PONTANI DE AMORE CONIVGALI LIBER PRIMVS.

ELEGIAM ALLOQVITVR.

HVc ades, & nitidum myrto compeſce capillum,
Huc ades ornatis ò Elegia comis
Inq; nouam uenias cultu prædiuite formam.
Laxa fluat niueos ueſtis ad uſq; pedes.
Molle micet tenues inter dilapſa papillas
Quæ legitur rubro lucida gemma mari.
Perq; humeros leui demiſſa monilia collo
Addeceant. aurum ſerica ueſtis amat.
Aurea ſubductum conſtringat fibula pectus,
Aureaq; in limbo fila rigente micent.
Quaq; moues, Arabum ſpires molliſſima nardum,
Lenis & Aſſyrio ſudet odore liquor.
Tecum etiam Charites ueniant, tua cura puellæ,
Et iuuet inſolita ducere ab arte choros.
Tu puerum Veneris primis laſciua ſub annis
Inſtruis, & ſtudio perficis uſq; tuo.
Et quotiens laſſo ducit reſes ocia neruo,
Hunc placido refoues candida Nympha ſinu.
Hinc tibi perpetuæ tribuit Cytherea iuuentæ
Tempora, neu formæ ſint mala damna tuæ,
Hinc iuuenum curis, & dulci conſcia furto,
Blanditiisq; capis pectora cuncta tuis.
Ergo ades, & cape diua lyram, ſed pectine molli,

Sed moueas dulci lenia fila ſono.
Nam tibi Mercurius pater eſt, tibi ſedula mater
Eurymie cantus noſſe, lyramq; dedit.
Quin etiam tu experta nouos (ni fallor) amores,
Dulcia ſuppoſito gramine furta probas.
Namq; ferunt patrios uectam quandoq; per Vmbros
Clitumni liquidis accubuiſſe uadis.
Hic iuuenem uidiſſe, atq; incaluiſſe natantem,
Et cupiiſſe ulnas inter habere tuas.
Quid tibi laſciuis puer ò formoſe ſub undis?
Deliciis mage ſunt commoda prata tuis.
Hic potes è molli uiola iunxiſſe coronam,
Et flauam uario flore ligare comam.
Hic potes & gelida ſomnum quæſiſſe ſub umbra,
Et laſſum uiridi ponere corpus humo,
Hic & adeſſe choris Dryadum, & ſaliiſſe per herbas
Molliaq; ad teneros membra mouere modos.
His iuueni ſuccenſus amor, formamq; ſecutus
Et facilem cantum, quo capis ipſa deos,
Tecum inter ſalices, ſub amicta uitibus ulmo,
In molli iunxit candida membra toro,
Inter & amplexus laſſi iacuiſtis uterq;
Et repetita uenus dulce peregit opus.
Quo mage pauca meo Nymphe concedis amori,
Quosq; legat uerſus noſtra puella cane.
Hæc ego, cum ſubito uiſi ridere penates,
Et noua fulgenti lumina adeſſe domo.
Aſtitit, & riſu facilem confeſſa, deditq;
Adueniens animi nuntia ſigna ſui,
Deq; ſinu fluxere roſæ, molleſq; hyacinthi,
Et uiolæ, & rubro lilia miſta croco.

Tum cecinit, plectroq; fidem percuſſit eburno,
Et liquidam ſocio temperat ore chelyn,
Deſine diuitias uerſu conferre beato,
Et faciem pretio uendere uelle tuam.
Non ego laudarim, cupias ſi uate relicto
Diuitis argentum culta puella ſequi
Forma bonum cœleſte, auro quam uendere non eſt,
Nam miſer è terra fodit auarus opes.
Et canos formoſa time, celeremq; ſenectam,
Ante diem cupidis quam deus eſſe iubet.
Aurum crimen habet, aurum præ carmine dulci
Sordeat, ingenii fide puella bonis.
Odi etiam faſtus quid enim faſtidia preſunt?
Hinc odii ueniunt ſemina mille procis.
Dum tenuit Glaucum formæ confiſa ſuperbæ,
Dum latet, & ſurda reiicit aure deum,
Cermenis obriguit, ſaxoq; in membra recepto,
Perpetitur tumidi uerbera ſæua maris.
Nunc quoq; ſigna manent patriis male fida charinis,
Quæ procul abducto uela rudente ferunt.
Neu ſtudium tibi ſit peregrinos quærere cultus.
Contenta eſt facies ſimplicitate ſua.
Sint compti crines, nitido ſit ueſtis amictu.
Munditiis capitur delicioſus amor.
Pauca loqui ſtudeas. uerum tibi pauca loquenti
Sit pudor, & niueo qui decet ore rubor.
Libertas oculis neu ſit. fac tempora ſerues,
Quis capitur, captus quis retinetur amans.
Sitq; uni placuiſſe ſatis. crudelius ures.
Artibus ingenuis forma iuuanda bona eſt.

Forte aderam, cum læta Venus Dodonide ſylua
Sedula non ſolita poneret arte comam.
Dum fingit crines, ſpeculum dum conſulit, illi
Ludebant ſimiles ante pedes uolucres.
Et modo plaudebant pennis, modo dulcia miſcent
Oſcula, cumq; ſuo murmura grata ſono.
Laudauit dea mitis aues ab amore fideq;.
Exemplum certi dixit amoris erunt.
Sed neq; te capiat iuuenis, cui picta capillum
Sit coma, cui nimia quæritur arte decor.
Hic uanas captatq; auras, mutabilis huic eſt
Mens, & in incerto qui leuis errat amor.
At uates, cui numen adeſt, cui Delphica ſerpit
Laurus, & arguto carmen in ore ſonat
Ille tibi coniunx ne uelis, non eſſe recuſet
An'ne comes, lateri ſit comes uſq; tuo.
Dumq; tibi placuiſſe uelit, non horrida uitet
Prœlia, non Scythici littora adire maris,
Non illum gelidi remorentur ſigna Bootæ,
Non uſta aſſiduo ſole Libyſtis humus.
Coniugiiq; fidem ſeros perducet ad annos,
Tecum amet. & ſocio uiuet amore ſenex.
Et tibi ſint faciles anni, nec amara ſenectus,
Obſequio dulcis functa puella uiri.
Anne iuuet reſidem fruſtra duxiſſe iuuentam
Expertem grati credula coniugii?
Quin potius laudanda fores, ſi coniuge charo,
Si Veneris placidis ipſa fruare bonis.
Vt ſine aqua fluuius, utq; eſt ſine frondibus arbor,
Vt ſine ſole dies, nox ſine luminibus,

Sic turpis ſine amore pari, ſine coniuge lectus.
Deliciis ille eſt, illecebriſq; locus.
Ipſa meum teneris noctu complexa lacertis
Clitumnum, cupido demoror uſq; ſinu.
Nocte etiam uiduo ſolam ceſſare cubili
Ipſa uetat, noctis quæ dea finit iter.
Nec Veneri lux grata adeo, quàm gaudia noctis.
Tu ne deas dubites ſcita puella ſequi?
Hæc, & uirginea tetigit mea tempora Lauru.
Laurea nam dextræ ſceptra Elegia gerit.
Tum liquidis dilapſa notis. quàq; ipſa recedit,
Linquit odoratæ mollia ſigna comæ.
Dum ſpirant ignes, capiunt dum incendia uires,
Et dea tam facilem ſpondet in arte chelyn,
Tu quoq; blande puer, in me noua uulnera tenta.
Deprecor imperii non ego iura tui.
Vre acer, fige indomitus, neu parce pharetris,
Neu tepeant modica pectora noſtra face.
Tum mihi mollis eat uerſus, tum læta ſonabunt
Carmina, tum dulcis profluet ore ſonus.
Tu quoq; materiam, ſæuoq; alimenta furori
Da, curis requies una Ariadna meis.
Ne ue oculis inimica ueni, neu dura precanti,
Per ſpem coniugii, uincláq; noſtra rogo,
Vel miſeranda tibi eſt arſuri flamma mariti,
O ſocii conſors chara futura tori.
Hæc precor, hæc utinam nitidis argenteus alis,
Annuat, & digiti pignore firmet Hymen.

CARMEN NVPTIALE, Tibicinem alloquitur.

Hos numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus
Et placidos feſta concine luce modos.
Primus Hymen trucibus molliuit corda puellis,
Atq; animos facili contudit arte feros.
Primus inexpertos uinclo ſociauit amores,
Legitimo ſtatuens debita iura toro.
Et primus gratæ decerpto flore iuuentæ
Primitias Veneris & ſua dona tulit.
Hos numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus
Et placidos feſta concine luce modos.
Hic docuit lentis innectere colla lacertis,
Atq; renudato iungere membra ſinu.
Hic rixas, pacemq; ſimul, nunc ore recluſo,
Et nunc conſertis oſcula ferre labris,
Hic lingua titubante loqui, dum ſpiritus udo
Gutture, dum querulo ducitur ore ſonus.
Hos numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus,
Dum texunt uirides Laurea ſerta fores.
Hoc primum uirgo didicit bene culta magiſtro,
Et femur & lateri conſeruiſſe latus.
Atq; inter queſtusq; leues, & murmura nota,
Nunc has, nunc alias arte nouare uices,
Dum gratus reſilit membris tepor, imaq; uenis
It uenus, & feſſo corpore languet amor.
Hos numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus,
Dum texunt uirides Laurea ſerta fores.
Quis fulgor, deus ecce deus. nunc ore fauete.
Deſine & impariles tibia ferre modos
Sanctus adeſt, cœtusq; ſuos inuiſere gaudet,
Caſtaq; coniugio nectere uincla parat.

Atq; hæc ut placitis firmet connubia uotis,
Talia diuino ſancit ab ore deus.
Has ego felici iungo nunc omnine dextras.
Dic iuuenis, dic tu bella puella, placet.
En placet, ore tuos iuuenis nunc excipe amores.
Oſcula neu uirgo prima dediſſe neges.
Conuenit. dedit hic, accepit & illa. pudicum
Hoc eſt. quid uultus ſcita puella rubes?
Atq; oculis animum fas eſt, atq; ore fateri,
Gaudia neu tacito uirgo recondе ſinu.
Cætera nox, & nos, & amor, lectusq; docebunt.
Hæc tu nunc fidei pignora certa cape.
Quam bene, quod digitis aurum perlucet in iſtis.
Anulus hic uobis quod ſcit uterq; dabit.
Ite pares, paribusq; animis in uota iuuentæ,
Et ſua concordi reddite iura toro.
Iungat amor quos iunxit Hymen, tædæq; iugales.
Quæ iuuenes, teneat hæc quoq; cura ſenes.

CARMEN NVPTIALE.
Heſperum alloquitur.

EXorere, optatumq; uiro, optatumq; puellæ,
Et gratum thalamis Heſpere tolle iubar.
Tuq; tuos Erycina toros uiſura, canoras
Iunge & aues, rutilas præfer & ipſa faces,
Qualis adeſſe ſoles ſanctis celebrata Hymenæis,
Cum timet à cupido nupta nouella uiro.
Quos dea concilias, rixamq; in gaudia uertis,
Et tenerum florem carpere amica doces.
Tecum amor, & caſto gaudens concordia lecto,

Cumq́; ſua ueniat gratia iuncta fide.
Sancte Geni nardoq́; comam perfuſe madenti,
Felicíq; aſſis Hora benigna pede.
Heſper adeſt, uideo ecce faces, Hymenæeq́; clamat
Vulgus, & omnis io turba Hymenæe uocat.
Ipſe deus ſpargitq́; roſas, ſpargitq́; hyacinthos,
Ac ſua nimirum munera lætus obit.
Ipſe & adeſt, agitatq́; faces, Hymenæe uocate
Dicite io ter io ò Hymenæe io,
Quicquid odoris habent Arabes, unctiq́; Sabæi
Secum habet, atq́; ſuo ſpirat ab ore deus,
Deq́; coma ſertisq́; fluunt, quoſcunq; liquores
Aſſyrio ueniens deuehit orbe ratis.
Ipſe choros miſtus pueris, miſtusq́; puellis
Ducit, & ad numerum crura manusq́; mouet.
Vos celebrem cantate deum, atq; Hymenæe uocate,
Dicite io ter io ò Hymenæe io.
Nympha uenit. præit ipſe deus, præeuntq́; ſorores,
Idaliæ, atq; nouem Theſpia turba deæ.
Scilicet aſſuetaſq́; domos, aſſuetaq́; uiſunt
Limina, & eſt uatis ſedula cura ſui.
Cernite, ut appoſito moueant ueſtigia greſſu,
Et plaudat felix agmen ouante lyra.
Dum choreas, dum plectra mouent euantia diuæ,
Dicite io ter io ò Hymenæe io
Iam uenit cohibete modos. iam tibia ſiſte.
Hæſitat ad primas iam noua nupta fores.
Atq; hanc cunctantemq́; gradus, atq; ora rubentem
Ammonet his Erato, dulciaq́; ora mouet.
Ne dubita, ſuſtolle pedem, felixq́; marito,

Et felix natis, ô mea limen adi.
Fortunata domus tibi erit, ſanctiq; penates,
Candidus in primis, & ſine lite torus.
Iſq; etiam coniunx, cui præ te, & munera Crœſi,
Et diues rutilis ſordeat Hermus aquis.
His Erato. ſubit ornatis Elegia capillis,
Candida Punicea conſpicienda toga.
Ne lacrimis, ne fœda oculos formoſa nitentis.
Ad pacem, ad luſus chara puella uenis.
Deliciasq; tori molles, dulcemq; quietem,
Quid tua ſingultu pectora rupta ſonant?
Aſpice ut hærentes in te defixit ocellos,
Vt miſer è lacrimis liquitur ipſe tuis.
Nil iuuenis miſerere, uetat te flere Hymenæus,
Et nox deliciis prima futura tuis.
Ergo age, néue uiri amplexus, neu gaudia differ
Longius, & charos aurea uiſe lares.
En bene habet. placidos intraſti dia penates,
Dexteraq; eſt cupido tam bene iuncta uiro.
Ite ſimul, capite amplexus, & colla ligate,
Vt natos uideant pignora chara ſuos.
Iunganturq; ſuáq; ora ſimul, reſolutáq; uenis
Molliter irroret languida membra uenus.
Complexi, quales ederæ ſua brachia nectunt,
Chaonis & qualis oſcula iungit auis.
Neu dulcem cohibete animam, pax rixáq; murmur
Alternent, neu dens lingua'ue ponat opus.
Claudite iam poſtes. iam lectus cœpit amantes.
Mutua quid teſtes gaudia differimus?
Solus ades genialis Hymen, te murmura teſtem,

Te lacrimas, riſus, prœlia, noſſe decet.
Nos alio. capite optatam poſt bella quietem,
Dum rediens abigat ſomnia grata dies.

VXOREM ALLOQVITVR.

Qualis ab Herculeis ſurgens complexibus Hebe
Viſa eſt erepta uirginitate queri.
Cum lacrimis ſuffuſa genas, impexa capillum
Non oculos coram eſt auſa leuare ſuos.
Talis mane mihi ſomno digreſſa mariti
Et queri, & lacrimis ora Ariadna mades.
Scilicet & pudor eſt huius tibi cauſa doloris,
Vtq; putas merito te tua damna mouent.
Sed tamen eſt Veneri quod debes, nec tibi ſoli
Nata, ſed & ſocii ſunt tibi uincla tori.
In partemq; uiri ceſſit pudor. utitur ille.
Hac ſibi permiſſi conditione tori,
Non eſt quod doleas, mutata pudore uoluptas
In partem ceſſit chara puella tuam.
Vtere ſorte tua, neu te tibi ſubtrahe flendo,
Gaudia neu triſti perdere mente uelis.
Quid reſides annos iuuet exegiſſe? iuuentæ
Munera cur nullo colligis ipſa ſinu?
Et fructum flos iſte dabit. tu gaudia carpe
Quæ coniunx, quæ te carpere iuſſit amor.
Hic pudor atq; uenus thalamo iunguntur in uno.
Hæc ſunt legitimi uincula honoſq; tori.
Et Venerem ſaluo potes exercere pudore,
Et pudor agreſtem præteriiſſe notam.
Quæ niſi ruſticitas, luſus fugiſſe iugales?

Quærit Hymen luſus, gaudia lectus amat.
Ruſticitas inimica toris, male grata maritis.
Comparat hæc lites. pacis amicus amor.
Blanditiæ thalamo gaudent, thalamis Hymenæus
Tu fac blanditiis uſa ferare nouis.
Andromache armati fertur petiiſſe mariti
Oſcula, & eſt blando molliter uſa uiro.
Illum Biſtonii redeuntem è munere Martis,
Excipit in mollis uxor amata ſinus.
Oráq; ab ore fouet, multóq; madentia ſiccat
Puluere, & amplexus datq; capitq; nouos.
Feſta deum genitor ſummo celebrabat olympo.
Conueniunt omnes diq; deæq; ſimul.
Inter cœlicolas forma præſtabat Apollo.
Vincebat cunctas Lux in honore deas.
In Lucem conuerſi omnes iuuenesq; ſenesq;.
E facie Phœbi quæq; puella perit.
Illum exoptabant iungi ſibi, at ipſe dolebat
In facie fixus lucida Nympha tua.
Lux quoq; non notos paulatim concipit ignes.
In uultu, inq; oculis ſigna dolentis habet.
Nec ſine Luce ſua, choreas agitabat Apollo,
Nec mouet ad numeros hoc ſine Nympha pedes
Creſcit amor, quantóq; magis iam creſcit. amoris
Vis patet, & tanto proditur ipſe magis,
Nam ſibi dum cupidiſq; oculis, nutúq; loquuntur,
Et male furtiuas dant capiuntq; manus.
Illa rubet, ſtupet hic, numerosq; oblitus uterq; eſt,
Atq; imperfecto uerba tenore cadunt.
Cognita res, facileſq; Iouis peruenit ad aures.

An mea non illos iungere cura poteſt?
Et Phœbo digna eſt inquit Lux coniuge coniunx,
Digna Iouiſq; domo, digna Tonante nurus.
Et Luci coniunx, coniunx ſi debitus ullus,
Non alius Phœbo dignior eſſe poteſt.
Dixerat, & dextra Phœbum, Lucemq; ſiniſtra
Iam tenet, & iuſſus carmina pangit Hymen.
Iam Phœbus ſponſæ, ſponſo Lux oſcula præbet,
Optatoq; parant iungere membra toro.
Tum phœbus, mea Lux, Lux ò chariſſima dixit,
Quæ tibi prima uelis munera, poſce dabo.
Illa uiri iniectis collo ſuſpenſa lacertis,
Hæc tua te coniunx munera prima peto,
Vt tibi nec ſine me, mihi tecum ſcandere detur
Auratos currus, luciferasq; rotas,
Vt tecum optatoq; ſinu, cupidisq; lacertis,
Amplexuq; tuo conſpicienda ferar.
Me ſine nulla dies, nulla & ſine luce uoluptas,
Nulla uenus ſine me ſit tibi, nullus amor.
Annuit his Phœbus, phœbi Lux candida curru
Fertur, in amplexu conſpicienda uiri.
Laudaturq; ſinu coniunx perlata mariti,
Et merito felix conditione ſua eſt.
Tu'ne deas, Lucemq; ſequi formoſa recuſes?
Exemplum nec te dura mouere poteſt?
Et breuis eſt ætas, breuis eſt & forma puellis,
Illa uolat, paruo hæc tempore nulla manet.
Heu quæ nos fortuna manet? miſeranda ſenectus.
Et morbi comites, quæq; dolenda ferunt.
Fruſtra præteritos olim reuocaueris annos,

Carpe diem,& Genii munera redde toro.
Hoc tua te,uel forma monet uel coniugis ardor,
Hoc lex coniugii,uincláq; amoris habent,

VXOREM ALLOQVITVR DE militia conquerens.

NOn ego diuitias coniunx,aurumq; ſecutus
Ad tua conſliteram limina amata procus.
Sed mores,ſed pura fides,ſed gratia traxit,
Et formæ,quòd erat candida fama tuæ,
His ego permotus connubia grata petebam,
Et tali fœlix coniuge uiſus eram.
Fauit Amor,teneriq; parens inſignis Amoris,
Et ſua coniugio uincla parauit Hymen.
O mihi fœlices noctes,lucemq; beatam,
O mihi blanditiis gaudia plena ſuis.
Ergo ego uota bonis Laribus,Genioq; ferebam,
Placabam & multa numina ſancta prece.
Inuidit bellorum author,qui pace repulſa,
Concutit Aemiliæ ſanguinolentus agros.
Sæue pater tua tela precor,tuaq; arma recondeḋ
In Veneris niueos feſſe recurre ſinus.
Illa tibi ignotaſq; uices,ignotaq; ſeruat
Gaudia,delicias lente morare tuas?
Mars propera,ſic poſcit amans,ſed terge cruorem,
Et tua ſepoſita corpora ueſte tege.
Illa quidem tibi tota uacat,dum coniugis artes
Lemnos habet,dum uir fulmina nigra quatit.
Quid ceſſas uiolente,tuoſq; moraris amores?
Me miſerum falſo nomen amantis habes.

Te belli, te cædis amor non mollia tangunt
    Oſcula, non gratæ dulcia ad arma uices.
Immemor amplexus & murmura blanda relinquis
    Immemor? ô mira ruſticitate deum.
Non tibi poſt iuuenilem operam, miſtasq́; querelas
    Succurrit lenis laſſa per oſſa ſopor.
Non facilis poſt bella quies? fruſtráq́; capillum
    Nunc colit, & roſeo ſplendet ab ore Venus.
Heu heu crudeles coeunt ad ſigna manipli.
    Heu heu non ſegnes miles obarmat equos.
Militiam ſequitur uates, fert tela maritus,
    O graue coniugium, Pieridesq́; malas.
Ocia Pieridum fuerant, requiesq́; maritis.
    Non mihi coniugium, non mihi Muſa ualet,
Sed neq; me uel tela mouent uel lætifer hoſtis,
    Aut iuga perpetua continuata niue.
Tu coniunx, tu ſola moues, tu cauſa dolorum,
    Qua ſine nec uideor uiuere poſſe mihi.
Lux grauis, at grauiora manent me ſomnia noctis,
    Somnia imaginibus nigra futura ſuis,

AD VXOREM.

PArce meum coniunx abſens temerare cubile,
    Caſtáq́; legitimi fallere iura tori.
Néue alii compone, leues imitata puellas,
    Neu mihi ſint fidei pignora uana tuæ.
Qui primus lateri ferrum crudele reuinxit,
    Mouit & audaci ferrea bella manu,
Illi ſint triſtes diræ, cineremq́; reuellat
    Ianitor, & rabida deterat oſſa fame.

Ille mihi charos iuueni detraxit amores
  Durus, & à domina iuſſit abeſſe mea.
Ferrum hoſti, cupido noceat cur enſis amanti?
  Tela abſint. fœlix me mea teda iuuet.
Tu tamen interea chari memor uſq; mariti,
  Pro reditu coniunx plurima uota dabis.
Aſſiſtatq; tibi ſoror, & ſanctiſſima mater,
  Abſentis curas quæ leuet uſq; uiri.
Et tela noctes, & acu traducere lucem
  Exemplum fidei Penelopea docet.
Illam non longi mutarunt tempora curſus.
  Non ſimili ad Troiam prœlia geſta mora.
Caſta mane. neu te luſus, neu munera uincant.
  Coniugi dotes uita pudica facit.
Siue domi triſtes fuſo ſolabere curas,
  Siue foras feſtæ tempora lucis agent,
Coniugis occurrant animo tibi mille labores,
  Me cœli pluuias ſydera iniqua pati.
Forſitan & lateri ſæuum quis dirigat enſem,
  Et quæ præterea mille timenda time.
Dum uir abeſt, neglecta ſinus, incompta capillum
  Mœſta ſedet uidua Laodomia domo.
Sæpe illam Aemoniæ blandis adiere puellæ
  Alloquiis, cultus indue dia tuos,
Neglectas diſpone comas, quid lucida fronti
  Gemma? quid à digitis anulus omnis abeſt?
Non cultus capit illa ſuos, non lucida fronti
  Gemma micat, digitis anulus omnis abeſt.
Quid non Euadne Thebas urgente marito,
  Impia cum fratres traxit ad arma furor.

Ah q̃ difficiles egit nocteisq́; diesq́;,
Ah q̃ omnis miſeræ pectore ſenſus abit.
Non choreæ, cantusq́; iuuant, non porticus illam,
Publica, non templis uota, ſacer' ue dies.
Euadne quid ſola domi, quid penſa, columq́;
Vſq; trahis? lacrimis humidaq́; ora rigas?
Me miſeram cui læter abeſt, cui dextera ceſſet,
Cui colar, & formæ debita cura meæ eſt.
Ergo inter famulas, lanæq́; addicta trahendæ
Squalida neglecto delitet in thalamo.
Vtraq; laudata eſt, exemplumq́; utraq; fidæ
Coniugis, & caſti certa fides thalami.
Sed neq; ſic te exempla mouent, ut non magis ipſa
Coniugis officio ſponte fruare bono.
Quodq́; decet caſtas, ſola uirtute magiſtra
Exequere, & per te quid decet, ipſa ſapis,
In partemq́; uenis noſtrorum ſponte laborum,
Remq́; domi, & natos qua licet arte iuuas.
Forſitan & nobis, quæ ſit mens ipſa requiris,
Né ue tui mihi ſit mutua cura times.
Non ita nos facili iunxit concordia nexu,
Vt ſine te coniunx ulla ſit hora mihi.
Nec ſic noſtra leui firmata eſt pignore dextra,
Non ſit ut in noſtro pectore prima fides.
Vt præſens mihi ſola quies ſic pectoris abſens
Vna tenes curas, tu regis una uirum.
Sed dabitur, cum læta feret pax ocia nobis,
Reddere tam charo munera coniugio.
Tum liceat thalamoq́; frui, ſocioq́; cubili,
Mutuaq; in tacito gaudia ferre ſinu.

Tum noua ſuſcipient uires incendia rurſus,
Rurſus & iniiciet uincula caſtus Hymen.
Interea memor ipſa tori, ſanctiq; pudoris,
Spe modo uenturi tempora falle uiri.
Nec ſpes deſtituet, namq; ultima ducitur æſtas,
Candida cum celeri ſub pede muſta fluunt.
Frigidus Illyricis Aquilo dimiſſus ab oris
Admonet hibernas haud procul eſſe niues.
Defunctusq; dari ſibi poſtulat ocia miles,
Et parat ad patrios arma referre Lares.
Ipſe mihi uideor iam primæ ad limina portæ
Iam thalami cupidas uictor adeſſe fores.
Teq; meos inter collapſam uita lacertos
De deſiderio languida facta mei.
Atq; ubi mens rediit longo ſermone referre
Quantum difficile eſt coniuge abeſſe ſuo.
Implicitamq; humeris, atq; oſcula grata ferentem
Vix rediiſſe tibi credere poſſe uirum.
Quod tu ſancte toros celebras qui Hymenæe maritos,
Annue, & his precibus candide diue ueni.

ANIMVM SVVM ALLOQVITVR.

Heus ibis, ſine me tamen ibis, quo duce quæſo
O anime? an'ne amor eſt, qui tibi monſtrat iter?
Scilicet ille uiæ tibi duxq; comesq; futurus,
Et dominæ tecum commodus hoſpes erit.
I felix, felixq; redi, felicior hoſpes.
O utinam qui te, nos quoq; ferret amor.
Me miſerum quanti montes, & flumina quanta
Amplexus prohibent chara Ariadna tuos.

Quid tecum Arne mihi, quid cum Rhenoq; Padoq;
Aut quid cum telis Mars uiolente tuis?
O pereant enſesq; feri, galeæq; minaces.
Pax ades, & uincto prœlia Marte uacent.
Pace coronati ludunt ad pocula amantes,
Inter & inſanos uina miniſtrat amor.
Atq; aliquis memor abſentis conuiua puellæ
Cantat, dumq; canit ebria turba fauet,
Sollicitaq; choros planta implicat, adſonat udis
Tibia, & aurato pectine pulſa chelys.
Pace Ceres Bacchusq; uigent. tum uinitor uuas
Tum meſſor ſpicas, grataq; poma legunt.
Aſſidet his coniunx, poſito quæ ſedula fuſo
Optatasq; dapes, uinaq; inempta ferat,
Et nunc ueloci meſſem diuentilat aura,
Impleat ut ſpoliis horrea triticeis.
Et nunc calcatis ſpumantia prela racemis
Diluit, ac multo decoquit igne merum.
Nunc legit arbuteos fœtus, & olentia poma.
Quæ ferat in calatho filia parua domum.
Et nunc ſelectis matura Cydonia ramis
Decutit, & filo deligat inde breui.
Feſta dies redit, ornata cum coniuge coniunx
Prodit, & agreſti dat ſua uota deo.
Primitias, mollemq; hœdum cum pinguibus agnis
Quæq; tegant ſacras plurima ſerta fores.
Inde domum læto comitatur fiſtula cantu.
Splendet ubi appoſito menſa benigna mero.
Ipſa uiro coniunx, uxoriq; ipſe miniſtrat,
Et plaudit dominis ſedula turba ſuis.

Vina diem celebrant, uino ſomnusq; uenusq;
It comes, & ueneri gaudia nota ſuæ.
O qui me boreas, ò qui diuus'ue deus'ue
In gremio ſiſtat pulchra Ariadna tuo.
Bacche ueni memor ipſe tuæ, ſed contine ab iſta,
Meq; feras curru Bacche benigne leui.
Ipſe tuas referam laudes, tu gaudia mœſtis,
Tu requies feſſo es, te ſine dulce nihil.
Ipſe feram uites, ulmo quas rite maritem.
Ipſe trahan lenta ſarcula dura manu.
Ac circa leuibus uinclis intenta puella
Subliget intortis brachia uiminibus.
Non tamen ut falcem'ue manu, raſtros'ue lacertis
Incutiat. fortis ſit labor iſte uiri.
Tunc iuuet inter opus raptimq; interq; laborem
Oſcula de roſeis grata tuliſſe labris.
Tum ſparſos libet ad frontem componere crines,
Turbatasq; manu reſtituiſſe comas.
Felices Arabum gentes, quibus uxor in armis
Aſtat, & audaci ſtrenua fertur equo.
Illa ſudes, haſtamq; uiro, iaculumq; miniſtrat,
Adiuuat, & nulli non fauet ipſa loco.
Communisq; utriq; labor, fortunaq; belli.
Atq; idem caſus, uitaq;, morsq; manent.
O mihi ſi coniunx, ò ſi galeamq;, ſudemq;
Ipſa geras, forti q̃ lubet eſſe mihi.
Caſtra placent, date tela mihi, perq; arma tubasq;
Iam iuuat audaces conſeruiſſe manus.
Dum lateri meus ignis adeſt, non ipſe uerebor
Solus in aduerſos corpora ferre globos,

Solus & urgenti clypeos opponere turmæ
Mille licet feriant, mille repellet amor.
Me miſerum néue ora calor, neu frigora lædant,
Atterat heu molles neu grauis haſta manus.
An mihi iam fuerit dulcis uictoria tanti?
Vt tibi ſint formæ damna timenda tuæ?
Té ne ego ſuſtineam rapidi fera ſydera Cancri.
Té ne graues hyemis continuare niues?
Té ne himbres euroſq;? procul ſit gloria belli,
Rurſus in aerios prœlia abite notos.
Et rurſus pax alma redi, cui blanda uoluptas
Sit comes. & fœlix omnia cantet amor.

QVERITVR DE EXPEDITIONE Obeunda.

m Vſarum quondam, Bacchiq; domeſtica cura
Ipſe tuam colui candide Phœbe lyram
Aſſuetus riuiſq; ſacris & rure beato
Compoſitæ mentis ocia grata ſequi.
Cum Veneris placidos componebamus in uſus
Carmina, quis eſſet conciliandus amor.
Nunc uates ad bella trahor, Martemq; cruentum
Heu pharetris parcas hoſtis acerbe tuis.
Parce pater Gradiue, leueſq; auerte ſagittas.
Extincto quæ nam eſt gloria uate tibi?
In trucibus fera tela uiris conſumere oportet.
Præterit imbelles ira leonis oues.
Te quoq; mouit amor. proſit mihi nomen amantis
Et ſupplex & amans noſcat amantis opem.
Imbellis mihi fila lyræ, non letifer arcus,
Et placet appoſito plurima menſa mero,

Et placet, arenti ſitiunt cum rura Leone
  Vmbra, ſonat placidæ qua leue murmur aquæ.
Aut tenuem uiſco prædam, uel arundine piſcem
  Excipere, aut alta tendere ualle plagas.
Arma uiros ac bella decent, nos grata Camœnis
  Ocia, & in molli culcitra picta toro.
Et tamen inſtructasq; acies, ac ſigna uidere
  Cogimur, & patria tam procul eſſe domo.
Me miſerum poterò ne tuis Ariadna lacertis
  Longius, & facie ſic caruiſſe tua?
Et poterò ne oculis? non hæc conſtantia noſtra eſt.
  Vincat amor. iam iam turbide Sene uale.
Caſtraq; turrigero ualeant circundata uallo.
  Me me amor audaces cogit inire uias.
Ille per oppoſitas ſecreto limite turmas
  Ducit, & hoſtiles præterit inſidias.
Ille iter in tenebris explorat, & obuia monſtrat.
  Hoc duce per Syrtes ſit uia tuta mihi.
Heu heu q̃ pleno decurrit margine Senus.
  Heu heu q̃ ripas non capit ipſe ſuas.
Nõ rapidas capit amnis aquas. trahit arua domosq;,
  Et iuga diuulſis montibus hauſta uehit.
Sors igitur plus q̃ uel amor uel numina poſſunt.
  Exercet uires caſus ubiq; ſuas.
Caſus Abidenis iuuenem demerſit in undis,
  Cum petit amplexus Seſta puella tuos.
Caſus Threicio conſortem ſuſtulit Orpheo,
  Errat dum nudo prata per uda pede.
Omnia caſus agit. quod non dat amor' ue uenus' ue
  Eueniet, quotiens caſus & ipſe uolet.

Fruſtra igitur diuos miſeri ueneramur amantes.
Numen Amor nullum eſt, numen inane Venus.
Orta mari cum præſit aquis, cur flumina parent
Nulla, nec eſt miſero qui ferat amnis opem?
Et quondam fontes, & quondam flumina amarunt.
Sæuire hæc una eſt gloria Sene tibi.
Sæuiat in te atroxq; canis, rabiesq; leonis,
Atq; hyemis medio tempore ſiccus eas.

AD VXOREM DE LIBERIS EDVCANDIS.

Quid tibi communis natas, tria pignora coniunx
Commendem? quarum maxima cura tibi eſt.
Nam tua nec uirtus, nec amor monitore marito
Indiget, & matris munera docta ſubis.
Sed tamen, ut partesq; meas, & iura tuerer,
Né ue abſens uidear non memor eſſe domus,
Hæc obeunda tibi conſtanti pectore mando,
Officii quæ ſint munera certa tui.
Primus honos pietasq; deo, templisq; dicatis.
Hoc primum diſcant pignora noſtra, uide.
Templa adeant caſte, caſtisq; piiſſima uotis
Dona ferant. gaudet ſimplicitate deus.
Tum colere antiquas artes, maternáq; iuſſa,
Atq; agli diſcant carpere penſa manu.
In digitis acus, ante pedes intexta quaſilli
Viminaq;, & fuſo ſtamina torta leui.
Hoc Tanaquil opus, hos mores Lucretia monſtrat,
Phylacidæ hos coniunx, Telemachiq; parens.
Multa pater, materq; ualent infundere natis.
Tranſit & in ſeri iura nepotis auus.

Inſita ſed ſtudio uis confirmanda fideli eſt,
Natura ut mores induat uſa bonos.
Arte opus eſt. artem ſolers quoq; perficit uſus.
Perficit ars, quicquid repperit ingenium.
Sponte ſua quãuis tellus fœcunda, nouari
Poſcit, & optata gaudet arantis ope.
Sponte ſua uitis profert Baccheia racemos,
Sed tamen aſſidua falce colentis eget.
Quid, ꝙ quæ ſterilis natura creuerat arbos
Inſita pomiferas portat honuſta comas?
Arte igitur natura iuuatur, & arte magiſtra,
Sumunt diuerſos pectora noſtra habitus.
Format aratorem domita ceruice iuuencum
Agricola, ut currus axe ſonante ferat.
Format equum domitor, ſic ut petat obuius hoſtem
Senſit ubi audaces ſigna dediſſe tubas.
Dum tenera eſt ætas, dum mens, patiensq; magiſtri,
Tum proprias artes quiſq; docendus erit.
Ergo dum molles animi nunc imprime mater
Quæ pietas, quæ lex, fasq;, pudorq; iubent.
Plura licet noſtras commendent dona puellas
Matronæ decus eſt una pudicitia,
Forma breuis, uiger eſt animi ſplendorq; uirilis.
Munificam regis addecet eſſe nurum.
Nos pudor ac probitas nos uitæ ruga ſeueræ,
Nos labor inſomnis, menſaq; parca decet.
Ocia nequitiã ſuadent, dat luxus amori
Fomenta in uenerem ſæue Lyæe rapis.
Dicitur & fontes, fontanaq; numina amaſſe
Quæ dea tutelam uirginitatis habet,

Lenæos laticæs odiſſe,& pocula Bacchi,
Pocula uirginibus perniciosa ſuis.
Caliſto Arcadicis cur urſa errauerit agris,
Fama tenet ſacrum deſtituiſſe chorum.
Naiadum & latebras mediis periiſſe diebus,
Sermone & longas continuaſſe moras.
Illic Oenones miſeros cognouit amores,
Cognouit uerſos ad ſua furta deos.
Illic Eueni natam pugnacibus armis
Abreptam,atq; Idæ præpoſuiſſe torum.
Cognouit ſpretum dilecta ab uirgine Phœbum
Euenum rapidis ſponte ſubiſſe uadis.
Qualia dum memorant faciles ad furta Napææ
Arcas amat uerſos ad ſua uota deos.
Corrumpunt mala dicta animum,moreſq; uerendos
In ueros ſenſus ſæpe abiere ioci.
Laſciuos igitur cœtus,laſciuaq; uerba
Pignoribus noſtris rite cauenda uide.
Penolope nunq̃,nunq̃ Lucretia uidit
Iſtrio dum molli ſcænica uoce canit.
Templa pudicitiam maculant,ni rite peractis
Rebus abis,templi noxia ſæpe mora eſt.
Ruſtica nec mihi ſit,nec ſit mihi blanda puella,
Quanq̃ ruſticitas labe uacare poteſt.
Blanda procax facile eſt,& amata ad ludicra uelox.
Sit procul ò procul ò blanda procaxq; mihi.
Non quales ageret didicit numeroſa choreas
Sed quos exigeret Laodomia colos.
Dum trahit ante rotas deuictas Scipio gentis,
Et peragit magnos libera Roma iocos.

Matronæ iuueneſq; ſimul per compita ſaltant,
Concinit & uarios tibia Lyda ſonos.
Romanos inquit numeros inflare memento
Aemilia, & noſtros aduena tange modos.
Non omnis igitur numeros, non quaſq; choreas
Quæ proba, nec quæuis carmina noſſe cupit.
Auſam uix memorant tectis Argian auitis
Prodiſſe, & raras urbis adiſſe domos.
Quæ caſta eſt, thalamo gaudet Laribuſq; paternis
Turba nocet, turbæ crimina ubiq; placent.
Eſt oris quoq; lex, eſt & ſua cura capillo.
Quam tenuiſſe decet, prætériiſſe nefas.
Euadne hoc placuit, placuitq; hoc Martia cultu.
Ornatus tamen eſt neutra ſecuta nouos.
Ante Helenam nullæ crines emere puellæ.
Troia docet quantum non ſua forma nocet.
Nec faciem, nec colla prius, nec pectora norant
Pingere, nec fuco conſuluiſſe genis.
Primæ Sirenes cultus docuere negatos.
Eſt noua ſed crimen pœna ſecuta nouum.
Quid tibi præcipiam molles uitare feneſtras?
Ad culpas aditum laxa feneſtra facit.
Libera mens, captiua tamen ſint lumina, quando
Hanc animo inuenit ſæua libido uiam.
Cogite fallaces, animus ne peccet, ocellos.
Cogite, libertas ne peritura cadat.
Pellite materiam, primaſq; extinguite flammas.
Vincite, uincentes palma decuſq; manent.
Hæc tibi nunc coniunx, non ut moneam ue rogem ue
Sed ſtudium abſenti noris ut eſſe domus.

Perge, & conſortem natis nunc exige curam.
Eſt labor, at merces magna parata tibi.

EXVLTATIO DE FILIO NATO.

Te procul curæ inſomnes. ſint omnia læta.
Cretenſi lux hæc more notanda mihi eſt.
Ite iterum curæ inſomnes procul, ite dolores
Fulſerit hæc nitido ſydere fauſta dies.
Qua mihi uitales genitus puer exit in auras.
Spargite nunc uariis atria tota roſis.
Spiret odoratis domus ignibus, æmula Lauro
Myrtus adornatos pendeat ante Lares.
Ipſe deos ſupplex tacita uenerabor acerra,
Et reddam ſacris debita tura focis.
Sancte Geni tibi ſolennes proſtratus ad aras
Fundo merum, & multo Laurus in igne crepat.
Vota manent. ſua ſigna deum teſtantur, & omen
Clara dedit celeri flamma uoluta gradu.
Ipſe & pacato mouit ſua uertice ſerta,
Et fragilis cecidit crine decente roſa.
Ipſe manu rata ſigna dedit, tu ſydere dextro
Edite, fœlices exige nate dies.
Produc fatalisq; colos, & longa ſororum
Stamina, dent faciles in tua fila manus.
Spesq; patris matrisq; auge, ſuperesq; parentum
Vota, fluant Hermus, Lydiaq; unda tibi.
Auguror & patrias olim meditaberis artes,
Et ſtudia antiquæ non inhonora domus.
Siue tibi carmen placeat, tibi carmina Muſæ

Dictabunt, uirides cinget Apollo comas.
Siue uias cœli, rerumq; exquirere formas,
Naturæ & cauſas explicuiſſe iuuet,
Seu leges, atq; arma fori, te proxima poſſunt
Exempla, & patres extimulare tui.
Sed neq; te uel dirus amor, uel gloria belli
Vicerit, ut matris ſis timor uſq; tuæ.
Illa graues tulerit decimo iam menſe labores
Languida de partu mortua pene mihi.
At tu iam tanto mater defuncta periclo
In noua præteritos gaudia uerte metus.
Iam mater, quid matris opus, quid munera differs?
Cur non materno iam cubat ille ſinu?
En patri ſimiles oculos, en mater in ore eſt,
En uultus, in quis ſpirat uterq; parens,
En ſenii ſola non adeſt. uos ſpargite multo.
Flore domum, & thalamis lenior afflet odos.

I. I. PONTANI DE AMORE CONIVGALI LIBER SECVNDVS.

ACCVSATVR NIMIVS PVELLARVM CVLTVS.

Ecquæ Pieridũ mecum canit euge puellæ
Ecquæ Caſtalio fonte miniſtrat aquam?
Quæ nam eſt quæ ſuffuſa genas, demiſſaq; ocellos
Incipit? ô ſacra carmina digna dea.
An'ne ea Melpomene eſt, dulci dea cognita cantu?
Felicem, cui fas ora uidere deum.
Atqui olim latis errabant numina campis,
Nec puduit tenues accubuiſſe caſas.
Sæpe etenim pietas diuum, quæ maxima natu eſt
Aſtitit, ante aras dum cadit agna Ioui.
Sæpe pudicitiam gelido uidere ſub antro,
Aut in gramineo membra leuare toro.
O quotiens feſſo ſomnos carpente colono
Aſtream triſtes extimuere lupi.
Illa diu terris placida cum pace uagata
Et ſtatuit leges, & ſua iura dedit.
Illa greges docuit ſyluas paſtore uocante
Pergere, & à ſyluis nocte redire domum.
Illa etiam fortes docili ceruice iuuencos

Ferre iugum, & grauibus flectere colla rotis.
Tunc & equus primis compeſcuit ora capiſtris
Neſcius intortas ante timere minas.
Omnia tunc dicente dea, pecudesq; feræq;
Diſcebant munus ordine quæq; ſuum.
In primis ſeruare fidem, dominumq; uereri
Docta canis, cuſtos ditis amica domus.
Quales deliciæ uatum Capuana, dolorq;
Aſterion, caſtæ grata rapina deæ.
Quid uatem Diana queri, quid dicere cogis
In teq; inq; alias impia uerba deas?
Muſarum hic canis eſt, quid enim tibi iuris in illo?
Redde ſuum Muſis, & mihi redde meum.
Non ille aſſuetus ſyluis, ſed grata puellis
Limina, ſed domini ponè iacere pedes.
Sed thalamos ſeruare, & menſæ aſſiſtere herili,
Inq; puellari ludere ſæpe ſinu.
Quem raptum infelix mater cum ferre nequiret,
Paulatim miſero uicta dolore cadit.
Non ſomnos non illa cibos miſeranda requirit,
Finiat ut luctus morte iubente ſuos.
Felices catuli, quos dilexere Poetæ,
Et quorum ad triſtes concinuere rogos.
Non illos (ſiquid poſſunt mea carmina) tempus
Abſtulerit. uiuent ſæcula longa ſenes.
Elyſii quos arua tenent felicia campi,
Optataſq; ferunt paſcua læta dapes.
E foliisq; cadunt paſſim uariiq; ſapores,
Securiq; errant & ſine lite greges.
Mirantur manes æquis ut curſibus auras.

Vt tranent celeri roſcida prata fuga.
Forſitan & uates aliquis dum cantat, adeſſe
Gaudet, & an dicit hi quoq; carmen amant.
Sed ſatis hæc, dum Muſa nouas cum pectine chordas
Deſuetaq; aptat fila remiſſa lyræ.
Nunc agite ô faciles aures adhibete puellæ
Dum canit, & liquidum dum dea pulſat ebur.
Diua canit quodq; illa canit cognoſcere ſanctum eſt.
Vos modo quod ſanctum eſt noſcite, diua canit.
Parcite uelocinimium confidere formæ. Melp.
Præterit. en fragili q̃ mora nulla bono eſt.
Hæc flos eſt, & flore caducior, hanc dolor, hanc ſors
Et morbi uitiant, inſtabiliſq; dies.
Atq; ea, quæcunq; eſt, nullo aut uiolanda paratu
Aut modico, cultus lex quoq; certa datur.
Quid pretioſa iuuant? tortiſq; affixa capillis
Gemma? quid in collo nexile pondus agit?
Quæritur his coniunx. mores non gemma parabunt.
Crimen ineſt, ſi quod laudet amator, agas.
Nec ſi forma bonum eſt, externos quærit honores,
Ingenuumq; bonum quid facis arte malum?
Si mentem abiicias, turpe eſt ſine pectore cultus.
Exerceto animum, culta puella ſat es.
Sed tamen ut mores animum, ſic corpus honeſtant
Munditiæ. labem uitat uterq; ſuam
Vt uirtus contenta modo eſt, menſuraq; morum eſt,
Sic & munditiis formula certa data eſt.
Si modo uos moueant Sirenum infamia monſtra,
Selectos cultus quæq; puella fuget.
Hæ facie, cantuq; & Palladis arte placebant.

Sedula

Sedula ſed nimii cura decoris obeſt.
Sæpe illis nutrix ò quid bona tanta per artem
Perditis? & cauſam criminis ora gerunt?
Sæpe inter choreas aliæ riſere puellæ,
Et damnant cultus luxuriantis opes.
Forte renudatis ibant ad templa papillis,
Qua breuis Aenario eſt inſula cincta mari.
Ora madent, liquidoq; madent & tempora fuco,
Inficit & roſeus non ſua labra rubor.
Colla niues infecta gerunt, ac nulla papillas
Victa tegit, nimia guttur ab arte nitet.
Pictæ oculos, multumq; alieno crine ſuperbæ
Luxuriem facie teſtificante ſuam.
Quas dea proſpiciens gradibus ſublimis ab altis
Auertitq; oculos, oppoſuitq; manum.
Nec ſi inquit dea ſum, ſiquid mea numina poſſunt,
Siqua pudicitiæ iuraq; uisq; ualent.
Hæc impune ferent, nec nos læſiſſe iuuabit,
Et meus in pœnas induet arma dolor.
Vix templo exierant, uix littera ſumma tenebant.
Arida uix primos cœperat alga pedes.
Senſerunt teneris ſquamas horreſcere plantis,
Oſſa quoq; in ſpinas ire coacta nouas.
Qui fuerant ungues alium traxere rigorem.
Pro digitis pinnas, pro cute tergus habent.
Mens quoq; mutata eſt, nec ſe uelut ante puellas,
Sed uaſti credunt æquoris eſſe feras.
Atq; ita ſe in fluctus, inq; æquora proxima mittunt
Pube tenus piſces, cætera ut ante manent.
Scilicet ut ueteris ſit nota infamia culpæ,

Exemplum & timeat quæq; puella ſibi,
Tela pudicitiæ moneo uitate puellæ
Contentæ propriis ſimplicibusq; bonis.
Luxuries infenſa deæ eſt, infenſa decoris
Cura noui. nil eſt ſimplicitate prius.
Hæc placet, haud ulla eſt queſitæ gratia formæ.
Quæ ſtudio peccas, ſimplicitate places.
Nulla eſt ornandi, nulla eſt mihi crede, parandi
Gloria, naturæ eſt forma nec artis opus.
Ars odio digna eſt, ubi nullo fine tenetur.
Naturæ eſt ſimilis hic ubi finis adeſt.
Nil fuit in toto quicquam formoſius orbe
Coniuge, qua felix Proteſilaus erat.
Nullis hæc gemmis, nullo eſt adiuta colore,
Et rara nunq̃ cultior arte fuit.
Ornabat faciem ſolo contenta pudore,
Felix, ſi nunq̃ rapta Lacæna foret.
Illa Mycæneis auecta penatibus, Iden
Dum petit, & Danaos cogit in arma duces.
Phylacides primusq; uenit, primusq; dolorum
Vltor adeſt, primus & cadit ante rates.
Coniugis at miſeræ, thalamos non immemor umbra
Mœſta ſubit, Stygiis nocte remiſſa uadis.
Aemoniæ dum membra fouet dilecta maritæ
Vulnera nudato ſunt patefacta ſinu,
Illa gemit, funditq; imo de pectore queſtus.
Frigidus & miſeræ concutit oſſa tremor.
Amplexusq; inter, lacrimoſaq; uerba receſſit
Et ſopor & ſomnis nigrior umbra ſuis.
Mane deos miſeranda parum felicibus extis

Nequicq̃ & multa ſupplicat uſa prece.
Pluraq́; ſacratis promittit munera templis,
Votáq; pro reditu uix numeranda facit.
At poſtq̃ infelix extincti fama mariti
Certa fuit, cineres & breuis urna refert
Tranſigat infeſtum ſua per præcordia ferrum.
Comprimat amentes ni pia turba manus.
Vnum hoc non licuit. miſero conceſſa doleri
Cætera, & in caſto regnat amore furor.
Quod potuit comitata uirum eſt, nec uera fatenti
Vita magis q̃ mors illa uocanda fuit.
Seruauit cineriq́; fidem, lectóq; iugali.
O rarum in longa poſteritate decus.
Delitet in tenebris, lucemq́; peroſa uiroſq́;.
Proq́; uiro infelix urnáq; & umbra fuit.
Vrna quidem cineresq́; die, ſed noctibus umbra.
Hæc comes, hæc coniunx, hæc & amator erat.
Talia Melpomene. mihi tum ſpecus Aonis antrum
Pandit, & è uena Theſpide manat aqua,

VILLAM SALVTAT À MILITIA REGRESSVS.

Vra iterum ſaluete, iterum ſaluete coloni.
Thyrrhenæ ualeant, Martiáq; arma Senæ.
Pone haſtam Gradiue, quietus & exue bellum.
Ocia ſegnis hyems, ocia quærit amor.
Te Venus expectat thalamo, tibi bruma perennes
Dat noctes, requiem poſcit & ipſe labor.
Hinc Lares, fundusq́; meus, mea predia cerno.
O mihi tam fauſto ſydere nata dies.

Funde puer calices.lux hæc Cretenſis agatur.
Funde iterum,& multo ſplendeat igne focus,
Igne focus,madeat generoſo menſa Lyæo,
Impediat cœnas myrtus opaca comas.
Thyrreni procul hinc,procul hinc eſtote labores.
Ocia ſecurus garrula Bacchus amat.
Dic puer an'ne aliquos quereris male ſanus amores
Num tua ſollicitet pectora Hetruſcus amor?
Margara num,roſeo' ue decens Grecinna colore?
Num facie & blandis grata Terinna iocis?
Me dulcis Iunepra,nouos hæc ſuſcitat ignes,
Abſentemq́ꝫ urit bella puella ſenem.
Deſine & ipſa meas Iunepra incendere curas,
Frigidaq́ꝫ abſenti corda fouere face,
Parce ſeni,reſtingue faces.tu prome Falernum.
Leniat ut curas ebria cura nouas.
Pone merum.pone & talos.poſt uina iocumq́ꝫ
It ſopor.hic curas diluet ipſe graues.

EXVLTATIO DE PACE IAM FACTA.

Bellis ad rura,& ad ocia grata Camœnis,
Ad rura à bellis uxor amata uocor.
Pax Cererem redditq́ꝫ agris,redditq́ꝫ Lyæum,
Et ſua cantantem Mænala Pana ſonant.
Pace ſua lætatur humus,lætantur agreſtes,
Et reſides ſomnos oppida feſſa trahunt,
Iam facilis iam læta choros per prata uoluptas
Ducit & optatus rura reuiſit amor.
Rura Venus,ruriſq́ꝫ colit nunc urbe relicta
Læta domos.lætus numina ſentit ager.

Ergo alacres ſequimurq; deos, & rura petamus,
Hu propera, mecum huc uxor amata ueni.
Huc ueris te poſcit honos, ruriſq; beati.
Et rure & uerno tempore natus amor.
Vrbis opes ualeant. nil rure beatius ipſo.
Rura placent Muſis, rura Diana colit,
Rura fides habitat, habitat probitasq; pudorq;,
Et fas, & pleno copia larga ſinu.
O ualeant urbes. quid enim fœlicius agro?
Hic tecum hic coniunx uita fruenda mihi eſt.
Ocia ſi capiant animum, quid mollius umbra.
Fundit quam multa Populus alba coma.
Quam Platanus, Platanoq; decens interſita Laurus
Et quæ tam raro Citrus honore uiret.
Sin labor, ut teneras hortis diſponere plantas,
Vt iuuat humentes carpere mane roſas,
Aut tenuem è foliis Laribus pinxiſſe coronam.
Et ſua triticeæ ſerta parare deæ,
Nunc legere arbuteos fœtus, montanaq; fraga,
Aureaq; in calathis mala referre nouis,
Nunc agere incautas in retia cæca uolucres.
Mille modos placidi rura laboris habent.
Sed coniunx tua uota moror. laqueata ualete
Et tecta, & thalami. te duce rura peto.
Dux coniunx, cui cana fides, cui caſtus eunti
Hæret amor, ſequimur teq;, tuoſq; deos.
O mihi poſt longos tandem conceſſa labores,
O mihi non iuueni ſed data ſorte ſeni,
O mentis tranquilla quies. ſaluete beati
Ruris opes, ſalue terra habitata diis.

Terra bonis fœcunda, & nulli obnoxia culpæ.
Hic tecum, hic coniunx uita fruenda mihi eſt.
Iſta ſenes nos fata manent. mors uſq; uagatur
Improba. uis mortem fallere, uiue tibi.

LAETATVR IN VILLA ET *hortis ſuis conſtitutus.*

h Os ego ruricolamq; bouem ſimamq; capellam
Quam lætor nitida luxuriare cute.
Diuitiæq; Laris tenuis non ſegnis aſellus
Vt ſpondet multo plurima ligna foco.
Inſultatq; ſolo, atq; ad herum laſciuior annis
Calcitrat, & poſita lite recumbit humi.
Hac Malo uix eſt fœcundior ulla per hortos.
Atq; grauata ſuum quàm bene portat onus.
Quàm felix q̃ læta nitet Morusq; Pirusq;,
Et dites ramos pondere uicta grauat.
Has coniunx ſcis has alieno è ſtipite gemmas
Trudere, adoptatas & bene ferre comas.
Hæ mites Pruni fœtus, hæ fertile præcox,
Et multum nobis aurea mala ferent.
Seu Campanus ager, ſiue hanc dedit Africa pomum
Artifices hominum ſiue tulere manus.
Non grato ſine honore feret, ſine diuite fructu,
Non ſine cæruleis Azariola comis.
Has pueri cohibete, premat ne pampinus uuas.
Luxuries non hæc, non mihi tanta placet.
Illa placent plenis innixa Cydonia ramis.
Quantus honos menſis, gratia quanta manet.
Quæ biferis, quæ Sarnenſi, quæ multa Volumbro

Gloria, quas laudes Puteolana refert.
Aut hæc, aut etiam noſtris eſt maior in hortis.
Alcinoi uincit noſter agellus opes.
His olim coniunx opibus fœlicior ætas
Aurea de facto nunc quoq; nomen habet.
Cum ſua cuiq; ſatis, nec plus aliena placebant,
Et pecus, & cultus cuncta parabat ager.
Auro nullus honor, nullæ & ſine nomine gemmæ.
Non illo quisq̃ tempore adulter erat.
Nec uagus errabat Veneris puer, aut mala doctus
Vulnera, ſed ſolas ille petebat equas.
Siquando in pratis perrara ad feſta puellæ
Iungebant dociles ruſtica ab arte manus.
His pudor hærebat fidus comes. ille monebat
Qua ſe, quáq; oculos arte mouere decet.
Nanq; ferunt captos hominum pietate, relicto
Tellurem diuos incoluiſſe polo.
At uitia inferno'q; lacu, Stygiáq; palude,
Horrendisq; erebi delituiſſe cauis.
Tunc fœlix hominum cœtus, tunc nectaris amnes,
Et fontes lactis, robora mellis erant.
Cœlitibus ſimul immiſti iuuenesq; ſenesq;
Prandebant. uini non tamen uſus erat.
Vnà amor atq; pudor, unà accumbebat honeſtas,
Et uenus, & probitas, formáq; iuncta ſimul.
Hæc hominum ſors dulcis erat, ſors læta deorum.
Hæc bona præſtabat tunc habitatus ager.
Prima erebo egreſſa eſt falſo cuſtode cupido.
Illa fuit noſtri prima ruina mali.
Illa rudes animos curis infecit habendi,

In ſcelus & pronas iuſſit habere manus.
Illa torum, thalamiq; faces uiolare iugalis,
Cognati & nullam ſanguinis eſſe fidem.
Illa nefas, uetitumq; ſequi, uetitoq; potiri
Suaſit, & intinctas ſanguine habere manus.
Hinc leuis ambitio Phlegethonte emerſit ab imo
Liuorq; exanguis, peruigilesq; doli.
Tum terras, cœtusq; hominum, moresq; nefandos
Numina, & infamem deſeruere locum.
Sola Venus teneri paſtoris imagine capta
Et cœlo terras prætulit, & puerum.
Nec ruri contenta nouas migrauit in urbes.
Illa dies miſeris urbibus atra fuit.
Qua luxus, luxuq; malo coniuncta uoluptas
Intrauit caſtas deſidioſa domos.
Hinc uitii genus omne caput, genus omne malorum
Suſtulit, & regnis incubuere ſuis.
Nos ah nos urbes coniunx procul eſſe iubemus.
Rura placent. luxus deſidioſe uale.
Simplicitas nos priſca iuuet, nos parca ſupellex,
Et facilis uictus, & ſine ſorde toga.

AD BACCHVM CONSECRATIO.

h Os ſtatuit tibi Bacche lacus cum coniuge uates
Accipe pacatus munera noſtra pater.
Quòd uatum pater es, proſit mihi, proſit & uxor
Quòdq; Ariadna tibi eſt, q̃d'q; Ariadna mihi eſt.
Huc tua te Antiniana uocat cultiſſima nymphe,
Teq; manet cupido blanda puella ſinu.
Te petit, exoptatq;, tuos ſuſpirat amores,

Geſtit & ad plenos ludere nuda lacus.
Qualis ubi primum florem, primosq; Hymenæos
Victa dedit, cum te per iuga traxit amor.
Errabas miſer in ſyluis. ridere Napeæ,
Ridebant Dryades cornua Bacche tua.
Septem te uidere hyemes per deuia luſtra
Ferre niuem, & rapidos meſſe tuliſſe dies.
Illa deum miſerata quid ô mitiſſime dixit
Vim ne paras? non hæc prœlia poſcit amor.
Iniecitq; manum collo. tibi lenis ab ore
Aura uenit. tibi tunc oſcula rapta ſonant.
Exanimis cadis. illa ſinu molliſſima blando
Excipit, & tenera mulcet amica manu.
Tu ne deus? tu ne anguipedes uicture gigantes?
Tu ne iaces tenero Bacche fouende ſinu?
Tu ne manu mulcende iaces? ſed ſplenduit aer
Prœla nouo radiãt lumine, Bacchus adeſt.
Bacchus adeſt. tumuere lacus, tumuere racemi,
Nec capiunt fluidum labra minora merum.
Euge pater Lenæe Euan, pater Euchius Euan.
Vina fluunt. plenis condite muſta cadis.
Ferte citi. pater euge Euan. pater Euchius Euan.
Ferte citi. iam iam dolia nulla uacant.
Euge pater. ne plura pater. pater Euchius euohe.
Siſte pedem. ad luſus Antiniana uocat.
Oſtentatq; ſinu Venerem, oſtentatq; papillis
Illi Amor inq; oculis luſitat inq; genis,
Perq; oculos laſciuit Amor, perq; ora genasq;,
Eq; genis oculisq; afflat & ore Venus
Iam pueri cohibete oculos, auertite uultus,

Diua deum, diuam dum deus ipſe fouet,
Dum ludunt ad prœla. pater mitiſſime ſalue,
Annuus & rediens ad tua muſta ueni.

RVSTICVM ALLOQVITVR.

r Vſtice neglecti cultor male fortis agelli,
Qui ſubigis pigro rura paterna boue,
Dumeſq; ſinis obducis limite campum,
Duraq; non certo ſurruis arua die,
Fallacisq; tibi Cereris, fallacis & uuæ
Fructus, & ingrati poma minuta ſoli.
Non ſeges hæc, non cura leuis, non lenta colendi
Deſidia, offenſi ſed facit ira dei.
Cuius numen aquæ uiolas, dum ſæpe lutoſam
A ſtabulis uitreo perluis amne ſuem,
Annua nec ueteri reddis ſua uota ſacello
Sed cædis ſacra relligione nemus.
Ira deos tangit. cœleſtem uince furorem
Ture pio, & multum ſedulus adde precem.
Agna cadat Fauno. pinguisq; exhubere matris
Imbuat offenſas candidus hœdus aquas.
Placabisq; deum, ſacræ qui præſidet undæ,
Viſcera de niueo toſta ferens uitulo.

DE ORTV ET GENITVRA LEPORVM.

f Allor an eſt charitũ chorus hic? chorus ille leporũ
Vre puer plena maſcula tura manu.
Spargite humum uiolis chorus aduenit ite profani
Iam ſubit ornatas candida turba fores.
Nunc ades ò mihi culta chelys, dum pauca puellis

Dum canimus blando pauca ſed apta gregi.
Forte quieſcebat Veneris chorus ad caput amnis.
Roſcida Sebethos qua piger arua ſecat.
Cæruleæ per prata deæ, per prata Napææ
Hic illic placida membra quiete leuant.
Aura mouet uirides ramos. uaga murmurat unda
Et dulce in foliis garrula cantat auis.
Dulcidia ad ſalicem, uiridiq; in margine ripæ
Sicut erat, rapido feſſa calore iacet.
Aura leuis tunica ſuram nudabat. at illi
Crura per ignoto lumine candet ebur.
Ipſa etiam tenuem ſpirabat leniter auram
Languenti qualem ſpirat ab ore ſopor.
Forſitan & ueteres animo ſuſpirat amores
Somniat amplexus dum Tegeæ tuos.
Optanti non ſerus ades, dum gramina ſeruas,
Explorasq; leuem qua tulit illa pedem.
Quæ tum deliciæ? quæ murmura? quis furit ardor?
Poſt rixas, poſt tot prœlia quanta quies?
Riſit ut exanimes uidit Cytherea, repensq;
Currit in amplexus pulcher Adoni tuos.
Nullaq; quæ uos nympha uidet non inuidet, aut non
Quærit amatorem protinus illa ſuum.
Illa dies inter Charitesq; interq; Napæas,
Illa dies nymphis iure beata fuit.
Illa etiam puero ut placeat Cytherea retexit
Molle latus, retegis mollis Adoni tuum.
Securæ in tenero iacuiſtis gramine nymphæ,
Egiſtisq; uices, dedecuitq; nihil,
Dulcidiæ paulatim uterus creſcebat, & ægram

Vexabat geminus uentre grauante puer.
Affer opem & genitor natis, & amator amanti,
Clamat. fert genitor, fert & amator opem.
Forte aberat Lucina domo. Cyllenius aulam
Ingreſſus furtum fur deus ipſe parat.
Vnguentum è thalamo magnæ Iunonis ad uſum
Seruatum, artifici ſurripit ille manu.
Vngit & hoc ueterum diuæ. ceſſere dolores.
Illa parit geminos. tum dea mater ait.
Ipſa leuata labore uocem uos iure Lepores.
Nominis hæc ueſtri non mihi cauſa leuis.
Vos eritis curis requies, uos mite leuamen,
Sollicitisq; animis diminuetis onus.
Hæc genitrix ſic orſa Venus, ſic mater amorum,
Puniceasq; ſinu ſpirat, & ore roſas.
Mecum eritis quocunq; loco, quocunq; receſſu
O pueri, ut noſtri pars bene digna chori.
Nec uobis ſine dulce aliquid. mihi ubiq; Leporum
Iuncta cohors, mihi ſit iunctus uterq; comes.
Hoc mater merita eſt, teneræ hoc meruere ſorores,
Inuentaq; lyra nobilis ipſe pater.
Dixitq;, excepitq; ſinu dea læta beato,
Ambroſium & roſeo ſtillat ab ore decus.
Ambroſiæ hauſere auramq;, Idaliumq; liquorem
Tum pueri, & blandos ore dedere modos.
Arriſit, tenerisq; iterum dea fouit in ulnis,
Hos & Acidalio protulit ore ſonos.
Nullæ uos curæ pueri, nil triſte dolens'ue,
Non labor, aut mæror pectora ueſtra grauet.
Ocia ſed riſusq; iuuent, luſusq; iociq;,

Blanditiæq; leues, mollitieſq; decens.
Sit ſemper puerile decus, puerilis & ætas,
Inſideat labris Atthica ſemper apis.
Hæc uobis Veneris pueri Charitcia propago,
Hæc canit aurato pectine eburna chelys.
Hæc uobis Gnidiæ Nymphæ, quis dulcia curæ
Quæ mentes placida conciliatis ope.
Vos numeros ne dia cohors ne temnite noſtros,
Si mea ſunt ueſtris cognita plectra choris.
At uos Dulcidiæ nati, qui mitia tecta.
Parthenopes, miti rura beata ſolo,
Qui colitis Stabioſq; ſinus, Sarniq; receſſum,
Et Surrentinis littora nota iugis,
Cantibus his ſpirate hilares teneriq; Lepores,
Lenis & afflatu mulceat aura nouo.
Qualem cum teneris lac inſtillaret alumnis.
Spirabat niueo dia Meliſſa ſinu.
Sic uobis ſit triſte nihil, ſint ocia læta.
Meſopius grato ſic fluat ore liquor.

NAENIA PRIMA AD SOMnum prouocandum.

5 Omne ueni, tibi Luciolus blanditur ocellis,
Somne ueni, uenias blandule ſomne ueni.
Luciolus tibi dulce canit. ſomne optime ſomne
Somne ueni. uenias blandule ſomne ueni.
Luciolus uocat in thalamos te blandule ſomne
Somnule dulcicule, blandule ſomnicule.
Ad cunas te Luciolus uocat. huc age ſomne.
Somne ueni ad cunas, ſomne age ſomne ueni.

Accubitum te Luciolus uocat. eia age ſomne
Eia age ſomne ueni, noctis amice ueni.
Luciolus te ad puluinum uocat, inſtat ocellis.
Somne ueni, uenias eia age ſomne ueni.
Luciolus te in complexum uocat. innuit ipſe,
Innuit. en uenias, en modo ſomne ueni.
Veniſti bone ſomne, boni pater alme ſoporis.
Qui curas hominum, corporáq; ægra leuas.

NAENIA SECVNDA AD VAGITVM *ſedandum. nutrix canit.*

NE uagi, ne blande puer, ne paruule uagi.
Blanda rogat blandum Lucia Luciolum.
Ne uagi, ne lacrimulis corrumpe miſellis
Turgidulosq; oculos, turgidulasq; genas.
Ecce tibi balbo ore ſonat, blæſo ore ſuſurrat
Eugenia, & dulces garrit in aure iocos.
Ecce tibi mollem inflectens Aurelia uocem
Fabellas bellas, carmina bella canit.
Ne uagi mellite puer. tibi luſcula ludit,
Geſtit & ad cunas blanda catella tuas.
Curtiolus tibi ſubſultans en ſe erigit, en ſe
Iactitat, en teneri cruſcula lambit heri.
An lingis laſciue genas? ah Curtule Curti
Ipſa tibi iraſcar Curtule Curtiole.
Tu'ne genas? tu'ne ora? meus puer, improbe Curti
Luciolus meus eſt, improbe Curtiole.
Curtiole an'ne audes? ah riſit Lucius, ah ſe
Iecit in amplexus Lucius ipſe meos.
En pectus formoſe tuum. mihi dulcia iunge

Oſcula,& in ſolito molle quieſce ſinu.

NAENIA TERTIA BLANDITO ria,& iocoſa.nutrix canit.

HAs ego Luciolo mammas,hæc hubera ſeruo.
Dextera mamma tua eſt.ipſa ſiniſtra mea eſt.
Singultit ſed Luciolus.mutare licebit.
Ipſa ſiniſtra tua eſt,dextera mamma mea eſt.
Vtraq; ſed potius tua ſit.iam deſine flere.
Deſine.dextra tua eſt mamma,ſiniſtra tua eſt.
Riſit Luciolus,mammamq; utramq; momordit.
Tu'ne meas mammas crudule tu'ne meas?
Iam ſæuit,quod dico meas.ne candide ſæui.
Hæc atq; illa tua eſt.utraq; mamma tua eſt.
Nunc luci nunc ſuge ambas,ne quis malus illas
Auferat,& clauſo ſcite recõde ſinu.

NENIA QVARTA NVGATO ria.nutrix iocatur.

ORa quis,aut q̃s labra mihi,linguãq; momordit
Lucius improbulus,lucius ille malus.
Quis collum,mammasq; meas,pectusq; momordit?
Lucius ille malus,lucius improbulus.
Ne poſthac ne tange puer.cui baſia ſeruo?
Labraq;?cui linguam hanc?Antinoo,Antinoo.
Cui pectus,mollemq; ſinum,tenerasq; papillas
Amplexusq; meos?Antinoo,Antinoo.
Antince ô formoſe ueni.tibi brachia pando,
Quàm primum in noſtros blande recurre ſinus.
En mammas,en lacteolas formoſe papillas,

En cape delicias tinnula plectra tuas.
Sed quis nam noſtra puer hic ceruice pependit?
Mentior, an certe eſt Lucius improbulus?
Implicuit collo ſimul, & ſimul oſcula ſumpſit
Improbulus non iam, ſed probus ipſe puer.

NAENIA QVINTA AD SOMNVM IN- *ducendum. mater canticat.*

S Cite puer, mellite puer, nate unice dormi.
Claude tenelle oculos, conde tenelle genas.
Ipſe ſopor non condis ait, non claudis ocellos.
En cubat ante tuos luſcula laſſa pedes.
Languidulos bene habet, conditq; & claudit ocellos
Lucius, & roſeo eſt fuſus in ore ſopor.
Aura ueni, foueasq; meum placidiſſima natum.
An ſtrepitant frondes? iam leuis aura uenit.
Scite puer, mellite puer, nate unice dormi.
Aura fouet flatu, mater amata ſinu.

NAENIA SEXTA NVGATORIA. MATER LVDIT.

Q Vis puer hic? age Liſa tuas abſconde papillas.
Hic puer en illas ſurripuiſſe parat.
Liſa tege, en tege Liſa tuas. Tu'ne improbe, tu'ne
Lucioli mammas ſurripuiſſe paras?
Luciole huc propera, propera nunc candide Luci.
Ille malus properat, tu prior ante ueni.
Viciſti, atq; hanc ore premas, hanc corripe dextra.
I puer, hinc alias, i male quære alias.

Nænia

NAENIA SEPTIMA NVGATORIA *ad inducendum ſoporem. mater loquitur.*

F Vſcula nox, orcus quoq; fuſculus, aſpice ut alis
Per noctem uolitet fuſculus ille nigris.
Hic uigiles captat pueros, uigilesq; puellas.
Nate oculos cohibe, ne capiare uigil.
Hic captat ſeu quas ſenſit uagire puellas,
Seu pueros. uoces comprime nate tuas.
Ecce uolat, nigraq; capit caligine denſat,
Et quærit natum fuſculus ille meum.
Ore fremit, dentemq; ferus iam dente laceſſit.
Ipſe uorat querulos, peruigilesq; uorat.
Et niger eſt, nigrisq; comis, nigroq; galero.
Tu puerum clauſo Liſa recondе ſinu.
Luciolum tege liſa, ferox quos pandit hiatus?
Quasq; aperit fauces? ut quatit uſq; caput?
Me miſeram. an ferulas geſtat, quoq;? parce quieſcit
Lucius, & ſunt qui rus abiiſſe putent.
Rura meus Lucillus habet, nil ipſe moleſtus,
Nec uigilat noctu, conqueriturue die.
Ne ſæui, hirſutasq; manus tibi comprime ſæue.
Et tacet, & dormit lucius ipſe meus.
Et matri blanditur, & oſcula dulcia figit,
Bellaq; cum bella uerba ſorore canit.

NAENIA OCTAVA. NVTRIX *arceſſitur. mater loquitur.*

L Iſa ueni, expectata ueni. quid lenta moraris?
En age quid ceſſas? nil remorata ueni.

Et ſitit, & uagit. tibi nunc conuicia dicit
 Lucius, & charos quæritat uſq; ſinus.
Iam properat Liſella. pedum ueſtigia ſenſi.
 Ecce uenit nudo Liſa parata ſinu.
En tibi lacteolæ Luci formoſe papillæ.
 En tibi turgidulo plena mamilla ſinu.
Tota tibi tua Liſa uacat. tua Liſula tota eſt.
 Sume uenuſte puer hubera, carpe ſinus,
Carpe ſinus formoſe tuos. ſomnumq; capeſſe.
 Dicetur cunis nænia grata tuis.

NAENIA NONA IOCOSA AD blandiendum, nutrix canit.

PAſſidus Eunomius puer eſt. Titiusq; nigellus.
 Vagit & hic noctes, uagit & ille dies,
Luciolo roſeus color eſt candore refuſus,
 Nec uagit noctu, nec ſtrepit ipſe die.
Deſpuit Eunomius mammas, tunditq; papillas.
 Oſcula dat tumidis Lucius huberibus.
Non Titium fabella iuuat, non nænia Lippæ,
 Nænia Luciolum, uerbaq; ficta iuuant.
Ridet & in ſomnis, & Liſæ Lucius hæret,
 Auferat & ne quis callidus ipſe timet.

NAENIA DECIMA. MATER BLANditur catellæ, ac ſomnum inuitat.

nE latra, ne pelle bonum, bona luſcula ſomnum.
 Et tibi iam ſomnus luſcula gratus erit.
Ingredere ò bone ſomne. nihil bona luſcula latrat.
 Luſcula Luciolo, luſcula blanda tibi eſt.

Innuit ipſa oculis tibi luſcula. Lucius ipſe
  Innuit, & dicunt ſomnule lenis ades.
Luſcula iam dormit, ſtertit queq; bella catella,
  Et ſua luciolo lumina feſſa cadunt.
Dormi luciole. Luci dilecte quieſce.
  En canit ad cunas garrula Liſa tibi.
Mulcet languidulos, ſaturat quoq; ſomnus ocellos.
  Somnus alit uenas, corpora ſomnus alit.
Et ſedat curas, requiemq; laboribus affert.
  O[illegible] triſtitiam. gaudia ſemper amat.
Somne bone ò cunctis, aſſis mihi candide ſomne.
  [illegible]ne bone & pueris, ſomne bone & ſenibus.
[illegible]i tumidas ſatura bone ſomne mamillas,
  Hubera Luciolo quo mea plena fluant.
Sentit luciolus, dormitq; & ridet & optat,
  Et mammas digitis prenſitat uſq; ſuis.
[illegible]uge puer ſitibunde puer, ſape laſſule ſomnos.
  Mox tibi iam uigili lacteus amnis erit.

[illegible]IAENIA VNDECIMA. mater nugatur.

E[illegible]Xcitus è ſomno meus eſt puer. huc age Liſa.
  En age delicias accipe amata tuas.
Et ſitit & ridet, dulcis & uertit ocellos
  Ipſe tibi. uultus aſpice chara tuos.
His pro blanditiis teneras da Liſa papillas
  Luciolo. amplexus quos parat ipſe tibi
An refugit mala Liſa. nihil mala liſa ueretur.
  Carpe puer plenos hubera læta ſinus.
Suge ambas, ſummorde ambas, ne parce, papillas.
  Hubera Luciolo ſtulta negare poteſt?

Scinde comas, contunde ſinus, diffringe capillos.
T u'ne meas fugias improba ſerua manus?
Ah ſimulant ambo. ſimulate & perfide luci,
Fallax Liſa, nouis inſidioſa modis.
Ipſa tibi eripiam mammas, tibi ſubdola natum,
Subdola, quæ fugias, perfide, qui renuas.

NAENIA DVODECIMA.

Pater nato blanditur.

PVpe meus, pupille meus complectere matrem.
Inq; tuos propera pupule chare ſinus.
Pupe bone, en cape chare tuas mi pupule mammas,
Pupule belle meus, bellule pupe meus.
Suge, canam tibi næniolam. ne nænia non'ne
Nota tibi nate eſt, nænia næniola?
Pupe meus, pupille meus. ne nænia non'ne
Nate tibi nota eſt nænia næniola?
Belle meus, mellite meus. næ nænia non'ne
Nota tibi nate eſt nænia næniola.
Somniculus tibi iam laſſis obrepit ocellis,
Dum tibi nate placet nænia nota nimis.
Pupe meus, dormiſce meus. næ nænia noſtro
Da noctem nato nænia ſomniferam.

I. I. PONTANI DE AMORE CONIVGALI LIBER TERTIVS.

VENERATVR PELIGNOS, ET AGRVM SVLMONENSEM.

Hi'ne annes, hæc'ne Aoniis loca grata puellis
Peligno'ne hæc ſunt rura habitata ſini?
Hos'ne lacus hæc'ne antra colit deſcriptor amorum
Manibus hæc ſacra ſunt magne poeta tuis?
En nati dilecta Dryas fert ruſtica dona,
Fert myrtum, ac uiolæ lilia miſta nigræ,
Fert ederam, fert ueris opes. quin ecce Corinna
Ipſa canit. uoces fluminis aura refert.
Erramus per prata, nec eſt quod lædat amantes. Cor.
Et iuueni iuncta eſt uſq; puella ſuo.
Paſcimur amplexu tenero. fouet aura cubantis.
Pennarum admotu quam leuis afflat amor.
Quod nemus, aut quæ nam umbra meos nūc ſeruat amores?
Huc ades in molli naſo fouende ſinu.
Ille refert, ò ante alias mihi chara puellas; Ouid.
Ipſa ueni ad nitidos culta Corinna lacus.
Qua ſtrepitat leue murmur aquæ qua laurus in umbram
Se iacit, & denſum texit opacum nemus,
Luxuriat qua mollis humus. te plurima myrtus,
Te manet irriguis floridus hortus aquis.

En aſſum tibi certus, amans. uix ille, repente
Virgo mouet niueos ad loca nota pedes
Ac nudata ſinum, ceruici innexa pependit.
Ora, oculos, pectus, cordáq; iunxit amor.
Oſculáq; & iunxit, ſuſpiria & intima iunxit,
Miſtus & ex uno ſpiritus ore coit.
Incaluit tunc umbra nouo ſuccenſa calore,
Mox gratum repetit altera & alter opus.
Ludite felices umbræ, quibus una uoluptas
Viuitur, atq; unus pectora iungit amor.
Nunc age quæ myrteta colis mihi conſita nymphe
Quæq; tenes hortos Antiniana meos,
Pauca meæ, nam pauca ſeni Cytherea miniſtrat,
(Ipſa leget coniunx) tu modo pauca refer.
Extinctos in corde, ſeni quis ſuſcitat ignes?
Quæ noua ſopitas nunc mouet aura faces?
Incendi nouus auctor an eſt? ſuſpiria coniunx:
Hoc tua, & accenſi pectoris aura facit.
Pectoris huc uenit aura tui. uetus inde reſurgit
Et reparat uires ignis ab igne nouas.
Iam ſæuit, iam flamma furit. ſuſpiria coniunx
Mouit, & à noſtra mutua flamma uiget.
Vrimur abſentes, unóq; adoleſcimus igni,
Et uires uno fomite uterq; capit.
In ſomnis mihi nocte uenis, ſuccenditur ignis.
Vexat nocturnus pectora aduſta calor.
Ante oculos uerſare die. tum ſubdita uenis.
Spirat anhelantis flamma diurna faces.
En uolitant, rutilantq; uagæ de corde fauillæ
Et fax abſumptis oſſibus uſta micat.

Iam ſerpit uenis, imas iam flamma medullas
Corripit, ac toto corpore lapſa furit,
Quiſquis ades, procul hinc, ne uos meus uſtilet ignis.
Feruet, & accenſos huc agit huc'q; globos.
In'q; faces, flammas'q; abeo. iam uertor in ignem.
Vertimur. en iam iam nil niſi flamma ſumus.

AD VXOREM.

n Atalem domini ſine me, Iani'q; calendas,
Et ſine me Regum tempora triſtis agis,
Triſtis & in templis ad publica munera perſtas,
Triſtis & à templo cum petis ipſa domum.
Illic te abſentis torquent monumenta mariti,
Ante tuos oculos quæ tibi multa iacent.
Illic deſertus'q; torus ſuccurrit amanti,
Quæ'q; uacat uiduo ſponda relicta loco.
Ingeminat tum corde dolor, crudeſcit & acre
Vulnus, & ipſa ſuper lapſa dolore cadis,
Non ſoror, & geminæ longo molimine natæ,
Vix reuocat lacrimis qui tibi natus adeſt.
Iam coniunx, iam parce nouis Ariadna querelis.
Non te nunc primum contigit iſte dolor.
A teneris eadem mira uirtute tuliſti,
Matronæ & laudes ipſa puella refers.
Difficile eſt tolerare, tamen laus omnis in hoc eſt
Et labor aſſuetis mollior eſſe ſolet.
O non ſic aliis tua nota exempla puellis,
Seruandi'q; tori facta magiſtra fores.
Digna quidem amplexu'q; frui, thalamo'q; mariti,
Gaudia'q; aſſueto continuare toro.

Virtutem ſed dura probant. hinc fama pudicis.
Hinc meruit nomen Penelopea ſuum.
In pretio ſunt rara. nihil uirtute ſed ipſe
Rarius, hæc ſuperis nos facit eſſe pares.
Iam coniunx lætare. nihil nam mente pudica
Rarius, hæc ſuperos in ſua uota trahit.
Sed tibi nec monitore opus, officiumq; maritæ
Exigis, & per te munera matris obis.
Cum Domini natalis adeſt, lætare, tibiq;
Si non uis, natis optima parce tuis.
Mane ſimul geminis comitata operare puellis,
Et tibi placatos iuſta precare deos.
Sint nato, ſint uota uiro rata. ponat iniquum
Mars odium, & redeat pacis alumna quies.
Di faciles. tu iuſta petis. iamq; auguror ipſum
Annuere, & capitis ſigna dediſſe Iouem.
Omine quo regreſſa Larem, fac ſplendeat aula
Munditiis. feſtos duc ſine nube dies.
Omnia ſint tibi læta domi. felicibus annus
Auſpiciis, peragat quod bene cœpit iter.
Cura ſit & menſæ, quæ non aliena puellis,
Larga quidem, ſed non luxurioſa tamen.
Menſa ſuos habeat luſus, & ſæpe parentis,
Sæpe uiri nomen anxia uerba ſonent.
Sit cura & patrii ritus, moriſq; uetuſti,
Qui ſtatuit poſito regna beata mero.
Quod felix fauſtumq;, fabæ ſors regia cuia eſt?
Nate tua. ardenti ſubdite ligna foco.
Stet myrto, ſtet rore maris, lauroq; comatus
Ipſe focus. calices, & noua uina date.

Funde puer, bonus annus eat. pax læta ſequatur.
  Eueniet. micuit ſparſus in igne liquor.
Funde iterum. ter flamma coma crepitante reluxit.
  Ter ſaliit uiuo laurus aduſta foco.
Pax aderit, iam ſigna domum redeuntia cerno.
  I puer, & ueteri uincula deme cado.
Quiſquis ades, dic læta. dies hic nubila pellat.
  Inſtauret poſitum ſedula turba merum.
Abſenti mihi Chia dato. date Creſia regi.
  Inde bibat dubio tota corona pede.
Tu uero hunc mihi chara uiro præſtabis honorem,
  Tingat ut auratus mollia labra calix.
Et memor ipſa mei dicas. hæc oſcula coniunx
  Illa tua, hæc coniunx te properare iubent.
His addas etiam ſuſpiria, teq́ ſubinde
  Ammoneant reditus tempora certa mei.

EPITHALAMIVM IN NVptiis Aureliæ filiæ.

HVc ades ô Hymenæe, nec eſt q̃ rura recuſes.
  Rura tuas primum feſta tulere faces.
Rura nouos tibi prima iocos ſtatuere, tuoq́
  Lutea puniceo uincla dedere pedi.
Cultaq́ ſolennem duxere ad compita pompam,
  Omine cum fauſto fœmina uirq́ canunt.
Hic primum læto ſonuit noua tibia cantu,
  Mouit, & artifices compta puella pedes.
Rure arcum ſibi fecit amor, ſtrinxitq́ ſagittas,
  Accenditq́ nouas rure parante faces.
Tum iuuenis primos ſenſit male ſanus amores,

Arſit ab inſolita tacta puella face.
Hinc iunxere pares communi fœdere dextras,
Affuit & tectis ſæpe uocatus Hymen.
Flamea tum tibi prima deo ſunt ſumpta, decensq;
Præluxit digitis aurea gemma tuis.
Sediſti medius iuueni, mediusq; puellæ,
Deliciasq; toro, gaudiaq; apta doces.
Tum felix præſente deo torus eſſe iugalis,
Legitimam & thalamus cœpit habere fidem.
Ergo ades ô Hymenæe. uocant te rura, tibiq;
Culta domus. cultus & tibi ridet ager.
In foribus te culta manens Ariadna, decentis
Et nectit flores, & noua ſerta parat.
Dum nectit flores, illi per candida fulgent
Ora roſæ, Charites quas poſuere genis,
Spirat & ex oculis noua gratia. flectere diuos
Dum cupit, hac riſum temperat ipſa Venus.
Quin etiã canit. Ad menſas hymenæe uenito. Ariad.
Te uocat ad thalamos nupta nouella ſuos.
Pulcher hymen Hymenæe hymen, hymenæe uenito.
Te chorus, & cantus, te tua pompa manet.
Pulcher hymen hymenæe hymen, hymenæe uenito.
Tibia iam teneros fundit eburna modos.
Ocior ut uenias, en ruſtica fiſtula cantat,
Teq; uocat numeris Antiniana nouis.
Irriguis ſic hortus aquis, ſic prata ſalictis. Antini.
Sic gaudent pratis ipſa ſalicta ſuis.
Lætantur ſic melle faui, ſic robora glande,
Lætus ut ad thalamos carmina pangit Hymen
Pulcher hymen Hymenæus hymen, cui filia uatis

Se colit, & thalamos nupta pudica parat.
Qualis roſcidulo florens Hyacinthus in horto,
Puniceo primæ certat honore roſæ,
Hunc Dryades coluere, hunc & coluere Napææ.
Nais & aſſidua feſſa riguuit aqua.
Myrtus honos Veneris. myrto lætantur amantes.
Pendeat ad cultas myrtea uirga fores.
Laurus honos Phœbi, præfert & laurus amores,
Ornent & feſtam, laurea ſerta domum.
Vitibus eſt decori pendens ſub fronde racemus.
Arboribus decori quæ bene poma rubent.
Picta chlamys, Phrygiaq; manu uariata ſupellex
Eſt decori thalamo, purpureusq; torus.
Ipſe roſa, Syrioq; decens perflatus Amomo
Mille parat dominæ gaudia, mille uiro.
Felix deliciis, & felix lecte ſuſurris.
Per te uir domina, nupta beata uiro eſt.
Pan iungit calamos, iungitq; Hymenæus amantes
Pan amat, ad calamos dulce iocatur Hymen.
Pulcher hymen Hymenæus hymen, cui flamea curæ
Et iuuenum luſus, & ſine lite torus.
Lite fugatur amor. concordia nectit amorem.
Concordis animos lectulus ipſe facit.
Hunc amor, hunc pax ipſa locum ſtatuere quieti,
Hunc legit, fidei uincula, caſtus Hymen,
Caſtus hymen hymenæus hymen, age fiſtula hymēq;
Dic & Hymen. gaudet ſæpe iteratus Hymen.
Vt flos æſtiuo ſitiens cum terra calore,
Nocturno refici laſſus ab himbre cupit.
Non illum Zephyriq; ualent, auræq; recentes

Mulcere, aut denſa nexilis umbra coma.
Sola illi eſt in rore ſalus, ſpes omnis in himbri.
Languet honos, cecidit languida ſole coma.
Sic tacites in corde fouens noua nupta calores,
Optato refici coniugis ore petit.
Non illam patris amplexus, non oſcula matris,
Aut iuuat artifici purpura picta manu.
Suſpirat tantum amplexus, tantum ora mariti.
Mœret, abeſtq; illi qui fuit ante decor.
Quam raptam matriſq; ſinu colloq; parentis,
Coniugis ad chari limina ducit Hymen.
Mitis Hymen Hymenæus hymen, cui mollia curæ
Coniugia, & parili uincula nexa iugo.
Vt flos in Verno lætatus ſole niteſcit
Fulgidus, & gaudet purpura honore ſuo.
Mane tepor, ſub Solem auræ, ros noctis in umbra
Mulcet, & ipſe ſuas iactat honeſtus opes.
In molli ſic uirgo toro complexa maritum
Nuda nitet, charo ludit amata ſinu.
Mane ſopor, ſub ſole uiri ſuſpiria mulcent,
Nocte iterata uenus, ſæpe receptus Hymen.
Dulcis hymen Hymenæus hymen. ſed fulget olympo
Veſper. pone tuos fiſtula laſſa modos.
Veſper adeſt. Hymenæus adeſt. conſurgite menſis.
Veſper amat cantus. carmine gaudet Hymen.
Iam iuuenes ſimul ad choreas ſimul ite puellæ
Es canite, & Phrygum carmina dicat ebur.
Veſper adeſt, gaudete uiri, gaudete puellæ.
Seq; paret ſocio nuptaq; uirq; toro.
Ad thalamos Hymenæus adeſt. iace uirgo pudorem.

Et uir adeſt, & adeſt qui bene iungat Amor.
Prima Venus teneris legem præſcripſit ocellis,
Quá ue palam fiat, quá ue tegatur amor.
Primus Hymen blandis ſtatuit ſua iura labellis,
Diceret ut iuuenis tu mihi uirgo places.
Ipſa uiro Venus è cœlo, Venus ipſa puellæ
Ludite ait. florem carpite amoris ait.
Ipſe & inexpertos iungens Hymenæus amantes,
Inſtituitq; rudes, deliciasq; docet.
Sola Venus docuit decepta ut matre puella
Clam cuperet iuueni cauta coire ſuo.
Solus Hymen iuſſit patrio lare nata relicto,
Iret ut ad iuuenem matre uetante ſuum.
Blanda Venus ſine ueſte monet dormire puellas,
Gaudiaq; inſtanti nulla negare uiro.
Blandus Hymen ſine ueſte iubet dormire maritas,
Et cupidum ad luſus ſollicitare uirum.
A Venere eſt quodcunq; uiro, quodcunq; puellæ
Inter delicias & bona dulce uenit.
Quod tenerum, quod dulce, ioci quodcunq; Hymenæus
Condit, & ore duas claudit in uno animas.
Sed numeros mutare licet. nam Veſper olympo
Conditur, & ſomnos imperat alma Venus.
Intrauit thalamos felix Hymenæus, & omen
Ipſe dedit. lecto uirgoq; uirq; cubant.
Ducite felices concordi fœdere noctes,
Dulciaq; unanimi carpite poma manu.
Ver flores, ſegetes Aeſtas, Autumnus & uuas.
Delicias thalamus tempus in omne dabit.
Serpite in amplexu. certent pugnantia linguis

Oſcula.blanditiis abſit utrinq; modus.
Sic ederæ ſerpunt,ſic iungunt roſtra columbæ,
Murmuris & taciti ludit in ore ſonus.
Aetatis breue uer.uos ueris carpite florem.
Hunc florem luſus deliciæq; decent.
Ludite,deliciisq; breuem complete iuuentam.
Hoc agite,ut cupidos prole iuuetis auos.
Naſcatur Paulo ſimilis,qui reddat utrunq;
Scitus auum,ingenii dexteritate puer.
Nam patrium nec Pierides,nec ſpreuit Apollo,
Et Mars ipſe ſua fouit,& auxit ope.
Maternum Muſæ Aonio fouere ſub antro,
Protexit galea Mars quoq; ſæpe ſua.
Naſcatur quæ nata tuos Aurelia mores,
Et faciem referat,fœmineumq; decus.
Nanq; tibi,matriq; tuæ,nil æqua Minerua,
Nil Charites ſociæ,nil negat ipſe pudor.
Hinc illinc generis ſeries.age ruris alumnæ,
Et nemorum dominæ,ſiluicolæq; deæ,
Mane nouo,nuptisq; nouis de flore recenti
Serta date,& calathis ſpargite ruris opes.
Ipſa fauos,& mella ferens,& lactis honores,
Dic Feſcenninos Antiniana ſales.

EPITHALMIVM IN NVPTIIS Eugeniæ filiæ.

Vra iterũ te hymenæe uocant,q̃d in urbe morar-(ris
Te lyra,te thyaſi,te tua pompa manet.
En iterum læta ad luſus,& gaudia nota,
En uocat ad teneros Antiniana ſales.

En tibi formoſæ texunt noua ſerta puellæ,
Et tibi non ſolita carmina uoce canunt.
Te molles uiolæ, te purpurei hyacinthi, Puell.
Te roſa, & Aſſyrio ſparſa liquore domus.
Nos te ad delicias cultæ inuitamus, & ipſi
Inuitant thalami, compoſitusq; torus.
Quid ceſſas Hymenæe? tibi ſua baſia quæq;,
Amplexusq; ſuos quæq; puella parat.
En tibi tractandas damus has ſine labe papillas,
Sponſa quoq; ipſa tibi nuda uidenda uenit.
Cui roſeis diffuſa genis noua purpura fulget.
Ac niueum in reliquo corpore candet ebur.
Talem Helenen ſociæ nudam uidere puellæ,
Cum lauat ad fontis blanda Theranna tuos.
Talis & in uiridi uiſa eſt requieſcere prato,
Non dum experta uiri Laodomia torum.
Ipſa quieſcebat, placidæ circum ora napææ,
Mulcebant ſomnos flabra ciente manu.
Hæc digitos, illa eſt tenerum mirata labellum,
Fuſus ut è niueo pectore candor eat.
Dumq; alia extremum femori ſubducit amictum,
Obſtupuit raris conſcia facta bonis.
Nec properas Hymenæe? nec eſt q rura reuiſas?
Nec præfert ſanctas Antiniana faces?
Nec teneras tibi blanditias, nec carmina bella
Ingeminat? nec Hymen ò Hymeneæ Hymen?
Mollis Hymen Hymenæe hymen hymenæe uenito.
En propera ad luſus ò Hymenæe tuos.
Libat apis tenerum rorem, fluit Atthicus ille
Inde liquor, dulci cæra mella fauo.

Libat Hymen tenerum florem, inde & Acidalus ille
It liquor, in tepido munera grata toro.
En te ſeptenæ fœlix Hymenæe puellæ
Inuitant, cupido munera ad iſta ſinu.
En tibi Acidalium ſpondent ad munera florem
Ipſe leges. ipſi diffluet ille liquor.
Illa uides, ut blanda oculis, utq; innuit ore,
Flameolum ut geſtit læta uidere tuum?
Illa uides quos docta modos? quæ carmina cantet?
Offerat ut flores in tua dona ſuos?
Hæc tibi purpureum ſtringit laſciua labellum,
Atq; ait, hunc rorem libo Hymenæe tibi.
Hæc choreis te te in mediis ſuſpirat, & ægro
Ventilat ipſa tuas corde Hymenæe faces.
Hæc tibi lacteolas, atq; hæc, atq; illa papillas
Nudat, & has inquit nudo Hymenæe tibi.
Has & delicias, hæc oſcula prima, nouosq;
Amplexus ſeruo, gaudia & illa tibi.
Fauſte ueni, formoſe ueni, tibi nupta parata eſt,
Quæq; ſinu Veneres ſpiret, & ore Charin.
Ore Charin, Veneresq; ſinu, aſt ubi eburnea lectum
Intrauit, ſpiret tum tibi ueris honor.
Stillet & Ambroſiæ decus immortale, tibiq;
Et charitum & Veneris dona beata fluant.
Euge ueni, bone diue ueni, bone ſancte uenito.
Euge, uenit ſanctus, diuus & ipſe uenit.
Nunc age culta quidem diuo ſis obuia mater,
Et ſanctum amplexu ſuſcipe blanda tuo.
Sparge roſam, da ſerta deo, dic & bona uerba
Oreq; cum fauſto carmina fauſta cane.

Tu quoq;

Tu quoq; felicis iam nacta Aurelia tedas,
 Ad primos poſtis compta ſororis ades.
Hic Genium accipies, Genio ſua munera fundes,
 Quæq; Cypros mittit, quæq; Sabæus ager.
Caſta quoq; ad thalamos dux ipſa hymenæon amatos
 Duc caſtum, caſto qua cubat ore ſoror.
Flameolum ut Genio nitet? atq; ut coccina ueſtis,
 Vt decet in molli ſocculus ipſe pede?
Quàm gemma in digitis? ut ſertum in fronte uireſcit?
 Ridet ut ipſa domus? tecta ineunte deo.
Plaudamus Genio ſociæ, Geniumq; ſalutet
 Cuncta domus, Genio plaudat & omnis ager.
Dicite io, domus omnis io, ager omnis, & aer
 Dicat io, reſonet longe Hymenæus io.
Fauſtus Hymen, formoſus hymen, felix hymenæus.
 Læta canant, felix & ſine lite torus.
Felici cum prole genus, charumq; nepotem
 Reddat auo, reddat pignora chara patri
Eugenia, & faciles ducat cum coniuge tedas,
 Quiq; amor eſt iuuenum ſit quoq; & ipſe ſenum.
Nunc age felicis cultor non ſegnis agelli,
 Cui ſonat appoſito fiſtula blanda ſono,
Dic aliquid Geniale deo, dic & bona nuptæ.
 Nupta ſeno gaudet, carmine gaudet Hymen.
Ipſe die ſolem ad rapidum cũ torreor æſtu, Agricola
 Vxor adeſt, gelidas & mihi portat aquas.
Mox denſas ſimul ad ſalices ſecedit uterq;.
 Mecum amor, at lateri coniugis hæret Hymen.
Hic nos iungit amor. luſus Hymenæus amori
 Monſtrat, & ad partes hic uenit, hicq; ſuas.

Nocte quidem tenue ad lumen dum uellera pecto,
Torpet, & hiberno frigore feſſa manus.
Hanc uxor refouetq; ſinu, reficitq; papillis.
Somnus adeſt, lateri coniugis hæret Hymen.
Hic nos iungit Hymen, laſſos mox repit in artus
Somnus, init placidus pectora anhela ſopor.
Muneris hoc Hymenæe tui eſt, age fiſtula blandum
Dic aliquid, quod rus, quodq; Hymenæus amet.
Educit teneros fœtus, fouet anxia nidum
Mitis auis, feſſo comparat ore cibum.
Aſt illi, ut tenues plumæ increuere, relinquunt
Et nidum, & matris dulcia roſtra ſuæ.
Ipſa ſuo natam in gremio fouet anxia mater,
Educitq; ſinu, ſedulaq; uſq; tolit.
Aſt illa, ut uiditq; uirum, ſenſitq; Hymenæum,
Linquit læta domum, matris & ora ſuæ.
Munus & hoc Hymenæe tuum eſt, tibi luce puella
Comitur, & formæ ſedula quærit opem.
Nocte autem parat illecebras, parat oſcula, dulcemq;
Amplexum, & luſus, deliciasq; parat.
Vt tener aprico creſcens Hyacinthus in horto
Ipſe manu colitur, ipſe rigatur aqua.
Illum auræ, tepidiq; fouent ſub ſole calores,
Guttaq; nocturno quæ uaga rore cadit.
At poſtq̃ culto nituit ſpectatus agello,
Ipſe tener domini carpitur ungue ſui.
Sic tenera in molli creſcit quæ nata cubili
Ipſa ſinu matris, ipſa fouetur ope.
Hanc & munditiæ thalami, comptusq; decentes,
Hanc iuuat artifici purpura texta manu.

Sed poſtq̄ incaluitq; toro,cupiitq; Hymenæos,
Hanc uir ab iniecta uendicat ipſe manu.
Aſſerit & ſibi iure ſuam,atq; Hymenæon ad aram
Clamat,io munus hoc Hymenæe tuum eſt.
Munus'& hoc Hymenæe tuum eſt,age cādida carmen
Nunc itera,atq; ſales Antiniana tuos.
Te domini,te cura & agri,ſtudiumq; puellæ,
Te moueant thalami iura,& amicus Hymen.
Ne ſæui generoſe,tua eſt ſine lite puella. Antin.
Illa tibi placido eſt tota fouenda ſinu.
Ne'ue nega formoſa uiro quod dulce rogarit.
Ipſe quidem dulci dulcia mente petet.
Sit pax,ſed ſine lite tamen ſint murmura,uterq;
Pacem amet,& pacis murmura uterq; ſonet.
Ne pugna mihi chare,nihil pugnare neceſſe eſt.
Concedet blandis uicta puella iocis.
Ne'ue uiro mihi chara tuo ueſtita repugna.
Veſtis obeſt rixæ,rixa terenda ioco eſt.
Ludite.ſed medio in luſu pax ſæuiat,ut pax
Rixa ſit,ut rixæ pax eat ipſa comes.
Iam ludunt.geminata ſonant iam murmura,poſtis
Claudite,adeſto tuis ſanctæ Hymenæe focis.
Vos nuptæ quibus eſt coniunx ſuus ite,parate
Gaudia ueſtra uiris,& ſua dona toris.
Vos quoq; uirgineus chorus,innuptæq; puellæ
Omina felici dicite fauſta die.
Atq; animo optatas iam iam præſumite tedas.
Namq; ſua & uobis gaudia ſeruat Hymen.

FINIS.

I.I.PONTANI AD PETRVM COM PATREM NEAPOLITANVM TVMVLORVM LI= BER PRIMVS.

HActenus Idalios cantus, leue carmen in umbra
Luſimus ad thalamos blande hymenæe tuos.
Nunc age quis titulo dignus iuuenis'ue ſenex'ue
Seu mulier, ſeu uir, ſiue puella canâ.
Dumq; cano, interea flores lege, collige myrtos
Vranie, & multa ſparge ſepulcra roſa.
Sparge & opes Chari blanda tuas, age et ipſa Patulci
Sparge tuas. ſpargas Antiniana tuas.
Eſt ſuus & tumulis honor, eſt ſua cura ſepulcris.
Ipſa quidem accenſa teſtificanda face.
Vrite odoratos ignes, redolentia dona,
Quæq; & Arabs mittit, quæq; Sabæus ager.
Dum manes condo tumulis, tu caſte ſacerdos
Tange aram, & patrios rite precare deos,
Nec muto cineri non & bona uerba preceſq;
Debentur, querulis uerba ſonanda modis.
Vos quoq; pallentes umbræ, ſolatia cantus
Hæc capite. & manes flebile carmen amant.
At tu flebilibus numeris hæc adiice Petre
Compater, ut certa membra quiete leuent,
Floreat ut ſua cuiq; croco uenerabilis urna,
Frondeat ut uiridi myrtea ſylua coma.

TVMVLVS Vrſi Vrſini, Comitis Nolæ, ac Ducis Aſculi.

Non artes tibi Romanæ, non gloria belli
Defuit, aut magno principe dignus honor,
Non fortuna domus, clariq; à ſtirpe parentes
Vrſe, nec antiqua nobilitate genus.
Præſtans ingenio, præſtans & uiribus idem
Corporis, ingenii ſed grauitate prior.
Illuſtris titulos dedit & tibi nola, dedere
Oppida multa tuo recta ſub imperio.
Defuit ah tantum uitæ pars optima, namq;
Mors properans, medio tempore te rapuit.
Sed tibi uictrices Muſæ ſtatuere ſepulcrum,
Ne mors ipſa tuas deleat exequias.

TVMVLVS Alfonſi Dauali Marchionis Piſcariæ.

Arma manu tibi capta, & uicto ex hoſte trophæa
Hæc tibi marmorea erunt, hæc tibi erunt tituli.
Hæc tibi mars ſtatuit, ſtatuit Bellona ſepulcrum
O Dauale, hæc cineri debita buſta tuo.
His Alfonſe iaces ornatus & obrutus armis.
Arma tibi tumuli. tela tibi tituli.

Tumulus Iulii Parmerii equitum præfecti.

Da tuba terribilem ſonitum, tubicenq; canoro
Aere tona. hos tumulos clangor & arma decent.
Iulius hic ſitus eſt. ſtrepitus iuuat, & iuuat enſis

Clauaq́ꝫ.Parmerium bellica parma iuuat.
Gaudet & his heros canentibus.en canit umbra
Ad numeros.placidos ducit & ipſa choros.
Nunc rurſum tuba,nunc tubicē fera murmura rurſum
Ingemina,ut cantu marmora pulſa ſonent.
Hic honor ad tumulos,magnorum & ſaxa uirorum
Debetur,Martis ſic ſtata ſacra iubent.
Pro patria hic cecidit.manes gaudete ſub urna,
Gaude & Iuleis umbra ferox tumulis.
Pro patria occubuit pugnans,murisq́ꝫ cruento
Dum ſtetit hoſtiles repulit enſe manus.
Nos plauſum ſimul ore damus ſimul ære canoro,
Parmerio.hæc patrius munera poſcit amor.

TVMVLVS HYDRVNTINORVM CIVIVM.
colloquuntur uiator,Genius,& ſacerdos.

In frōte eſt tumuli ſcriptū,Sacer eſt locus. intus Vi.
Tibia funereos deflet eburna modos.
Ore fauete omnes.manes ſua funera deflent, Ge.
Infleti,ob patriam qui cecidere ſuam.
Ingratos patriæ mores.ſparſcre cruorem. Vi.
Pro patria.patrius cur male gratus amor?
Oſſa ſolo quæ ſparſa iacēt,nūc colligit hydruns, Ge.
Colligit & rigidis uiſcera paſa rubis.
Parcite iam manes planctu,miſerandaq́ꝫ ceſſent
Murmura nam tumulis rite paratur honor.
Dic age,dic bona uerba ſenex,iam conde ſepulchro
Viſcera,& in tumulis oſſa repone ſacris.
Oſſa ſubite pios loculos,& inite ſepulchrum. Sa.
Viſcera ſacratas rite ſubite domos.

Pro patria occubuiſtis adacto in pectora ferro.
Vos patria ipſa ſuis proſequitur ſtudiis.
Ite piæ ad ſuperos animæ poſtquam oſſa quierunt.
Oſſa quieta manent, ite piæ ad ſuperos.
Vobis parta quies cœlo. noua patria cœlum eſt.
Ite piæ ad ſuperos, en agite ite animæ.
Hoc poſita eſt tumulo pubes Hydruntia. cœlum
Eſt data cui propriis patria pro meritis.

TVMVLVS HIPPOLYTAE MARIAE DVciſſæ Calabriæ. Viator loquitur.

Hippolytam quiſquis uideat miretur, ut illam
Ipſe quidem credat Pallada uel Venerem.
Talis ea in tumulo eſt, illi ſic prorſus ademit
Mors nihil, ut dicat Pallada ſeu Venerem.
Permanet & decor, atq; oris præſtantia culti.
Huius ut atq; huius iam fluat ex melos.
Permanet & ſua maieſtas, popularis & auræ
Ille quidem uere conciliator amor,
Vt ſimul & Venerem referatq; & Pallada, ut illi
Inſit & hinc Pallas, inſit & inde Venus.
Non hic Hippolyte iacet, at Pallasq; Venusq;.
At tumulus nec habet Pallada nec Venerem.
Nec iacet Hippolyte tumulo. mihi parcite diuæ,
Pallas & Hippolyte cum Venere hic recubant.
Cum Venere Hippolyte recubat, cum Pallade & ipſa
Hippolyte, ut diuæ tres tumulo hoc iaceant.

TVMVLVS CICELLAE puellæ Surrentinæ.

Quo decor heu quo gratus honos quo tanta uenuſtas
Quo nitor ille abiit culta Cicella tuus?
Omnia mors rapuit, quæq; & natura Venusq;
Contulerant, quæq; ars, heu breuis hora tulit.
In cineres heu uerſa iaces. uix nomina ſeruant
Saxa tibi, longo poſt abolenda ſitu.
Seu tantum cinis es, ſeu nil, ſeu labilis umbra,
Siue es in ætherio forma recepta polo,
Has uiclas cape ſupremos & turis honores
Fleta diu nuribus, flenda Cicella uiro.

TVMVLVS MYRTILAE PVELLAE.
Amator ad ſepulchrum queritur.

Hic ſoli mihi flere licet. tu Laurus & unà
Myrtus ades, paucis & lapis iſte notis.
Parue lapis, quem flore nouo, quem ture Sabæo,
Et ueneror multa tum prece, tum lacrima,
Tu mea tu miſeri tumulo male contegis iſto
Gaudia, & exultas ſæue dolore meo.
Redde meos mihi redde meos, redde improbe amores.
Qui iuuat è lacrimis immaduiſſe meis?
Immadeas, maduiſſe iuuet, ſi non mea flendo
Lumina ſiccatas deficiunt lacrimas.
Sed lacrimas tibi habe, nec enim queror, accipe odores
Accipe cum fletu munera miſta ſuo.
Vnguenta, atq; roſam, & coſtum properate puellæ,
Et uiolam, & cunctas ſpargite ueris opes.
Spargite opes Arabum, lacrimas ego, tu lapis illas
Ebibe, & in rorem lumina abite nouum.
Rore nouo madeat tellus, quæ contegit oſſa,

Oſſa pios manes, numen & oſſa meum.
At tu perpetua Laurus quæ fronde uireſcis,
Tu myrtus, de qua Myrtila nomen habet,
Fundite odoratos flores, ſyluamq; perennem
Ad tumulum, lacrimis creſcite & uſq; meis,
Creſcite. iam in latices, liquidum iam ſoluor in amnē.
Iam fluo, ſed fluidum me tamen urit amor.

TVMVLVS VENERILLAE PVELLAE
à Pontano adamatæ. ipſa loquitur.

Hos tumulos ne temne precor, ne temne uiator,
Sic tua contingant gaudia, ſiquid amas.
Da requiem & cineri. uirgo iacet. huic ſua quondam
Regna ferus ceſſit matre uolente puer.
Spirabat Veneres oculis, afflabat amores
Ore, ſinu Charites, blanditiasq; genis.
Contulerat ſtudium formæ nihil. & tamen illi
Sæpe comam finxit, pinxit & ora Venus.
Conſuluit ſpeculum nunq̃, Cytherea negarat,
Ne flammam è facie duceret ipſa ſua.
Riſiſſet. blandi paſſim comitantur honores,
Ridebat fuſo gratia & ipſa ſinu.
Hanc iuuenes arſere, ſenes cupiere, puellæ
Optauere marem. qui uidet ille perit.
Perſephone inuidit, uellitq; à uertice crinem.
Illa cadit. cecidit forma decorq; ſimul.
Ipſe amor ipſa Venus miſero incubuere pheretro.
Planxerunt charites pectora nuda manu.
Vt ſpolia, effigiemq; uidet Plutonia coniunx,
Pœnitet. & ſpecie uincitur inuidia.

Fãnia dicta fuit uati. Venerilla puellis,
Quiſquis amas, tumulo ſerta roſamq; dato.

Tumulus Munditianæ puellæ.

Munditiana tibi funus peperere Hymenæi.
Ipſe Hymen luctus, tædaq; & ipſe fuit.
Te Maiæ primum nuptam uidere kalendæ,
Te poſtrema dies heu male condit humi.
Menſe malas olim Maio nupſiſſe puellas
Fama eſt, & Maias omen habere faces.
Munditiana tibi eſt Hymenq; & funera Maius,
Et Maius uiolas det tibi, detq; roſas.

TVMVLVS Leontis Tomacelli. Marinus frater ad ſepulchrum queritur.

Quæ Phœbo, quæ nam Aoniis eſt cura puellis?
Phœbe uale, ualeant Aonidesq; tuæ.
O pereant herbæq; tuæ, ſucciq; ualentes,
Et pereant cantus, ſit ſine uoce lyra.
Ergo obiit Leon? ah tumulus tegit iſte Leonta?
O rigeant Lauri, ſyluaq; Phœbe tua.
Areſcatq; Helicon, ſitiat liquor Hippocrenes,
Nec tibi ſint arcus, nec tibi Phœbe coma.
Clamabat puer infelix, Succurrite Muſæ,
Ferte & aquas. ò me Caſtalis unda iuua.
Sed nec Caſtalides ueniunt ad uota uocatæ.
Nullus Caſtalio, nullus ab amne liquor.
Tabeſcit ſenſim frater. ſua iura reliquit
Natura. O te te frater amate ſequor.
Quid fruſtra ad tumulũ quereris Tomacelle, Leõta?

Nec tegit hic tumulus, nec cinis eſt reliquus.

TVMVLVS Franciſci Aelii.
Viator & Genius colloquũtur.

Quis iacet hoc tumulo? Nullus iacet. hũc ſibi uiuus
Aelius, hanc ſtatuit poſt ſua fata domum.
Cur interq; herbas, interq; uirentia culta,
Qua nitet aurata Citria ſylua coma?
Hanc illi ſyluam Muſæ, hos ſtatuere receſſus,
Quo poſt umbra ſuo gaudeat in thalamo.
Quid, quòd & Aſſyrii ſpirant de marmore odores?
Quid, quòd & Aſſyrio nardus honore fragrat?
Illos aſſyriis Charites de collibus, hanc &
Detulit Aſſyria gratia ab uſq; plaga.
Hoc illi meritum Muſæ poſt fata rependunt.
O ſcriptor Latia nobilitate lyra.

TVMVLVS Franciſci Puderici ex
nobilitate Neapolitana.

Quis ſibi, quis tumulũ uiuus parat, an' ne ſepulchro,
Mortem dum metuit, dum cita fata, cauet?
Franciſcus tumulum ſtatuit Pudericus, & ipſis
Conſulit exequiis, & ſibi buſta parat.
Nec mortem timet, aut mortis mala, ſed quòd honorem
Deberi hunc cineri, funeribusq; putat.
Nam mortem uitæ pretium, finemq; laborum
Iudicat, & uitæ poſterioris iter.
Sunt teſtes uitæ tumuli, finemq; fatentur
Eſſe quidem alterius, principium alterius.
Nunc urbem colit & Muſas. poſt dona ſepulchri,

Elyſiumq́; colet, Pieriasq́; domos.

TVMVLVS MARVLLI POETAE.

Pontanus ipſe loquitur.

Hoc uacuum tibi Pierides ſtatuere ſepulchrum
Et Graia & Latia clare Marulle lyra.
Ipſe etenim Aonia in ſylua, atq; Heliconis in antris
Lætus agens, illic ocia grata teris.
Illic formoſæ ludunt ad plectra puellæ
Et tecum ad choreas carmina lecta canunt.
Et tibi reſponſant ſyluæ, Peneiaq́; antra,
Plaudit & Ogygio roſcida ripa lacu.
Nil præter nomen tumulo. per opaca uagaris
Culta, per Elyſium doctæ Marulle nemus.
Hinc tibi ſe ad cantum adiungit formoſa Corinna,
Cantat & ad calamos Delia culta tuos,
Illinc compoſitos exercet Cynthia ſaltus,
Exercet raros Lesbia blanda choros.
Nec Parca eripuit, Muſæ rapuere Marullum,
Arnidi ne fieret grata rapina deæ.
Sis fœlix igitur Muſis comes, & tua Muſæ
Ambroſio foueant membra adamata ſinu.

TVMVLVS MARINI TOMACELLI

ex nobilitate Neapolitana.

Dum timet hæredes nullos Tomacellus, & ipſis
Conſulit exequiis, dum cauet ipſe ſibi,
Hunc tumulum ſibi conſtituit, uiuusq́; locauit,
Et dixit, lapidi ſint ſua uerba meo.
Sit lapis hic, ſit terra leuis, nullusq́; Marinum

Non puer, aut iuuenis, nulla puella fleat.
Me ſat ſit multos uiuum fleuiſſe per annos.
O nollem cineri ſic ſupereſſe meo.
Ceſſet honos, ceſſent tot munera publica, totq;
Regia. me ignauus condat inersq; ſopor.
Quæ cœlo eſt pietas uocet ad ſe, ſi mea cœlum
Reſpexit pietas, ſi mea facta deum.

TVMVLVS IVLII POMPO
nii uiri literatiſſimi.

Pomponi tibi pro tumulo ſit laurea ſylua.
Oſſa maris rores, myrteaq; umbra tegant.
Teq; tegant, artusq; tuos uiolæq;, roſæq;.
Ver habet, Zephyros ſpiret & ipſe cinis.
Stillet & ipſe cinis, quas & Parnaſus, & antra
Theſpia, & ipſa ſuas Aſcra miniſtrat aquas.

TVMVLVS MARIANI HEREMITAE.
Viator cum admiratione loquitur.

Huic cineri deus ecquis adeſt? nam carmina Muſæ
Lecta canunt, lectis aſſonat urna modis.
Oſſa ſolo Mariane iacent tua. nobilis umbra
Læta fugit tumulos, læta petit ſuperos.
Dicite io, iam uictor io Mariane, ſubiſti
Aethera conſpicuum, conſpiciende diis,
Ornatusq; caput lauro, plaudente ſenatu,
Intraſti ſanctas ſanctus & ipſe domos.
Aſcitusq; choro diuum, cœleſtibus aſtas
Conciliis, ſummo perfrueriſq; bono.
Hæc muſæ ad tumulum referunt. cinis ipſe Valeto,

Seruari auratis digne cinis loculis

TVMVLVS Gabrielis Altilii Epiſcopi
Policaſtren, ac Poetæ doctiſſimi.

Et tibi dant tumulos Muſæ, meritumq; ſepulcrum
Et tibi dat titulos quæ tibi culta Charis.
Altili ô uenerande iaces hic? hac iacet urna
Pontificale decus? pontificalis honos?
Ergo agite ô nymphæ Sebethides, ergo age uirgo
Parthenope, ad tumulum ſpargite ueris opes,
Sparge tuos flores florum fœcunda Patulci,
Et tu ſparge tuas Antiniana roſas.
Altilio requiem dic ô Chari. dic age Clio,
Luceat Altilio lux ſine fine meo.
Quiſquis adeſt pia uerba ſonet, madeatq; ſepulcrum
De lacrimis, madeat Pieri rore tuo.

Tumulus Theodori Gazæ nobiliſſimi
Oratoris ac Philoſophi.

Sume lyram, dic Muſa modos, dum condimus umbrā,
Et puer, & coluit numina ueſtra ſenex.
Indignus tellure, deos Theodore petiſti.
Sera quidem, tamen eſt longa parata quies.
Virtute, ingeniiq; bonis hoc ipſe paraſti,
Vt cœli aſpiceres aurea tecta ſenex.
Nos artus terra tegimus. tu caſte ſacerdos
Dic requiem. æternum iam Theodore uale.

Tumulus Antonii Panhormitæ Poetæ no-
biliſſimi. Genius loquitur.

Siſte hoſpes, fas eſt cantus audire dearum.
Grata mora eſt. Muſæ nam loca ſacra tenent.
Antoni monumenta uides. hinc templa frequentant.
Ille fuit ſacri maxima cura chori.
Illum ſæpe ſuis medium ſtatuere choreis,
Duxit compoſitos arte decente choros.
Sæpe lyram ceſſit Clio, ceſſere ſorores,
Concinuit teneros uoce manuq; ſonos.
Extinctum fleuitq; Aon, fleuitq; Aganippe.
Sebethus miſeros egit in amne modos.
Sirenes quoq; de ſcopulis miſerabile carmen
Ingeminant. planctu littora pulſa ſonant.
Pierides triſtem ad tumulum fudere querelas,
Pierides paſſis poſt ſua terga comis.
Hinc creuit deſiderium, nec cura receſſit
Vatis, at extincto uate remanſit amor.
Conueniunt nunc ad tumulum, celebrantq; choreas,
Et memorant luſus magne poeta tuos.
En audis ſonet ut lenis concentibus aura?
Vt ſonet appulſu concita terra pedum?
Hæc uati memores Muſæ poſt fata rependunt.
Carminis hoc meritum eſt. num ſatis? hoſpes abi.

Tumulus Auræ puellæ. parentes ac ſoror
ad ſepulcrum queruntur.

Tecum una mea nata mori materq; paterq;
Debuimus, tribus hæc ut domus una foret.
Nata patri, nata & matri, ſoror una ſorori
Dic ah dic miſeris nata ſororq; ubi nam es?
Has pater infelix lacrimas, miſerandaq; mater,

Exoluit crines hos ſoror atra tibi.
Nata audi. pater hic genuit. dedit ubera mater.
Et tenera infelix preſſit ad ora ſoror.
Non audis. nil dona mouent ingrata, nec uſquam es.
Nec pietas, aut eſt ullus in orbe deus.
Terra tibi has lacrimas, miſerorum dona parentum,
Mobilis at uoces aura ſororis habe,
Aura, tenes quod adhuc nomen miſerabilis Auræ,
Terra, quæ heu cineres uiſcera noſtra tegis.

TVMVLVS ROBERTI VILLICI.
Poeta loquitur.

Terra ſenex tibi ſit facilis, ſint munera terræ
Grata tibi, & flores grata rependat humus.
Tu terram coluiſti & terræ munera ſollers.
Culta tibi & tellus, cultaq; debet humus.
Culta tibi & citrius debet Roberte. colenti
Et debet uitis, debet & uua tibi.
Et uitis det grata tibi, det & uua liquorem
Optatum, largo diffluat urna mero.

TVMVLVS LAVRINAE PVELLAE
ipſa è tumulo loquitur. Vi, reſpondet.

Hæc Laurus mihi dat titulos, famamq; ſepultæ,
Quæ quondam uiuæ nomina clara dedit.
Sub lauru Laurina tegor, mea ueſtit & oſſa
Laurus, & ipſa meo ueſcitur è cinere.
Per me igitur uiuit Laurus, laurinaq; uiuo
In lauru, & uitæ mutua cura ſumus.
Ipſa eadem lauro materq; & filia. Laurus

Ipſa

Ipſa mihi eſt titulus, ipſa quoq; eſt tumulus.
Viuite frondenti pariter ſub cortice iunctæ, VI.
Ipſaq; ſis Lauro filia ſisq; parens.

TVMVLVS Ptolemæi Gallinæ Catinenſis celebris Aſtrologi.

Digne ſenex coelo, coelum Ptolemæe petiſti.
Pro Catina coelum patria facta tua eſt.
Quasq; olim ſtellas numeris, quæ ſydera curſu,
Nunc metire oculis, fataq; certa tenes,
Et tibi quæ ſeries rerum, lexq; ipſa futuri
Nota patet, ſummis perfrueris'q; bonis.
A puero mihi culte ſenex Gallina ualeto
Perpetuum, & Catinæ uiue perennis honos.

TVMVLVS Laurentii Miniati nobilis Aſtrologi.

Quid numeras Miniate? nihil numerare neceſſe eſt,
Sydera ſub pedibus qui modo cuncta uides,
Cuncta ſuos agere anfractus, ſeq; ordine ſummo
Cogere, & errores rite ſubire ſuos.
Ne numera Miniate. quies tibi parta. quiete
Vtere, & humanis exue te ſtudiis.
Ipſa quies deus eſt. deus eſt & uita bonumq;,
Vita bonumq; ſimul. utere utroq; ſimul.
Exutusq; hominum curis, rebusq; moleſtis
Laurenti æterno rite fruare bono.
Nos memores ueteris ſtudii, ſociiq; laboris
Hæc tibi pro ſanctæ munere amicitiæ.

TVMVLVS Fuſcæ matronæ.
laudatur à caſtitate.

Centum Fuſca procos habuit,nec caſta cubile
Polluit,aut ſancti iura uerenda tori.
Centum Fuſca procos riſit,coluitq; maritum.
O raram in longa poſteritate fidem,
Hoc uirtutis opus dura inter & aſpera ſeſe.
Erigere,& fortis exeruiſſe manus.
Viuit Fuſca igitur celebris poſt fata,fidemq;
Teſtantur nullo marmora uicta ſitu.

TVMVLVS Fulci Ferrarienſis
Muſici maxime celebris.

Biſtonis an'ne ſenis ſonat hic lyra? Biſtonis an'ne
Quæ traxit ſyluas horridaq; antra chelys?
At neq; Biſtonii ſenis eſt lyra,ſed lyra Fulci,
Quæ mulſit iuuenum pectora,quæq; ſenum.
Aſſonuit cui Peneo perſæpe relicto
Delius,& carmen flebile iunxit amans.
Aſſonuit cui Cylleni teſtudo,& amantum
Defleuit curas,fleuit & ipſe ſuas.
Nec nunc muta ſilet Fulci lyra.Fulcus & ipſe
Non ſilet.at Stygias carmine mulcet aquas.
Dum ſonat,Elyſiæ ludunt ad plectra puellæ,
Dum canit,ad numeros quæq; puella canit.
Nec ſentit Tityus roſtrum nec uulturis ungues,
Nec ferus ad portas Cerberus ipſe latrat.
Dum uixit,Fulco regum plauſere theatra,
Nunc plaudit Stygii flebilis aula dei.

Viue igitur plauſus inter choreasq́; ſilentum,
Aeternum & ualeas, perpetuumq́; cane.

TVMVLVS Errici Puderici.
Equitis Neapolitani.

Quid ſatis huic hoſpes cineri feliciter optes
Cui fuit ex omni parte probata fides?
Cognatis patriæq́; bonus. uir commodus agris,
Vtilis & bellis, parq́; domi atq; foris.
Detractum Errico nihil eſt ſub iudice morum.
Quo merito iactat ſe Puderica domus.
Dic igitur pia uerba. ſimul cum ture ſacerdos
Da narduin. huic tumulo dicere non ſat haue eſt.

TVMVLVS Fortunati. ipſe in
tumulo loquitur.

Non amplæ mihi diuitiæ, non regna fuere,
Sed modicus cenſus, ſed ſine labe toga.
Nec mihi regales epulæ, ſed uictus honeſtus,
Menſaq́; communis, resq́; modeſta domi.
Cultus ager, ſine lite domus, ſine ſorde ſupellex
Parca quidem coniunx, ſed ſine prole fuit.
Hinc fortunato nomen fecere, ꝙ eſſem
Contentus modicis ſimplicibusq́; bonis.
Sorte ſua lætus quiſquis fuit, ille beati
Fert nomen. felix, nomen inane puto.

TVMVLVS Angeli Genticori,
iuuenis bene eruditi.

Nec Muſis non charus eras. tibi carmina Muſæ

Aoniæ & dederant fila mouere lyræ,
Et dederant linguæ cultum, & præcepta loquendi
Gentiore, atq; artes poſſe docere bonas.
Nec tibi non aderant Charites, non fautor Apollo
Angele, eras docti pars uel honeſta chori.
Sed tibi nil Muſæ comites, nil fautor Apollo
Profuit, aut Charitum quæ tibi iuncta cohors.
Omnia mors ſuperat. fatum ſecum omnia claudit.
Non tamen hoc noſtras finit amicitias.

TVMVLVS Iaomoti fortiſſimi iuuenis ac formoſiſſimi.

Dum ruit incautus ſtratum Iaomotus in hoſtem
Occubat, & uicti Victor ab enſe cadit.
Extinctum fleuere duces, triſtesq; manipli,
Caſtraq; magnanimi funere mœſta uiri.
Indulſit iuueni lacrimas Rex mitis, & illum
Ornauit mœſtis funeris exequiis.
Mouit amans fletum uirgo, mouere puellæ.
Forma quidem lacrimis digna erat illa nouis.
Elatus miſero eſt urbis mœrore. tulitq;
Hanc laudem, quod non liquerit ipſe parem.

TVMVLVS Perinelli Muſici inſignis.

Plectra iacent ſine honore, lyræ ſine honore ſepultæ
Et citharæ, & cantus, & ſine honore tuba,
Sibilaq; arboribus deſunt, & murmura riuis.
Deſtituit tacitas ipſe ſuſurrus apes.
Sola auium ueteres ſeruat Philomela querelas,
Sola & hirundo nouos ſuſcitat ore modos.

Hæ Perinellæ obitum luctu teſtantur, at illæ
Sordent, & nimio muta dolore tacent.
Sume lyram in tumulo Perinellæ, & plectra moueto,
Iam lyra, iam citharæ, iam tuba & ipſa canet.
Sibilaq; arboribus ſtrepitent, & murmura riuis,
Iuuerit atq; alacres ipſe ſuſurrus apes.
Quo tumulo Perinellæ iaces, tecum iacet omnis
Et ſonus, & cantus, auraq;, uoxq; ſilet.

TVMVLVS Iunii Iuniani Maii.

Et myrtus tumulo ſatis eſt ſola, & ſatis ipſa
Laurus. at hunc tumulum ueſtit utrumq; nemus,
Quem Charites perſæpe, nouem perſæpe ſorores
Inuiſunt. tumulus nec ſine honore ſuo eſt.
Hæ choreas agitant, Iuniq; ad marmora Muſæ
Dulce canunt. numeris frondea ſylua fauet.
Lætantur lauri, myrtus lætatur & omnis,
Ac Maii felix nomine ridet humus.
Hic uates requiem ducit. feliciter umbra
Dormiat, & cineri ſit ſopor uſq; pio.

TVMVLVS Gregorii Typhernatis.
Pontanus tumulum ſalutat.

Gregorio ſit terra leuis, uer aſſit & urnæ.
Terra ferat flores, urna liquore fluat.
Plaudat & huic Latium tumulo, plaudatq; iuuentus
Itala. Gregorio & umbria plaude tuo.

TVMVLVS Franciſci Hiachini Grammatici non ignobilis.

Non tibi certa domus fuerat, non culta ſupellex

Menſaq; uix tenuis docte Hiachine focus.
Hoc ex morte tibi lucri eſt, ꝙ nulla ſupellex,
Non focus ipſe opus eſt, ꝙ tibi certa domus.

TVMVLVS Maſutii Salernitani fa=
bellarum ſcriptoris egregii.

Hic quoq; fabellas luſit, tinxitq; lepore,
Condiit ornatis & ſua dicta iocis.
Nobilis ingenio, natu quoq; nobilis, idem
Et doctis placuit, principibusq; uiris.
Maſutius nomen, patria eſt generoſa Salernum
Hæc ſimul & uitam præbuit, & rapuit.

TVMVLVS Aurelii infantuli. ma-
ter ad ſepulchrum queritur.

Has tibi pro mammis lacrimas, proq; hubere fletum.
Nate cape. has lacrimas hubera noſtra puta.
Quiq; tibi ad cunas cantus, quæ nænia quondam,
Hi tibi nunc queſtus, hic tibi ſit gemitus.
Has bibe nunc lacrimas. hæc hæc nunc hubera ſume.
Næniolæ & luſus, noſtra querela tibi eſt.
Quoſq; dedi flores, & quas de flore corollas,
Hi tibi ſint crines, hæc tibi fuſa coma.
Aureli tibi ſit tellus leuis, ac breuis urna
Afflet & uſq; crocos, ſpiret & uſq; roſas.

TVMVLVS Phiellæ matronæ pau
perculæ, tamen pudiciſſimæ.

Auratis digna es loculis formoſa Phiella.
Heu te condit humus, uilis & herba tegit.

Heu heu nec mater, nec te tua pignora deflent.
Nulla tibi eſt mater, pignora nulla tibi.
Non frater, non cognato de ſanguine quiſquam,
Non pater ipſe, aut quæ lac tibi mamma dedit.
Vos fuſi deflete, coli deflete Phiellam,
Flete & eam lanæ, flete & eam calathi.
Flete & acus, & fila fleant, & lina Phiellam.
Telaq; uix tumulo caſta puella iaces,
Caſta puella laces tumulo uix. uix tibi ceſpes
Dat tumulum. uix te terra inarata tegit,
Quæ tamen herba tegit, nullos hæc ſentiat æſtus
Frigora nulla, tuo floreat uſq; ſolo.

TVMVLVS Maſſilæ uernulæ. Vrna ipſa loquitur.

Vrna loquor. cinis eſt infans. infantula mecum eſt.
Vernula nata domi, nata gemella patri.
Hanc mater mihi commendat poſt funera, & inquit
Ipſa tibi hanc peperi, nata futura tua eſt.
Hanc alui in tenebris. nutrix nox. hubera ſuxit
Noctis, & infanti lac fuit ipſe ſopor.
Nec fatur, uerum ſomno teſtata perenni
Quàm naſci, ſatius uos docet eſſe mori.
Hanc nullæ torquent curæ, non matris in ore eſt,
Non lana in digitis comminuenda datur.
Continuas ducit noctes. lux nulla, nec ulli
Sunt uitæ ſenſus. munera nulla premunt.
Dumq; hæc ipſa loquor, ſecura infantula dormit.
Illam perpetuo ſomnus ab himbre rigat.
Nomen erat quod fecit herus Maſſila. Camœnæ
Ornarunt domini pro pietate locum.

Hic dormit Maſſila. ſopor lac, hubera præbet
Nox ipſa, at cunas & tenebræ & loculi.

TVMVLVS Roſæ puellæ ante diem mortuæ.

Non nomen tibi, quin omen fecere parentes,
Dixerunt cum te bella puella Roſam.
Vtq; roſa breuius nil eſt, æque ue caducum,
Sic cito, ſic breuiter & tua forma perit.
Impleſti denos uix nam formoſa decembres.
Vere Roſa Heu nata es, menſe decembre cadis.
Non æſtus, ſed te rapuerunt frigora brumæ,
Non æſtas, ſed te frigida ſoluit hyems.
Ergo non hyemi flores, non rapta per himbrem.
Frondeſcis, tumulo ſed male Roſa roſa es.

TVMVLVS Partheniæ uirginis & faculæ Veneris in eo ardẽtis. Viator & Genius colloquũtur.

Quis rogo quis titulus? fax num tabeſcit in urna?
Fax cuia eſt? Veneris. Vrnula? Parthenies.
Parthenie faculam. Veneri dum ſurripit, urnæ
Abdit, & hanc inquit ignibus ure tuis.
Tabuit ipſa ſuis fax ignibus intus abeſa.
Hinc tumulus titulum uirginitatis habet.
Parthenie iacet hic. Veneris fax hic quoq; tabet.
Parthenie tituli ius habet & tumuli.

TVMVLVS Roſciæ puellæ ipſa è tumulo loquitur.

Ros mihi dat titulum, nomenq; eſt Roſcia noſtrum.
Ros breuis eſt, breuis heu, ſic mihi uita fuit.
Rore madet tumulus, ſtillant & marmora rorem.

Roſcia ſum, me ros, roſcida & unda rigat.
Sed nec apes tumulo, uerum inſedere cicadæ,
Stridulaq; ad cineres hei mihi turba crepat.
Bruma mihi requies. æſtas eſt pœna ſepultæ.
Bruma quies, æſtas eſt mihi ſupplicium.

TVMVLVS Stellæ Ferrarienſis.
Pontanus ipſe loquitur.

Sit uati fas Pierides, quæ lucida fulget
Stella polo, hanc proprio condere ſub tumulo.
Stella tibi tumulus cœlum eſt. hæc te tegit urna.
Te'q; per & tumulus, te per & urna nitet.
Stella nites urna, radios tibi & urna miniſtrat,
Præbet & hos tumulus, & tumulo ipſa nites.
At nec Stella iacet tumulo, ſed ſplendet in urna,
Splendet & in tumulo, nam polus eſt tumulus.

TVMVLVS Candidæ uirginis. ipſa loquitur.

Nec me marmor habet, nec me tegit urna ſepultam.
In niueas abii candida uerſa roſas.
Forte interq; roſas, interq; liguſtra quieram,
Aura fouet flatu, mater at ipſa ſinu.
Pallida cum cœlo nubes delapſa repente
Me rapit, inq; auras diſſipor ipſa leues.
Dum natam mater gremio, dum quærit in ulnis,
Pro nata niueas repperit ecce roſas.
Ne mihi ne lacrimas quisq̃, ne munera donet
Ad tumulos. horti ſunt mihi nam tumuli.
O felix cui uere roſæ, atq; æſtate ſepulchrum
Sunt auræ. hinc flores fundis, & hic Zephyros.

TVMVLVS viridellæ puellæ.
Ipſa met dolens loquitur.

In lapide eſt titulus Viridella, ſed ipſa ſepulchro
Deuirui.heu tumulus nomina falſa gerit.
Tabuit in cineres Viridella, colorq́; decorq́;
Nullus adeſt.heu quid nomina uana iuuant?
Quin potius Cinerilla legar, Cinerilla ſepulchro
Inſcribar, periit nam uiror atq; uigor.
Nec titulo eſt Viridella, nec eſt Viridella ſepulchro
Nomen, forma, uigor, deniq; nil ſupereſt.

TVMVLVS Syluæ puellæ
ruina ripæ oppreſſæ.

Me tellus grauat ingenti diuulſa ruina.
Pro tumulo mons eſt, q̃ grauis heu tumulus.
Incubuit tumulo rupes. hæc ipſa ſepulchrum
Hauſta facit, miſeros hei mihi q̃ tumulos.
Increuit tumulo frondenti uertice ſylua,
Sylua mihi eſt tumulus. hei mihi qui tumulus?
Qui mihi ſit titulus, quæ nomina ſylua docebit.
Sylua mihi titulus, Syluaq́; nomen erat.

TVMVLVS *Pruinæ puellæ. ipſa loquitur.*

Nec mihi triſtis hyems nocuit, nec ſæuior æſtas,
Non terræ, aut tumidi uis inimica maris.
Tabida uis rapuit, rapuit uiolentia febris.
Deliqui, ut rapido ſole pruina liquet.
Heu nomen fatale, perinde ut ſole pruina
Sic ego pallenti tabe liquens perii.

Tumulus Sulpitianæ puellæ. Viator & umbra colloquuntur.

Dicite cuſtodes umbræ, quæ tanta ſepulchri
Cura eſt? ſollicitas cur'ue ſmaragdus habet?
Parce hoſpes uocitare umbras. Amathuſides ipſæ
Dicimur, & veneri turba dicata ſumus.
Hic nymphis defleta diu, plorata Camœnis,
Clamata & veneri Sulpitiana iacet.
Defleruntnymphæ formam, geſtusq; Camœnæ
Plorarunt teneros, compoſitumq; decus.
Clamauit Cytherea oculos, oculisq; pudorem
Suffuſum, & veneres per labra, perq; genas.
In frondem nymphæ formam, in floremq; Camœnæ
Rarum uerterunt, & ſine labe decus.
Incluſit Cytherea oculos, ſepſitq; ſmaragdo,
Cumq; his & veneres, deliciasq; ſuas.
Mox ſtatuit nos cuſtodes. hinc cura ſepulchri
Tanta eſt, ſollicitas inde ſmaragdus habet.
Ferte piæ dona hæc Amathuſides. hæcq; ſmaragdo
Serta date. æternos ſpiret & urna crocos.

Tumulus Eumolpæ ſeruæ Vi. & Ge. colloquũtur.

Hos loculos, hos & tumulos, hæc iura ſepulchri
Ecquis habet Lemurum? num Genius quis habet?
Ipſa fides habet, & caſti reuerentia lecti.
Hic atq; hic Genius mutua iura tenet.
Sic requies huic ſit tumulo, quæ nam umbra quieſcit
In loculis? cineres cuius & urna tegit?
Sarmatis hic Eumolpa iacet, quæ nupta marito
Eripitur, Siculo captaq; ſeruit hero.

Cuius dum fugit amplexus, renuitq; cubile,
Præceps de ſumma ſe iacit auſa domo.
Labentem ſimul excipimus, poſitamq; pheretro
Condimus, & caſtis aſſumus hinc loculis.
Hos Eumolpa tibi flores, hæc ſerta dicamus.
Famaq; ſit cineri ſemper amica tuo.
Vos quoq; felices Genii celebrate iacentem,
Et facti memorem reddite notitiam.

DRYASTIDIS *Nymphæ querela à ruſticis cæſæ. Viator loquitur.*

Quæ nam illa eſt igni è medio flammisq; querela?
Qui gemitus? miſeræ uirginis an'ne ſonus?
Virginis ah miſeræ uox illa eſt. ſic tibi uirgo
Sit requies, gemitus cauſa nec ulla tui.
Dic age quæ nam ipſa es, tantæ quæ cauſa querelæ?
Cur tantus medio ſurgit ab igne dolor?
Ruſtica ſum nemoris generoſi nympha Dryaſtis
Felix glande, ferax umbræ, & opaca comis.
Inter Hamadryadas regnabam prima ſorores,
Primus honor menſæ, gloria prima chori.
Inuidiæ fuimus. Fauni mea regna bicornes
Inuadunt, Fauni prodigioſa cohors.
Agreſtumq; manus armant. mea cæditur ilex,
Atq; acer, atq; abies, deniq; cædor ego.
Immittuntq; ignes. uror uenerabile numen.
Dum loquor, heu miſeræ uiſcera aduſta crepant.
Et ferro mecum ſæuis mecum ignibus actum eſt.
Hinc lacrimæ & gemitus, inde querela uenit.
Qui Crœſi extinxit flammas uiolentior himber

Ille idem extinguat mœſta Dryaſti tuas.
Et tibi ſuccurrant Hyades pluuialibus aſtris,
Nimboſusq; ſuas fundiret auſter aquas.

TVMVLVS Ielſeminæ puellæ in florem uerſæ. Genius loquitur.

Parce hoſpes uiolis, manes nec læde ſepultos,
Si neſcis, flores hi quoq; numen habent.
Qui uiolæ nunc ſunt, fuit olim culta puella,
Vota parum felix ſoluere quæ nequiit.
Vouerat amplexus primos, atq; oſcula prima,
Et primos flores hæc Hymenæe tibi.
Non paſſa eſt Lacheſis. miſeri poſuere parentes
In tumulo, & mœſtis tura dedere focis.
Certarant quæq; ora roſis, quæq; oſcula gemmis,
Atq; oculi, per quos bella parabat Amor.
Tabuerant (immane nefas) tenuesq; papillæ.
Scilicet optaſſet quas Cytherea ſibi.
Tum memor ipſe ſibi notos Hymenæus amores,
Tranſtulit in florem corpora uerſa nouum.
Pro cute ſubriguit cortex, proq; oſſibus hæſit
Stipes, & e fibris fibra renata ſua eſt.
Plurima quæ fuerat nymphæ coma, plurima manſit,
Et denſum foliis præbet opaca nemus.
Sparſus & in toto fuerat qui corpore candor,
Nunc multo niuei floris honore nitet.
Manſit odor, manſitq; alio ſub corpore nomen.
Hoc uoti pretium dia puella tulit.
Ielſemina fuit nomen. flos dictus ab illo eſt,
Quiſquis amas, tumulo parce, nemusq; cole.

I.I.PONTANI AD PETRVM COM=PATREM NEAPOLITANVM TVMVLORVM LIBER SECVNDVS.

Spargite aquam, date tura focis, lugubria ad aras
Verba ſonent, miſeris uerba ferenda modis.
Triſtior & Lemures cãtus iuuat, & iuuat ipſa
Nænia, funereis èmodulata ſonis.
Pax uobis tenues umbræ, requiesq́; ſepultis.
Sit dolor & nullus, nullaq́; cura ſitis.
Perpetuæ ſint & noctes, ſomniq́; perennes.
O felix, ſopor hic cui uenit ante diem.
Aeternum dormite umbræ, æternumq́; ſilete.
Sit ſopor æternus, perpetuumq́; uale.
Tu uero cape & hæc obitus ſolatia Petre
Compater, à tenebris obſite Cymmeriis,
Quòd tibi non opus eſt medico, non auſpice nummo
Quòdq́; opera diues nullius ipſe egeas.
Aeternum ſine me, & mecum poſt ipſe ualeto
Compater antiquis annumerande uiris.

TVMVLVS Luciæ Pontanæ filiæ. Pontanus pater ad ſepulcrum queritur.

Liquiſti patrem in tenebris mea Lucia, poſtquam
E luce in tenebras filia rapta mihi es.
Sed neq; tu in tenebras rapta es. quin ipſa tenebras

Liquiſti, & medio lucida ſole micas
Cœlo te natam aſpicio. num nata parentem
Aſpicis? an fingit hæc ſibi uana pater?
Solamen mortis miſeræ, te nata ſepulcrum
Hoc tegit. haud cineri ſenſus ineſſe poteſt.
Siqua tamen de te ſuperat pars, nata fatere
Felicem ꝙ te prima iuuenta rapit.
At nos in tenebris uitam, luctuq; trahemus.
Hoc pretium patri filia, ꝙ genui.

Ariadna mater queritur ad Luciæ filiæ tumulũ.

Nata cape hos calathos, depexæ & munera lanæ,
Cum lana & calathis accipe & has lacrimas.
Nata & acus, & fila cape, & cape linea texta,
Cũq; his, atq; illis, accipe & has lacrimas.
Nata colum, fuſcq; cape, & ſimul indita lina,
Cumq; colo, & fuſis accipe & has lacrimas.
Natæ cape has & bracteolas, hæc aurea dona,
Cumq; his, atq; illis, accipe & has lacrimas.
Accipe & hos crines, atq; hæc tibi munera grata,
Flabellum, & tenues accipe forficulas.
Accipe & hos crines, cũq; his & ſcrinia, & aureos
Accipe uerticulos, accipe gemmeolos.
Accipe & hos crines, cũq; his bombycina texta
Et zonam, & pictum hoc accipe reticulum.
Accipe nata meos crines, lacrimasq;, meosq;
Expecta & cineres Lucia, & inferias.

Tumulus Violantis puellæ. Viator
ac Genius colloquuntur.

Quæ nam hic uirgo iacet? Cuius de funere mœrens
Fregit Amor pharetram, diſſecuitq́; genas.
Quis comes in tumulo eſt? Luſus, ueneresq́;, iociq́;
Quis tam demiſſo qui madet ore? Decor.
Quod nomen? Violantis. Origo nominis unde eſt?
Surgebant uiolæ fixit ubi illa pedem.
Immanē Lacheſin. quod nunc rapis, heu breuis ē flos
Quem neq; ros poſthac, lympha nec ulla riget.

TVMVLVS *Eliſiæ Agneſiæ. Ariadna filia, exequias ſoluit.*

Quæ potui lacrimans perſolui funera mater,
Et tibi quæ nollem filia dona dedi.
Nam tecum quamuis primo cum flore iuuentæ,
Optarim cineres contumulaſſe meos.
Sed uetuere deæ, naturaq́; ſæuior illis,
Et proprio ꝗ non enſe iacere licet.
Hæc Ariadna tibi ſoluit cum coniuge grato.
Aeternum ac felix mater Eliſa uale.

TVMVLVS *Leonardæ Pontanæ auiæ maternæ. uiator ac Genius colloquuntur.*

Di manes ſaluete. an quas hic conditis umbras?
Salue hoſpes. ſanctam condimus hic animam.
Quis titulus? Leonarda iacet Pontana ſepulchro
Poſt centum ac denas conditur hic ſegetes.
Cuſtodes quis uos ſtatuit? Probitasq́;, pudorq́;.
Conſtituit tumulos an dea? Conſtituit.
Relligio tumulos ſtatuit. iuuere puellæ
Pierides, quoniam cura nepotis erat.

Tu requiem

Tu requiem cineri optato ſic fata quieſcant
Et tua.uis ne aliud? Iamq; ualete, Abeo.

TVMVLVS Nellæ matertera.
Pontanus loquitur.

Nec patria profugus puer, exutusq; bonorum
Nella tibi aut tumulos, aut pia iuſta dedi.
Nec pro blanditiis lacrimas, pro munere uitæ,
Mortis dona tuo perſolui cineri.
Nella uel affectus matris, uel munus obibas,
Nella mihi nutrix, Nellaq; mater eras.
Nunc procul à patria ſenior iam, dona pheretri,
Et iuſta, & cineri debita perſoluo.
Aeternum mihi Nella uale, ac requieſce ſepulchro,
Et ualeant cineres, & mihi mater aue.

TVMVLVS Cæciliæ auiæ paternæ.
Pontanus loquitur.

Pax umbræ, requiesq; urnæ, quæ contegit umbram,
Tura adolete, ſacri ſpargite fontis aquam.
Salue auia, æternumq; uale. cape grata nepotis
Munera, nec lacrimas ſperne, nec inferias.
Cæcilia & tibi ſit tellus leuis, & fluat urna
Ambroſia. Ambroſius ſtillet & uſq; liquor.
Et tibi perpetuum ſpiret Ver, ſeruet & urnam
Quam tu ſeruaſti cum pietate fides.

TVMVLVS Turpiliæ puellæ.

Caſta fuit, formoſa fuit, comisq; puella.
Turpiliæ uerum nomina iniqua tulit.

Menſáq;,uix tenuis docte Hiachine focus.
Hoc ex morte tibi lucri eſt,ꝙ nulla ſupellex,
Non focus ipſe opus eſt,ꝙ tibi certa domus.

TVMVLVS Maſutii Salernitani fa=
bellarum ſcriptoris egregii.

Hic quoq; fabellas luſit,tinxitq; lepore,
Condiit ornatis & ſua dicta iocis.
Nobilis ingenio,natu quoq; nobilis, idem
Et doctis placuit,principibusq; uiris.
Maſutius nomen,patria eſt generoſa Salernum
Hæc ſimul & uitam præbuit, & rapuit.

TVMVLVS Aurelii infantuli.ma-
ter ad ſepulchrum queritur.

Has tibi pro mammis lacrimas,proq; hubere fletum.
Nate cape.has lacrimas hubera noſtra puta.
Quiq; tibi ad cunas cantus, quæ nænia quondam,
Hi tibi nunc queſtus,hic tibi ſit gemitus.
Has bibe nunc lacrimas.hæc hæc nunc hubera ſume.
Næniolæ & luſus,noſtra querela tibi eſt.
Quosq; dedi flores,& quas de flore corollas,
Hi tibi ſint crines,hæc tibi fuſa coma.
Aureli tibi ſit tellus leuis,ac breuis urna
Afflet & uſq; crocos,ſpiret & uſq; roſas.

TVMVLVS Phiellæ matronæ pau
perculæ,tamen pudiciſſimæ.

Auratis digna es loculis formoſa Phiella.
Heu te condit humus,uilis & herba tegit.

Heu heu nec mater, nec te tua pignora deflent.
Nulla tibi eſt mater, pignora nulla tibi.
Non frater, non cognato de ſanguine quiſquam,
Non pater ipſe, aut quæ lac tibi mamma dedit.
Vos fuſi deflete, cœli deflete Phiellam,
Flete & eam lanæ, flete & eam calathi.
Flete & acus, & fila fleant, & lina Phiellam.
Telaq; uix tumulo caſta puella iaces,
Caſta puella iaces tumulo uix. uix tibi cæſpes
Dat tumulum. uix te terra inarata tegit,
Quæ tamen herba tegit, nullos hæc ſentiat æſtus
Frigora nulla. tuo floreat uſq; ſolo.

TVMVLVS *Maſſilæ uernulæ. Vrna ipſa loquitur.*

Vrna loquor. cinis eſt infans. infantula mecum eſt.
Vernula nata domi, nata gemella patri.
Hanc mater mihi commendat poſt funera, & inquit
Ipſa tibi hanc peperi, nata futura tua eſt.
Hanc alui in tenebris. nutrix nox. hubera ſuxit
Noctis, & infanti lac fuit ipſe ſopor.
Nec fatur, uerum ſomno teſtata perenni
Quàm naſci ſatius uos docet eſſe mori.
Hanc nullæ torquent curæ, non matris in ore eſt,
Non lana in digitis comminuenda datur.
Continuas ducit noctes. lux nulla, nec ulli
Sunt uitæ ſenſus. munera nulla premunt.
Dumq; hæc ipſa loquor, ſecura infantula dormit.
Illam perpetuo ſomnus ab himbre rigat.
Nomen erat quod fecit herus Maſſila. Camœnæ
Ornarunt domini pro pietate locum.

Hic dormit Maſſila. ſopor lac, hubera præbet
Nox ipſa, at cunas & tenebræ & loculi.

TVMVLVS *Roſæ puellæ ante diem mortuæ.*

Non nomen tibi, quin omen fecere parentes,
Dixerunt cum te bella puella Roſam.
Vtq; roſa breuius nil eſt, æque ue caducum,
Sic cito, ſic breuiter & tua forma perit.
Impleſti denos uix nam formoſa decembres.
Vere Roſa Heu nata es, menſe decembre cadis.
Non æſtus, ſed te rapuerunt frigora brumæ,
Non æſtas, ſed te frigida ſoluit hyems.
Ergo non hyemi flores, non rapta per himbrem.
Frondeſcis, tumulo ſed male Roſa roſa es.

TVMVLVS *Parthenia uirginis & faculæ Veneris in eo ardētis. Viator & Genius colloquūtur.*

Quis rogo quis titulus? fax num tabeſcit in urna?
Fax cuia eſt? Veneris. Vrnula? Parthenies.
Parthenie faculam. Veneri dum ſurripit, urnæ
Abdit, & hanc inquit ignibus ure tuis.
Tabuit ipſa ſuis fax ignibus intus abeſa.
Hinc tumulus titulum uirginitatis habet.
Parthenie iacet hic. Veneris fax hic quoq; tabet.
Parthenie tituli ius habet & tumuli.

TVMVLVS *Roſciæ puellæ ipſa è tumulo loquitur.*

Ros mihi dat titulum, nomenq; eſt Roſcia noſtrum.
Ros breuis eſt, breuis heu, ſic mihi uita fuit.
Rore madet tumulus, ſtillant & marmora rorem.

Roſcia ſum, me ros, roſcida & unda rigat.
Sed nec apes tumulo, uerum inſedere cicadæ,
Stridulaq; ad cineres hei mihi turba crepat.
Bruma mihi requies. æſtas eſt pœna ſepultæ.
Bruma quies, æſtas eſt mihi ſupplicium.

TVMVLVS Stellæ Ferrarienſis.
Pontanus ipſe loquitur.

Sit uati fas Pierides, quæ lucida fulget
Stella polo, hanc proprio condere ſub tumulo.
Stella tibi tumulus cœlum eſt. hæc te tegit urna.
Teq; per & tumulus, te per & urna nitet.
Stella nites urna, radios tibi & urna miniſtrat,
Præbet & hos tumulus, & tumulo ipſa nites.
At nec Stella iacet tumulo, ſed ſplendet in urna,
Splendet & in tumulo, nam polus eſt tumulus.

TVMVLVS Candidæ uirginis. ipſa loquitur.

Nec me marmor habet, nec me tegit urna ſepultam.
In niueas abii candida uerſa roſas.
Forte interq; roſas, interq; liguſtra quieram,
Aura fouet flatu, mater at ipſa ſinu.
Pallida cum cœlo nubes delapſa repente
Me rapit, inq; auras diſſipor ipſa leues.
Dum natam mater gremio, dum quærit in ulnis,
Pro nata niueas repperit ecce roſas.
Ne mihi ne lacrimas quiſq̃, ne munera donet
Ad tumulos. horti ſunt mihi nam tumuli.
O felix cui uere roſæ, atq; æſtate ſepulchrum
Sunt auræ. hinc flores fundis, & hic Zephyros.

TVMVLVS Viridellæ puellæ.
Ipſa met dolens loquitur.

In lapide eſt titulus Viridella, ſed ipſa ſepulchro
Deuirui. heu tumulus nomina falſa gerit.
Tabuit in cineres Viridella, colorq́; decorq́;
Nullus adeſt. heu quid nomina uana iuuant?
Quin potius Cinerilla legar, Cinerilla ſepulchro
Inſcribar, periit nam uiror atq; uigor.
Nec titulo eſt Viridella, nec eſt Viridella ſepulchro
Nomen, forma, uigor, deniq; nil ſupereſt.

TVMVLVS Syluæ puellæ
ruina ripæ oppreſſæ.

Me tellus grauat ingenti diuulſa ruina.
Pro tumulo mons eſt, q̃ grauis heu tumulus.
Incubuit tumulo rupes. hæc ipſa ſepulchrum
Hauſta facit, miſeros hei mihi q̃ tumulos.
Increuit tumulo frondenti uertice ſylua,
Sylua mihi eſt tumulus. hei mihi qui tumulus.
Qui mihi ſit titulus, quæ nomina ſylua docebit.
Sylua mihi titulus, Syluáq; nomen erat.

TVMVLVS Pruinæ puellæ. ipſa loquitur.

Nec mihi triſtis hyems nocuit, nec ſæuior æſtas,
Non terræ, aut tumidi uis inimica maris.
Tabida uis rapuit, rapuit uiolentia febris.
Deliqui, ut rapido ſole pruina liquet.
Heu nomen fatale, perinde ut ſole pruina
Sic ego pallenti tabe liquens perii.

Tumulus Sulpitianæ puellæ. Viator & umbra colloquuntur.

Dicite cuſtodes umbræ, quæ tanta ſepulchri
 Cura eſt? ſollicitas cur'ue ſmaragdus habet?
Parce hoſpes uocitare umbras. Amathuſides ipſæ
 Dicimur, & Veneri turba dicata ſumus.
Hic nymphis defleta diu, plorata Camœnis,
 Clamata & Veneri Sulpitiana iacet.
Deflerunt nymphæ formam, geſtusq; Camœnæ
 Plorarunt teneros, compoſitumq; decus.
Clamauit Cytherea oculos, oculisq; pudorem
 Suffuſum, & Veneres per labra, perq; genas.
In frondem nymphæ formam, in floremq; Camœnæ
 Rarum uerterunt, & ſine labe decus.
Incluſit Cytherea oculos, ſepſitq; ſmaragdo,
 Cumq; his & Veneres, deliciasq; ſuas.
Mox ſtatuit nos cuſtodes. hinc cura ſepulchri
 Tanta eſt, ſollicitas inde ſmaragdus habet.
Ferte piæ dona hæc Amathuſides. hæcq; ſmaragdo
 Serta date. æternos ſpiret & urna crocos.

Tumulus Eumolpæ ſeruæ Vi. & Ge. colloquũtur.

Hos loculos, hos & tumulos, hæc iura ſepulchri
 Ecquis habet Lemurum? num Genius quis habet?
Ipſa fides habet, & caſti reuerentia lecti.
 Hic atq; hic Genius mutua iura tenet.
Sic requies huic ſit tumulo, quæ nam umbra quieſcit
 In loculis? cineres cuius & urna tegit?
Sarmatis hic Eumolpa iacet, quæ nupta marito
 Eripitur, Siculo captaq; ſeruit hero.

Cuius dum fugit amplexus, renuitq́; cubile,
Præceps de ſumma ſe iacit auſa domo.
Labentem ſimul excipimus, poſitamq́; pheretro
Condimus, & caſtis aſſumus hinc loculis.
Hos Eumolpa tibi flores, hæc ſerta dicamus.
Famaq́; ſit cineri ſemper amica tuo.
Vos quoq́; felices Genii celebrate iacentem,
Et facti memorem reddite notitiam.

DRYASTIDIS Nymphæ querela à ruſticis
cæſæ. Viator loquitur.

Quæ nam illa eſt igni è medio flammisq́; querela?
Qui gemitus? miſeræ uirginis an ne ſonus?
Virginis ah miſeræ uox illa eſt. ſic tibi uirgo
Sit requies, gemitus cauſa nec ulla tui.
Dic age quæ nam ipſa es, tantæ quæ cauſa querelæ?
Cur tantus medio ſurgit ab igne dolor?
Ruſtica ſum nemoris generoſi nympha Dryaſtis
Felix glande, ferax umbræ, & opaca comis.
Inter Hamadryadas regnabam prima ſorores,
Primus honor menſæ, gloria prima chori.
Inuidiæ fuimus. Fauni mea regna bicornes
Inuadunt, Fauni prodigioſa cohors.
Agreſtumq́; manus armant. mea cæditur ilex,
Atq́; acer, atq́; abies, deniq́; cædor ego.
Immittuntq́; ignes. uror uenerabile numen.
Dum loquor, heu miſeræ uiſcera aduſta crepant.
Et ferro mecum ſæuis mecum ignibus actum eſt.
Hinc lacrimæ & gemitus, inde querela uenit.
Qui Crœſi extinxit flammas uiolentior himber

Ille idem extinguat mœſta Dryaſti tuas.
Et tibi ſuccurrant Hyades pluuialibus aſtris,
Nimboſusq; ſuas funditet auſter aquas.

TVMVLVS Ielſeminæ puellæ in florem
uerſæ. Genius loquitur.

Parce hoſpes uiolis, manes nec læde ſepultos,
Si neſcis, flores hi quoq; numen habent.
Qui uiolæ nunc ſunt, fuit olim culta puella,
Vota parum felix ſoluere quæ nequiit.
Vouerat amplexus primos, atq; oſcula prima,
Et primos flores hæc Hymenæe tibi.
Non paſſa eſt Lacheſis. miſeri poſuere parentes
In tumulo, & mœſtis tura dedere focis.
Certarant quæq; ora roſis, quæq; oſcula gemmis,
Atq; oculi, per quos bella parabat Amor.
Tabuerant (immane nefas) tenuesq; papillæ.
Scilicet optaſſet quas Cytherea ſibi.
Tum memor ipſe ſibi notos Hymenæus amores,
Tranſtulit in florem corpora uerſa nouum.
Pro cute ſubriguit cortex, proq; oſſibus hæſit
Stipes, & e fibris fibra renata ſua eſt.
Plurima quæ fuerat nymphæ coma, plurima manſit,
Et denſum foliis præbet opaca nemus.
Sparſus & in toto fuerat qui corpore candor,
Nunc multo niuei floris honore nitet.
Manſit odor, manſitq; alio ſub corpore nomen.
Hoc uoti pretium dia puella tulit.
Ielſemina fuit nomen. flos dictus ab illo eſt,
Quiſquis amas, tumulo parce, nemusq; cole.

I.I.PONTANI AD PETRVM COMPATREM NEAPOLITANVM TVMVLORVM LIBER SECVNDVS.

SPargite aquam, date tura focis, lugubria ad aras
Verba ſonent, miſeris uerba ferenda modis.
Triſtior & Lemures cãtus iuuat, & iuuat ipſa
Nænia, funereis emodulata ſonis.
Pax uobis tenues umbræ, requieſq; ſepultis.
Sit dolor & nullus, nullaq; cura ſitis.
Perpetuæ ſint & noctes, ſomniq; perennes.
O felix, ſopor hic cui uenit ante diem.
Aeternum dormite umbræ, æternumq; ſilete.
Sit ſopor æternus, perpetuumq; uale.
Tu uero cape & hæc obitus ſolatia Petre
Compater, à tenebris obſite Cymmeriis,
Quòd tibi non opus eſt medico, non auſpice nummo
Quòdq; opera diues nullius ipſe egeas.
Aeternum ſine me, & mecum poſt ipſe ualeto
Compater antiquis annumerande uiris.

TVMVLVS Luciæ Pontanæ filiæ. Pontanus pater ad ſepulcrum queritur.

Liquiſti patrem in tenebris mea Lucia, poſtquam
E luce in tenebras filia rapta mihi es.
Sed neq; tu in tenebras rapta es. quin ipſa tenebras

Liquiſti, & medio lucida ſole micas
Cælo te natam aſpicio. num nata parentem
Aſpicis? an fingit hæc ſibi uana pater?
Solamen mortis miſeræ, te nata ſepulcrum
Hoc tegit. haud cineri ſenſus ineſſe poteſt.
Siqua tamen de te ſuperat pars, nata fatere
Felicem ꝙ te prima iuuenta rapit.
At nos in tenebris uitam, luctuq; trahemus.
Hoc pretium patri filia, ꝙ genui.

Ariadna mater queritur ad Luciæ filiæ tumulũ.

Nata cape hos calathos, depexæ & munera lanæ;
Cum lana & calathis accipe & has lacrimas.
Nata & acus, & fila cape, & cape linea texta,
Cũq; his, atq; illis, accipe & has lacrimas.
Nata colum, fuſoſq; cape, & ſimul indita lina,
Cumq; colo, & fuſis accipe & has lacrimas.
Nate cape has & bracteolas, hæc aurea dona,
Cumq; his, atq; illis, accipe & has lacrimas.
Accipe & hos crines, atq; hæc tibi munera grata,
Flabellum, & tenues accipe forficulas.
Accipe & hos crines, cumq; his & ſcrinia, & aureos
Accipe uerticulos, accipe gemmeolos.
Accipe & hos crines, cumq; his bombycina texta
Et zonam, & pictum hoc accipe reticulum.
Accipe nata meos crines, lacrimaſq;, meoſq;
Expecta & cineres Lucia, & inferias.

Tumulus Violantis puellæ. Viator
ac Genius colloquuntur.

Quænam hic uirgo iacet? Cuius de funere mœrens
 Fregit Amor pharetram, diſſecuitq; genas.
Quis comes in tumulo eſt? Luſus, ueneresq; iociq;
 Quis tam demiſſo qui madet ore? Decor.
Quod nomen? Violantis. Origo nominis unde eſt?
 Surgebant uiolæ fixit ubi illa pedem.
Immanē Lacheſin. quod nunc rapis, heu breuis ē flos
 Quem neq; ros poſthac, lympha nec ulla riget.

TVMVLVS Eliſiæ Agneſiæ. Ariadna filia, exequias ſoluit.

Quæ potui lacrimans perſolui funera mater,
 Et tibi quæ nollem filia dona dedi.
Nam tecum quamuis primo cum flore iuuentæ,
 Optarim cineres contumulaſſe meos.
Sed uetuere deæ, naturaq; ſæuior illis,
 Et proprio ꝙ non enſe iacere licet.
Hæc Ariadna tibi ſoluit cum coniuge grato.
 Aeternum ac felix mater Eliſa uale.

TVMVLVS Leonardæ Pontanæ auiæ materna. uiator ac Genius colloquuntur.

Di manes ſaluete. an quas hic conditis umbras?
 Salue hoſpes. ſanctam condimus hic animam.
Quis titulus? Leonarda iacet Pontana ſepulchro
 Poſt centum ac denas conditur hic ſegetes.
Cuſtodes quis uos ſtatuit? Probitasq;, pudorq;.
 Conſtituit tumulos an dea? Conſtituit.
Relligio tumulos ſtatuit. iuuere puellæ
 Pierides, quoniam cura nepotis erat.

Tu requiem

Tu requiem cineri optato, ſic fata quieſcant
Et tua. uis ne aliud? Iamq; ualete, Abeo.

TVMVLVS Nellæ materteræ.
Pontanus loquitur.

Nec patria profugus puer, exutusq; bonorum
Nella tibi aut tumulos, aut pia iuſta dedi.
Nec pro blanditiis lacrimas, pro munere uitæ,
Mortis dona tuo perſolui cineri.
Nella uel affectus matris, uel munus obibas,
Nella mihi nutrix, Nellaq; mater eras.
Nunc procul à patria ſenior iam, dona pheretri,
Et iuſta, & cineri debita perſoluo.
Aeternum mihi Nella uale, ac requieſce ſepulchro,
Et ualeant cineres, & mihi mater aue.

TVMVLVS Cæciliæ auiæ paternæ.
Pontanus loquitur.

Pax umbræ, requiesq; urnæ, quæ contegit umbram,
Tura adolete, ſacri ſpargite fontis aquam.
Salue auia, æternumq; uale. cape grata nepotis
Munera, nec lacrimas ſperne, nec inferias.
Cæcilia & tibi ſit tellus leuis, & fluat urna
Ambroſia. Ambroſius ſtillet & uſq; liquor.
Et tibi perpetuum ſpiret uer, ſeruet & urnam
Quam tu ſeruaſti cum pietate fides.

TVMVLVS Turpiliæ puellæ.

Caſta fuit, formoſa fuit, comisq; puella,
Turpiliæ uerum nomina iniqua tulit.

Moribus ornauit nomen, raroq; pudore,
Cum fuerit thalami candor honosq; tori.

TVMVLVS *Coruinæ moroſæ fœminæ.*

Hic poſita eſt Coruina, ſuo attumulata marito,
In tumulo & thalamo litigioſa cohors.
An'ne cohors ubi uir iacet cum coniuge ſolus?
Ille ſuæ conſors coniugis, illa ſui?
Dum clamat, dumq; inclamant, dum ſtridet uterq;
Hic boat, illa ululat, fit tibi plena cohors.
Iam ſtrepitant. irata cohors iam currit ad arma.
Clamor ad aſtra uolat, telaq; truncata ſonant.
Non litem ſed bella putes. iam fragmina tundunt
Marmora. iam tumulo ſaxa rotata crepant.
Heu clamat Coruina, gemit percuſſus Homaſter
Pæona de Stygiis ite ciete uadis.
Sed nec Pæone opus. docti ſua uulnera curent.
Vos fomenta piis fundite pro lacrimis.

TVMVLVS *Cerberi hominis furaciſſimi.*

Cerberus hic ſitus eſt. latrat ſed ad hoſtia nullus,
Scilicet indicio ne ſit, id ipſe timet.
Fur erat, & furtis uitam ducebat. at illum
Deuorat in tenebris improba turba canum.
Vmbra petit manes, quam Cerberus ore trifauci
Deuorat, haud Stygias paſſus inire domos.
Furibus hæc pœna eſt. furti reus hoſtia Ditis
Non intret, rabido præda ſit ille cani.

TVMVLVS *Miellæ puellæ in adulterio occiſæ.*

Heu quid amor, male caſtus amor q́d crimina poſſint:
Ipſa manu doceo caſa Miella uiri.
Hærebam miſera in gremio male ſaucia amantis,
Et mea languentis preſſerat ora ſopor.
Irrumpit gladio coniunx. heu uicta ſopore
Vix ſenſi armatas in mea fata manus.
Eiectam furtim, exequiis, buſtoq; carentem,
Triſtis in ignota condidit hoſpes humo.
Tabueram, inteſtata diu nec crimina paſſus
Hymen, immundas excit in oſſa ſues.
Eruor infelix, populi nota, dedecus urbis,
Meq; trahunt rabidæ per loca tetra feræ.
Quæq; Miella fui, nomen ſum nacta Suillæ.
Diſce puella tuo caſta manere toro.

TVMVLVS *hominis mendici.*

Nulla mihi uiuo domus, at nunc certa ſepulto eſt
Vitaq; paupertas, mors mihi diuitiæ.
Vita mihi exilium. requies at certa ſepulchrum.
Nudus eram uiuus, mortuus ipſe tegor.

TVMVLVS *Violinæ puellæ. ipſa loquitur.*

Prata mihi tumulum præbent, uiolæq; ſepulchrum
Fronde tegunt. mirum ſi Violina uocer?
Nō mihi ture opus eſt, aut nardo, aut arabe Myrrha
Myrrha mihi, & nardus, turaq; ſunt uiolæ.

TVMVLVS *Vrbanæ puellæ male ſepultæ. ipſa queritur.*

Rure quidem iaceo, cum ſit mihi nomen ab urbe,
Nec titulus, nec ſunt nomina uera mihi.

Pœna mihi eſt tumulus. pœna eſt rurale ſepulchrum
Quæq; quies aliis, eſt mihi ſupplicium.
Pro uiola porrum, pro ture, atq; Arabe coſto
Cæpa datur, cæpis obſita ſemper humus.
Meq; ſues, meq; & uerres, uexantq; capellæ,
Inquinat & tumulos ingluuioſus anas.
In primis me turbat anus. quæ carmine longo
Euocat & manes, euocat atq; erebum.
Vos alio cineres, alio traducite noſtros,
Quæq; Vrbana fui, ruſtica ne iaceam.

TVMVLVS Scanderebæi ho
minis bibaciſſimi.

Funde urnam ad tumulos, funde & uina lia teſta.
Ebrius hic nunquam, ſobrius hic neutiquam.
Ebrius hic ſemper, ſemper quoq; ſobrius idem.
Dic mihi quiſnam hic ſit? Scanderebæus erat.

TVMVLVS trium Grammaticorum.
Pontanus ipſe loquitur.

Paſchalis iacet hic, docuit qui grammata, meq;
Inſtituit puerum, neſcius inſciolum.
Melcior huic ſucceſſit ineptus, & inde Cataldus.
Tris hos uix unus ferre poteſt tumulus.
Ille ualet pugnis. aſt alter robore luctæ.
Hic clamore grues uicerit, atq; anates.
Ite procul Muſæ, puerum me quæ nequiiſtis
His à Grammaticis Neſtoreum eripite.

TVMVLVS Felicis, hominis mercatoris.

Felix hic iaceo,male felix,quem neq; coniunx,
Nec natus ſepelit,nec ſoror,aut genitrix,
Non pater,aut frater.rapidæ excerpſere uolucres.
Prædaq; ſum cupidis heu data uulturiis.
Dum uariis inhio lucris,fora multa frequento,
Et uitam,& partas eripit hoſtis opes.
Linquor præda auibus.nullum tegit oſſa ſepulchrũ.
Sola per ignotos umbra uagatur agros.
Donec me tumulo paſtor donauit,& alno
Infelix ſcripſit hac requieſcit humo.
Felix cum fuerim,nunq̃ poſt fata quieui,
Infelix donec ſcriberer in tumulo.

TVMVLVS Petri cõpatris iucundiſſimi Poetæ.ipſe & uiator colloquuntur.

Dic tumulo pia uerba.feres pretium.iacet hic,qui
Nec ſenſit lites,iurgia'ue ulla domi.
Macte uir ingenio.ſpiret uer,floreat urna,
Dent pacem & cineri numina.Da pretium.
Do pretium.fuge uincla tori,fuge iura mariti,
Non tibi erunt lites,iurgia'ue ulla domi.
Ducta eſt.coniugium ſubii.ſuccurre marito.
Ducta eſt Parthenepeſi tibi,uiue Senis.
Macte iterum tibi Ver ſpiret,tibi floreat urna,
Et paſcant manes Atthica mella tuos.
Compater hanc legem ſtatuit,connubia uita,
Connubiis nanq; eſt addita rixa comes.

TVMVLVS Iacobi Pontani
patris Iouiani Pontani.

In tumulo ſitus eſt uatis pater. hoc ſatis eſſet,
Sed pater ipſe ſuis laudibus auctus erat.
Cui gentilis honor. cui linguæ ornatus & oris,
Atq; togæ atq; haſtæ cui uel utrunq; decus.
Non eſt quod tumulo exoptes. cœlum ille petiuit.
Sed uenerare piis oſſa repoſta locis.
Ante diem rapuit Iacobum mors. filius illi
Infans quæ nequiit, dat modo iuſta ſenex.

TVMVLVS PENTHESILEAE SOroris. Pontanus frater loquitur.

Septennem te fata ſoror rapuere parenti,
Dum tener in cunis hubere matris alor.
Non ſenſi tua fata, tamen conſueta petebam
Oſcula, conſuetos blanda per ora modos.
Sæpe ſinum, dulciſq; iocos, teneroſq; cachinnos,
Et uultum & gratis illita uerba ſonis,
Sæpe etiam lacrimis, ꝙ abes & uoce querebar,
In ſomnis etiam ſæpe petita mihi.
Et riſi ꝙ ades, fleui ꝙ abire parabas
Huberaq; ex ipſo reppulit ore dolor.
Senſerat hoc nutrix. fingit uocem ipſa ſororis.
Admoui repetens hubera ad ora mihi.
Non potui ſoror in cunis præſtare ſepultæ.
Nunc titulum & lacrimas uerbaq; fratris habe.
Sparge puer uiola tumulum. diffundite nardum
Fumet odorato myrrhaq; tusq; rogo.
Accipeq; & lacrimas fratris ſoror. accipe queſtus
Atq; etiam atq; etiam Pentheſilea Vale.

TVMVLVS Chriſtianæ matris. Pontanus filius ad illius ſepulchrum.

Optabunt tibi Chriſtiana Muſæ
Ad buſtum bene, nec mihi negabunt
Ad matris tumulos adeſſe flenti.
Has lactis pretium tibi quotannis
Ex uoto lacrimas parens dicamus.
Hos queſtus tibi pro labore & æſtu
Pro puerperii damus dolore,
Pro caſta ſimul inſtitutione,
Pro linguæ ſtudiis, boniq; cultu,
Et deſiderium tui perenne,
Et ſuſpiria pectoris uouemus,
Cum luctu, gemitu, dolore & æſtu.
Nec Muſæ numeros negant querenti,
Quòd uiuis bene, quod deos uereris,
Quòd caſtum colis, & probas modeſta.
Hinc te Pierides puellæ amarunt,
Amauit dea uirginum magiſtra,
Atq; hinc te ad ſocios choros uocarunt,
Inter quos agis, & beata ludis.

PONTANVS Filius ad Pheretrum Chriſtianæ matris.

Has te ego ad inferias mater uoco. tu mea mater
Accipe cum fletu munera miſta ſuo.
Te natus uocat ad pheretrum. tu munera nati
Accipe, & has lacrimas, accipe & hos gemitus,
Quid natum mater fraudas ſpe? nec mihi flenti

Eximis aut lacrimas? eximis aut gemitus.
O dulces matris uultus, ô mollia corda.
Mater adeſt, matrem iam peto, iam teneo.
Iam ridet nato mater, iam brachia tendit.
Iam teneo amplexus, ipſe ego iam teneor.
Heu natum mater, natum fugit immemor. heu nil
Ipſi, niſi manes & leuis umbra ſumus.

TVMVLVS *Ariadnæ Saxonæ Neapolitanæ. Viator Genius & Hyacinthus colloquuntur.*

Vnde roſæ ad tumulos unde hæc uiolaria? nūq̄d. VI.
Hi tumuli & uiolas & peperere roſas?
Ver tribuit ſua iura, ſimul tribuere Napææ. Ge.
Huic cineri. hinc uiolas, hinc peperere roſas.
Ipſe & Acidalio Charites de fonte liquorem,
Ipſa & Acidalio rorat ab amne Venus.
Hinc uiolæ florent, hinc roſcida lilia canent.
Hinc tener ipſe tuo flore Hyacinthe nites.
Et nitet & queritur mœrenti flore Hyacinthus,
Suſpiratq; nouo iure dolore puer,
En audis. miſeranda uolant ſuſpiria, & udis.
E foliis ſeſe flebilis aura ciet.
Formoſæ quondā dominæ mihi cura uacabat. Hy.
Hinc mihi tuta æſtas, hinc mihi mitis hyems.
Me dominæ faciles digiti, ſtudiumq; colebant.
Ver mihi ſic ſemper, roſq; perennis erat.
Extinctam flerunt nymphæ. Venus aurea queſta eſt.
Terq; comam uellit, ter ſcidit ipſa genas:
Inde mihi & nitidus cecidit flos, & mihi triſtis

Venit hyems.periit qui fuit ante nitor.
Felices tumuli, cinis at felicior.en tu VI.
Dic puer,unde nouus qui tibi uenit honos?
Arebã dominæ interitu.ſed coniuge adepta. HY.
Vir mihi de lacrimis ſubuenit uſq; ſuis.
Hic tumulo ex oculis rorem diffundit amicum.
Hic cinerem ex oculis himbre fluente rigat.
Hinc redeo in florem.flos hinc ad buſta reſurgit,
Scribitur & foliis nota querela meis.
Felices tumuli,cinis at felicior.heu quæ VI.
Sors dominam eripuit mœſte Hyacinthe tibi?
Inuidia eripuit dominam,Lucrinide in unda. HY.
Dum lauat,& calidis nuda fouetur aquis,
Obſtupuit forma nymphæ Miſenia,& atro
Inuidia infeſtas felle uenenat aquas.
Hinc rapta eſt.fleuere deæ,lacrimisq; dolorem
Teſtatæ.ad tumulos inde perennis honos.
E lacrimis uiolæ,lacrimisq; roſaria uernant.
Et mihi de lacrimis hic quoq; creuit honor.
Vſq; fluant lacrimæq; tibi,uiolisq; roſisq;, VI.
Vmbraq; flebilibus uſq; rigetur aquis.
Dic age de lacrimis ſate flos, dic ô puer alte
De lacrimis,titulum dulceq; nomen heræ.
Illa tori bene fida comes,cuſtosq; pudici. Hy
Cuiq; & acus placuit,cui placuere coli,
Quæq; focum,caſtosq; lares curauit,& aræ
Et tura,& lacrimas,& pia ſerta dedit,
In prolem ſtudioſa parens,& amabilis,uni
Quæ ſtuduit charo caſta placere uiro,
Hic poſita eſt Ariadna.roſæ uiolæq; niteſcant

Qua poſita, & lacrimis hic mihi ſurgat honos.
Vrna crocū dominæ fundat. diſtillet amomum VI.
Ad tumulum, & cineri ſpica Ciliſſa fluat.

PONTANVS coniunx ad tumulum Ariadnæ Saxonæ uxoris.

Quas tibi ego inferias coniunx? quæ munera ſoluam?
Cum lacrimæ, & gemitus, uerbaq; deſtituant.
Pro ueteri tamen officio, pro munere lecti
Annua luſtrato dona feram tumulo.
Tura puer laticesq; ſacros. tu uerba ſacerdos
Dic bona, & æternos rite precare deos.
Rite ſacras adolete faces. mihi mortua uiuis
Vxor, & in noſtro conderis ipſa ſinu.
Viua mihi ante oculos illa obuerſatur imago,
Et mecum luſus, deliciasq; facis.
Viua domum cultosq; lares, remq; ordine curas.
Viua Ariadna domi es, uiua Ariadna toro es.
Mecum perq; hortos & culta uireta uagaris,
Et mecum noctes, mecum agis ipſa dies.
Sic mihi, ſi uiua uales, ſic eſt mihi grata ſenectus,
Vt tua mors laſſo uita ſit ipſa ſeni.
Hæc ipſe ad pheretrum. at tecum mens ipſa moratur,
Tecum poſt paucos læta futura dies.
Interea cape & hæc miſeræ ſolatia mortis,
Atq; in perpetuum fleta Ariadna Vale.

TVMVLVS Lucii Franciſci filii.
Pontanus pater queritur.

Has aras pater ipſe deo, templumq; parabam,

In quo nate meos contegeres cineres.
Heu fati uis leua, & lex uariabilis æui,
Nam pater ipſe tuos nate ſtruo tumulos.
Inferias puero ſenior, natoq; ſepulchrum
Pono parens? heu quid ſydera dura parant.
Sed quodcunq; parant, breue ſit, nanq; optima uitæ
Pars exacta mihi eſt, cætera funus erit.
Hoc tibi pro tabulis ſtatuo pater, ipſe dolorum
Hæres. tu tumulos pro patrimonio habe.

LVCIO Frãciſco filio. Põtanus pater inferias ſoluit.

Has Luci tibi & inferias, tibi & annua ſoluo,
Annua uota piis hei mihi cum lacrimis.
Hæc Luci tibi & ad tumulos, poſitumq; pheretrum
Dona pater multis perluo cum lacrimis.
Hæc dona, inferiasq; heu heu hunc nate capillum
Incanamq; comam accipe & has lacrimas.
His lacrimis his te inferiis, hoc munere condo,
Nate uale æternum ò & ualeant tumuli,
Quin & hient tumuli, & tellus hiet, & tibi me me
Reddat, & una duos urna tegat cineres.

TVMVLVS Iſoldæ matronæ fœcundiſſimæ.

Felix prole ſua, felixq; nepotibus, urna
Hac Iſolda iacet clara puerperiis.
Quam nati, nateq;, cohors numeroſa nepotum
Impoſuit pheretro, condidit in tumulo.
Inſcribi hoc iuſſit buſto. mea funera curent
Quæ mea, deq; meis uiſcera uiſceribus.
Quadraginta igitur ſtrato impoſuere pheretro.

Flet reliqua ad notum turba minuta rogum.

TVMVLVS Barcæ ancillæ ipſa loquitur.

Pathma mihi in patria nomen tellure, Ioanna
Hic fuerat, Mauro Barca uocata ſeni.
Seruiui Mauro. ingenuam me patria uidit.
Hic domini laribus ius uel herile dedi.
Munditiis placui dominæ, fuſoq́; fideq́;.
Demerui dominum ſedulitate mea.
Nec Muſis non chara fui. me carmine Muſæ
Donarunt, tumulo qui mihi uenit honos.
Dulcis hero, dulcisq́; & heræ, Charitum quoq; cura,
Et cura Aonidum ſcita Ioanna fui.
Ipſa manu dominæ pheretro compoſta, ſupremas
Excepi lacrimas, quas mihi fudit herus.
Quemq́; ſinu tenerum foui, cui garrula luſi
Ad cunas, locat hac natus herilis humo.
Ille mihi inferias, illæ & funebria ſoluit,
Digne parens nato, digne parente puer.
Terra mihi, ſit at aura leuis natoq́; patriq́;,
Sis memor & Barcæ, ſis mea dulcis hera.

TVMVLVS Lucilli Pontani. uixit dies quinquagınta. Præfica loquitur. puellæ reſpõdēt.

Infanti lacrimam ad tumulos floremq́; puellæ Præ.
Spargite, nam & ueſtro eſt dignus honore rogus.
En flores, nardũ ad tumulos balanũq́; liquamus, Pu.
Ipſe etiam lacrimæ ſponte per ora fluunt.
Nil infans ore infanti. uix uagit. at ipſe Præ.
Munera ueſtra piis ſedulæ obite modis.

Lucili tibi lux nomen dedit,& dedit ipſa Pu.
Mater ſtella tibi,ſtellaq́; luxq́; ſimul.
Eripuit nox atra,nigræ eripuere tenebræ.
Vixiſti,uix quot litera prima notat.
Hos'ne dies?breue tam ne tibi lux fulſit?& auræ
Maternum in nimbis ſic tenuere iubar?
Infelix fatum.puer heu male felix.heu ꝙ
Nec puer es,nec lux,nec niſi inane quid es.
Sit uobis ver perpetuũ,ac ſine nube puellæ, Præ.
Lucili,& cineri ſpiret inuſtus odor.

TVMVLVS infantuli uagientis.Via
tor & Genius colloquuntur.

Mira fides,tumulo uagit puer,ecqua ſub urna
Vmbra gemit?miſeris en gemit umbra modis.
Præſidet huic tumulo quiſnam genius'ue deus'ue?
Vnde hæc tam querulo uox geminata ſono?
Hic infans iacet Vmbrenus,miſerabilis infans,
Viuit morte ſua,crimine matris obit.
Hæc urſo aſſueſcens,urſo fit mater.ibidem
Morte obita.mortem pœna ſecuta ſua eſt,
Vt puer in tumulo uiuat,petat improba mater
Vt Styga,& hinc Stygias nocte reportet aquas,
Quis puerum in tumulo paſcat.uagitus hic inde eſt.
Pœna obitus matri.uita quidem puero.

TVMVLVS Varianæ puellæ.
Carbo ſoluit inferias.

Hos habet infelix tumulos Variana,nec ulli
Iuncta toro,nulli iuncta puella uiro.

Vt poſita eſt loculis, miſeri poſt funus amantes,
Munera cum lacrimis multa dedere ſuis.
Primus at è cunctis Carbo mœſtiſſimus illi
Conſtituitq; aras, & ſtata ſacra facit.
Condidit & loculis manes, lauitq; ſepulchrum
De lacrimis. lacrimæ triſtia buſta rigant.
Nona dies aderat. florent ad marmora thymbræ,
Thymbra tegit tumulos marmora thymbra tegit.
Conueniunt & apes, & mella liquentia carpunt.
Dictaq; Thymbrea eſt, quæ Variana fuit.
Hæc tibi Carbo tuus Thymbrea. hinc mella ſepulchro
Lecta legunt & apes, hinc tibi & illa fluunt.

TVMVLVS *Neæræ puellæ. P. Summontius celebrat exequias.*

Hos cineres breuis urna (at non leue nomen in urna
Scribitur. hic poſita eſt pulchra Neæra) tegit.
Ah crudele genus diuorum. hic pulchra Neæra
Eſt poſita? hos cineres & breuis urna tegit?
At non urna breuis tegit, aut leue nomen in urna eſt.
Quam Charites ſeruant, Pieridesq; deæ.
Illam Petrus amat Summontius, hicq; Neæram
Plorat & ad tumulos, ſertaq; dat tumulis.
Aſt Petrum Charitesq; colunt, Muſæq; tuentur,
Inde nec urna breuis, nec leue pondus habet.
Sis fœlix, longumq; uale dis grata Neæra,
Et tibi defunctæ creſcat amantis amor.

TVMVLVS *Lauræ Arcœliæ uxoris Antonii Panhormitæ.*

Elyſiæ nunc te ualles, & opacæ uireta,
Elyſius nunc te Laura receſſus habet.
Nunc interq; ederas, interq; uirentia ſerta,
Coniugis optato Laura fouere ſinu.
Ille canit. tua ab ore uiri dum lumina pendent
Interea Elyſius ſpicula tergit Amor.
Quis caſtas iterum figit ſub corda puellas,
Et renouat fidi uincula coniugi.
Quis rurſum Euadne, rurſum quoq; Penelopea,
Et rurſum ueteres ſentit Eliſa faces.
Gaude Laura tuo rurſum coniuncta marito,
Tuq; marite nouam gaude & inire fidem.
Antoni Elyſiæ celebrant Hymenæon & auræ,
Et Lauræ caſtos florida prata toros.
Viuite felices umbræ, thalamoq; iugali
Læta agite, & parili munera obite fide.

TVMVLVS *Lunæ puellæ. ipſa loquitur.*

Ne me, ne rogo terra tegat. ſinito aera apertum,
Degrauet & cineres tegula nulla meos.
In Lauri hic tantum titulus ſit cortice. Luna
Hinc abii ad ſuperos: non mihi terra placet.
Manibus & Lunæ pateat coelum, oſſaq; & artus
Condas ſub tacito tu Charitæ ſinu.

TVMVLVS *Eupleæ puellæ nau=fragæ. ipſa queritur.*

Hic Euplea uagor tumulo ſine. me maris unda
Eiicit, & ſedes hei mihi terra negat.
Nunc miſera affligor ſcopulis. nunc obruor algæ,

Nec recipit tellus, nec mare, nec ſcopuli.
Aere iactamur, rapidis iactamur ab auris.
Nec mihi ſunt ſedes, nec loca certa mihi.
Nulla quies umbræ miſeræ, nullusq; receptus,
Non nebulæ, non me nubila nigra tegunt.
Iactor in incertum, feſſis Euplea carinis
Exploſa, & nautis. hei mihi quid reliquum?
Sit modus ò Euplea. tuus te portus & ipſum
Accipiet littus, terraq; amica tibi.
Et dabit inferias coniunx, cineremq; piabit,
Et cineri & tumulo debita perſoluet.
Interea tibi dant lacrimas Euplea carinæ,
Littoraq; ipſa ſuis mœſta ſonant numeris.
Flebileq; ad tumulum uates canit, & tibi carmen
Dedicat. ò felix umbra & amica uale.

TVMVLVS Puræ matronæ. ipſa loquitur.

Ne manes, ne terra tegat. ſinite umbra uagetur.
Noſtra quidem certum non habet umbra locum.
Non ſedes mihi certa. dies noctesq; uagamur.
Exilio requies nec datur ulla meo.
Ipſe error mihi pœna, uiros q tempore in uno
Et colui una duos, extuli & una duos.
De me igitur ſeruare fidem, ac retinere pudorem,
Atq; unum de me diſcite inire torum.
Nomen erat mihi Pura, heu q nec pura nec inſons
Vixi. nunc uitæ crimina morte luo.

TVMVLVS Veronillæ puellæ. ipſa loquitur.

Salua tibi ſit ut urna precor, quæ ad flumina pergis,

Tu uero

Tu uero ut mihi ſit urna precare leuis.
Siſte.mora eſt breuis.hoc lege.Veronilla quieſce,
Manibus & bene ſit,& bene ſit cineri.
Mutua ſed faciam.bene ſit tibi,ſit bene natis,
Sit quoq; cum placido lis tibi nulla uiro.

TVMVLVS Sanctiæ puellæ Neapolitanæ. ipſa uirum ſuũ pictorem alloquitur.

Quòd uitam ſine me coniunx inuitus agebas,
In lucem ipſe artis munere reſtituis.
Sic tibi nec ſine me uita eſt ingrata futura,
Nec mors q̃ fuerat,tam ſit acerba mihi.
Sed neq; me ad luſus,aut oſcula grata uocabis,
Mutua ne'ue etiam uerba referre putes,
Nam corpus pictura refert,non corporis uſum.
Atq; hæc nunc uates,Sanctia non loquitur.

TVMVLVS Caſtæ matronæ parum pudicæ.

Caſta uiros habuit ſeptem,quos extulit omnes.
Hoc ægre eſt,ꝙ non extulerit totidem.
In tumulo ſcribi hoc uoluit,ꝙ nomine Caſta
Nunquam caſta uiri manſerit in thalamo.

TVMVLVS Franciſci Hauriæ Stabiani probi ac literati adoleſcentis.

Manibus hoc ſacrum eſt.manes ne læde uiator,
Sed terram cineri quæſo precare leuem.
Hauria Franciſcus iacet hic.iacet ipſa uoluptas,
Deliciaſq; orbis inuida claudit humus.
Heu fatis inuiſe puer,fallaxq; parentis

Spes, & germanæ cura dolorq; tuæ.
Tu'ne puer miseræ ſubito tam erepte parenti?
Heu nimium miſero mors properata tibi eſt.
Quòd ſi certa ſuas referunt poſt ſemina meſſes,
Nimirum hæc Caſiam turáq; terra dabit.

TVMVLVS Miluii, hominis ruſticani.

Falco pater mihi, Coruus auus, materq; Columba
Pica auia eſt. quid plus? Miluuius ipſe uocor.
Ne ne ſarcophago condas. ſit in arbore buſtum.
Nidus ſit tumulus, nidor & ipſe iuuat.

TVMVLVS infantuli innominati.

Naſcitur hic, obiitq; ſimul, ſimul ipſe ſepultus.
Vita obitusq; ſimul. nomen at unde habeat?

TVMVLVS Focillæ puellæ.

Frigidulo iaceo in thalamo, licet ipſa Focilla.
Ligna nec extincto eſt qui ferat ulla foco.

TVMVLVS Gallæ ſterilis fœminæ.

Galla fui, Gallo coniunx bene iuncta marito,
Verum nec pullos, oua nec ulla dedi.

TVMVLVS Hyæ inertiſſimi hominis.

Nunquam uixit Hyas, ſed Hyas hoc conditur antro.
Si uixit nunquam, mortuus eſt nec Hyas.

TVMVLVS Erris nani.

Et tumulus breuis eſt, titulus breuis, & breue nomen.
Et iacet hic nanus. nanula teſta tegit.

TVMVLVS Ichthyphagi.

Pro tumulo ſcopulus. pars eſt mihi funeris alga.
In remo titulus. hic riget Ichthyphagus.

TVMVLVS Aganippi equi ipſe
ſtellificatus loquitur.

Et mihi Pegaſides fauere,& me quoq; cœli
Illuſtrat ſtellis Pegaſus ipſe ſuis.
Pegaſides meritum referunt in uatis honore
Quem uexi,& totiens reſtitui incolume,
Pegaſus hoſpitio recipit,q; & Aonaſicam
Vatis ope,& largis ipſe repleuit aquis.
Hinc ſimul & ueſcor diuino gramine,& unà
Ambroſiæ extinguo rore fluente ſitim.
Inde etiam Charites nomen fecere Aganippo,
Et tumuli & cœli dignus habetur honos.

TVMVLVS auiculæ Liguris.Pontanus loquit.

Pro cauea è uitro tumulum cape,teq; ſepulchro
Hoc tege,perſpicua conſpicienda domo.
Hoc ales mea te tege.ſic mihi mortua uiues
O Liguri.hic tumulus ſit tibi pro cauea.
Pendeat è lauro tumulus,quem proxima myrtus
Veſtiat,intactis ſemper opaca comis.
Dum uitro ſpectanda nites,& uiua putaris
Certatim uolucres ad tua buſta uolant.
Et tibi nunc plaudunt pennis,nunc uoce liquenti
Cantabunt blando carmina blanda ſono.
Hoc tibi funus erit.cineri ſua dona uolucres
Iſta ferent.Liguris ſemper amata Vale.

DEPLORATIO Sturni.Pontanus queritur.

Cantabas mecum ad citharam,dulceisq; querelas.
Fingebas uario garrulus ipſe ſono.
Fingebas & me uariantem carmina plectro,
Ore tuo & noſter ſæpe recurrit amor.

...neros monſtro,numerumq; recenſes.
...carmen,carmen & ipſe refers.
...n roſtro inuitas,pungisq; tacentem,
...ais & quærulos quos ſequar ipſe modos.
...mihi te nigri Iouis inuidia coniunx,
Quæ lætum nobis nil ſinit eſſe diu.
...tenerum,nil duce diu.bone Sturne,bone ales
Lenis auis,bellum quid queat eſſe diu?
Ah deſiderium,ah lacrimas quas Sturne relinquis?
Ipſe diu luctus,ipſe futurę dolor.
At contra Elyſium per te nemus,& pia uernant
Arua.ſonant cantu prata canora tuo.
Ac tenebroſum iter,horrenda & uia triſtis auerni,
Sentit neſcio quid gutture dulce tuo.
Tu modo cum remeant nocturna ad ſomnia manes
Nocturnis uenias manibus ipſe comes.
Et mecum in ſomnis dulces meditare querelas
Ad citharam,& ſolitos perſtrepe in aure ſonos.

TVMVLVS Vocis amatoriæ.Vox ipſa & Viator colloquuntur.

Claudite me ĩ tumulo.Quæ nã es?Vox.Cuia es?Amãtis.
Quid clamas?Heu heu.Dic age cur geminas
Bis quoniam periit mihi Luna.Et quæ nã ea Luna ẽ?
Vna quidem Phœbi eſt,una ſoror Charitum.
Quo nam abiit,periitq; ſimul?quid utrãq; grauaris?
Vtraq; nam periit.illaq; & illa grauat.
Quæ Phœbi ad ſuperos abiit.Chariteia ad amnes
Heſperiæ.hæc atq; hæc hei mihi bis periit.
Vtraq; nũ eſt eadẽ?Vna eſt & ſimul utraq; & ambæ.

Vna'ne cum periit, num periere duæ?
Quin eadem Luna eſt, eadem ſimul utraq;
Vndq; bis periit, utraq; cum periit.
Cur nec amans petit & cœlum, & petit æquor.
Ad Styga quæſitum. perdita Styx recipit.
Placabit manes cantu, uictorq; redibit,
Lunaq; erit terris reddita, Luna mari.
Cur tumulo cupis ipſa tegi. Ne ſentiar. ipſa
Ne fuga ſit cœlo cognita, ne'ue mari.
Ne ſe æther prædæ accingat, neu pontus ad arma,
Lunaq; ſit pelago præda ſit ipſa polo.
Ne doleas mea uox. taceas. tibi conſule, noſtro &
Conde ſinu. hoc pectus urna erit, hoc tumulus.

LYRA Orphei auxilium implorat à Nympha.

Nympha tene ò age nympha tene. me me rapit unda
Nympha tene, ò me me candida nympha iuua.
Quid quereris? quid & ipſa times. Timeoq; queror q;
Biſtonides matres, biſtonidesq; nurus.
Orphea diripuere. lyram iecere per undas.
Meq; uehunt amnes, me maris unda uehit.
Illa ego proceras ſummis è montibus ornos
Quæ traxi, & rigidas poſt mea plectra feras,
Quæ potui Stygium cantu mollire tyrannum
Triſtificum flectens in mea uota canem,
Illa ego Threicias fugio miſeranda cohortes.
Me dea me tacito me me age conde ſinu.
En properant, dumq; ipſa loquor, me fila relinquunt.
Plectra cadunt, ò me me pectore conde tuo.
Illa querebatur. Threſſæ properare cohortes.

ra, quæ fuerat iam lyra, factus olor.
Flacrimis nati properabat ad Hebrum,
Et attonito Calliopea gradu.
Lyram, & chordas uidit ſine honore fluentis,
Me miſeram, hæc nati ſunt monumenta mei.
Pater exclamat, miſero ſuccurre nepoti.
Meme Amimallonidum me petit ecce manus.
Haeccine auus pateris? uix hæc. de flumine cycnus
Euolat, & niueus per uada cantat olor.
Forma petit cœlum. cœlo micat aurea. plectrum
Manſit humi, mater quod ſtudioſa legit.
Condit & in templo. tituli ſimul addit honorem.
Threiciæ hic ſita ſunt plectra ſuperba lyræ.
Parnaſus tenet hæc, Caſto Parnaſus in antro
Seruat, & incolumi ſtant ueneranda fide.

TVMVLVS *Infantuli bis mortui, & nunq̃ editi.*

Mortuus ipſe bis, at nunq̃ editus inferor urnæ,
Nam ſemel extincta matre quidem morior.
Mox utero matris cæſo diuellor, & infans.
Rurſum obeo. infelix nomine ꝙ careo.

TVMVLVS *Thermionillæ meretriculæ.*

Hunc tumulum ſiquis tumulum uocet hunc ubi Nais
Syluicolis habitat Nais amata procis,
Hunc tumulum, cultæq; nurus, teneræq; puellæ,
Et multo ueniens ture frequentat anus.
Nai doce cauſam, nam te pars tangit honoris.
Sic ego. ſic roſeo Naias ore refert.
Docta lyra, docta & cantu, ſpectanda choreis,

Et præſignis acu Thermionilla fuit.
Hanc multi petiere, & multos ipſa petiuit,
Auſa dare & cunctis, auſa rogare prior.
Cui pretium ſine honore fuit, primaq; iuuenta
Exegit gratis munus amoris amans.
Inde ubi ruga genas laxauerat, aducat artes
Sedula, & ignotas tentat inire uias.
Munera dat, blandasq; preces ad munera iungit
Et precibus gratos adiicit apta modos.
Ante hanc indoctæ iacuere ad uota puellæ.
Et nulli motus, linguaq; muta fuit.
Prima leues agitare nates, tremulumq; mouere
Scit femur, & gratas continuare uices,
Et docet inter opus miſcere ad gaudia rixas,
Et querulum murmur, uerbaq; digna iocis,
Oſcula nunc repetita dare, ac repetita referre,
Et nunc pugnaces oppoſuiſſe manus.
Prima Arabum molli de pectore fudit amomum,
Peſtanam & Cypria miſcuit arte roſam.
Et leuem eraſa uellit lanugine pubem,
Vt nunc ars hæc ſit, qui rudis uſus erat.
At poſtq̄ confecta ſitu, confecta ſenecta
Tabuit, & nullum comperit arte locum,
Vrbe procul licta, molles conceſſit in hortos
Deliciasq; petit nude Priape tuas.
Sacra deæ multa cum relligione miniſtrat,
Et pleno felix pectore numen habet.
Hanc adeunt, quæcunq; optat, uel amare recuſat,
Atq; redit uotis utraq; plena ſuis.
Ipſa uelit, faciles educit carmine partus,

...ndani & ſterilis quæ fuit ante, facit.
...ſæuas compellet amare nouercas,
...olyto partes ſollicitante ſuas.
Longum eſt enumerare, Citheida uicit, & illam
Quæ potuit fratris ſpargere membra ſui,
Quæ potuit nautas in mille nouare figuras.
Tantum illi carmen, Marſicaq; herba dedit.
Hinc tumulum cultæq; nurus, teneræq; puellæ,
Et multo ueniens ture frequentat anus.
Ipſa miniſteriis data ſum comes, & mea certe
Nota fides. uni fidit & illa mihi.
Si meritum quæris, utraq; eſt accepta Priapo
Proſtratæ & pretium uirginitatis habet.

TVMVLVS Harmoſynes puellæ Neapolitanæ.

Harmoſyne iacet hic. fractos quos aſpicis arcus,
Et ſparſos crines, atq; ſine igne faces,
Arcus fregit Amor. Charites ſparſere capillos.
Extinxitq; ſuas ipſa Erycina faces.
Quæ tumulo increuit Laurus, myrtiq;, roſæq;,
Pieridum è lacrimis noueris eſſe ſatas,
Harmoſynæ extincta eſt, ſenſusq; extinctus amandi.
Nemo amat, & numen deſiit eſſe Venus.
Infelix quid agas uates? i, deſere cœtum,
Et pete inhumanis luſtra habitata feris.
Frange lyram, contemne deos, lucemq; peroſus
Noctem ama, & à ſomnis gaudia poſce nigris.

TVMVLVS Druſillæ puellæ for=
moſiſſimæ. Amans queritur.

Tu'ne etiam Druſilla iaces? te ne improba Clotho
Abſtulit? an dubitem numina & ipſa mori?
Tecum deliciæ, tecum Charitesq́ꝫ, iociq́ꝫ
Et decor, & cultus, munditiæq́ꝫ iacent.
Blanditias, Charitesq́ꝫ omnis extinxit auarum
Funus, & ex ipſo eſt funere inermis Amor.
Ocia Amor, Venus ocia agit. diſcedite amantes.
Bella uacant. iuuenum libera corda uacent.
Sed nec bella uacant, nec Amor ſua perdidit arma,
Tranſtulit in ſuperos tela facesq́ꝫ Venus.
Nunc ſuperos Druſilla feris, nunc ſpicula mittis,
Tela oculis, oculis retia & ore paras.
Iuno Iouem, Cytherea tuum complectere Martem
Cœlum amat. an ceſſas Druſula? tende, feri.
Iunonem ſpernet coniunx, Dircæius Heben.
Ius tibi cedet Amor, cedet & arma Venus,
Iura dabis ſuperis. ſuperi tua iuſſa ſequentur.
Ipſa ſedes. uulgus ſternitur ante pedes.
Sed nec iura dabis, nec Di tua iuſſa ſequentur.
Ipſa iaces, tellus & breuis oſſa tegit.
Lætatur Iuno. cuius prece ſedula Clotho
Suſtulit. i, formæ crede puella bonis.

TVMVLVS Angellinæ puellæ Senenſis. Pontanus queritur, alloquens amatores.

Ne cœlo Idalium ſidus, ne quærite amantes.
Occidit. ipſa latet uicta dolore Venus.
Lugent te Angellina deæ. flet gratia, Amorq́ꝫ
Deſeruit triſtes triſtis & ipſe Senas.

Extinxitq; faces puer, excuſſitq; pheretram,
Et decor informes traxit in ore notas.
Munditiæ cultusq; nigra ſub ueſte pheretro
Intulerant. ducit funera acerba pudor.
Vt poſita eſt tumulo, Caiæ planxere puellæ.
Abrupit flauas Blandia nympha comas.
Has inter Iunepra graui ſuperata dolore
Mœſta ſilet. lacrimæ pulchra per ora fluunt.
Ipſa lauat corpus lacrimis, ungitq; liquore,
Quem niger è lento palmite fundit Arabs.
Ipſa uale extremum peragit dum, uoce retenta
Concidit, & uiſa eſt tunc quoq; uelle mori.
Di factum aſpexere, breui nam tempore ſurgit
Iunepra è lacrimis Iuniper orta tuis.
Manſit Arabs odor in ligno. de cortice amaras
Quæ referat lacrimas, nunc quoq; gutta cadit.
Qui ſparſi crines tumulo iacuere ſepultæ,
Nunc ueſtit ramos horrida fronde coma.
Dis pietas Iunepra tua eſt accepta ſorori
Contingit per te namq; perennis honos.

TVMVLVS Iacobi Solimæi medici Salernitani. Muſas inuocat ad exequias.

Quæ liquidos Silari fontes, quæq; arua Salerni
Irrigua, & doctis tecta habitata uiris,
Quæ Lauros nymphæ Aonides, Peneida ſyluam,
Amphryſi & colitis nota in amore uada,
Ne Muſæ, ne Pierides, dum condimus umbram,
Pæonio abnuite carmina ueſtra ſeni.
Non ſucci tibi defuerant Solimæe, nec herbæ,

Quæq; docent Coi ſcripta probata uiri.
Et tamen ut de plebe aliquis, de ſorde togata.
Occidis, & uili contumulare ſolo.
Ne nomen tamen intereat, quo fama ſuperſit,
Accipe, quæ cineri ſint monumenta tuo.
Par Phœbo, par Phœbigenæ, atq; Machaone maior
Et melior, tegitur hac Solimæus humo.

PONTANVS Vxorem Ariadnam in ſomnis alloquitur.

Nocte quidem coniunx tecum uagor, & tua mecum
Vmbra uenit. ſic nox luxq; diesq; mihi eſt.
Luce autem ſine te tenebris obuerſor, & ipſe
Me ſine ſum. ſic lux nox tenebræq; mihi eſt.
O ualeant luces. lateat ſol. ſic mihi coniunx
Viues. ſic moriar uiuus & ipſe tibi.

PONTANVS Vxorem ſalutat, & Laurum in hortis ab illa olim ſatam.

Cum Lauru tibi creſcit honos. tua nomina Laurus
Seruat, nam dextra creuit & illa tua.
Officium officio penſat gratiſſima Laurus,
Quiq; fuit nymphæ, nunc quoq; ſenſus adeſt.
Cum Lauru mihi ſalue iterum coniunx mea. ſalue
Coniuge cum Laurus, fronde & honore pares.
Ite pares, nomenq; unà ſeruate per æuum,
Et mihi frondenti ſerta parate coma.

TVMVLVS Ioannis Iouiani Pontani.

Dic age quid tumulos ſeruas dea? Noſtra tuemur
Iura, Deos cinerum num quoq; cura tenet?
Hæc mihi prima quidem cura eſt. Quid concutis alas
Vſq;? Fugo tenebras, quo uigeant tumuli.
Quid ſibi quæ collo pendet tuba? Nomen amico
Dat cineri. ad tumulos hac ego geſta cano.
Dic age dum manes cuius hi? Vatis, at urnam
Officio poſuit docta Minerua ſuo.
Hos tumulos Iouianus habet. quæ ſerta uireſcunt
Lecta ſuis manibus diſpoſuere deæ.
Sed manes ne quære die. per amœna uagantur
Prata, ſonat riguæ ſicubi murmur aquæ.
Nymphæ aſſunt, & adeſt dulcis Charis, aurea cantu
Fila mouent. leni concinit aura ſono.
Nocte illum complexa fouet nitidiſſima coniunx,
Feruet, & à nulla parte refrixit amor.
Hæc illi comes in tenebris. quas uincit amoris
Lucida fax. gemina luce coruſcat amor.

FINIS.

IOANNIS IOVIANI PONTANI DE LAVDIBVS DIVINIS.

DE MVNDI CREATIONE AD *Antonium Panhormitam.*

HOc cœlum, quæq; obliquo diſtincta meatu
Sed certa ferri ſydera lege uides,
Telluremq; ſuo libratam pondere, circum
Quam cingit rapidis Ennoſigæus aquis,
Spirantisq; auium tractus, fuſumq; ſuperne
Qui cuncta ætherio temperat orbe Iouem,
Antoni, Deus è nihilo, deus omnia fecit,
Et formam rebus iuſſit adeſſe ſuam.
Ipſe ſua uoluit cœlum ſplendeſcere luce,
Et terras cæcæ noctis habere uicem.
Accendiq; diem claro de lumine ſolis,
Solis & auratum mane redire iubar.
Alternisq; atræ lucem concedere nocti,
Temporaq; hinc ſpatiis ire coacta ſuis.
Biſſenisq; uagum compleuit menſibus annum,
Vt tamen in partis quatuor omnis eat.
Nanq; ubi ſol noſtro languens ſeſe eripit orbi,
Frigidaq; hibernis terra madeſcit aquis,
Sæuit hyems incana gelu, riget horrida bruma,
Tum tellus fœtu concipit aucta ſuo.
Aſt ubi uicinos Sol ipſe recurrit ad ortus,

Excurſu et parili noxq; diesq; ruunt,
Terra ſuas oſtentat opes, & diuite gemma
Veſtit pampineas uitis opaca comas,
Ludit & in pratis uarium uer, ludit & æſtas
Torrida, & ipſa ſuas ſedula curat opes.
Hæc frumenta manu legit, hæc & in horrea condit,
Quæ mox uerſa rotis parca colona terat.
Hinc cedente die, longe & creſcentibus umbris,
Autumnus pleno fert ſua poma ſinu,
Ac Bacchum plenis docet expumare lacunis,
Sordida dum celeri ſub pede muſta fluunt.
Sic ſtatuit pater ipſe hominum, rerumq; creator,
Annua perpetuas munera obire uices.
Quin etiam ſpirare ſuis de partibus orbis
Ventos, & patriis nomen habere locis.
Nãq; ab hyperboreis Aquilo uolat impiger antris
Excitat oppoſitas humidus Auſter aquas.
Eoos ciet Eurus equos, at mitis ab orbe
Heſperio Zephyrus lenia flabra mouet.
Idem etiam occultos alta ad conuexa uapores
Suſtulit, ac terræ uertit in auxilium.
Vnde cadunt himbres, & matutina pruina,
Et grato ſitiens rore madeſcit humus.
An non & ſummo decurrunt uertice riui.
Et caua muſcoſis fontibus antra ſonant?
Vnde ſitim pecudesq; feræq;, armentaq; ſedent,
Temperet & riguum cærula lympha ſolum,
Quando aer quoq; nimboſis incluſus in antris
Cogitur in laticem frigore, & inde fluit.
Nequa igitur mundi regio uacet, implet & undas

Piſcibus, hi campo liberiore natant,
Ac gregibus uariis ingentia regna frequentant,
Nullaq; ſquamigera gente lacuna caret.
Alitibusq; auras celebrat, quibus indit & alas,
Et corpus penna uerſicolore tegit.
Induit & uirides frondenti gramine colles,
Et nemora arboreis uelat opaca comis.
Communem & ſtatuit uictum è felicibus agris,
Pomaq; frugiferis ducit ab arboribus,
Quo uarios uſus homini, pecoriq;, auibusq;
Præſtent, ac uitæ munera certa ferant.
Et iam quadrupedes fœtus, obnoxia morti
Corpora, plumoſos ediderat q; greges.
Tum deus humanos effingere molliter artus,
Membraq; de tenui ducere cœpit humo.
Cunctaq; formarat ſtudio perfecta magiſtro,
Quæq; artem referant, artificemq; ſuum.
Mox auram ætherio de fomite fundit in illum,
Viue ait, & proprio membra labore foue.
Arcanæ mox partem animæ de mente profunda
Libat, & erecti ſpirat in ora uiri.
Dux ait hæc hominum generi ſit, & ipſa magiſtra
Et ſua conſtituant hac duce, ſeq; regant.
Hac ualidas ponant urbes, hac iura notarint,
Hac cœtus pariter, iuſticiamq; colant.
Coniugium ac thalamos diſcant ratione magiſtra
Seruare, & caſta relligione focos,
Atq; artis tractare bonas, & munera cœlo
Digna, & qui factis nomen ad aſtra ferant.
At poſtquam immemores recti, cœleſtia dona

Vertêre in facinus, perniciemq́; ſuam,
Immemoresq́; boni, ſpreta pietate, fideq́;,
Admorunt proprias in ſua fata manus,
Craſſati & patrium in iugulum, cædesq́; ſuorum
Miſcuerunt Stygio pocula tincta lacu,
Inq́; uirum ſæuit coniunx, in pignora mater,
Proh ſcelus, ac miſcet fasq́; nefasq́; furor.
Hæc pater ut celſa miſerans proſpexit ab arce,
Siſteret ut ſceleri, criminibusq́; modum,
Progeniem in terras ſummo demiſit olympo,
Quæq́; hominis gereret munia, quæq́; dei,
Hæc cœli ſecreta, & inenarrabile patris
Conſilium explicuit, quæ bona, quæ'ue mala,
Quæ uitanda homini, quæ uitæ forma ſequenda,
Quæq́; bonos maneant premia, quæq́; malos.
Deniq́; mortem obiit, uitæ dum conſulit ipſi,
Atq; ſuo in cœlum ſanguine fecit iter.
Quo magis admiranda dei clementia ſumma eſt.
Cui fumet quicquid terra Sabæa ferat,
Quicquid Arabs. date tura focis, coſtumq́; cremate,
Et date cum multa turea dona prece,
Pieriosq́; adhibere modos, & carmina dignum eſt.
Antoni, quæ te gloria prima manet.
Hyblæo cui rore madent & labra, cui amnis
Caſtalius pleno gurgite fundit aquas,
Nyſæiq́; hærent inſigni fronte corymbi,
Et coma Pieria fronde reuincta uiret,
Felicemq́; animum paſcis pietate, fideq́;,
Nilq́; tibi uera eſt relligione prius.
Quodq́; decet bona cuncta deo, iuſtumq́; piumq́;

Aſcribis,

Vel q̃ Iordanis dominum lauis amne beato,
Fluxit & è manibus myſtica lympha tuis?
Hoc ego de te auſim proles diuina Ioannes
Quod tibi ueridico præſtitit ore deus,
Fœmineo neq; conceptu, neq; matris ab aluo
Maiorem te te ſæcla tuliſſe uirum.
Tu nobis ades ò hominum princepsq́; paterq́;,
O qui rore tuo crimina noſtra lauas.

HYMNVS ad Virginem dei Matrem.

Quæ tellus extrema tuos ſol exerit ortus,
Quæ tegit occaſus ultima terra tuos,
Qui Rhenum, patriæq́; bibunt Mæotidis undam,
Phœbæisq́; urit quos plaga fuſca rotis.
Te cuncti regna deum metuuntq́; coluntq́;
Et celebrant nomen diua Maria tuum.
Te uaſti metuunt fluctus, te nubila cœli,
Aeoliiq́; etiam carceris antra timent.
Te naſcente die, te ſol dum conditur undis,
Omnia te meritis laudibus accumulant.
Namq; tibi ſecreta dei mandata per auras,
Candidus auguſto nuntius ore tulit,
Progeniemq́; deum cœleſti concipis ortu,
Conceptum & nono ſydere uirgo paris.
Cuiq́; ſacri reges cœli noua ſigna ſecuti
Aurum & Panchæo munera odore ferunt.
Atq; ubi noſtra ſua deleuit crimina morte,
Et mœſtam inſonti ſanguine tinxit humum,
Vidiſti è tumulo mira prodiſſe figura,
Veraq́; pacifero uerba referre ſono.

..., quæ fuerat iam lyra, factus olor.
... lacrimis nati properabat ad Hebrum,
& attonito Calliopea gradu.
... ram, & chordas uidit ſine honore fluentis,
... e miſeram, hæc nati ſunt monumenta mei.
... ter exclamat, miſero ſuccurre nepoti.
Me me Amimallonidum me petit ecce manus.
Hæccine auus pateris? uix hæc. de flumine cycnus
Euolat, & niueus per uada cantat olor.
... ma petit cœlum. cœlo micat aurea. plectrum
Manſit humi, mater quod ſtudioſa legit.
Condit & in templo. tituli ſimul addit honorem.
Threiciæ hic ſita ſunt plectra ſuperba lyræ.
Parnaſus tenet hæc, Caſto Parnaſus in antro
Seruat, & incolumi ſtant ueneranda fide.

TVMVLVS Infantuli bis mortui, & nunq̃ editi.

Mortuus ipſe bis, at nunq̃ editus inferor urnæ,
Nam ſemel extincta matre quidem morior.
Mox utero matris cæſo diuellor, & infans.
Rurſum obeo. infelix nomine ꝙ careo.

TVMVLVS Thermionillæ meretriculæ.

Hunc tumulum ſiquis tumulum uocet hunc ubi Nais
Syluicolis habitat Nais amata procis,
Hunc tumulum, cultæq; nurus, teneræq; puellæ,
Et multo ueniens ture frequentat anus.
Nai doce cauſam, nam te pars tangit honoris.
Sic ego. ſic roſeo Naias ore refert.
Docta lyra, docta & cantu, ſpectanda choreis,

Et præſignis acu Thermionilla fuit.
Hanc multi petiere, & multos ipſa petiuit,
Auſa dare & cunctis, auſa rogare prior.
Cui pretium ſine honore fuit, primaq; iuuenta
Exegit gratis munus amoris amans.
Inde ubi ruga genas laxauerat, aducat artes
Sedula, & ignotas tentat inire uias.
Munera dat, blandasq; preces ad munera iungit,
Et precibus gratos adiicit apta modos.
Ante hanc indoctæ iacuere ad uota puellæ.
Et nulli motus, linguaq; muta fuit.
Prima leues agitare nates, tremulumq; mouere
Scit femur, & gratas continuare uices,
Et docet inter opus miſcere ad gaudia rixas,
Et querulum murmur, uerbaq; digna iocis,
Oſcula nunc repetita dare, ac repetita referre,
Et nunc pugnaces oppoſuiſſe manus.
Prima Arabum molli de pectore fudit amomum,
Peſtanam & Cypria miſcuit arte roſam.
Et leuem eraſa uellit lanugine pubem,
Vt nunc ars hæc ſit, qui rudis uſus erat.
At poſtq̃ confecta ſitu, confecta ſenecta
Tabuit, & nullum comperit arte locum,
Vrbe procul licta, molles conceſſit in hortos
Deliciasq; petit nude Priape tuas.
Sacra deæ multa cum relligione miniſtrat,
Et pleno felix pectore numen habet.
Hanc adeunt, quæcunq; optat, uel amare recuſat,
Atq; redit uotis utraq; plena ſuis.
Ipſa uelit, faciles educit carmine partus,

indam & ſterilis quæ fuit ante, facit.
ſæuas compellet amare nouercas,
Hi[illegible]polyto partes ſollicitante ſuas.
Longum eſt enumerare, Citheida uicit, & illam
Quæ potuit fratris ſpargere membra ſui,
Quæ potuit nautas in mille nouare figuras.
Tantum illi carmen, Marſicaq; herba dedit.
Hinc tumulum cultæq; nurus, teneræq; puellæ,
Et multo ueniens ture frequentat anus.
Ipſa miniſteriis data ſum comes, & mea certe
Nota fides. uni fidit & illa mihi.
Si meritum quæris, utraq; eſt accepta Priapo
Proſtratæ & pretium uirginitatis habet.

TVMVLVS *Harmoſynes puellæ Neapolitanæ.*

Harmoſyne iacet hic. fractos quos aſpicis arcus,
Et ſparſos crines, atq; ſine igne faces,
Arcus fregit Amor. Charites ſparſere capillos.
Extinxitq; ſuas ipſa Erycina faces.
Quæ tumulo increuit Laurus, myrtiq;, roſæq;,
Pieridum è lacrimis noueris eſſe ſatas,
Harmoſynæ extincta eſt, ſenſusq; extinctus amandi.
Nemo amat, & numen deſiit eſſe Venus.
Infelix quid agas uates? i, deſere cœtum,
Et pete inhumanis luſtra habitata feris.
Frange lyram, contemne deos, lucemq; peroſus
Noctem ama, & à ſomnis gaudia poſce nigris.

TVMVLVS *Druſillæ puellæ for=*
moſiſſimæ. Amans queritur.

Tu'ne etiam Druſilla iaces? te ne improba Clotho
Abſtulit? an dubitem numina & ipſa mori?
Tecum deliciæ, tecum Charitesq́; iociq́;
Et decor, & cultus, munditiæq́; iacent.
Blanditias, Charitesq́; omnis extinxit auarum
Funus, & ex ipſo eſt funere inermis Amor.
Ocia Amor, Venus ocia agit. diſcedite amantes.
Bella uacant. iuuenum libera corda uacent.
Sed nec bella uacant, nec Amor ſua perdidit arma,
Tranſtulit in ſuperos tela facesq́; Venus.
Nunc ſuperos Druſilla feris, nunc ſpicula mittis,
Tela oculis, oculis retia & ore paras.
Iuno Iouem, Cytherea tuum complectere Martem
Cœlum amat. an ceſſas Druſula? tende, feri.
Iunonem ſpernet coniunx, Dirceius Heben.
Ius tibi cedet Amor, cedet & arma Venus,
Iura dabis ſuperis. ſuperi tua iuſſa ſequentur.
Ipſa ſedes. uulgus ſternitur ante pedes.
Sed nec iura dabis, nec Di tua iuſſa ſequentur.
Ipſa iaces, tellus & breuis oſſa tegit.
Lætatur Iuno. cuius prece ſedula Clotho
Suſtulit. i, formæ crede puella bonis.

TVMVLVS Angellinæ puellæ Senenſis. Pontanus queritur, alloquens amatores.

Ne cœlo Idalium ſidus, ne quærite amantes.
Occidit. ipſa latet uicta dolore Venus.
Lugent te Angellina deæ. flet gratia, Amorq́;
Deſeruit triſtes triſtis & ipſe Senas.

Extinxitq; faces puer, excuſſitq; pheretram,
Et decor informes traxit in ore notas.
Munditiæ cultusq; nigra ſub ueſte pheretro
Intulerant. ducit funera acerba pudor.
Vt poſita eſt tumulo, Caiæ planxere puellæ.
Abrupit flauas Blandia nympha comas.
Has inter Iunepra graui ſuperata dolore
Mœſta ſilet. lacrimæ pulchra per ora fluunt.
Ipſa lauat corpus lacrimis, ungitq; liquore,
Quem niger è lento palmite fundit Arabs.
Ipſa uale extremum peragit dum, uoce retenta
Concidit, & uiſa eſt tunc quoq; uelle mori.
Di factum aſpexere, breui nam tempore ſurgit
Iunepra è lacrimis Iuniper orta tuis.
Manſit Arabs odor in ligno. de cortice amaras
Quæ referat lacrimas, nunc quoq; gutta cadit.
Qui ſparſi crines tumulo iacuere ſepultæ,
Nunc ueſtit ramos horrida fronde coma.
Dis pietas Iunepra tua eſt accepta ſorori
Contingit per te namq; perennis honos.

TVMVLVS Iacobi Solimæi medici Salernitani. Muſas inuocat ad exequias.

Quæ liquidos Silari fontes, quæq; arua Salerni
Irrigua, & doctis tecta habitata uiris,
Quæ Lauros nymphæ Aonides, Peneida ſyluam,
Amphryſi & colitis nota in amore uada,
Ne Muſæ, ne Pierides, dum condimus umbram,
Pæonio abnuite carmina ueſtra ſeni.
Non ſucci tibi defuerant Solimæe, nec herbæ,

Quæq; docent Coi ſcripta probata uiri.
Et tamen ut de plebe aliquis, de ſorde togata.
Occidis, & uili contumulare ſolo.
Ne nomen tamen intereat, quo fama ſuperſit,
Accipe, quæ cineri ſint monumenta tuo.
Par Phœbo, par Phœbigenæ, atq; Machaone maior
Et melior, tegitur hac Solimæus humo.

PONTANVS Vxorem Ariadnam
in ſomnis alloquitur.

Nocte quidem coniunx tecum uagor, & tua mecum
Vmbra uenit. ſic nox luxq; diesq; mihi eſt.
Luce autem ſine te tenebris obuerſor, & ipſe
Me ſine ſum. ſic lux nox tenebræq; mihi eſt.
O ualeant luces. lateat ſol. ſic mihi coniunx
Viues. ſic moriar uiuus & ipſe tibi.

PONTANVS Vxorem ſalutat, & Lau
rum in hortis ab illa olim ſatam.

Cum Lauru tibi creſcit honos. tua nomina Laurus
Seruat, nam dextra creuit & illa tua.
Officium officio penſat gratiſſima Laurus,
Quiq; fuit nymphæ, nunc quoq; ſenſus adeſt.
Cum Lauru mihi ſalue iterum coniunx mea. ſalue
Coniuge cum Laurus, fronde & honore pares.
Ite pares, nomenq; una ſeruate per æuum,
Et mihi frondenti ſerta parate coma.

TVMVLVS Ioannis
Iouiani Pontani.

Dic age quid tumulos ſeruas dea? Noſtra tuemur
Iura; Deos cinerum num quoq; cura tenet?
Hæc mihi prima quidem cura eſt. Quid concutis alas
Vſq;? Fugo tenebras, quo uigeant tumuli.
Quid ſibi quæ collo pendet tuba? Nomen amico
Dat cineri. ad tumulos hac ego geſta cano.
Dic age dum manes cuius hi? Vatis, at urnam
Officio poſuit docta Minerua ſuo.
Hos tumulos Iouianus habet. quæ ſerta uireſcunt
Lecta ſuis manibus diſpoſuere deæ.
Sed manes ne quære die. per amœna uagantur
Prata, ſonat riguæ ſicubi murmur aquæ.
Nymphæ adſunt, & adeſt dulcis Charis, aurea cantu
Fila mouent. leni concinit aura ſono.
Nocte illum complexa fouet nitidiſſima coniunx,
Feruet, & à nulla parte refrixit amor.
Hæc illi comes in tenebris. quas uincit amoris
Lucida fax. gemina luce coruſcat amor.

FINIS.

IOANNIS IOVIANI PONTANI DE LAVDIBVS DIVINIS.

DE MVNDI CREATIONE AD Antonium Panhormitam.

HOc cœlum, quæq; obliquo diſtincta meatu
Sed certa ferri ſydera lege uides,
Telluremq; ſuo libratam pondere, circum
Quam cingit rapidis Ennoſigæus aquis,
Spirantisq; auium tractus, fuſumq; ſuperne
Qui cuncta ætherio temperat orbe Iouem,
Antoni, Deus è nihilo, deus omnia fecit,
Et formam rebus iuſſit adeſſe ſuam.
Ipſe ſua uoluit cœlum ſplendeſcere luce,
Et terras cæcæ noctis habere uicem.
Accendiq; diem claro de lumine ſolis,
Solis & auratum mane redire iubar.
Alternisq; atræ lucem concedere nocti,
Temporaq; hinc ſpatiis ire coacta ſuis.
Biſſenisq; uagum compleuit menſibus annum,
Vt tamen in partis quatuor omnis eat.
Nanq; ubi ſol noſtro languens ſeſe eripit orbi,
Frigidaq; hibernis terra madeſcit aquis,
Sæuit hyems incana gelu, riget horrida bruma,
Tum tellus fœtu concipit aucta ſuo.
Aſt ubi uicinos Sol ipſe recurrit ad ortus,

Excurſu et parili noxq́; diesq́; ruunt,
Terra ſuas oſtentat opes, & diuite gemma
Veſtit pampineas uitis opaca comas,
Ludit & in pratis uarium uer, ludit & æſtas
Torrida, & ipſa ſuas ſedula curat opes.
Hæc frumenta manu legit, hæc & in horrea condit,
Quæ mox uerſa rotis parca colona terat.
Hinc cedente die, longe & creſcentibus umbris,
Autumnus pleno fert ſua poma ſinu,
Ac Bacchum plenis docet expumare lacunis,
Sordida dum celeri ſub pede muſta fluunt.
Sic ſtatuit pater ipſe hominum, rerumq́; creator,
Annua perpetuas munera obire uices.
Quin etiam ſpirare ſuis de partibus orbis
Ventos, & patriis nomen habere locis.
Nā q́; ab hyperboreis Aquilo uolat impiger antris
Excitat oppoſitas humidus Auſter aquas.
Eoos ciet Eurus equos, at mitis ab orbe
Heſperio Zephyrus lenia flabra mouet.
Idem etiam occultos alta ad conuexa uapores
Suſtulit, ac terræ uertit in auxilium.
Vnde cadunt himbres, & matutina pruina,
Et grato ſitiens rore madeſcit humus.
An non & ſummo decurrunt uertice riui.
Et caua muſcoſis fontibus antra ſonant?
Vnde ſitim pecudesq́;, feræq́;, armentaq́; ſedent,
Temperet & riguum cærula lympha ſolum,
Quando aer quoq; nimboſis incluſus in antris
Cogitur in laticem frigore, & inde fluit.
Nequa igitur mundi regio uacet, implet & undas

Piſcibus, hi campo liberiore natant,
Ac gregibus uariis ingentia regna frequentant,
Nullaq; ſquamigera gente lacuna caret.
Alitibusq; auras celebrat, quibus indit & alas,
Et corpus penna uerſicolore tegit.
Induit & uirides frondenti gramine colles,
Et nemora arboreis uelat opaca comis.
Communem & ſtatuit uictum è felicibus agris,
Pomaq; frugiferis ducit ab arboribus,
Quo uarios uſus homini, pecoriq;, auibusq;
Præſtent, ac uitæ munera certa ferant.
Et iam quadrupedes fœtus, obnoxia morti
Corpora, plumoſos ediderat q; greges.
Tum deus humanos effingere molliter artus,
Membraq; de tenui ducere cœpit humo.
Cunctaq; formarat ſtudio perfecta magiſtro,
Quæq; artem referant, artificemq; ſuum.
Mox auram ætherio de fomite fundit in illum,
Viue ait, & proprio membra labore foue.
Arcanæ mox partem animæ de mente profunda
Libat, & erecti ſpirat in ora uiri.
Dux ait hæc hominum generi ſit, & ipſa magiſtra
Et ſua conſtituant hac duce, ſeq; regant.
Hac ualidas ponant urbes, hac iura notarint,
Hac cœtus pariter, iuſtitiamq; colant.
Coniugium ac thalamos diſcant ratione magiſtra
Seruare, & caſta relligione focos,
Atq; artis tractare bonas, & munera cœlo
Digna, & qui factis nomen ad aſtra ferant.
At poſtquam immemores recti, cœleſtia dona

Vel q̃ Iordanis dominum lauis amne beato,
Fluxit & è manibus myſtica lympha tuis?
Hoc ego de te auſim proles diuina Ioannes
Quod tibi ueridico præſtitit ore deus,
Fœmineo neq; conceptu,neq; matris ab aluo
Maiorem te te ſæcla tuliſſe uirum.
Tu nobis ades ô hominum princepsq;,paterq;,
O qui rore tuo crimina,noſtra lauas.

HYMNVS ad Virginem dei Matrem.

Q Væ tellus extrema tuos ſol exerit ortus,
Quæ tegit occaſus ultima terra tuos,
Qui Rhenum,patriæq; bibunt Mæotidis undam,
Phœbæisq; urit quos plaga fuſca rotis.
Te cuncti regna deum metuuntq; coluntq;
Et celebrant nomen diua Maria tuum.
Te uaſti metuunt fluctus,te nubila cœli,
Aeoliiq; etiam carceris antra timent.
Te naſcente die,te ſol dum conditur undis,
Omnia te meritis laudibus accumulant.
Namq; tibi ſecreta dei mandata per auras,
Candidus auguſto nuntius ore tulit,
Progeniemq; deum cœleſti concipis ortu,
Conceptum & nono ſydere uirgo paris.
Cuiq; ſacri reges cœli noua ſigna ſecuti
Aurum & Panchæo munera odore ferunt.
Atq; ubi noſtra ſua deleuit crimina morte,
Et mœſtam inſonti ſanguine tinxit humum,
Vidiſti è tumulo mira prodiſſe figura,
Veraq; pacifero uerba referre ſono.

Scandentemq; patris mox ad cœleſtia tecta
 Sublimem, & dextra parte ſedere deum.
Tum ſacer è ſumma diffuſus ſpiritus arce eſt,
 Et tua diuinus corda repleuit amor.
Hinc terris erepta tuis aſcendis olympum
 Aurea ſydereo uertice ſerta gerens.
Cui liquidi circum cantus, thyaſiq; deorum,
 Et ſonat aurato pectine pulſa chelys.
Fatidici occurrunt uates, caſtiq; parentes,
 Et tibi tum cœli regia tota uacat.
Ipſa patris, natiq; ſinu geſtata coruſco
 Inter mille deum numina prima micas,
Qualis ubi Oceani nitidum iubar extulit undis
 Inter ſydereos candida luna choros.
Iam cœlum ſublime patet, iam deſpicis æthram,
 Lucida ſub pedibus ſydera cuncta premens,
Stellantis cum iura capis conſortia mundi,
 Et datur humani cura patrocinii,
Conciliasq; deum nobis, facilemq; precando
 Efficis, & populis proſpicis uſq; tuis,
Proſpicis & pacis rebus, rerumq; quieti,
 Ac mala in aerios cogis abire notos.

HYMNVS ad Diuam Mariam.

Ipſa meis adſis numeris dea, nec tibi feſto
 Quæ damus, hæc ſpernas munera parua die.
Parua mouent ſuperos dum ſint & caſta, moueri
 Ipſa docent aris pendula dona tuis.
Dum canimus, fument Syrias altaria flammas,

Atq; eduo reſonet tibia multa tholo.
Iam noua progenies cœlo uentura ſupremo
Legerat ipſa uterum uirgo pudica tuum.
Ergo alto delapſa polo uox nuntia, caſtos
Fœcundatq; ſinus, inſinuatq; deum.
Et quem non ſpatiis immenſus colligit æther,
Non totum cœli circuiere nouem,
Hunc tu uirginea conceptum mater in aluo
Fouiſti, externo poſt paritura ſolo.
Non Tyrio ſubniſa toro, ſponda'ue nitenti,
Cui tenue hoſpitium uix caſa parua dedit.
Cui ſtramen tenero dedit incunabula, & ipſa
Arida uix primos præbuit herba toros.
At cœli partum ingentem, atq; ingentia mundi
Pignora, monſtrarunt ſydera luce noua,
Luce noua emicuit cœli decus, aurea flauo
Aurora inſolitum fudit ab axe diem.
Quin matutini ſonuere per aera cantus,
Duxerunt placidos numina & ipſa choros.
Aſtabant natum circa matremq; miniſtri,
Et nato & matri ſedula turba fauet.
Illa plus ſolito fulſerunt ſydera nocte,
Splenduit & ſolito clarior orbe dies
Non pelago incumbunt uenti, non aere nubes,
Pax cœlo eſt, terris pax quoq;, paxq; mari eſt.
Ipſæ etiam infernis lætatæ in ſedibus umbræ,
Quiq; pii uates hæc fore prodiderant.
Per te igitur diuina parens, humana ſalutem
Senſerunt, per te ianua aperta poli eſt,
Affari & coràm licuit dominumq; deumq;,

Atq; ſubiſſe hominis membra, uidere deum.
O uotis ſpes una piis, ô dulce leuamen,
Præſidium & miſeris diua Maria reis.
In cuius gremio uagiuit paruulus infans,
Arriſitq; pio dulcis in ore deus.
Blandaq; materno ſuſpendit brachia collo,
Figens diuinis oſcula ſacra genis.
Et modo carpebat nitidis alimenta papillis,
Infantiq; tuum ac bibit ore deus.
Et modo blanditias puerili expreſſerat ore,
Inq; ſinu grata membra quiete leuat.
Tu pia, tu uirgo non ulli obnoxia culpæ,
Non ullum caſto pectore crimen habes.
Ergo tu præſens noſtris ſuccurre periclis,
Subſidium & feſſis proſpera rebus ades,
Aſpice nos, facilisq; ueni pede diua ſecundo,
Et populi exaudi uota precesq; tui.
Sit bellum peſtisq; procul. pax candida nobis
Aſſit, nec fructus terra benigna neget.

HYMNVS Ad Chriſtum redemptorem.

Annua iam redeunt patriis ſolennia ſacris,
Et ſanctum referunt tempora certa diem.
Luce bona ſimul & pueri, innuptæq; puellæ,
Et ſimul aſſidua fœmina uirq; prece,
Solennes celebrate aras, atq; ore fauete,
Omnia & æterno ſint operata deo.
Prodeat in Tyria ſpectandus ueſte ſacerdos,
Et chorus ornatas prodeat ante fores,

Velatiq; comas, albenti & tempora lino
Decantent laudes maxime Chriſte tuas.
Te ſors dura hominum generis, te cura laborum,
Immitem ſubigit mortis obire uicem.
Dum trunco affixus, cuneo & traiectus aheno,
Senſiſti geminum uulnus utraq; manu.
Senſiſti fixas ferrato ſtipite plantas,
Horruit & capiti ſpina cruenta tuo.
Et caua mortiferum ſenſerunt ilia ferrum,
Vulnere manauit lympha merumq; tuo.
Cumq; ſitim cuperes noſtra ſedare ſalute,
Torpuit arenti fellis in ore ſapor,
Atq; inter geminos crudeli ſorte latrones
Iudeæ pateris iurgia ſæuitiæ.
Donec deſeſſo decedens ſpiritus ore
Clamauit, quid me deſeris alme pater.
Hinc manes, Stygiosq; lacus, loca tetra ſilentum
Infernisq; ſubis limina dura fori.
Inde pias animas, & cœlo digna ſecutas
Eximis, & ſuperum munera ad alta uocas.
Tertia lux aderat, roſeo cum lætus eoo
Surgis, mox uictor ſydera clara petis.
Conſortemq; capis patrio cum numine curam
Dextra tenens, dextro conſpicuusq; loco.
Hunc igitur precibusq; piis, ſtudioq; fideli
Placemus, noſtro det ueniam ſceleri,
Det pacem, mala cuncta procul, morbosq; famemq;
Pellat, & hoſtiles det ſuperare manus.

HYMNVS Ad Diuum Franciſcum.

n Imboſo quiſquis ſpeculans de monte ſacerdos
Franciſci felix rura,nemusq; tenes,
Diuinumq; colis tam ſancti carceris antrum,
Paruaq; at ingenti tecta habitata uiro.
Hic ubi nudus,inops,ſaxo uix tectus adeſo
Hiberno ſtatuit ſub Ioue ferre niues,
Humana expertus quantum patientia poſſet,
Duraq; paupertas,propoſitumq; tenax.
Atq; inter ſyluas,atq; inter luſtra ferarum
Efferret nomen maxime Chriſte tuum.
Cum uolucres cinxere uirum,pia uerba ſonantem,
Auritæ ante pedes & ſtupuere feræ,
Huc aures aduerte,neq; hæc mea dicta ſacerdos
Deſpice,ueridica quæ tibi mente feram.
Non auro ſplendente domus,gemmisq; ſuperba,
Nec quæ Puniceo lana colore rubet,
Non centum uerſata iugis felicia campi
Iugera,nec Creſſo palmite diues ager,
Aut gregis innumeri fœtus,aut merce Sabæa
Niliaco rediens littore plena ratis:
Nec tam quæſiti multo ſudore triumphi,
Subditaq; imperiis oppida mille tuis.
Felicem efficient,quis numeroſa parentem
Stirps obeat,plenas exhilaretq; domos.
Quam læta,& ſanæ paupertas conſcia mentis.
Paupertas forti regna decusq; uiro.
Qua uel Achimenios luxus,regnumq; Phrahartis,
Exuperat ueſtri gloria magna patris.
Cui ſæui ceſſere ignes,uictusq; refugit,
Qui capit aſſiduo pectora noſtra dolo.

Scilicet & fraudes, & noxia crimina uicit,
Eiecitq; animo turpe nefaſq; ſuo.
Qui uariis mandata dei uirtutibus implens
Inclyta militiæ ſigna decuſq; ferat,
Labentemq; aciem Chriſti, pietate, fideq;
Siſtat, & hoſtiles enſe refringat opes.
Salue igitur patriæq; parens, duxq; optime gentis
Quæ ſacra pro Chriſti nomine, bella gerit.
Macte animo Franciſce, grauem qui primus in hoſtē
Irruis, & Chriſti munera uictor obis.
Vulnera Iudaico qui quondam illata furore
Excipis, & pretium eſt hoc tibi dulce datum.
Hæc geſtata tibi ſunt laurea ſerta triumpho.
Hæc ſpolia, hæc gentes, hæc tibi currus eunt.
Deſino, nam leuius Libycæ numerentur arenæ,
Ocius & medio quæ ſalit alga mari.

HYMNVS ad diuum Dominicum.

Sol oritur, uenit ecce dies, cape tura ſacerdos,
Cultaq; diuino carmine templa ſonent.
Araq; Tyrrheno niteat ueſtita paratu,
Fumet odorato myrrhaq;, tuſq; foco.
Vos caſtas adhibete preces, nam caſtus & ipſe
Dominicus. caſto ſint ſacra caſta uiro,
In quo num pietas, an iuſtæ conſcia mentis
Simplicitas, dubium eſt, ſit prior an'ne fides.
Cuius inhæſerunt humeris labentia Petri
Culmina, & immoto corpore ſiſtit opus.
Optimus aſſertor Chriſti, ſed quo neq; maius

Heſperia, aut melius Corduba docta dedit.
Ac ueluti numero ſtellas comprendere non eſt,
Quantaq́; in oceani littore arena iacet,
Sic neq; Dominici laudes æquare canendo,
Concipere humano nec queat ore ſonus.

HYMNVS DE CHRISTO AD Paridem Ferrarienſem.

QVòd uarios pelagi caſus, cœliq́; procellas
Exuperas, nanti q; data terra tibi eſt,
Oceaniq́; minas, & ſæua pericula uincis,
Ac ſoſpes patrio redderis Eridano.
Hæc Pari non ars ipſa hominũ aut ſollertia præſtat,
Non labor, at ſummi cura paterna dei.
Quantula enim noſtra eſt induſtria? cede periclis,
Cede mari, Chriſti ni pia dextra iuuet,
Ille regit noſtros curſus. auramq́; miniſtrat,
Sollicitæq; offert littora tuta rati.
Quare age ture pio, flammisq́; liquentibus aras
Ipſe adole, & plena fumet acerra manu.
Adſtet conſpicuus Tyrrhena in ueſte ſacerdos,
Et peragat patriis myſtica ſacra modis.
Pax homini, tibi Chriſte decus, tibi gloria ſoli,
Vera dei proles, uerus & ipſe deus.
Te colimus, tibi diuinos largimur honores,
Et nomen fœlix ducimus eſſe tuum.
Tu caſus, tu damna leuas. tibi munera terræ,
Et tibi ſe fontes, ſe tibi debet aqua.

His igitur placare deum, ſuperosq́; memento,
Et ſua cum pura ſoluere uota prece.
Nil auro diuis opus eſt, ſed mente, fideq́;,
Hæc nos una homini copulat, illa deo.

ALFONSVS CALABRIAE DVX DIuo Georgio trophæum erigit, ob ſuperatos ad Hydruntem Turcas.

h Aec tibi capta manu Turcæ ex hoſte Georgi
Dedicat Alfonſus, quæ tibi uota refert,
Arcumq́; & pharetras, ferrato & pondere clauas,
Enſesq́;, & clypeos, telaq́; abacta uiris.
Accipe bellorum deus, armorumq́; magiſter
Annua quæ aurato munere perſoluam.

IDEM ALFONSVS, OB RECVPERAtum regnum Neapolitanum ac rebus procerum compoſitis.

a Lfonſus dicat hæc uictor tibi Diue Georgi,
Quòd patri, & patriæ libera iura refert.
Quòd poſt compoſitos proceres, & pace recepta,
Et regni, & patriæ munera conſtituit.

AD AMICOS HIEROSOlymam proficiſcentes.

n Ec mihi Iudæas urbis, Solymumq́; receſſum,

Nec ſpes Bethlemium eſt poſſe uidere larem
Quæq; meo prima eſt animo mentiq; uoluptas,
Turcaico certe eſt omnis adempta metu.
Quod poſſum, cum prima nouo ſe lumine tollit
Aurora, & terras detegit orta dies.
Tum lucem, lucisq; iubar, ſolemq; ſaluto,
Hæc loca quæ curru luſtrat obitq; ſuo,
Illius & radios uenenor, qui rura nemusq;
Et fontem Chriſti, dulciaq; arua uident,
Felicemq; locum iacuit, quo rector olympi,
Et quam diuino ſanguine tinxit humum.
Hic ubi crudeli traiectus brachia ferro eſt,
Fixit & immeritos cuſpis adacta pedes,
Hauſit & immeritum latus heu ferratile telum,
Diluit & fuſus crimina noſtra cruor.
At uobis qui longa uiri tranare paratis
Aequora, & in Phariis ſiſtere uela uadis.
Dirigat audacem curſum, zephyrosq; miniſtret
Chriſtus, cui parent ſydera, terra, fretum,
Victoresq; Paleſtina uos ſiſtat in arce,
Et patrium redigat ſub ditione ſolum.
Tunc ego ſydereosq; duces, uictriciaq; arma
Et parta inſigni laude trophæa canam.
Ipſe deus mihi camen erit, deus inclyta ducet
Signa, & cedentes proteret enſe globos.
Ipſe alto inuectus curru ſternetq; ruetq;,
Dum cadat effoſſo flens Saladinus equo.
Hæc ego. uos agite ite uiri, pugnate frequentes,
Et ſpolia Aſſyrio ex hoſte referte domum.

HYMNVS AD DIVVM AVGVſtinum Carthaginenſem.

d Et mõſtra infelix tellus Maſſyla, det angues,
Et Libycas pariat Punica terra leas.
Areſcant ſitiente ſolo Naſamonica teſqua,
Fundit et & nullas gleba Libyſtis aquas.
Dum tamen Auguſtine tuos non deneget ortus,
Læta ſit & partu Cinyphis ora tuo.
Vnde illi inuideant & fœlix Lydia, & arua
Quæ rigat auriferis lucidus Hermus aquis.
Inuideat latis audax Germania terris,
Diues aquis, populis diues & ipſa ſuis.
Nil etenim Auguſtine tulit te te Africa maius,
Cuius ab ingenio creuerit alma fides,
Per te relligio Chriſti ſtetit integra, per te
Diuinæ legis myſtica operta patent.
Tu ſecreta Dei pandis, tu tradita patrum,
Et uerum, & pietas manat ab ore tuo.
Et pater, & patriæ princeps, & maxime rector,
Accipias uoces diue benigne meas.

HYMNVS ad Diuum Benedictum.

h Vc ades ô Benedicte, meos neu deſpice cantus,
Huc ades Orphea diue canende lyra.
Vre puer coſtum Aſſyrium redolentibus aris,
Vre & odoratis plurima tura focis.
Digne ſenex populi precibus, uotisq; potentum,
Digne ſenex, aræ cui ſacra mille parent.

Mille canant pater euge pater Benedicte, tibi omnis
Turba chorusq; omnis cantitet euge pater.
Hic uel mille aras tibi maxime Chriſte dicauit,
Mille aræs, mille & mœnia, mille tholos.
Primus & hic Italæ poſuit ſacraria genti,
Et clauſit ſacros mœnia in una choros.
Huic & ſæuities conceſſit barbara, & hoſtis
Armatus miti uictus ab ore uiri eſt.
Totq; uirum ductor, & tantis inclytus actis
Proſtratus geminos corruit ante pedes.
Quid maius radians uidit ſol? & tibi plauſit
Chriſtus, & è cœlo nuntia ſigna dedit.
Inſtaura iam tura puer, cane ſancte ſacerdos.
Ingeminent laudes tympana pulſa nouas.

FINIS.

IOANNIS IOVIANI PONTANI BAIARVM LIBER PRI= MVS AD MARINVM TOMACELLVM.

MVSAM ALLOQVITVR.

Nigris Pieri quæ places ocellis,
Et cantū colis, & colis choreas,
Nigris Pieri grata dis capillis,
Formoſæ q̄bus inuident Napææ
Dū gratos ꝑpe Sirmiōis amnes
Et crinē lauis, & comā repectis,
Ne tu Pieri ne benigna deſis,
Dum lætis ſalibus ſonante plectro,
Alterno & pede balneas adimus.
Huc huc Hendecaſyllabi frequentes,
Huc uos quicquid habetis & leporum,
Iocorum ſimul & facetiarum
Huc deferte, minutuli, citiq;.
Quod uos en pretium, aut manet uoluptas?
Inter lacteolas ſimul puellas,
Inter molliculos ſimul maritos,
Ludetis ſimul, atq; prurietis,
Dum tractat tumidas puer papillas
Contrectat tenerum femur puella,
Tractat delicias ſuas maritus,
Tentat delicium ſuum puella,
Et ludunt ſimul & ſimul fouentur
Laſſi, languidulíq;, feſſulíq;.
Tunc uos Hendecaſyllabi beati

Quot? quot oſcula? morſiunculasq́?
Quot? quot enumerabitis duella?
Quot ſuſpiria, murmura, & cachinnos?
Cum furtim liceat ſopore in ipſo
Contrectare papillulas ſinumq́;,
Occultam & femori admouere dextram.
Hos tu ſed comites Marine uita,
Baianis quotiens aquis lauaris,
Tuas ne Veneres, libidinesq́;,
Et luſus referant ſalaciores,
Sis & fabula, q̃ ſenex, ſalaxq́;
Et thermas quoq; balneas & ipſas
Infames nimio ſupinus uſu.
Hanc laudem potius tuo relinque
Compatri chorus hunc puellularum
Incanum ſequitur, colunt ſed illæ
Non annos ueteli, ſenis ſed aurum.

PVELLAS ALLOQVITVR ADMONENS quid ſeruare in balneis debeant.

q Væ dulces modo balneas petiſtis,
Et corpus calidis aquis fouetis,
Inepte facitis nimis puellæ
Inepte nimium, parumq́; recte,
Quòd ſolæ ſine amantibus lauatis,
Quòd corpus ſine amantibus fouetis.
Quare conſilium ſenis probati
Et rectum capite & probum bonumq́;.
Gaudet blanditiis Amor, iocisq́;,
Amplexus petit, oſculis fouetur,

Res eſt mutua, mutuus Cupido
Odit triſtitia, ſolitudinemq́;.
Quid ſolæ ſine amantibus lauatis?
Quod corpus ſine amantibus fouetis?
Curas pellite, ſolitudinemq́;,
Ite in gaudia, mutuos fouete
Amplexus ſine amante mutuum nil.
Quare nec ſine amantibus lauate,
Nec corpus ſine amantibus fouete.
Intratis calidas, uocate amantes.
Intraſtis calidas, fouete amantes,
Sint hæc mutua, ſed nec ipſa mutua.
Amplexus cupidi loquantur ipſi,
Iniectæq; manus loquantur ipſæ,
Et dens blandulus, ebriiq́; ocelli,
Sonent oſcula, perſonent cachinni.
Vincant murmura Cyprias columbas
Hanc legem ſtatuit Venusq́;, Amorq́;,
Hanc legem ſibi balneæ edidere,
Ne ſolæ ſine amantibus lauate, Lex.
Ne corpus ſine amantibus fouete.

DE BATILLA *puella in balneis.*

b *Aianas petiit Batilla thermas.*
Dumq́; illi tener it comes Cupido,
Atq; unà lauat, & fouetur unà,
Dum molli ſimul in toro quieſcit,
Ac ludos facit, improbasq́; rixas,
Sopito pueroq́; laſſuloq́;.
Arcum ſurripuit Batilla ridens.

Mox picta latus inſtruit pharetra,
Et molles iacit huc & huc ſagittas.
Nil ô nil reliquum miſelli amantes.
Nil his impenetrabile eſt ſagittis.
Heu cladem iuuenum, ſenumq; Baias.

AD HERMIONEN, VT PApillas contegat.

Prædico tege candidas papillas,
Nec quæras rabiem ciere amantum.
Me quem frigida congelat ſenecta
Irritas male, calfacisq;. Quare
Prædico tege candidas papillas,
Et pectus ſtrophio tegente uinci.
Nam quid lacteolos ſinus? & ipſas
Præ te fers ſine linteo papillas?
An uis dicere, baſia papillas?
Et pectus nitidum ſuauiare?
Vis num dicere, tange, tange, tracta?
Te'ne incedere nudulis papillis?
Nudo pectore, te'ne deambulare?
Hoc eſt dicere, poſce, poſce, trado,
Hoc eſt ad uenerem uocare amantes.
Quare aut contege candidas papillas,
Et pectus ſtrophio decente uinci,
Aut ſenex licet inuolabo in illas,
Vt poſſum iuuenis tibi uideri.
Tithonum Hermione tuæ papillæ,
Poſſunt ad iuuenis uocare munus.

AD MARINVM TOMACELLVM DE lege balneorũ uirginibus dedicatorum.

h Is uirguncula thermulis lauetur,
Nullam quæ Venerem integella ſenſit.
His ſe balneolis lauet puella,
Nullum quæ tetigit uiri cubile.
Hoc ſe fonticulo eluat ſacerdos,
Nullæ quam recreent amoris auræ.
Quòd ſiquæ laticis ſacri pudorem,
Et caſtum temerarit auſa fontem,
Iratæ timeat minas Dianæ.
Hæc lex eſt tabulæ deæ dicatæ,
Vis hæc thermuleæ dicationis.
Squalent hinc latices Marine ſacri,
Et ſerpunt ederæ deæ ſacello.
Nullæ his uirgineis aquis lauantur,
Nec caſta eſt quoniam nec integella
Seu uirguncula, ſeu puella, ſiue
Cuſtos Romulei foci ſacerdos.

AD MARINVM TOMACELLVM.

s Alaces refugis Marine Baias,
Et fontes nimium libidinoſos,
Quid mirum? ſenibus nocet libido.
An non ò Tomacelle uina proſunt?
Et prodeſt ſenibus liquor Falernus?
Et proſunt latices Thyoniani?
An non & ſenibus Marine ſomnus?
Et prodeſt requies? ſoporq; prodeſt?

Baiis ſomniculoſius quid ipſis?
Quid thermæ, niſi molle, lene, mite,
Rorantis cyathos, merumq; poſcunt?
Senum delitias, iocos ſeniles?
Senex ad caliœs iocatur, idem
Ludit ad cyathos, ſenile uinum,
Senilis ſopor, & quies ſenilis.
Huc huc en propera Marine, uerum
Huc ipſis ſine teſtibus uenito,
Et lumbis ſine, nam quies ſenile eſt,
Libido iuuenile. ſiccitasq;,
Et tecum ueniat ſitis, fidelis
Et ſenum comes, atq; balneorum.
Pergrate accipiere, ſiccitasq;
Atq; una ſitis accubabit. ipſe
Miſcebo tibi, poculis minutis,
Idemq; è uario frequens Lyæo.
Hoc ætas iubet hæc, ſodalitasq;.
Hoc & balnea, ſiccula&q; arenæ.

BALNEAE LOQVVNTVR.

Oſtrum ſi titulum puella neſcis,
Hic eſt prægrauida recedet aluo
Quæ uenit uacua. hoc habet tabella.
Quod uero officium tuum, meumq;,
Quæ partes, moneam. uirum ipſa tecum
Adducas ualidum, ioci peritum,
Cui telum uiride, & uirens iuuenta.
Nec tu defueris comes iocanti,
Aut ore aut femore, aut manu iocis'ue,

Nanq; & balnea mutuum requirunt.
Nunc ad me uenio, meumq; munus
Quod ſit ſubiiciam. tibi ſenex uir
Si ſit, nec ualidus, nec ore gratus,
Nec aptus thalamis, tori'ue rebus,
Mox tibi iuuenis, decens, ualensq;
Qui ſit ſubſtituam, ſalaciorq;
Verno paſſere, & albulis columbis,
Cui rubro caput horreat cucullo.
Hæc uis eſt tabulæ, uigorq; fontis.
Quare ſi ſapies Marinæ, cum ſis
Effœtus, fugies repente Baias,
Vites balnea, myrteumq; litus,
Elumbis, tremulus, macer, ſenexq;.
Setoſum Hectora balneæ requirunt.

AD DEIANIRAM PVELLAM.

CVrò Deianira cur moraris
Auroram cupidis referre terris?
Cur non lumina, petulosq; ocellos
In lucem exeris? ac diem reducis?
Pellit ſol radiis ſuis tenebras,
Et lucem pariter diemq; reddit.
Tu lucem referens tuis ocellis,
Pellas triſtitiam, & grauis dolores,
Et curas abigas benigna amantum.
Et quod ſol radiis, id ipſa ocellis
Præſta Deianira, amantibusq;,
Et lucem pariter, diemq; redde,

AD PETRVM Compatrem Neapolitanum.

Qvod cani tibi Compater capilli,
Et toto capite albicant pruinæ,
Amplexus fugiunt tuos puellæ,
Iunxiſſe & femori femur recuſant,
Quòd nec carminibus ſuis Apollo
Nec blandis redimet iocis Thalia.
Quæ nam quæ tibi Compater miſelle
Quæ uita, aut quis erit modus querenti?
Hic eſt quem teneræ timent puellæ,
Quem cultæ fugiunt nurus, amorq́;
Omnis undiq; & undecunq; & uſq;,
Vſq; & undiq; & undecunq; & uſq;,
Omnis horret amor, uenusq́; hymenq́;.
Sed nil ſit tibi Compater moleſti,
Nec canos, celerem aut time ſenectam,
Sed triſtis animo repelle curas.
Quòd nec carminibus ſuis Apollo,
Nec blandis numeris dabit Thalia,
Id munus dabit aureus petenti,
Vel te ut lacteolæ petant puellæ.
Quæ tum quæ tibi Compater beate,
Quæ uita, aut quis erit modus iocanti?
Hic eſt quem roſeæ uolunt puellæ,
Quem cultæ cupiunt nurus, amorq́;,
Omnis undiq; & undecunq; & uſq;,
Vſq; & undiq; & undecunq; & uſq;,
Omnis ambit amor, uenusq́; hymenq́;.
Felix canities, ſenecta felix,

Arca cui nitet aureus capillus.
Horto cui riget aureus priapus.

LAETATVR de reditu Franciſci Aelii.

è Roma meus Aelius reuiſit
Dulcem Parthenopen, lares paternos.
O lucem niueam, diemq; fauſtum.
Antiquum uideo, & bonum ſodalem,
Et charam teneo manum, fruorq;
Gratis colloquiis, frucr cachinnis,
Et lætis ſalibus, facetiisq;.
O uere niueum diemq; fauſtum.
Quid non pro reduci libens amico
Perſoluam? puer, i, uoca ſodales
Albinum, Eliſiumq;, Compatremq;,
Et dulcem Altilium, bonum Marullum,
Ad cœnam ueniant, bibamus uncti,
Vncti, permadidi, atq; lippientes.
Albinus numerum nouem ſororum,
At monſtra Herculea ebibat Marullus,
Bis ſeptem uolo Compater puellas
Iunonis, uolo quot Deæ marinæ
Cinxerunt niueæ latus miniſtræ
Cnm Troiam peteret miſella mater,
Ducet Altilius, ciens coronam.
Saltans Eliſius bibat, quot olim
Didonis famulæ penum ſtruebanl
Dum cœnam profugo parat marito.
Me tot pocula, totq;, totq;, totq;
Tot me pocula iuuerint bibentem,

Tot carcheſia lauerint madentem,
Quot quot dii ſimul & deæ biberunt
Ad menſam Oceani patris uocati,
Aut quot, dum illa canit ſenex Homerus
Siccauit calices, releuit obbas.
Dulce eſt, ob reducem madere amicum.

AD ACTIVM Syncerum Sannazarium.

Quid cantus Siculæ iuuent auenæ?
Quid cantet Meliſeus? aut amanti
Proſint Partheniæ tibi myricæ?
Aut quid capreoli, decem'ue mala?
Albo capreoli liti colore
Aureo mala tibi? quid ô quid Acti
Prodeſt aut gemitus tener columbæ?
Aut quid ſibyla murmurantis auſtri?
Quare ô Mænalium nemus relinque,
Atq; iſtas Amaryllidas, Tebennæ
Cultrices gelidæ, aridi & Tanagri.
Et Baias pete, myrteumq; litus,
Et litus cole, myrteasq; Baias.
Hic fas eſt iuueni, hic licet puellæ
Certatim teneros inire luſus,
Hic & baſia, morſiunculasq;.
Surreptim dare, mutuos fouere
Amplexus licet, & licet iocari
Impune ad cyathos, choros, lucernas.
Baianæ hoc ſtatuunt lauationes.
Hic ſeni liceat mihi, duella
Rixasq; & iuuenum & puellularum

Ad pacem lepidam & iocum uocare,
Miſcere & lacrimis iocos, iocisq;
Rurſum lacrimulas. queretur Hyble
Demorſam ſibi lingulam, licebit
Hyblæ purpureum procilabellum
Inſigniſſe notæ. dolebit Aulus
Negatum ſibi baſium, licebit
Triplex baſiolum dediſſe amicæ.
Irata eſt quoties Lyco Lycinna,
Poſſum compoſitas nouare leges,
Poſſum fœderibus ligare amantes,
Vt cœnent pariter, lauentur una,
Atq; uno ſimul ut toro quieſcant,
Coniunctoo & ſimul ore ſuauientur,
Et ſomnos agitent quiete ut una.
Has & delicias, & hos lepores
Præſtabunt tibi balneæ ſalubres,
Baianiq; dabunt tibi receſſus,
Vt dicas, Siculæ ualete auenæ,
Nimboſo & ualeat Tebenna monte.
Me me balneolæ beent beatæ,
Nam Baias homines colunt, deiq;.

VXOREM ac liberos inuitat ad diem
Natalem celebrandum.

d Vlces filiolæ, paterni cœlli,
Dulcis nate, patris tui uoluptas,
Et coniunx requies ſenis mariti,
Mecum templa piis adite uotis.
Natalis meus eſt, deos rogate,

Atq; hunc atq; alios agamus annos
Fauſto ſydere, candidis lapillis,
Dum charos mihi redditis nepotes,
Qui blanda oſcula, balbulasq; uoces
Incompto ſimul ore blandiantur,
Arguto ſimul ore ſuauientur.
Mox conuiuia uillula propinqua,
Securis animis, dolore pulſo,
Nocturnas ineamus ad lucernas.
Hic patri liceat ſeni Falernum
Diffuſum cyatho minutiore
Roratim ingeminare ter quaterq;,
Dum laſſos oculos ſcpor recondat.
At uos quis pudor eripit Lyæum,
Natiuaq; ſitis leuatur unda,
Dulci intingite melle cinnamoq;,
Hæc ſunt pocula uirginis Dianæ
Siquando ad ſuperum dapes uocatur.
Tu myrtum foribus, roſamq; menſæ
Appone, & uiolis humum colora,
Reſperge & Cyprio domum liquore,
Nec deſit lyra, eburneusq; pecten,
Qui gratas Genio citet choreas,
Et dulces Genium decent choreæ.
Hunc uos hunc hilares rogate, mentem
Det recti cupidam ſimulq; honeſti,
Permittatq; alia à deis regenda.

AD ARIADNAM VXOREM.

Uxor deliciæ ſenis mariti,
Et caſti thalami fides, amorq;,
Per te uel uiridis mihi ſenecta eſt,
Quem curæ fugiunt ſenem ſeniles,
Qui feram ſupero ſenex ſenectam,
Et canus iuuenum cano furores.
Sed tanq̃ redeat calor iuuentæ,
Et ſis cura recens, amorq; primus,
Et primas furor, impetusq; ſæuus
Antiquas uolo ſuſcitare flammas.
Qualis floridulo nitens in horto
Non dum puniceas comas recluſit,
Et iam puniceas comas recludit,
Ac rarum decus explicare quærit
Quæ læto roſa ramulo refulget,
Talis purpureis genis, & ore,
Vt quæ non tenerum cupit maritum
Sed iam iam tenerum cupit maritum,
Cui prima oſcula dedicet, ſuumq;
Florem uirginei dicet pudoris,
Suſpirans uiduo puella lecto,
Fulgebas mihi, primulosq; amores
Spirabas oculis, ſinuq; blando
Afflabas Arabum ſuos odores,
Fundebas Charitum ſuos honores,
Et lætum Gnidiæ deæ nitorem.
Qualis fulgidulo renidet ore
Quæ cano uehitur decora cycno
Cum compſit caput, & coma repexa
Procedit thalamo, nouosq; amores,

Et nouas parat excitare flammas,
Spirant omnia,quæ comam reflectit,
Splendent omnia quæ reflectit ora.
Talis quæ niueos pedes ferebas,
Et quæ ſplendidulos moues ocellos,
Et quæ per uacuum reflectis ora.
Spirabas Cyprios,tuosq; odores,
Stillabas Syrium,& tuum liquorem
Omnisq; Ambroſiam refragat aura.
Qualis de croceo toro reſurgens
Mane Aurora nigras repellit umbras,
Cum lucem ſimul,& diem reportans
Irrorat teneros benigna flores,
Et ſpargit uarios humi colores,
Rident prata,canuntq; murmurantq;.
Et fontes,uolucresq;,ramuliq;.
Talis de thalamo uocata, quando
Ad mollis thyaſos uenis,canisq;.
Pellis triſtitias,metus,dolores,
Rixas,murmura,turbidos tumultus,
Irrorans animis quietem,amores,
Ludos,lætitias,iocos,lepores,
Luſus,gaudia,candidamq; pacem,
Et ſpargis Veneres,cupidinesq;.
Rident omnia,& aerem ſerenas,
Et qui te iuuenis uidet,ſenexq;,
Et quæ fœmina,ſeu uidet puella,
Optatum cupiunt tibi maritum,
Felices tibi nuptias precantur.
Tunc ut de tenui ſolet fauilla

Creſcens igniculus, focum repente
Flammis corripere, aridisq; lignis
Quodcunq; adiicies edit, uoratq;.
Sic me de tenui leuis fauilla
Conceptus calor, & nigris ocellis,
Imas corripuit uorans medullas,
Vrebat roſeus per ora fulgor,
Vrebat niueus per ora candor,
Vrebat coma, myrtheus capillus,
Vrebat tumidis latens papillis,
Mox curſans amor huc & huc & illuc,
Et per guttura, per genas, manusq;,
Et per candida colla, perq; frontem,
Et per pectora, candidosq; dentis,
Vt iam non amor is, ſed ignis eſſet,
Qui ſeram quoq; calfacit ſenectam.

AD BATILLAM de Amaraco colenda.

ET mollem cole Amaracon Batilla,
Et multo madidam foue liquore,
Et ſparſas, digitis comas repone,
Atq; illas patulam reflecte in umbram,
Luſum & delicias tuæ feneſtræ,
Et rarum cupidi ſenis leuamen,
Dum te proſpicit hortulos colentem,
Tondentemq; comas, ſimulq; ramos
In conum docili manu prementem,
Miratur digitos, ſtupetq; ocellos,
Et totus miſer hæret in papillis,

Frigensq́; æſtuat, æſtuansq́; friget,
Infelix ſimul, & ſimul beatus.
Felices ſed apes, nemus beatum
Quæ circumuolitant, leguntq́; flores,
Et rorem ſimul, & tuos labores
In tectis relinunt, liquantq́; nectar.
O qui Meſopii liquoris auram,
Hyblæ & quæritis, & ualere Hymetum,
Hyblam & dicite. mel Batillianum
Ipſi quærite. ſordet Hybla, ſordet
Vertex Atthicus, & liquor Panhormi.
Ite & quærite mel Batillianum.

AD BATILLAM.

CVm rides mihi baſium negaſti,
Dum ploras mihi baſium dediſti,
Vna in triſtitia libens benigna es.
Vna in lætitia uolens ſeuera es.
Nata eſt de lacrimis mihi uoluptas,
De riſu dolor. O miſelli amantes
Sperate ſimul omnia, & timete.

AD ALFONSVM Ducem Calabriæ.

CHaræ mollia Druſulæ labella
Cum Dux magne tuis premis labellis,
Vno cum geminas in ore linguas
Includis ſimul, & ſimul recludis,
Educisq́; animæ beatus auram,
Quam flat Druſula pectore ex anhelo.
Cui cedunt Arabi, Syriq́; odores,

Et quas Idaliæ deæ capilli
Spirant ambroſiæ, cum amantis ipſa
In mollis thalamos parat uenire,
Dic Dux maxime, dic beate amator
Non felix tibi non beatus eſſe?
Non uel ſorte frui deum uideris?
Idem cum tenero in ſinu recumbis,
Componisq; genas genis, manusq;
Hæret altera collo, & altera illas
Quas partis pudor abdidit, retractas,
Mox poſt murmura, mutuosq; queſtus,
Poſt ſuſpiria, & oſculationes,
Imis cum reſolutus à medullis
Defluxit calor, & iacetis ambo
Laſſi, languiduliq;, feſſuliq;
Ignorasq; tuo'ne, Druſulæ'ne
Tuus pectore ſpiritus pererret,
Tuo an ſpiritus illius recurſet,
Vterq; an ſimul erret hic & illic,
Dic Dux maxime, dic beate amator
Non ſordent tibi regna? ſordet aurum?
Non unus tibi cœlitum uideris?
Et cum lacteolo ſinu quieſcens
Feſſus languidulum capis ſoporem,
Carpis dulciculum beate ſomnum,
Non fallor, tibi credo dormienti
Occurrit Charitum nitens figura,
Occurrit Veneris decora imago,
Miraris faciem, genas, capillum,
Dentis oſcula, lucidamq; frontem,

Nigra & lumina, petulos ocellos,
Colla & candida, uesculas papillas.
At cum te placidus ſopor reliquit,
Reliquit Charitum nitens figura,
Reliquit Veneris decora imago,
Sola & Druſula lectulo remanſit,
Quas ſomnus Veneremq́; Gratiasq́;
Oſtendit tibi, quas quies ſopora
Non'ne his Druſula par tibi uidetur?
Vnamq́; his tibi Druſulam referre?
Dic Dux maxime, dic beate amator
Non credis ſimul & deas dolere?
Atq; uni tibi & inuidere diuos?

SODALES inuitat ad Martinalia.

m Artini ſacer eſt dies, abite
Curæ peruigiles, uenite ſomni.
Quicquid ſollicitum recedat à me.
Dulces undiq; perſtrepant cachinni.
Hac nil luce bibacius ſit usq̃.
Nil his ſomniculoſius tenebris,
Sed ſomnos pater excitet Lyæus.
Feſtina puer, i, Petrutianas
Cellas ictibus uſq; uerberato,
Illas nam pater incolit Lyæus.
Illinc promitto quas uolo quietes.
Cretenſis fluat hinc & inde Bacchus.
Hinc illinc liquor aureus Falerni.
Certent Maſſica Cecubis racemis,
Et lenis Chios, & ſeuera Lesbos.

Ac Vernacia

Ac Vernacia Brutiis dyotis.
Fundat regia Moroan Panhormus,
Sed nec Corſica, Barolumq́; gratæ
Bacchi deliciæ, aut madens Tarentum,
Non dulces mihi funditent lagenas,
Mitte & Melphia, Clariana mitte,
Muſcatum mihi mittat hæc & illa.
Raros poſtulat hæc dies liquores,
Nardo non ſine, myrteoq́; rore,
Tu Scalam pete non nouum ſodalem.
Dic, è ſcriniolo, ſinuq́; amatæ
Vxoris, mihi Cyprios odores
Zebethi quoq; proferat liquores.
Heu q̄ frigida me grauat ſenectа.
Non non hæc ſine uinula puella
Abiret mihi nox. adeſt Lyæus
Adeſt lætitiæ pater. ualete
Triſtes excubiæ. ſopor uenito.
Miſce nunc cyathos puer repoſtos.
Sic ſomni pater imperat Lyæus.

DE NVPTIIS IOANNIS Brancati & Maritellæ.

b Rancato Maritella copulatur.
Dulcis coniugi bonum ſit omen.
Sit felix ſimul & uiro & puellæ,
Et natis pariter nepotibusq́;.
Naſcatur ſimilis puer parenti,
Naſcatur ſimilis puella matri,
Gratus Caſtaliæ puer choreæ,

Gratæ & Dulichiæ puellæ diuæ.
Hæc nos coniugibus bene ominemur.
Nunc qualis tibi ſit futura pugna
Brancate accipias, nouus maritus
Cum ſis, & noua cum tibi ſit uxor.
Intras cum thalamum, quiete prima,
Ne ſtatim uenias ad arma dico,
Sed blandis precibus, iocisq; blandis
Pertentes aditum, cachinnulisq;.
Miſce his oſcula, nunc petita blande,
Nunc furtim tibi rapta, nunc negata,
Quæ per uim capias, nec erubeſcas
Mox ad lacteolas manum papillas
Tractans iniicere, ac ſubinde collo
Impreſſum tenero notare dentem.
Nec non & tumidum femur latusq;
Tractabis niueum, manuq; leui
Ad dulcem Venerem uiam parabis,
Nam dulcis ueneris manus miniſtra eſt.
Poſt blanda oſcula, garrulasq; uoces,
Dulcisq; illecebras, iocosq; molles,
Poſt tactus teneros, leuesq; rixas,
Cum ſeſe ad cupidos reſoluit illa
Amplexus, ſimul & timet, cupitq;,
Tunc ſignum cane, tunc licebit arma
Totis expedias amice caſtris,
Telum cominus hinc & inde uibrans,
Dum uulnus ferus inferas amatum.

DE FANNIAE labellis.

s I quæris Venerem, Cupidinemq́;,
Dulcis Fanniolæ labella quæras.
Hic ſedem poſuit ſuam Cupido;
Hic lætas agitat Venus choreas.

LOQVITVR puella fuſcula.

q Vòd ſim fuſcula, ꝙ nigella, & ipſæ
Fuſco in pectore nigricent papillæ,
Quid tum? nox nigra, fuſculæ tenebræ;
Nocturnis colitur Venus tenebris,
Optat nox Venerem, Venus tenebras,
Et noctes Venerem tenebricoſæ
Delectant, pueri in ſinu locata
Luſus dum facit, improbasq́; rixas.
Ergo his in tenebris latebricoſis,
His nos in latebris tenebricoſis,
Lecto compoſiti, quiete in una,
Ductemus Venerem, toręq; uincti
Condamus tenebras, ſopore ab ipſo
Dum ſolis Venus excitet ſub ortum.

MORTEM ſibi imprecatur ob zelotipiam.

q Vis hæc, me miſerum, labella ſuxit?
Quis has, me miſerum, genas momordit?
Quis collo, ah miſerum, notas reliquit?
Quis ah quis teneras ſacer papillas
Tractauit digitis? manuq; preſſit?
Quis candentia gutture ex eburno
Accepit ſpolia? ore, dente, labris?
Quis felix animum beatus? hudo

Quis de pectore retulit ſaliuam?
Quis ò cæteraſ? ſed quis ah quis? ehu.
(Me me iam miſerum iuuat perire)
Quis ſtricto pugione pectus haurit?
Hic hic eſt dolor enſe finiendus.

TVRTVRES ALLOQVITVR
ſciſcitans eas de amoris natura.

Væ ramo geminæ ſedetis unà,
Atq; unà canitis uagæ uolucres,
Vnà & gutture luditis canoro,
Cum uobis amor unus, una cura,
Vnum ſit ſtudium, & fidele amoris,
(Noſtri nam uariant ſubinde amores)
Vos blandæ uolucres, amoris inſtar,
Exemplum fidei iugalis unum,
Quæ uis obſecro dicite eſt Amoris,
Tam conſtans male, diſſidensq; ſecum?
Nam ſi paſcitur è calore, & igni,
Cur ò cur miſeri ſubinde amantes
Frigeſcunt ſimul, & tremunt? geluq;
Toto pectore ſanguis obrigeſcit?
Sin eſt frigida uis, geluq; ab ipſo
Horreſcit ſimul omnibus medullis,
Cur ò cur miſeri ſubinde amantes
Vruntur tacito calore, & igni,
Toto & pectore ſanguis uſtilatur?
Quæ nam hæc tam varians ſubinde uis, ut
Alternis calor imperet, geluq;?
Vos ò dicite blandulæ uolucres,

Exemplum fidei, atq; amoris unum.

DE FVLGENTISSIMIS *Lucillæ papillis.*

CVm mollis digitos, acumq́; miror,
Miror artifices manus, opusq́;,
Inter faſciolam, papillulasq́;
Obliquis oculis repente uidi,
Quid uidi? uideo? an uidere credo?
Sed certe uideo, en uidetis ipſi,
Pulcro è pectore, gemmeis papillis
Lucillæ, radium refulxe ſolis.
Nox eſt conſcia, quæ repente luxit,
Quæq; expalluit illico lucerna,
Ad quam tum digitos mouebat ipſa.
Quòd ni faſciolæ, papillulisq;
Admoſſet teneram manum repente,
Fulſiſſet roſeus dies repente.
Fulſiſſent mediam diem tenebræ.
Fert Lucilla diem ſinu coruſco, &
Splendet pectore candidante ſolem.

AD P. SVMMONTIVM.

BAianas petiit Neæra thermas
Neæram ſequitur Venus. Cupido
It matri comes, it iocusq́;, Amorq́;.
Succedunt Charites, præit Neæra.
Hæc acris oculis iacit ſagittas.
Incenſas Venus excutit fauillas.
At ſuſpiria ſuſcitat Cupido.
Cit curas teneras iocus, leuesq́;

Et riſus mouet, & ferit lepores.
Torquet ſpicula, tendit acer arcum
Innitens Amor, hucq; & huc & illuc
Spargit uulnera, funditat uenenum
At blandæ Charites canunt, leuantq;
Curas ſollicitas, linuntq; plagas,
Miſcent & lacrimis iocos. Neæra
Ipſa inter Veneres Cupidinesq;
Incedit dominans, regitq; euntis,
Et legem ſtatuit deis deabusq;.
O felix mihi crede Petre, felix,
Cui formoſa Neæra, cui Cupido,
Et Cypris fauet, & fauent Amores,
Cui blandæ Charites parant choreas,
Et motus numeris, modosq; miſcent.
O felix iterum, & quater beate
Summonti. tibi lacteæ puellæ
Prætendunt teneros ſinus; Neæra
Præfert oſcula, mordicat labella.

DE ALTILIO.

COmptis Altilius placet puellis,
Incomptæ Altilio placent puellæ,
Iratam quia fecerit Dionen.
Cano candidior puella cycno,
Quam totis amor inſidens medullis
Fulgentis pueri uſſerat colore,
Oblatum ſibi dum ſuauiari,
Dum leui cupit hinc & inde collo,
Vtraq; & ſimul implicare palma,

Hic trux Altilius reflectit ora,
Et dextra cupidas manus repellit,
Ac uerbis ferus improbis minatur.
Tunc illa in miſeros abit dolores,
Et largus cadit imber ex ocellis,
Torpent pectora, mensq; corculumq;,
Semi & mortua lectulo recumbit
Vltricem in puerum imprecata diuam.
Incomptæ Altilio hinc placent puellæ.

DE MARVLLI AMORIBVS.

m Vſæ quas adamet meus Marullus,
Aut ſiquæ redament meum Marullum,
Muſæ dicite, nanq; amare certum eſt.
Noſti delicias puellularum,
Noſti quæ Veneres, cupidinesq;
Argutis iaculatur ex ocellis,
Quæ ſpirat caſiam, cinnamumq;,
Miniſtrat pharetram, facesq; Amori
Pulcro pectore dia Septimilla,
Hæc illa eſt, quam adamat tuus Marullus,
Quæ contra redamat ſuum Marullum.
Felix copula, mutui calores.

DE AMORIBVS *Franciſci Caracioli.*

q Vid Caraciolus meus ſodalis?
Quid Franciſcus agit meus? calet ne?
Quid ni? cui tener ignis uſq; & uſq;
Vſq; & mollibus ardet in medullis,
Vſq; & fulgidulis micat fauillis.

Crudelis pueri impias ſagittas,
Immanem pharetram dei minacis.
Abſens uritur hic amans miſellus,
Abſenti rapitur miſellus igni,
Ardenti miſer uſtilatur aura.
At trux Harmoſyne faces miniſtrat,
Et ridet ſimul, & dolet querentem,
Promittit ſimul, & negat roganti.
O q̃ difficiles, grauesq́; amores.
Sed tu ſi ſapies meus ſodalis
Contemne Harmoſynas, Myroſynasq́;,
Et dulcis tibi quære Poſthumillas,
Ad quas tu uenias meridiator,
Et nocturnus eas, eas diurnus.
Cum quis in ſocio toro quieſcas,
In quarum tenero ſinu recumbas
Optatos capiens ſimul ſopores
Poſt gratam uenerem, leuesq́; rixas,
Cum ſeſe improbulus remiſit ardor,
Languent corpora, ſuccidun tq́; ocelli,
E colloq́; graues cadunt lacerti,
Et mutæ reticent in ore linguæ.
Tum felix (mihi crede) tum beatus,
Tum luces tibi fulſerint ſerenæ,
Tum noctes tibi luxerint beatæ.
Quærunt ludere, non dolere amores.

Ad Stellam puellam.

d Vm furtim mihi das, negasq́; ocellos,
Opponisq́; manum, ſimulq́; rides,

Poſt hinc & uariat color per ora,
Et ſuſpiria laſſa ſentiuntur,
Stillatim mihi corda deliqueſcunt,
Sudor tempora frigidus pererrat,
Et paſſim tremor oſſibus uagatur,
Vt ſenſus animum repente linquant,
Vt fiam miſer, & beatus unà.
Sed iam plus ſolito niteſcit aer,
Iam lux candidior diem ſerenat.
Cur ah cur tenebræ repente nobis
Cur nox exoritur? nigreſcit aura?
An ſentis miſer, an miſelle ſentis,
Stella eſt ad ſpeculum, refulſit in te,
Solem lumina uicta pertimeſcunt.
O claras medio die tenebras,
O lucem ſine nube nigricantem.

De Marulli munuſculis.

M Iſit caſeolos mihi Marullus,
Cumq; his uerſiculos uenuſtiores.
Quales Mænaliæ canunt puellæ,
Vnà cum gelido lauantur amne.
Quales Aoniæ canunt ſorores,
Cum lætas agitant ſimul choreas.
Par eſt uerſiculis referre uerſus.
Quid pro caſeolis referre par eſt?
Oranda eſt mihi blanda Septimilla,
Vt pro caſeolis uelit referre
Centum baſiola, & Catulliana

Centum ſuauiola, atq; Lesbiana.

AD CHARITEVM.

Svnt gratæ in tenebris faces. in æſtu
Afflatus leuior recentis auræ,
Defeſſis ſopor, inſtrepentis undæ
Languenti ſonitus, ſitiq; preſſis
Stillans è patera fluente lympha,
Eſt grata & ſenibus quies, merumq;.
Nec ægro iuueni ſopor, nec aura,
Nec riuus ſtrepitans, quies, merum ue
Aufert triſtitiam, aut leuat dolores.
Sed riſus teneræ procax puellæ,
Petiſq; ex oculis remiſſa flammis,
Afflat quæ uenereniq;, gratiamq;,
Sed dulces recreant leporis auræ,
Et molles choreæ, & modi canori.
Felix Endimion ſuopte ſomno.
Non curæ uigiles amoris illum
Torpent, ſollicitudo nec diurna,
Non ſuſpiria, garruli ue queſtus,
Quem cœlo dea dum petit relicto,
Dum Lamon petit, & ſuos amores,
Titillat placido toro iacentem.
Sopito illecebras facit, iocosq;,
Sopiti immoritur labris, geniſq;,
Parcit ſed placidæ tamen quieti.
At te balneolæ tuæ bearunt,
Beauit Veneris ſopora myrtus,
Bearunt Charites deæ miniſtræ,

E quis ò Chariteo nomen hauris.
Hæ, dum balneolis frequens lauaris,
Dum myrtos canis, & canis Dionen,
Et Lunæ reuocas per ora nomen,
Illam compoſito toro locarunt,
Et lætam gelida ſtetere in umbra,
Effulſitq́; nouo decore luna,
Ac nudis iubar extulit papillis.
Cuius rorídulo è ſinu, beatæ
Spirabant roſei liquoris auræ.
Cuius de teneris fluens labellis
Stillatim ambroſiæ liquebat humor.
Quo, myrtos ubi, lectulumq́; & ipſum
Afflauit, zephyrumq́; ab ore ciuit,
In te delicias ſuas refudit,
Refudit Cyprium, & Syrum liquorem.
Ac tecum uiridi iocoſa in umbra,
Tecumq́; Aſſyrio beata lecto,
Ludit Idaliæ iocos palæſtræ,
Et tecum placida cubat quiete.
Felix balneolum lauante luna,
Felicesq́; dea iocante myrti.
Felix lectule luſitante diua.
Felices Chariteo amante Baiæ.

AD MASIVM AQVOSAM.

n E tu, ne pete balneas Aquoſa
Quin molles iubeas ualere Baias.
Et littus madidum, ebriosq́; fontis.
Nil illis petulantius lacunis,

Infractum magis, impudentiusq́.
O iam iam pete balneas Aquoſa,
Et littus tepidum, & lacus ſalubres,
Nil Baiis moderatius ſeueris,
Ad quas Palladius chorus migrauit,
Migrauit ſtudium pudoris omne,
Migrarunt ſimul Atthici lepores,
Atq; artes itidem bonæ migrarunt.
His poſtq̃ Hippolyte lauauit undis
Quam muſæ erudiere, comitasq́;
Fouit Meſopio ſinu, decorq́;,
Atq; unà pudor arte temperarunt,
Et uirtus numeros ſuos per omnes.
Exornans, ſolio ſuo locauit,
Reddentem populo, patriq́; iura.
Hinc mores dominæ ſequuntur undæ,
Vt nil ſit mage balneis ſeuerum,
Nil Baiis moderatius ſit ipſis.
Quocirca cole balneas Aquoſa,
Et littus medicum, atq; aquas ſalubres,
Quas & Pierides colunt puellæ,
Quis & ſe Cicero, Maroq; lauit.
Dum hic Anchiſiaden canit uagantem,
Illic Socraticos refert libellos.

DE ALFONSI *Ducis Calabriæ & Albini munuſculis.*

n Olo caſeolos Ducis tenacis.
Vani caſeoli Ducis ualete.
Ducis caſeolos nihil moramur.

Ducis caſcoli ualete,abite.
Albini uolo dona liberalis.
Albinus mihi carduos Sicanos,
Albinus mihi ſalſulas oliuas,
Albinus mihi mella,ſaccarumq́;,
Quin & faſciculos dedit roſarum,
Promiſit quoq; Cyprios odores,
Miſſurus quoq; myrteos liquores.
Vani caſcoli Ducis ualete.
Nil iam caſcolos Ducis moramur.
Albini uolo dona liberalis.
Albinum faciles ament puellæ.
Albino faueat Venusq; Amorq́;.
Alfonſum tetricæ doment puellæ,
Alfonſo noceat Venusq; Amorq́;,
Sint & Druſula, Druſulæq; ocelli
Irati nimis,atq; ſæuientes,
Et cæpas ſimul, alliumq́; ructet,
Siquando ad thalamum uocabit illum.
Profeſſus dare qui mihi recuſat
Paucos caſcolos,inane donum.

IOANNIS IOVIANI PONTA-
NI BAIARVM LIBER
SECVNDVS.

AD MARINVM TOMACELLVM.

ET fontis calidos amāt Camœnæ,
Et Muſæ calidis aquis lauātur.
Et Muſæ placidos colūt receſſus,
Et dulcis nūeros amāt camœnæ.
Et Muſæ choreis, choris Camœnæ.
Traducūt rapidos ꝑ antra ſoles
Et ſoles rapidi tepent per antra,
Dum Muſæ placidas agunt choreas,
Dum mollis agitant choros Camœnæ.
Nobis triſtitiæ, grauesq́; curæ
Mulcendæ numeris Marine, & inter,
Ludendum cyathos. bene ominemur.
Pax eſt Italiæ futura. pacem
Et uina, & choreæ, & Venus ſequuntur.
Hac & balnea lege ſunt colenda.
Aſſitis Charites ſeni iocanti,
Aſſis Sirmio ò inſularum ocelle,
Aſſitis cineres Catulliani,
Cantu dum ſenium leuo moleſtum.
Ne tu ne calidas Marine thermas
Intres cum tenera ſenex puella.
Nil habet ſocium ſenex puellæ,
A ſene omnimodis puella differt.
Pro thermis pateræ, & merum. lagena

Aſtet pro tenera tibi puella,
Aſtet Melphiaci cadus Lyæi.
Thermæ nam iuuenes decent, tabernæ
Leneæ inualidos ſenes. Is ipſe es
Arens, frigidulus, minutulusq́;,
Cui pendet cucumis, rigentq́; uenæ,
Quæ bacchum ſitiant madentiorem.
Amabo puer, hos minutiores
Irrora calices. Marine ſume.
Nam quotquot calices tibi propinas,
Tot diuos facies tibi propinquos.
Hæ ſunt deliciæ, hæc ſenum uoluptas.

AD ELISIVM Gallutium.

b Landis uerſibus Eliſi iocamur,
Blandis concinimus ſonis Amores,
Et blandis animum modis leuamus.
Mirum? blandus Amor, Cupido blandus,
Et blandus iocus eſt, leposq́; blandus,
Sunt blandæ & Charites, Venusq́; blanda.
Blandis templa deum ſonis adimus,
Et blandis precibus Iouem precamur.
Lux blandiſſima temporum magiſtra.
Vale ſæue rigor, ſeueritasq́;,
Vale duri ties Catoniana.
Nil, blandum niſi quæritat uoluptas.
Te te ſi mihi chara Fanniella,
In molli ſociam dabis cubili,
In noſtro uenies ſinu fouenda,
Sic iſtec tibi ſuxerim labella,

Sic iſtas tibi ſuxerim papillas,
Sic omnem tibi ſanguinem reſugam,
Vt matri redeas dolor querenti,
Vt quæ te peperit nec ipſa norit
Sucto gutture, preſſulis labellis,
Sucto pectore, ſicculis ocellis.
Ac ne pallia ſint moleſta nobis,
Nudis corporibus cienda pugna,
Nudo pectore, nudulis papillis,
Nudo pectine, nudulisq; coxis,
Et nudis pedibus, genuq; nudo.
Ac ſi feri patulis furor feneſtris,
Nulla ut uulnera in irritum petantur,
Vt nulli in uacuum ferantur ictus.

DE ANDREA CONTRARIO.

Dilexit iuuenem Thalia, quem nunc
Senem candida diligit Sophia,
Monſtrauit iuueni Thalia cantum,
Nunc ſeni ſapientiam Sophia.
Cantauit iuuenis modos Thaliæ,
Nunc ſenex ſapientiam reponit.
O felix iuuenis, ſenexq; felix
Contrari, ò iuuenem ò ſenem beatum,
Quem doctus puerum erudiuit Aon,
Nunc ſenem erudiunt graues Athenæ,
Caſto pectore, moribusq; caſtis.

DE FOCILLAE puellæ oculis.

N Imis Amor inſidens ocellis
Mira cœpit ab arte uulnerare,
Nec ſuetas pharetra iacit ſagittas,
Nec tendit ueterem recuruus arcum,
Sed cum lumina, petulosq; ocellos
Huc illuc agis, & ſubinde rides,
Iſtis utitur ille tunc ſagittis,
Iſtis corda quatit, feritq; amantum,
Iſti ſpicula ſunt, facesq; ocelli.
Quoſcunq; aſpicis ipſa, uulnerantur,
Omnes uulnerat, aſpicis quot ipſa,
Omnes uſtilat, ipſa quos tueris.
Iſti ſunt oculi faces Amoris.
At tu ne pereas tuis ocellis,
In te neu propriis Amor ſagittis
Vtatur, ſpeculum Focilla uita,
Ne te cum in ſpeculo uides, probasq;,
Ex ipſo ſpeculo, nigrisq; ocellis,
Excuſſas Amor ingerat ſagittas,
Atq; urare tuis miſella flammis,
Sit tibi & ſpeculum, fuit quod olim
Narciſſo uitrei figura fontis.

AD FOCILLAM DE CAPILlis ad frontem ſparſis.

Q Vid ſparſam digito comam reponis?
Effuſumq; uage legis capillum?
An'ne ut excrucies Focilla amantem?
Vt perdas miſerum ſenem puella?
Ne tu ne mea collige. euagari
Ad frontem ſine, diffluat capillus

Circum tempora, uentiletq́; crineis,
Auram qui pariat, faces ut ipſas
Blandis quas iacularis ex ocellis
Succendas agitans & huc & illuc,
Extinctum ut reuoces ſenis calorem.
Iam tu iam mea collige, & repone,
Crinem contege, ſubliga & capillum,
Auram ne citet, exciatq́; flammas,
Quæ noſtrum prope pectus uſtilarunt.
Vos ô uos teneræ precor puellæ,
Quæ myrtos, & amaracum rigatis,
Hoc uos hoc miſerum rigate pectus,
Imis quod procul ardet ab medullis.
En flammas ſimul, en ſimul ſagittas
Ipſæ cernitis, hoc rigate pectus,
Et flammas ſimul, & ſimul ſagittas
Ipſæ extinguite, & uſq; ſubrigate.

AD ANTONIVM GALATEVM.

Inter Socraticos licet libellos,
Atq; inter ſtudium decet ſophiæ,
Miſcere & teneros amice luſus
O nouem Galatee lux ſororum,
Atq; idem Oebalii decus Galeſi.
Quare nec medicos lacus, nec hortos
Baianos fuge, myrteum'ue litus.
Myrtos iam Maro, balneas & inter
Aeneam cecinit, petit profundi
Ditis dum hoſtia, dum parentis umbras,
Et prolis ſeriem accipit futuræ.
Myrtos & Cicero tuus frequentans

Fonteisq́;, & celebreis agros Sibyllæ,
Ornauit latium potente lingua,
Detraxit ſpolia Atthicæ & Camœnæ.
Has Marcus coluit pater ſenatus,
Terrarum & dominus, parensq́; Romæ,
Atq; omnis ſapientiæ magiſter.
Has cole & Galatee, nam ſeueram,
Quandoq; & iocus addecet ſophiam,
Et ludit ſapiens, dies & ipſe,
Et ſoles uariant, itemq; lunæ.
Eſt & triſtitiæ lepor, leuamen.
Baianis lepor & leuamen undis.

AD FOCILLAM *de cohibendis ocellis.*

Laſciuos cohibe Focilla ocellos,
Ne perdas miſeros uidendo amantes.
Summiſſos nec habe Focilla ocellos,
Ne perdas miſeros pudendo amantes.
Iratos quoq; comprimas ocellos,
Ne perdas miſeros minando amantes.
Nec ſponde faciles benigna ocellos,
De ſpe ne perimas benigna amantes.
Nec tingas lacrimis miſella ocellos,
Luctu ne perimas miſella amantes.
Noli (crede Focilla, crede) noli
Iſtos exerere o Focilla ocellos.
Iſti quicquid agunt Focilla ocelli,
Sunt incendia ſunt Focilla amantum,
Funus crede Focilla ſunt amantum.

AD FOCILLAM.

S I rides, ueneres Focilla rides,
Si cantas, ueneres Focilla cantas,
Et ſaltans, ueneres Focilla ſaltas.
Demum ſunt ueneres Focilla quicquid
Ludisq́;, & loqueris, facisq́;, agisq́;.
At cum nudula lectulo recumbis,
Inter delitias, libidinesq́;,
Tunc non es ueneres, Venus ſed ipſa,
Venus (ne dubita) Focilla tunc es.

AD FRANCISCVM PVCCIVM.

Q Vid fontis calidos, nemusq́; Auernum
Pucci? quid medicos petis receſſus?
Baianos habitant ſinus Amores,
Baiarum ueneres colunt receſſum
Baianis Charites aquis fouentur.
Aduerſis cupis an deis ualere?
Iratas tibi & excitare Baias?
Quin Pucci mihi chare, chare Muſis
Cum primis Veneri, Cupidiniq́;,
Hoc ſis, hoc age pro tua ſalute.
Vnam Sulpitiam precare, & uni
Rem ſacram facias, roges & unam,
Stillet de roſeis tibi labellis
Treis ut Ambroſiæ benigna guttas,
Spiret de teneris tibi papillis
Afflatus totidem fragrantis auræ,
His riſum adiiciat benigniorem.
Sic à Sulpitia ſalus petenda eſt.
Vno quam liceat tamen parare

Furtim baſiolo repente rapto,
Demorſis labiis, & ore hiulco,
Spirantisq; animæ reflante flore.
Sic fient tibi balneæ ſalubres.
Vna in Sulpitia ſalutis eſt ſpes.

AD CONSTANTIAM.

INſedere tuis apes labellis,
In labris reſidens tuis Meliſſa
Hybleum liquat, Atthicumq; rorem,
Quem ſtillent Venus ipſa, Gratiæq;.
O qui Caſtalios lacus Poetæ,
Quiq; & Theſpiadum ſititis amnes,
Hinc & Caſtalii lacus liquores,
Hinc & Theſpiadum petatis undas.
Has Conſtantia mollibus labellis
Inſtillat, quibus Atthicæ Camœnæ
Rorarunt Veneres ſuas, Charimq;,
Quæ Muſis comes, & comes Poetis.

AD FOCILLAM.

INſomnis tenerum mihi labellum
Offers dum, male ſuauiorq; utrumq;,
Decurſim lacrimæ tibi exciderunt,
Et largo faciem madore tinguis.
Atq; has dum lacrimas madenti ab ore
Detergo ſimul, & ſimul relingo,
Surreptim mihi, mordicusq; linguam
Exceptam rapis, operisq; dente.
Mox riſum lacrimis, iocosq; miſcens,

Hæc nos ludicra, imagineſq́; noctis,
Has inquis ſimul in die uiciſſim
Et ueras faciamus, & probemus.
His te in iudicium uoco, fidemq́;.
En linguam tibi, porge mi labella.

AD FOCILLAM.

N I reddis mihi uitreos ocellos,
Cæcæ præſidium meæ ſenectæ,
An eſt, cur ego non tuis papillis
Manus iniiciam? trahamq́; prenſas
Vſq; ad baſiolum, ſupina quod des?
Quod des ipſa ſupina, quod ſupina
Ceruice excipias, quod ore hiulco;
Quodq́; ipſe eripiam tibi ſupinus.
Atq; illud moneo ſupina uites,
Ne lapſis pedibus ruas repente,
Aut in ſcriniolo reniſa reſtes,
Nam nec ſat fuerit uocare matrem,
Furtum aut reddere, ſupplicem'ue flere.
Sed nudo (mihi crede) crure, coxa,
Nudo pectine, & uſq; ad umbilicum,
Senem perpetiere uerpulentum,
Et clames uolo, reddo, reddo, reddo;.
Pro quo ſic ego, ſubdo, ſubdo, ſubdo.

AD FOCILLAM.

P Romiſſum mihi ſuauium dediſti,
Quod mox dum repetis reuendicatum,
Clauſo in ſcriniolo obſerans locaſti.

Nunc furto quereris ſubinde plorans.
Subreptum tibi.ne puella ne fle,
Vel triplex tibi ſuauium rependam
Vnam ſi mihi lacrimam repones.

AD FOCILLAM.

LAſciuos male temperas ocellos,
Nec noſtræ miſeret tamen ſenectæ.
Quantumuis iuuenes ama,foueq́;,
Dum ne me fugias ſenem puella,
Atq; hos,atq; alios ames licebit,
Dum ne me abiicias puella amantem.
Nolo delicias,libidinesq́;,
Amiſi uenerem,libidinemq́;.
Laſciuos oculos uolo,precorq́;.
Laſciuos quoties reflectis in me,
Et rides ſimul,& doles,ocellos,
Inſpiras iuuenis mihi uigorem.
Quin omnem ſimul exuo ſenectam
Si ter blanda Focilla ſuauiaris,
Si linguam tenero bis ore ſugis
Si collo quoq; complicata pendes.

AD FRANCISCVM Pudericum.

QVid Baias Puderice,quid'ue fontis
Suſpiras tepidos,amoris expers?
Baias nam Veneres Cypro relicta,
Relictis Charites procul Cytheris,
Deſertis ſimul Vriis uetuſtis.
Migrarunt,Amor & migrauit una,

Et blandus iocus, & tener Cupido,
Altrixq; & iuuenum, & ſenum uoluptas.
Quòd ſi tu Puderice, uina, cœnas
Suſpiras, cupis & ſales procaces,
Nimirum Capimontii receſſus
Præſtent hæc tibi, præſtet & roſarum
Cultrix Antiniana, nanq; Baias
Qui dulcis celebrant, ament, neceſſe eſt.

AD FOCILLAM.

Cœdis quoties ſacras ad ædes
Inuiſisq; deos, adisq; templa,
Tecum ne comitem Focilla Amorem
Adducas moneo, domiq; clauſum
Seruari in thalamo iube, caueq;,
Ne diuos homineſq; amore captos
Ad rixam cieas, uoceſq; ad arma,
Et ſis cauſa tuæ uolens rapinæ.
Quid demens moneo? nec ipſa Amorem,
Iſtis uulnerat uſq; qui ex ocellis
Inuitum fugies, Amor nec ipſe
Te te deſeret, aut comes relinquet,
Regnum qui tenet in tuis ocellis.
Hos tu ſub tenui Focilla uelo
Compreſſos tege, molliterq; ueſti,
Nubemq; obiice tenuiore uitta,
Flammas ne iaculentur & ſagittas,
Sic & calfacies Focilla amantes
Non ures tamen impotente flamma.
Quid tum quid miſero ſeni? calor quem

Iam iam deſtituit, Focilla fiet?
Fiet quid miſero ſeni Focilla?
Quem frigus prope congelauit omnem,
Cui longe eſt opus uſtilante flamma.
Iam furtim miſero reclude uelum
Obliquis refice & Focilla ocellis,
Furtiuo & refoue ſenem calore.
Quo primam referet uigor iuuentam.

AD FOCILLAM.

è Riſu in lacrimas Focilla uertis,
Auertis quoties grauata ocellos.
In riſum è lacrimis Focilla mutas,
Conuertis quoties benigna ocellos,
Quis pacem geris, & geris duellum,
Quis & triſtitiamq; gaudiumq;.
Cur ò cur tenebræ repente obortæ?
Cur lux deſtituit? dies nigreſcit?
Obiecit'ne oculis Focilla uelum?
Et lucem obuoluit tegente uitta?
O iam detege iam Focilla uelum,
Et uittam remoue, & reclude ocellos,
Quis lucem ſimul & diem miniſtras,
Et lucem pariter, diemq; redde.

AD.P. SVMMONTIVM.

d Vcit dum choreas Neæra, linquunt
Et prata, & uirides agros Napeæ.
Pulſat dum citharam Neæra, currunt
Ad plectrum Dryadesq;, Oreadesq;.

Cantat dum ad numeros Neæra, cultæ ad
Cantum Naiades ruunt frequentes.
Miſcent hinc thyaſos. Neæra ducit,
Et ducit ſimul & canit. canenti
Aſſurgit nemus, aſſonantq; ripæ,
Et littus reſonofragore plaudit.
Plaudit cæruleis Auernus undis.
Gaurus de ſpecula ſuperbus alta
Diffundit uiolas, roſam, cyperon,
Et myrti teneros thymiq; flores,
Vna & balnea conſonant Neæram.
Dic ò dic age Petre, quæ uoluptas
Quæ mens tum tibi? non beatus eſſe?
Non diis perſimilis tibi uideris?
Quid cum de Charitum manu, capillum
Ornata, Ambroſiæ & comam liquore,
In te dulciculis tuens ocellis,
In te lacteolo ſinu refuſa,
Inſtillat placidum tibi uenenum
Et uultu, & labiis, & ore hiulco,
An non inuideant dii tibi ipſi?
Non quod dii dederint, dedit Neæra?
Indicas etiam ut diis duellum.

P. SVMMONTIVS ad Neæram.

S Tillant de roſeis tibi labellis
Hyblæi ſimul Atthiciq; rores.
Spirant de niueis tibi papillis
Vna Corytii, Syriiq; odores,
Vernos & Zephyros, recentem & auram

Afflas Ambroſio Neæra ab ore.
Tecum ergo Syriam Neæra, Hymettumq;
Ac deferſ zephyri recentis auram.
Quin ipſas Charites Neæra, & ipſam
Dum rides Veneris referſ figuram.
Iſtam ſed remoue Neæra dextram,
Ne me ne digitis Neæra mulce.
Iſtis arcticulis, ſiniſtra & iſta
Quicquid contigeris repente prurit,
Et quicquid digito (ah miſer liqueſco)
Et quodcunq; manu Neæra tractas
Imis intima pruriunt medullis.
Pruritum digitis Neæra præfers.
Pruritum manibus Neæra miſces.
Prurigo tua dextera eſt Neæra.

Ad Antonium Galateum Medicum.

g Auranæ Galatee te puellæ
Expectant, calidis laues ut undis,
Expectat medicum ſalubre littus.
Lætentur medico iocante Baiæ,
Exultent medico lauante thermæ.
Qui riſus tamen inde? qui cachinni?
Senex hernioloſe dum lauabis?
Qui luſus tamen inde? qui lepores?
Senex uentriculoſe cum natabis.
His nec te medicum dolere par eſt,
Riſus qui ſoleas ineptiores
Vlciſci, calido fluore uentri
Iniecto, & liquidæ madore maluæ,

Tum betæ, atq; oleo, & ſale, atq; mellæ.

AD PETRVM GRAVINAM.

m Ecum (ſi ſapies Grauina) mecum
Baias, & placidos coles receſſus,
Quos ipſæ & Veneres colunt, & illa
Quæ mentes hominum regit uoluptas.
Hic uina, & choreæ, iociq; regnant,
Regnant & Charites, facetiæq;.
Has ſedes Amor, has alit Cupido,
His paſſim iuuenes, puellulæq;
Ludunt, & tepidis aquis lauantur,
Cœnantq;, & dapibus, leporibusq;,
Miſcent delicias uenuſtiores,
Miſcent gaudia, & oſculationes,
Atq; unà ſociis toris fouentur.
Has te ad delicias uocant Camœnæ,
Inuitat mare, myrteumq; litus,
Inuitant uolucres canoræ, & ipſe
Gaurus pampineas parat corollas,
Quis cum dulciculæ accubans Philenæ
Ad menſam calices madentiores
Exiccès bibulus, cites q; ſomnum.
Hæc te dum dum tenero ſinu quieſcis,
Dum lento caperis ſopore, molli
Amplexu foueat, uocetq; ſomnos
Et cantu & numeris, ſtrepente & aura,
Componatq; genis genas, & ori
Os blande admoueat, quiete & una
Coniungat placidos & ipſa ſomnos.
Hæc Baiæ dederint tibi Grauina,

Hæc capta illecebris tuis Philena,
His in deliciis ages beatus,
Mecum dum placidos colis receſſus.

Inuitantur pueri & puellæ ad audiendas Charites.

AD myrtum iuuenes uenite, myrti
Lætæ dum Charites canunt ſub umbra.
Ad myrtum teneræ ſimul puellæ
Ludunt dum Charites, uenite cultæ.
Cantant dum Charites, chorosq́ ducunt,
Et ſponſæ & iuuenes fauete linguis.
Indicit choreas Venus. puellæ Cha.
Immiſtæ pueris agant choreas.
Indicit choreas Amor. iuuentus
Miſti uirginibus choros frequentent.
Libertas ſua balneis tributa eſt.
Cuſtodes abeant. ſenes ualento.
Aſſint blanditiæ. ualete curæ,
Et rugæ ualeant ſeueriores.
Toto & littore perſtrepant cachinni,
Ipſa & balnea molliter ſuſurrent,
Et luſus teneri, & leues lepores.
Libertas iubet hoc, Venusq́, Amorq́.
Dum lux eſt, pueri, puellulæq́
Exercete oculos ſimul procaces,
Exercete iocos benigniores,
Et ſuſpiria grata blandiantur.
At dum nox ſilet, & tegunt tenebræ,
In molli thalamo mouete rixas.
Amplexu in cupido ciete pugnas.

Nullus ſit lateri modus, pudor'ue.
Certent oſcula, morſiunculæq;.
Libertas iubet hoc, Venusq;, Amorq;.
Nunc uos, nunc teneræ ſimul puellæ,
Nobiſcum iuuenes ſimul uenuſti,
Dulcis ad numeros pedes mouete.
Nobiſcum lepidos choros inite.
Libertas iubet hoc, Venusq;, Amorq;.
Mane roſcidulis niteſcit hortis
Frondenti roſa ramulo, recentem
Afflans è foliis benigna odorem,
Atq; hanc horridulo colonus ungui
Decerptam uariæ implicat coronæ,
Vertitq; in proprios odoris uſus.
Manat roridulis fluens puellæ
Labris Ambroſius liquor, fragratq;
Stillans Idalium per ora nectar,
Ardor quo iuuenum, ſitisq; amantum
Lenitur, ſocio ſimul cubili
Iungunt dum cupidos ſinus, & unà
Miſcent humidulas per ora linguas,
Stillatq; è roſeis fluor labellis.
Hunc hunc ò iuuenes licentiores,
Hunc florem legite, hoc liquate nectar.
Vobis Ambroſii fluant liquores,
Vobis Aſſyrii fragrent odores,
Et ſuctis liquor effluat labellis.
Libertas iubet hoc, Venusq;, Amorq;.
Vos ò uos alios item liquores
Haurite, atq; alios puellæ odores,

Nouas Ambroſias, nouumq; nectar,
Afflatusq; animæ fragrantiores.
Hos flores legite, has roſas liquate.
Vobis lectulus has roſas parabit,
Spirans Aſſyriam ſimul, Cyprumq;
Hos flores ſimul, & ſimul liquores
Afflabit thalamus, torusq; cultus.
Hos ergo thalamos, torosq; nuptæ
Et ſponſæ colite, frequentiores
Compreſſu, illecebris, ſale, & cachinnis,
Luſu, & mollitie procaciore.
Hic rixas ſimul, & iocos ſeratis.
Libertas iubet hoc, Venusq;, Amorq;.
Dens rixas moueat, procaxq; dextra
Et liteis ciat, & leuis querelas.
Aſt os & lepidos ſales, & ipſæ
Linguæ ſuauiloquos ſtrepant ſuſurros.
Admotæ tepido ſinu papillæ
Pacem concilient, iocosq; paci,
Et luſus ſimiles, iocisq; uerba,
Amplexus ſimiles & his & illis.
Libertas iubet hoc, Venusq;, Amorq;.
Sed iam ſol rapidos mouens calores
Nos oci admonuit meridiani.
Quocirca iuuenes, nurusq; comptæ,
Poſt dulcis numeros, choris peractis,
Ite hinc in thalamos meridiatum.
Ite in gaudia, mutuosq; luſus.
Nullus deliciis modus ſit. ignem
Succenſum Idalia fouete lympha,

Quo feſſas ſopor irriget medullas.
Hoc ipſa ocia nam meridiana,
Et mulcens ſimul imperat uoluptas,
Hoc nati Veneris, Venusq; mater.
Ite, atq; unanimes fouete ſomnos.

DE IOANNE PARDO.

DVlces balneolæ, tepensq; littus,
Ac Baiæ eliciunt repente Pardum,
Pardum'ne eliciunt repente Baiæ?
Pardum num Venus, aut trahit Cupido?
Infirmam ò ſapientiam, cui ipſi
Præſcribit Venus, imperat Cupido,
Et natus puer, & puella mater.
Ergo Meoniæ caput paleſtræ
Ducetur Veneris ſuperba pompa?
Ducetur pueri nouus triumphus?
Spectatam ò ſapientiam omnis æui.
Baias iam properat meus ſodalis.
Baias Meſopiæ Cato ſophiæ,
Et thermas petit? euge dulce littus
Dulces balneolæ, lacusq; auete
Orbis deliciæ, theatrum amantum.

AD MANLIVM RALLVM.

MAnli deliciæ Atthici leporis,
Atq; idem Latiæ lepos Camœnæ
Cantas dum teneros Lycinnæ amores,
Et Coi numeris refers Philetæ
Dum molles Veneris reponis ignes,

Quos dulcis tibi ſuggerit Tibullus,
Nos Manli ſenio grauante preſſi
Miſeni aut placidis uagamur oris,
Baiarum aut calidis aquis lauamur,
Et cultis Genio fouemur undis,
Hortorum aut reſides tenemur umbra,
Quos noſtra Antiniana, quos Patulcis
Ruris deliciæ Maroniani
Oblectant teneri lepore cantus.
Quos ſeptem aſſiduis ſimul choreis
Illuſtrant Cypriæ deæ miniſtræ.
Septem nam Venerem colunt puellæ
Molles, dulciculæ, leues, tenellæ,
Formoſæ comites, decora pompa.
Hæc curas abigens, moleſtiasq́ꝫ, Euphroſyne
Iucundi memor, & memor leporum
Miſcet delicias, facetiasq́ꝫ,
Ludorum admonet, admonet iocorum
Atqꝫ ore, ac teneris procax labellis,
Et circum omnia luſibus ſerenat.
Illa & munditiem, leuesq́ꝫ cultus, Aglaia
Et curat nitidos beata comptus,
Vnius ſtudium nitelæ, & unus
Ornatus amor, elegantiæq́ꝫ,
Ah labes ualeat, ualete ſordes.
Huic ſola & ſpecies, decorq́ꝫ ſolus Paſitea
Eſt curæ, ratioq́ꝫ ſola formæ.
Spectari cupit undiqꝫ & probari
Quis cultus deceat, colorq́ꝫ qualis,
Qui comptus niueos honeſtet artus,

Omniſq; in tenero decore cura eſt.
Hæ gratæ Idaliæ deæ miniſtræ
Aſſiſtunt thalamo, coluntq; diuam.
Hæ gratæ comites uagantur unà,
Atq; unà uarias agunt choreas.
Hinc nomen Charites'q;, Gratiæq;.
At petis oculis, decente nutu
Gaudens Opſiglycæa, quæq; blandis Opſiglycæa
Lætatur Chariotaris ſuſurris, Chariotaris
Sollers illecebris, faceta dictis,
Quæ gratis animos iocis laceſſit,
Diuerſas Veneri faces miniſtrant,
Atq; ignes uariis fouent ueneniſ;,
Et uel melle linunt, linunt'ue felle,
Aut acri modo temperant dolore,
Aut ſpe, lætitia, modo ex utriſq;
Inſperſos relinunt ſimulq; miſcent
Immite & placidum, nihilq; linquunt,
Quod ſenſus moueat, uiceſq; amantum.
Hinc cantu tenero, fide & iocoſa
Inſignis Gelopea, nobiliſq; Gelopea
Riſu, & molliculis decens cachinnis,
Atq; exculta ſinum, comam repexa,
Paſſu compoſito, decora geſtu,
Omniſq; ad numeros, modoſq; prompta
Formoſis Paſirhythmie lacertis, Paſirhythmie
Hamatas acuunt manu ſagittas
Immiti puero, nouantq; tela,
Quæ mox Idaliis premunt lacunis,
Tingunt & medico recocta ſucco.

Crudeles calami, truces ſagittæ,
Cuſpis quis adamantina, aſt inertes
Quis eſt plumbea uena. ter beati
Felices quater, hic & ille, quemq;
Fixit cuſpidis aureæ ſagitta.
Infelix nimium, maliq; fati,
Hæſit cui lateri æreum uerutum.
Hic tot perpetietur ipſe, totq;
Artes quot rapidæ, & leuis puellæ,
Quotquot longo in amore ſunt labores,
Vt poſſit miſer omnibus uideri.
At Manli Paphiæ tibi miniſtræ
Strinxere aureolam liquore pennam
Intinctam Cyprio, hinc tibi Lycinna
Et riſu facilis, benigna & ore,
Atq; uni tibi ſe beata comit.
O felix amor, ô Poeta felix.

DE FABIO LOPITIANO.

QVeris qui Fabium Lopitianum,
Illum quærere deſine in theatris
Aut urbis plateis, foro, aut paleſtris.
Muſarum hic tacitos colit receſſus,
Et pucci ædiculas eis ſacratas.
Illic Aonios legit libellos,
Ediſcens elegos Propertianos,
Admirans numeros tuos Tibulle,
Et quos ad Citharam refert Corinna,
Aut magni ad lituos canit Maronis,
Diuini aut Ciceronis aurit artes,

Curans Socraticæ inſtituta uitæ.
Hic quæras Fabium Lopitianum.
Nam Pucci hoſpitium colunt Camœnæ.
Muſarum Fabius colit receſſus.

AD PETRVM Paulum Sarranum.

e Ffingis ueteres Petre, & recenteis
Formas Grammaticos, nec eſt, iuuentus
Cui plus debeat ipſa ſiue morum
Mira ſimplicitate, ſeu bonarum
Summa cognitione litterarum.
Idem Paule nouos colis Poetas
Obſcruas, ueteres, facisq; & ipſe
Verſus, ac numero uenuſtiore,
Neſcis nec ueteris larem Sophiæ.
Hunc ergo tibi Petre Paule noſtrum
Commendo Iouianulum quatrimum
Et matre ingenua, indole & pudenti,
Hunc dignum inſtitue & patre, & Camœnis.

DE. L. Coruino Epiſcopo Triuentino.

n Ymphæ Gaurides, accolæq; Auerni,
Quæ fontes colitis ſalubriores.
Nymphæ, cæruleæ decus lacunæ,
Quas Bacchus fouet, & fouet Dione,
Vos nymphæ ueteri, & bono ſodali
Coruino & tenera comam cypero,
Et molli uiola, & uirente myrto,
Caſta & tempore ſubligate lauru.
Qua Phœbo ſacer, & ſacer Camœnis

Intret balnea cognitus ſacerdos,
Coruino & nemus, aſſonent & auræ,
Tota & littora ſentiant Poetam.

AD MARINVM TOMACELLVM,
& Petrum Compatrem.

a Nnos ſex nouies Marine amici
Vna uiximus, integello amore,
Annos tot pariter quiete & unà
Terni Compater egimus, nec ullas
Senſit noſter amor per hæc querelas,
Exemplum fidei atq; amoris unum.
Hanc mentem, hos animos ſibi requirunt
Lucrinæ quoq; balneationes,
Hanc legem & ciathi frequentiores.
Quare hoc nunc agite ò mei ſodales
Aequatis numeris, tenore eodem
Scyphos tergeminemus, ac trientes.
Sit triplex acies, triplexq; Mauors,
Ac Marte in medio, calente rixa,
Ternas, i, puer, euoca & puellas,
Noſtram ut calfaciant ſimul ſenectam,
Quæq; inter pateras, furore in ipſo,
Pacis commoneant, ferantq; luſus,
Interq; oſcula, mollibus labellis,
Includant animæ ſenilis auras,
Contingantq; animæ uirentis aura.
Hæc eſt illa Marine lenis aura,
Flat quæ de teneræ ſinu puellæ,
Qua mulcet iuuenum Venus calores,

Senum & frigida corda conſocillat.

AD VXOREM.

O Blita es thalami, toriq; noſtri
O fallax ſenii mei leuamen,
Connubii immemor, immemorq; amorum.
O fallax amor, ô nihil fidele.
Ergo ſub tremula miſer ſenecta
A te deſtituor, mihi nec ipſa
In ſomnis ueniens leuas ſenectæ
Ipſius grauidas dolore curas,
Natum nec memorem ſenis parentis
Ah dura eſſe ſinis. Valete uterq;,
Has uobis ſine perferam procellas,
Languens, frigidus, atq; deſtitutus.
Vana ô nomina, ſpesq; liberorum.
Heu res coniugi parum fideles.

DE HANNIBALE Famatio in balneis.

DIc ô dic puer, Hannibal'ne lauit?
Lauit. ſed latitat puellæ in ulnis.
Hic Famatiolus latet, litatq;
Perſoluens Veneri ſacrum, quod olim
Vouit, pro teneræ ſalute Hyellæ.
Tu ne pollue ſacra, ne'ue turba.
Verum ipſas Charites uidere fas eſt,
Vnà dum uiolas legunt, roſasq;,
Et gratas Veneri parant corollas.
Molleis en digitos, manus tenellas,
Ecquis de niueis nitor papillis?

Quæ nam ore è roſeo refragrat aura?
Iam Famatiolum litaſſe uerum eſt.

DE FEDERICO REGE AD *balneas accedente.*

Quid ꝙ plus ſolito ſerenus aer?
Et gramen uiret? & niteſcit arbos?
Quid ꝙ plus ſolito canunt uolucres?
Cantant gutture leniore cycni?
Progne & lugubrioribus querelis?
En ſpirant zephyri ſalubriores,
Et rident pelago ſilente arenæ,
Nullo & murmure littus obſtrepeſcit.
En ducunt choreas per arua nymphæ,
Et Muſæ numeris ſuis ſequuntur,
Ipſa & balnea perſtrepunt cachinnis.
An non adueniente Federico
Ipſa & balnea molliter cachinnent?
Ipſa & littora ſuauiter ſuſurrent?
Agnoſcunt dominum ſuum lacunæ.
Regem balneolæ ſuum ſalutant,
Aſſurgunt & hero ſuo liquores.
Aduentat decus elegantiarum,
Et flos aduenit omnium leporum.
Illum deliciæ ſequuntur omnes.
Illum munditiæq́; gratiæq́;.
Et ſceptro ſpecies potente digna.
Ne ne balneolæ timete, ne ne
Mauortem ſocium, trucesq́; uultus,
Mauortem ſocium nihil timete,

Iuſſa nam timet ipſe Federici,
Paretq; imperio, & ueretur illum.
Felices domino lauante thermæ,
Felices & hero iocante Baiæ,
O felix ſpatiante Rege litus.
Myrti dicite io, euge Federice,
Euge io canite, euge Federice.

DE MARTE in balneis lauante.

M Ars'ne in balneolis? Valete caſtra,
Mars'ne & ipſe lauat? Valete bella,
Cumq; illo & Cytherea? pax adeſto,
Hoc ſors imperat ipſa Federici,
Te uero Venerilla dulce cœli,
Et terræ decus, unicum & leuamen
Mollis illecebras decoro amanti,
Blandos Marticulo tuo ſuſurros
Fac, & delicias, libidinesq;,
Miſce & ſuauia, iunge dulce murmur.
His luſus adhibe beatiores,
Mox tinge Ambroſio liquore feſſum,
Somnus quo placidus per oſſa ſerpat,
Et belli rapidus furor quieſcat,
Hoc hoc te rogat ipſe Federicus.

DE BATILLA.

L Auit delicium meum Batilla,
Lauerunt Charites ſimul, Venusq;
Intrans balneolum lauatq;, & hæret,
Quæ ſit de numero, choroq;, quarta

Quæ namſit Charis, extera aut puella,
Vnus cum decor eſſet, una forma.
Dumq; hæret dubitans, & hanc & illam
Per riſumq;, iocumq; ſuauiatur,
Spirauit roſeo Batillæ ab ore.
Fragrans Ambroſii liquoris aura,
Quæ iam de Charitum coma ſueſſet
Spirare artifici manu repoſta,
Stillatim & medico liquore tincta.
Tum ridens Cypris, extera ô puella
Viciſti Charites meas, ab arte
Quis ſpirat coma, cum tibi è labellis
Stillent Ambroſiæ perennis auræ.

DE CARBONE lauante in balneis.

CVr ille in fluidis caleſcit undis
Carbo? cur fluidus liquor coruſcat?
Carbo cur tepet? incaleſcit unda?
An non & Venus è liquore nata
Igneſcit face? uis amoris hæc eſt.
Ergo balneolis meus ſub ipſis
Carbo aut æſtuat impotente flamma,
Aut rurſum nimio è gelu tepeſcit,
Vt frigus modo, nunc calor recurſet.
Tabet nobilitas amore uicta.
Tu uero Theonilla, dum lauaris,
Feruentem ſimul, & ſimul tepentem
Carbonem cole, ſic tibi è capillo
Stillent ſemper Amoma, ſic ab ore
Spirent Ambroſiæ liquentis auræ.

AD MARINVM Tomacellum.

Et uino Venus, & uiro puella
Et ludos iuuenis, ſenex quiete,
Et gratis animus iocis fouetur.
Quo circa cole balneas Marine.
Hic uina, hic requies ſenem, iocusq;
Effœtum foueant. manus procaces
Ludent in Venerem. Venus ſed ipſa
Aſſit rancidulo ſeni. puella
Poſtq̃ ebdormieris, parem requirat,
Qui cum luſitet, excitetq; pugnam,
Et rixas agitet ferociores.
Nam tactu, & querulo Venus ſuſurro
Exercenda ſeni. ſenex papillas
Contrectet digitis, iocetur ore,
Voce & pruriat, & gemat ſenile.
Hoc tantum liceat. iuuenta neruis,
Et tento ualet, & ualet duello.
Hæc ergo iuuenis mouebit arma.
Aſt lingua & digitis ualet ſenectus,
Et lingua, & digitis ſenex tuendus,
Et lingua, & digitis Venus fouenda.
Has te delicias mouere oportet.
Et uina & Venerem, & ſuam quietem
Inſtillent tibi balneæ ſalubres,
Infundant tibi thermulæ beatæ.
His ludis animus ſenis leuandus.

AD TERINAM.

I Ecum ſi liceat uelim Terina.
Me tuſſis licet & premat grauedo,
Tecum has frigidulas fouere noctes,
O noctes mihi ter quater beatas.
O ſomnos ſine fine prurientes.
Me cum ſub tepido Terina lecto,
Me cum ſub teneris fouebis ulnis,
Me cum roſcidulis procax labellis,
Et ſuges ſimul, oſculaberiſq́;,
O noctes mihi ter quater beatas.
Ne tu ne digitis Terina ſæui.
Ne ſæui aridulo Terina dente.
Ah quid pallia lectulo excidere?
Ah quid lectulus ipſe ſubtremiſcit?
Ne ſæui rogo ne Terina ſæui.
Sic ſic ò mea ſæuias licebit,
Hac mecum ratione litigato,
Nunc uinci patiare, nunc repugna
Et nunc oſcula porge, nunc negato
Nunc riſum lacrimis, iocisq́; fletum
Miſce, & dulcia uerba tinge amaris.
Hæc cum feceris ò Terina, mox te
Ad luſus placidos reſolue mecum,
Complexa & teneris ſenem lacertis
Ludas delicias uenuſtiores,
Dicas blanditias procaciores,
Fingas nequitiam proteruiorem,
Et ludos age fac licentiores,
Et noctem quoq; duc amantiorem,
Dum laſſis ſopor inſtet ex ocellis.

AD SVARDINVM Suardum.

ET noſter quoq; balneas frequentat,
Cumanum colit & ſinum Suardus.
Adeſte Hendecaſyllabi lauanti,
Romano & ſale, & Atthico lepore,
Mulcete & placidos ſinus legentem
Et cantu & numeris Catullianis.
Ne tune mea Sirmioni deſis,
Intactos calamis modos referre,
O blandis comes, atq; amica cycnis.
Dic ô dic aliquid meo Suardo
Quod dulce & lepidum, quod & uenuſtum.
Sic noſtra Antiniana, ſic Patulcis,
Nunq̃ non roſeas tibi corollas,
Nunq̃ non tibi myrteos liquores
Gratæ ſufficiant, & uſq; lætas
Sebethus ſalicum miniſtret umbras.
Regnabat Veneris puer, iugoq;
Heroas, ſuperos, Iouemq; & ipſum
Victor ſubdiderat, coegeratq;
Victos, ſeruitium pati ſuperbum.
Supplex Acriſii ad fores iaceret
Regnator ſuperum, futurus imber,
Ductaret niueos greges Apollo,
Amphryſo teneras leuante curas.
Neptunus liquidos ſubiret amnes,
Eleæ ut foueat ſinum puellæ,
Eſſet Perſephone rapina Ditis,
Ludus Mars Veneris, ſenex equinos

Ah diuum pater induiſſet armos,
Ire ad Lamidas oſculationes
Ornato properaret ore Luna.
Ergo hinc uulnifico ſuperbus arcu
Proſtratorq; hominum, deumq; uictor,
Et terræ domitor puer, poliq;,
Auſus Pallada, Palladisq; pectus
Intorto penitus ferire telo.
Inuiſusq; humeris, manu, genuq;
Lunato iaculum tetendit arcu,
Irato minitante uulnus ictu.
Auertit Dea tortiles ſagittas,
Ac uanas iaculi refregit iras
Prætenta Aegide, Gorgonisq; crine.
Quo uiſo pueri repente ocelli
Afflati tacito ueneno ibidem
Obducunt tenebras. uocatq; matrem
Infelix puer, obtegitq; uultum,
Et flens lumina capta pergrauatur
Infelix Amor, abdit & pharetram.
Ah mœrens Amor, ah puer miſelle,
Et cæcus ſimul, atq; inermis erras.
Ah terræ domitor ſimulq; cœli
Rideris pariter diis, uirisq;,
Imbellis pariter puerq;, Amorq;,
Infelix iterum puer, deusq;.
Delapſæ interea polo ſagittæ
Iuſſu Palladis, Aegidisq; tractu
Quæ fixæ ſteterant, rotante penna
Saxoſi procul Anxuris receſſu

Subſidunt parili ſimul ruina.
Hic illas dea uertit in uirentis
Syluam Suberis, ac referre iuſſit
Atro cortice. fungidisq; uenis,
Conatus fragiles, minasq; inaneis,
Et uanos ſine uiribus tumultus.
In fungos igitur repente uerſæ,
Egerunt faciles ſolo meatus,
Egerunt teneras repente fibras,
Mox ſeſe tenues agunt in auras,
Surguntq; in ſolidum ſubinde robur,
Scabro cortice, fungidisq; libris.
Quo poſt in ſoleas, pedumq; in uſus
Vertant, opprobrium perenne Amoris.
Quid ſæuis Dea? quid fremens minaris?
Aut cur Aegida concutisq; parmam?
Nam mater pueri dolore uicta
Phœbum conſuluit. Recludit ille
Fatorum ſeriem, docens ſalutem
Baianis fore fontibus petendam.
Quod mox contigit annuente fato.
Cumanos puer ut ſinus pererrans,
Intrauit placidos lacus, & ipſis
Lauit fontibus, ac calente lympha.
Ter fouens oculos puer lauabat,
Ter natans puer ora ſurrigabat,
Illi candida lux repente fulſit.
Fulſerunt nitidæ ad latus pharetræ.
Effulſit nitor aureus metalli.
Fulſerunt nitidi lacus, ſinusq;.

Fulſit plus ſolito ſerenus aer,
Et toto micuere littore undæ.
Tum fœlix Amor, & puer, deusq;
Tinxit ſpicula feruidis in undis,
Mox læto pariter ſalutat ore.
Saluete ò liquidi lacus, & undæ,
Saluete ò latices mihi ſalubres,
O ſalue mihi Tulliana lympha.
De cuius merito reſumo tela,
Cuius munere, & hic reſurgit arcus.
Quo ſitis memores meæ ſalutis,
Hocq; ut ſæcula, poſteriq; norint,
Quæ uis eſt mihi, quæ meis ſagittis,
Hæc ipſa & tibi ſit ſalubris unda.
Quæ uis eſt mihi, quæ meæ pharetræ,
Sit uobis latices, bonæq; thermæ.
Mecum uos pariter fouete amantes,
Et curas iuuenum, & puellularum.
Mecum hos & capite, & tenete captos,
Gratis illecebris, leporibusq;.
Nunq̃ blanditiæ, iociq; deſint,
Et nunq̃ choreæ, leuesq; cantus.
Semper deſidiæ, libidinesq;,
Et cœna, & lepidi ſales. & ipſæ
Aſſint nequitiæ, procaxq; luſus,
O dulces mihi balneæ, & ſalubres,
Dulces balneolæ, uenuſtulæq;.
Ipſa & littora, & ipſi ament receſſus,
Et tellus amet, atq; ament lacunæ.
Dixit, mox reſidem tetendit arcum,

Et ſtrinxit uolucres manu ſagittas,
Quis & flumina fixit, & paludes,
Et colles ſimul, atq; opaca luſtra.
Confeſtim uolucres ſimul, ferǽq;,
Et piſces ſimul in furorem adacti
Senſerunt pueri trucem pharetram,
Senſerunt ſyluǽq;, floſculiq́;,
Baianis Amor ipſe ut inſit undis.
Hæc ludens mihi Sirmionis. At tu
Sic noſtras cole balneas Suarde,
Sic noſtri lege littoris receſſum,
Vt leges teneas Amoris, ut te
Et littus ſciat, & ſciant lacunæ,
Et colles quoq; ſentiant te amare.
Qui Baias colis, & colas Amores.

AD HENDECASYLLABOS.

a Vete Hendecaſyllabi meorum
Auete illecebræ, ducesq; amorum,
Valete ò comites meæ ſenectæ
Ruris deliciæ, atq; balnearum.
Sit luſum ſatis, & ſatis iocatum,
Et finem lepidi ſales requirunt.
Eſt certus quoq; terminus cachinnis.
Ergo qui iuuenes meas legetis
Nugas, qui teneræ iocos Thaliæ
Optetis cineri meo quietem,
Sit tellus leuis, & perenni in urna
Non unq̃ uiolæ, roſǽq; deſint,
Tecumq; Elyſiis beata campis

Vxor

Vxor perpetuas agat choreas,
Et ſparſim Ambrcſii irrigent liquores.
Sic uobis in amore nil amarum,
Nil inſit niſi dulce, ſic amando
Et noctes pariter, dieſq; agatis,
Aſſiſtat lateri & comes uoluptas.

IOANNIS IOVIANI PONTANI VERSVS IAMBICI.

Tranquillam neptem bimenſtrem alloquitur, in obitu Lucii Filii.

AVi tui Tranquilla delicium, & quies
Orbi ſenis, quem fles miſella? mœſtula
Quem fles? patrem'ne quē extuliſti infantula.
Sentis an hæc in matris ulnis? an meis
Et ipſa deflens aſſonas conqueſtibus?
O inditum naturæ, & homini ad inſitum
Semen patriſq;, auiq;. Tranquilla hinc dolet.
Patrem dolet miſella, auoq; condolet.
Sed quid, ꝙ arides, ꝙ adnutas auo?
Senis leuamen unicum? an ſolari auum
Poſtq̃ patrem luxti, ſtudes mea neptula?
Ride meum deliciolum. ride mea
Ride uoluptas. oſculare auum tuum,
Et hoc leuaminis genere ſenem foue.

Leua meum luctum, leua ſordis meas,
Senemq́ꝫ, auumq́ꝫ ab ægritudine alleua.
Caducus ipſa es flos, mihi ſol occidit.
Flori timenda nebula, tenebræ autem ſeni.
Vita occidua ſenis, caduca infantulæ.
Certi nihil uitæ tibi eſt neptis mea,
At certam auo mortem minantur ſingula.

CONQVERITVR DE LVCII FILII mortte, cum Tranquilla nepte.

SEnii leuamen unicum neptis mei.
Vbi eſt pater tuus miſella? mortuum
Quem neſcias miſella? nec iam ſentias
Aetate in iſta primula? dieculis
Pauciſſimis è matris aluulo edita,
Rubicundula, & nutricis alludens ſinu.
Heu heu genus hominum caducum & languidum
In germine ipſo, uitæ in ipſo limine
Puer interit, natum ſenex effert pater,
Auus patrem tuum. miſella neptula
Et ipſa patrem infantula in cunabulis.
Viuitq́ꝫ auus confectus annis, ipſaq́ꝫ in
Crepundiis uagis, mali tui inſcia,
Sortisq́ꝫ uenturæ. dolor, dolor adigit
Auum, patrem, ſenemq́ꝫ ſorte de hac queri.
Miſeram ſenectutem meam, miſerum ſenem.
At tu miſella ſorte auum ſi amiſeris,
Hoc deſtituta uinculo areſces, uelut
Creſcens Amaracus liquore ſi ſuo
Suoq́ꝫ ſole non alatur, interit.

TRANQVILLAM *neptem alloquitur.*

T Ranquiſſa quid rides mali tui inſcia?
Auum quid ad riſum allicis iocis tuis?
Iocaris amens in paterno funere?
Sapere ſed hoc eſt, uita namq; omnis, merus
Luctus, mera eſt miſeria. Ride neptula,
Furare penſulum hoc nouercæ, & quantulum eſt
Ipſum neas tibi, offulam ægritudini
Subduc & hanc, ut iſta q̃uis paruula
Lux in tenebris emicet. nox cætera eſt.

CONQVERITVR APVD ROSAS
de morte Lucii filii.

Q Vid ò roſæ, quid laſſulæ reflectitis
Caput, comæq; decidunt è uertice?
Honosq; foliis deciduus omnis perit?
Vobis, nec aer officit, nec aeris
Nocens ſtatus. uernus tepor ſed uos fouet,
Auræ ſalubres uentilant, nox hudula
Humore tingit roſcido, quid heu, quid eſt,
Quod languidæ, ꝙ laſſulæ reflectitis
Caput, comasq;? honos & omnis concidit?
Lugetis an uos Lucium colonulum
Qui uos colebat aureis raſtellulis?
Argenteis qui uos putabat falculis?
Heu heu miſer parens, miſer quid agam ſenex?
Senex miſer, pater miſerior quid nam ages?
Senex quid aget? aut quid pater miſerrimus?

Lugete mecum ò hortuli miſerrimi,
Lugete amaraci, fleant & lilia,
Fleantq; myrti longe amatum uillicum,
Lauriq; cultorem ſuum areſcentibus
Foliis, comisq;, & ramulis mœrentibus.
Quis uos miſellæ arbuſculæ? quis herbulæ
Colet, rigabit? quis manu tenerrima
A ſole, ab æſtu, aut ab gelu tuebitur?
Quis noxias aut beſtias, aut impetum
Cœli procelloſum ſacro abigat carmine?
Heu heu miſellæ arbuſculæ, heu heu herbulæ,
Miſelli & horti mortuo colonulo
Squalebitis, tabeſcet & ueſter decor.
Honos peribit omnis. Ah ſenex miſer
Sic ipſe tabeſces, agro uelut obſito
Tabeſcit arens truncus igne ab lentulo
Correptus in cinerem qui abit, ac ſenſim, ſine
Nitore, flamma luce adempta fumigat.

CONQVERITVR CVM AMARACO DE MORTE LVCII FILII.

Foliis quid heu Amarace, heu quid floribus
Nudata ſquales mœſtula? heu quid languida
Arentibus comis, & horrido ſinu,
Lugubri amictu fles miſella Amarace?
An ipſa flere arentibus potes genis?
Deeſt enim te qui rigabat, & tuus
Colonus ille argenteo qui uaſculo
Liquorem amatum funditabat, & tuam
Sitim leuabat, & leuabat ſideris

Rabiem Erigonii. At ego miſella Amaracæ
Tuam ſitim meis leuabo lacrimis.
Cape has miſella lacrimas mœſti ſenis.
Memor oſculorum en illius fundo tibi
Tercentum amaras pro liquore lacrimas.
Pro rore guttas ſalſulas totidem alteras
Amplexuum memor alteras, & illius
Memor leporum, & comitatis blandulæ.
His tu uireſces, & nouam indues comam
Beata Amaracæ, foliis nouis, nouo
Amictu, at ego ſenex ſubareſcam miſer
Humore uacuus, ſæpe uelut in arida
Aſparagus igne afflatus, aut de fulmine
Tacta arbor elangueſcit ab radicibus.

CVPRESSVS LOQVITVR.

m Iſella Cupreſſus puer quondam fui.
Mater rigabat me tenellam lacrimis.
Exin adulta lacrimis creui ſenis.
Quem me daturam creditis fructum? niſi
Heu heu pater miſelle nato mortuo
Aetate in ultima, heu adempto filio,
Heu heu miſelle, hoc lacrimarum premium.

FINIS.

IOANNIS IOVIANI PONTA NI VERSVS LYRICI.

DE ORPHEO NAVIGANTE, ET POST *ad inferos pro uxore deſcendente.*

Iam maris uaſti penetrabat un=
das
Pelion linquens Pegaſæa pinus,
Iamq; canebant agitata longis
Aequora tonſis,
Cũ pius Phœbi citharã ſacerdos
Mouit, inſigni cecinitq; plectro,
Et parem neruis, parilemq; uoci,
Commodat ictum.
Illicet Nymphæ uitreis ab antris
Efferunt hudum caput, ac per undas
Implicant, certo choreas ſecutæ
Cum pede cantum.
Illicet Triton reſonante ab ore
Buccinam intendit, ſcopuloq; ab alto
Aſſonat uati. pecus omne ſumma
Ludit in unda.
Ipſe ſtans celſa modulansq; puppi
Purpura inſigni, & uenerandus oſtro
Ad decus famæ ciet, atq; honorum, &
Premia laudum.
Fortibus ſummi meritum triumphi,
Fortibus primæ meritum coronæ,
Fortibus plauſum populi, patrumq;

Publica dona,
His & æternum decus apparari
Morte præluſtri, his titulos ſepulchri,
Signaq́; & diuis ſolitos honores
Templaq́; & aras.
Hic & heroas, iuuenumq́; primos
Cerneres pontum ualidis lacertis
Verrere, atq; æſtus pelagi, & minaces
Vincere fluctus.
Tum ſacer uates grauiore plectro.
Suſcitans, hoc hoc agite ò iuuentus,
Hoc deum proles agite, & uolenti in=
Cumbite dextræ.
Vos labor primos hominum, diis uos
Reddet æquales, labor & deorum
Cœtui adiungens ſola ſalſa ponti
Subdet, & auras.
Hoc uirum uirtus, ſtudiumq́; pulchri
Poſcit, hoc illud decus, hoc & illi
Qui Ioui uos conciliant honores,
Famaq́; poſcunt.
Talibus uates. Ibi cœpit ingens
Ardor heroas. nouus urit ignis
Pectora. accendit noua flamma auentis
Et noua uirtus.
Thraciæ hæc olim citharæ ad labores
Ac decus, uis enituit canendo,
Quæ quoq; & uati fuerit querenti
Ditis ad antrum.
Hoc refer mecum ò Erato, per umbras

Sola nanq; illum comitata, ſola
Illius luctum, & lacrimas leuabas
Pectine mulcens.
Mitis ò mundi dea nigricantis
Supplices ad te lacrimas profundens
Aſſum, ò & uocem, & lacrimas precantis
Accipe uatis.
Cui & inferni patuere poſtes.
Sponte recluſis foribus canenti,
Ceſſit intranti canis, & remiſſos
Cluſit hiatus.
Coniugis manes repeto, relicta
Luce ſub terram in tenebras profectus,
Coniuge & pro te, tenebris relictis
Aethera coniunx,
Et diem, & cœli iubar, & uagantes
Syderum, ac ſolis radios petiuit,
Teq; & incœpti pretium, & laboris,
Premia portat.
Fas tibi, & uatis pietatis ergo
Reddere aſſueti pretium laboris.
Eas mihi optatum pretium referre, &
Premia cantus.
Te deam cœli canimus, te & imi
Sceptra geſtantem ſolii, te & udi,
Fluctuum campos moderantem, & almæ
Hubera terræ.
Ipſe ego & diuum, atq; hominum ſacerdos
Hoc peto, & iuſtum peto. pro recepta
Coniuge, & ſyluas moueam, & profundi

Marmora ponti.
Sacraq́;,& ritus ſtatuens,dicabo
Templa,& æternum metuentur aræ
Supplicum uotis uenerandæ, & aurea
Turis acerra.
Interim manes ſtupuere cantu.
Diſtulit pœnam rota. conſtiterunt
Saxa.non angues cruciant,nec hydræ,
Vulturii'ue.
Hic & umbrarum chorus,& ſilentum
Vulgus,oranti affremuere,& unà
Plaudit heroum genus,& canoro
Conſonat ore.
Diua tum triplex modulante cycno,
Plebis & plauſu,memor & rapinæ
Et tori,& lucis memor,in fauorem
Ora reſoluit.
Duc age ò uates ſociam,& laborum
Quem petis finem cape.fas ſit illam
Regredi tecum,modo ne in ſequentem
Lumina flectas.
Rurſus umbrarum affremuere turbæ,
Rurſus & uates citharam reſumit
Ipſæ præcedens.ſequitur canentem
Aurea coniunx.
Vulgus atq; unà attonitus ſilentum,
Monſtraq́;,& manes trepidi gigantum.
Quos triceps cuſtos procul allatratu
Arcet ab amne.
Heu,quòd obſtantes pelagi fragores,

Quodq́; diſcordes erebi tumultus,
Quod poteſt dirarum animos ſororum
Flectere carmen.
Non poteſt triſtis oculos puellæ,
Pectus aut trux uirginis, aut ſuperbæ
Fœminæ immites animos, feramq́;
Vertere mentem.

DE AMORIS DOMINATV.

ET ſitim ſedat liquor, & relaxant
Corda languentum latices Thyonei.
Ocium feſſos leuat. aſt amantum
Pectora carmen.
Tu meos ſeda ô Erato dolores.
Fas ſit & tecum reſidere, fas ſit
Carmen audire inſolitum, & te ab alta
Rupe canentem.
Imperat cœlo pater ipſe diuum.
Imperant dii, ſemideiq́; terris.
Imperat ponto Ennoſigæus. imis
Orcus Auernis.
At polo, & terris, erebo, mariq́;
Imperatq́; & dis Amor. huius orbis
Paret edicto, ſuperiq́;, & omnis
Grex animantum.
Hoc ſine & cœli ſtatus, & deorum
Pax ruet. terra hoc ſine, pontus, aer,
Et laborabunt odio, & ſuapte
Mole dehiſcent.
Vrbium cuſtos Amor, omniumq́;,

Gentium rector, placidæq; pacis
Auctor, & leges moderatur, æquo &
Iure gubernat.
Huius & iuſſu ſeges, huius arbor
Induit florem. ſtatuunt uolucres
Nidum, & in prolem pecudes, feræq;
Sponte feruntur.
Hoc duce & uirgo ſequitur maritum
Et domo, & matris gremio relictis,
Hac ope humanum genus, & propago
Cuncta perennat.
Huius ô huius mihi mite numen,
Mite ſit regnum Dea, ſit benignum
Sidus. ô aſſis facilis precanti
Dux bone amantum.

AD ANTINIANAM NYMPHAM
Iouis, & Neſidis filiam.

ô Ades ſummo Ioue nata, & udis
Alta Nymphæ littoribus, repoſto
Colle, quam Neſis genuit, ſuperbo e-
Niſa ſub antro.
O ades mecum dea, dum relictis
Vmbriæ campis, nemore & Sabino,
Te peto, Sebethiaden & amnem
Antiniana.
Aſſit & tecum comes illa quondam
Sueta nympharum choreis Patulcis,
Fiſtula inſignis ſimul, & canoro
Nobilis ære.

Vos ſequor fidæ Aonidum ſodales.
Aon eſt ueſter mihi collis, è quo
Forſan & riui ſcateant, & ipſa
Theſpias unda.
Ergo age ô longum lyra, quæ ſine ullo
Deſides cultu, per opaca ruris
Ocia, intactum meditemur Vmbro
Pectine cantum.
En adeſt inter uiolas, roſamq;
Illa, quæ uernos hiemem ſub ipſam
Ore præ ſe fert, oculiſq;, & omni
Tempore honores.
Quam prius uictis rediens ab Indis
Liber ad feſtos Thyaſos uocabat,
Nunc uocant Muſæ ad choreas, & hortos.
Huic lyra plaude.
Cuius aduentu roſa purpureſcit,
Et nouis ſyluæ recreantur auris,
Lilia albeſcunt, & hiat decoro
Flore Hyacinthus.
Cuius afflatu induitur recentem
Arbor in florem, Dryadeſq; ab altis
Montibus cultam uenerantur, huda &
Naides herba.
Venit ad littus, mora nulla, Nymphæ
Littus optatum celebres frequentat,
Ora mirantur roſea, atq; ad imas
Pectora plantas.
Heu, quod aduentat ferus ille Protheus.
Crede ne uirgo pelago, rapinis

Pontus exultat. tua forma ſolis
Gaudeat hortis.
Crede neu te te nemorum latebris.
Panes & ſyluis habitant procaces.
Crede te Muſis Ariadna. Muſæ
Caſta ſequuntur.

PATVLCIDEM ET ANTINIA=
nam Nymphas alloquitur.

C Olle de ſummo, nemorumq; ab umbris
Te uoco ad littus placidum Patulci,
Teq; ab hortis Pauſilipi, & roſetis
Antiniana.
Aura dum æſtiuos releuat calores,
Et leues fluctus agitant cachinni,
Dum ſonant pulſæ zephyris arenæ,
Antraq; clamant.
Antra uos poſcunt, querulæq; arenæ,
En canunt illinc Meliſeus alto
Fiſtulam inſpirans ſcopulo, canorus
Inde Menalcas.
En adeſt culta ad ſpeculam, & ſuperbum
Dia Mergillina iugum, en capillos
Ponit unguens Ambroſia, en nitentis
Oris honores
Fingit, alludens ſpeculo. huc iuuentus
Huc age, ut ſpectes oculos, & illud
Frontis exemplar, propera, & citatos
Arripiſſe greſſus.
Implet en carmen nitidus Palæmon.

Subſident colles numerum ſecuti.
Nympha ſubnectit choreas, amato
Littore Triton.
Currit exultans. cithara Palæmon,
Saltibus uirgo, celebrant receſſus.
Aequor aſſultat, properant citatæ e
Monte Napeæ.
Ecce procedunt duo ruris aſtra,
Et pedum, cantu minuunt, laborem.
En fauent ſyluæ numeris canentum,
Plaudit & aura.
Accipit blande Meliſeus illam,
Hanc Menalcas. è ſpecula propinqua
Ipſa Mergillina canit, proculq́;
Saxa reclamant.
Littus ò felix, modulante Nympha,
Cui & hi montes, cui & antra, & horti,
Aſſonantq́; arces procul, atq; ab alto al=
Ludit imago.

AD SOLEM.

Ol decus cœli, ſuperumq́; princeps,
Auctor & lucis, moderator anni,
Alter ò rerumq́; animantiumq́;
Et ſator idem,
Idem & immenſi maris æquor, idem
Aeris uaſti ſpatia, & iacentis
Intimum terræ gremium foueſq́;
Et ſeris idem.
Omnia ex te ſunt, genus omne per te

Gignitur, creſcit ſimul & perennat,
Et tibi aſſurgunt nemora, & tibi herbæ,
Germen & omne.
Cuncta ſed te cum uerentur unum,
Et regas cuncta ô pater alme rerum.
Deſeris cur nam tibi dedicatum
Vulgus amantum?
Tu choros primus, numerosq; nectis,
Primus & carmen meditare neruis.
Negligis quare tibi dedicatos
Aſper amantes?
Et tibi eſt arcus, tibi ſunt ſagittæ,
Et coma intonſa, & puerilis ætas.
Deſpicis cur nam tibi dedicatum
Nomen amantum?
Te colunt primi, metuuntq; amantes,
Et tuum primi uenerantur aſtrum.
Lux enim dux eſt, oculi educes ſunt,
Fax & amantum.
Quin amans primus choreas, lyramq;,
Carmen exercet quoq; primus idem,
Nam lyra, & carmen, numeriq; amori
Pabula præbent.
Doctor, & princeps choreæ, & magiſter
Carminis Sol, hoc age dux amantum
Hoc age, & curam tibi dedicatæ
Suſcipe gentis.
Quiq; liquentem aera, quiq; ſalſum
Aequor accendis, uitreasq; ſedes,
Ac ſinus terræ grauidos, ſatusq;

Calfacis omnes.
Vre ſpernaces iuuenum puellas,
Vre diuerſas ab amoris aura,
Vre & immitis animos, tuasq;
Incute flammas.
Et mihi felix ades, & proteruum
Fanniæ pectus moderare, adacta
Ventilans ſparſim face, dexteráq;
Lampada quaſſans,
Lampada, atq; illos radios, aduris
Quis & immanis Tigrides, ferumq;
Aſpidum ad Syrtes genus, atq; tetras.
In mare Phocas.

ANTINIANAM NYMPHAM IN-
uocat ad cantandas laudes urbis Neapolis.

S Vme age intactam citharam, atq; ab alto
Colle deſcende Antiniana in urbem,
Et noucs chordis numeros, nouumq;
Concipe carmen.
Vrbi & aſſurge ò Dea, quam ſuperbæ
Muniunt turres, rigat unda, ſubterq;
Et ſpecus Sebethiadum ſororum,
Ditat & æquor.
Antraq;, & dulces Charitum receſſus,
Et ſacri colles Cereri, ac Lyæo
Veſtiunt hanc, & nemora, & ſerena
Temperat aura,
Ver & æternum, tepidiq; rores
Temperant, diſq; ocia grata, & almæ

Lucis

Lucis author ſol fouet, atq; amico
Spectat ab aſtro.
Præficit regnis pater hanc deorum,
Præficit bellis animoſa uirgo,
Author & Mars militiæ, ac uirorum
Bella gerentum.
Hanc domum Muſæ ſibi uendicarunt
Et bonæ hanc artes ſtudiis, boniq;,
Cultus & recti, ſimul & ſacrorum
Iuſticiæq;.
Templaq;, & regum monumenta, & arces,
Aedium inſignes aditus adornant,
Et diis gratam, & patribus, uiriſq;, &
Plebe frequentem.

LAVDES Alfonſi Ducis Calabriæ
de uictoria Hydruntina.

m Ens Iouis proles, Ioue mens parente
Nata, ne deſis mihi, neu canentem
Et decus belli, & ducis acta, & artes,
Deſere uatem.
Te cœlo inſignis dea, ture, & aris
Vota perſoluens. tibi noſtra cultum
Barbitos carmen ſonat, & canoro
Ludit in antro.
Victor Hydrunto redit in recepto
Belliger Dux. en tituli duceſq;
Hoſtium, & præda ante rotas, & arma
Capta trahuntur.
Cernite auulſos clypeos lacertis,

Cernite abreptas humeris pharetras,
Mediosq́ dextris gladios, madentis
    Sanguine criſtas.
Ille quem ſpectas humero reciſo
Naſdan eſt, princeps equitum. ille adempti
Naribus, Nabdir peditum tribunus,
    Abdelan ille,
Signifer truncis manibus, cruento
Pectore, hic hic eſt Megabæus. illi
Aſſan, Aſmir, præpoſiti maniplis
    Gentis eoæ
Signa ſternuntur, phaleræq́; equorum.
(Heu pudet tanti ducis) Hacumetus
Ducitur uinctus manibus, grauatus
    Colla catenis.
Fulmen en belli uenit. en Gradiui
Efferi uultus, ſequitur phalanxq́;
Eubois. uincentum acies ahena
    Luce coruſcat.
Enſis ille eſt, quo totiens Ameti
Terga uerterunt trepidæ cohortes.
Haſta & illa eſt, qua cecidere pulſæ
    In mare turmæ.
Ille equus, quo fulmineum ſequente,
Perſicum in foſſas uiolenter agmen
Eſt datum præceps. age io triumphe.
    Dicite uulgus.
Hic cruentatus clypeusq́; & horrens,
Cædibus claua, hac trepidauit intra
Mœnia Armaſpes. age io triumphe.

Dicite uulgus.
Illud in ſumma ſtetit arcæ ſignum
Oblitum tunc Turcaico cruore.
Nunc riget tabo. en age io triumphe,
Dicite uulgus.
Hiccine Alfonſus patriæ receptor?
Hoſtium uictor, pepulit qui ab oris
Italis claſſem Argolicam, & furentis
Contuditictus?
Ite dis noſtris merites honores
Soluite. ornentur fora, templa, & ædes.
Atria argento niteant, fluatq;
Molle Falernum.
Me ſat hærentem gremio puellæ,
Vulnera, & ſtratas acies referre,
Et ducis fortis animos, & acris
Militis arma,
Vtq; fallacem, ſtudiis, & aſtu,
Vecte q̃ haſta non minus, & bidente,
Aggere, & uallo, & ſudibus repreſſum
Ceperit hoſtem.

AD CHARITES.

O Deæ, ô almæ Veneris miniſtræ,
Quæ puellarum, iuuenumq; curas
Ore mulcetis, capitisq; amantum
Pectora cantu,
Quæq; nympharum uirides receſſus,
Fluminum & ripas colitis, quæ & antra
Pectine arguto recreatis, udas

Et maris aitus,
Vos deæ, uos ô Charites ſub umbra
Myrtea, ad fontem, gelidiq; circum
Prata Sebethi canite, & ſonoras
Tangite chordas.
Luditis dum, dum canitis puellæ,
Auraq; æſtiuos releuat calores,
Concinuntq; una nemora, & quieti
Marmora ponti,
Ipſe ſelectos per aprica rura
Colligam flores, Cypriamq; myrtum,
Colligam luctus Hyacinthi, & albo
Lilia thyrſo.
Lilia, intactumq; amaranthon, his &
Miſceam calthæ decus, inq; ſertum
Vinciam implexas uiolas, & albi
Texta liguſtri.
Quæ Syram ſtillent madefacta nardum,
Quæq; & afflatus referant Sabæos,
Indicum & coſtum, Armeniiq; felix
Gramen amomi.
His ſuum cingat ſpecioſa crinem
Fannia, & quos pectore, quos & ore
Spirat, hos ipſa & capite, & capillis
Afflet odores.
Hoc deæ, hoc hoc ô Charites miniſtræ
Cypridis blandæ, hoc agite, & remiſſæ.
Fila pulſantes citharæ, canorum
Fundite carmen.
Ecce florentis graditur per herbas,

Ecce Peſtanos pede preſſeat hortos
Virgo, quam uer inſequitur, cui ipſa
It comes aura,
Auraq; & ueris decor. en Amores
Luſitant circum, en pharetræ, facesq;
Ventilant, ſpargitq; ſuos honores
Læta iuuentas.
Qua mouet nymphe, hac humus ipſa ridet,
Ridet hac aer. fluit ipſe læto
Amne Sebethus, canit uxor imo
Cærula ab antro.
Huius è uultu, placidisq; ocellis,
Inſtruit ſeſe Venus, & Cupido,
Altera accendens faculas, & alter
Spicula torquens.
Ah quid, ah dulces Paphiæ canendo
Illius mentem erigitis? ſuperbit
Et lyra, & cantu, tumet heu proteruus
Carmine faſtus.

VXOREM INSOMNIS alloquitur.

u Mbraſis felix mihi. ſunt'ne ueri
Vxor amplexus? uigilantis an'ne
Cura te in ſomnis agit? atq; uana
Ludis imago?
Vmbra ſed quamuis, mihi chara ſalue,
Et mihi felix ades. oſculantem
Oſculans te te accipioq;, amansq; am-
plector amantem.
Credit & uirgo ſpeculo. aſt imago

Ludit indulgens ſpeculi. perinde
Somnia & mentes capiunt, amantẽq;
Somnia mentes.
I puer, nocti cane ſacra, nocti
Tura ſuccendens. per opaca noctis
Vmbra uerſatur. uolat uſa noctis
Vmbra fauore.
Nox parit ſomnos, hominum quietem.
Hi uocant imis animas Auernis
Morte contempta, & ſimulacra uiuis
Mortua iungunt.
Vos pii manes, memores ſenectæ
Vltimæ iam, ſacrifica ex acerra
Munera hæc, ſtacten capite, & Sabeæ
Mercis honores.
Dumq; nos rurſum Elyſio in receſſu
Iungat obſtringens amor, haud grauare
Et ſenis ſomnos Ariadna, amatum &
Viſere lectum.

LAVDES ALFONSI ARAGONEI Ducis Calabriæ Ferdinandi Regis filii, de clariſſima eius uictoria.

Et diis cultus placet, & deorum
Addecet cultus ſimulacra ſummos
Addecent montes nemora, & ſtrepentem
Populus amnem.
Littus & gemmæ, mare claſſis ornat,
Aera & lux, aurea tecta diuum
Sydera illuſtrant, uaria & coruſcis

Signa figuris.
At uirum ingentis animos & ornat
Excitans laus, & alit. ô puellæ
Mentis altrices, meritos honores
Reddite laudi.
Herculem laus ad Nemees leonem,
Herculem ad Lernæ anguineos tumultus
Impulit, poſtq; emeritos labores
Retulit aſtris.
Liberum laus Niliaca ad trophæa
Traxit, hinc ad Gangaridum triumphos.
Lyncibus tandem ad ſuperos relata
Templa dicauit.
Hæc Alexandrum penetrare ad Indos,
Ad mare ignotum, Libycasq; arenas
Compulit, ſic, ut nihil ante maius
Viderit ætas.
Cæſarem dehinc, innumeris trophæis
Et mari, & terra, oceanoq; partis
Extulit laus. hac ſuperante uictus
Concidit orbis
Patrii cultus ſtudium, & ſalutis
Publicæ laus, Scipiaden ad Afrum
Littus impegit iuuenem, unde Roma
Libera riſit.
Par amor, par & ſtudium, fidesq;
Traxit Alfonſum, procul ut repulſo
Auſonis tellus, Siculumq; littus
Riſerit hoſte.
Hunc pater rex, hunc Italus ſenatus

Laudet, hunc matres pueris receptis,
Virgines hunc ingenuæ, ac per aras.
Sacra frequentent.

AD AMOREM.

DIc age ecquis nam modus ò deorum
Victor, & princeps Amor? ecquis ordo
Dic rogo? ecquæ lex oculis? amantum
Dic age rector.
Nec modus quiſquam, neq; lex, nec ordo
Vllus eſt, uates oculis. amandi
Rector & dux eſt animus, ſuoq;
Mens cita ductu.
Hanc mouent curæ, cupidiq; ſenſus,
Acris & uerſans agitat Cupido,
Blandiens ſecum trahit & uoluptas
Inſita cordi.
Hi duces, hi ſunt oculis miniſtri,
Mutua inter ſe aut uarians amantum
Cura, quam ſenſus ſequitur uidendi,
Motus & exter.
Tu tuæ morem placidus puellæ
Et gere, & molle imperium ferendo
Illius uincas animos, trahasq;
In tua uota.
Hinc tibi & blandos oculos, & illos
Hinc tibi uultus faciles parabis,
Iure quis fœlix tibi, & inuidenda
Sorte habearis.
Hic modus, lex hæc oculis, & ordo.

Finge te ad nutus dominæ, nec illi
Aſper obſiſte. hoc age, blandiendo
Pectora mulce.
Hæc Amor, ſed nec precibus mouetur
Tigris, aut cantu leo, non amando,
Quæ caret ſenſu, refugitq́ amari
Caſpia cautes.
Excoquit ſaxum uiolentus ignis,
Robur & ferrum penetrat, ſed huius
Fœminæ immitis animos, rigenti
Pectore cinctos.
Non Amor certis penetrat ſagittis,
Vrit aut lentis Cytherea flammis,
Non lyra mulcens Erato, aut amico
Carmine mollit.
Huius, heu quæ uirgineo ſub ore
Condit innatos adamantas, & quæ
Aequoris Thuſci ſcopulos, niuemq́,
Et iuga Tauri.

AD AMICAM, DE EIVS PVL-
chritudine, & amantis infelicitate.

t E'ne, dum ludis, Charites ſequuntur?
Te'ne, dum rides, Amor? ah me amantem
Et fugit riſus, fugiuntq́ luſus,
Et Charis omnis.
Dum canis, tecum Aonides puellæ
Concinunt, & dum loqueris, lepores
Fantur. heu, me non lepor, heu dolentem
Non leuat Aon.

Dum minax in nos oculos retorques,
Et deos irata male imprecaris.
Ingruit ſtatim dolor, & deorum
Ira minantum.
Non'ne & infelix, miſerumq; amantis
Munus? eſt illi dolor, eſt & uſq;
Curaq;, & mœror comes, eſt laborum
Certa propago.

POLYPHEMVS *ad Galateam.*

CVr fugis uirgo Polyphemon? Aetna
Quem cupit, paſcens tacitas fauillas.
En ego ad littus propero ipſa in altos
Is uaga ſaltus.
Qualis in pratis melilotos hudis
Carices inter nitet, inter ipſa
Cratidis nymphas facieq;, & omni
Corpore præſtas.
Alta ut in ſyluis humiles myricas
Fagus excellit, pecudum magiſtros
Ipſe ſic cunctos, & honore barbæ, &
Crine relinquo.
Eſt tibi inſignis coma, qua niteſcis,
Sunt mihi & ſetæ, quibus ipſe & hircos,
Atq; oues ſolus ſupero, genisq;
Et nemus horret.
Cur fugis uirgo Polyphemon? Aetna
Innuit cui, & uocat uſq; ab alto
Monte ſuccenſis facibus, ſuosq;
Indicat ignes.

En pedum, cuius capulo ſuilli
Albicant dentes, riget acer ictu
Corneus mucro, medio reuinctus
Serpit acanthus.
Aſpice hunc ſparſis maculis galerum.
En decus rarum capitis. ſuperbit
Hinnuli pelle. en tremit aſper hirto
Conus echinno.
En tegit plantas capreæ reuulſus
Pero de tergo. ligat hunc acerno
Fibula amplexu, Gelæ benignum
Munus amantis.
Cur fugis uirgo Polyphemon? ipſa
Aetna quem rurſus uocat, atq; ab alta
Innuit rupe, & facibus ſuperbum in-
uitat amantem.
Non mihi deſunt Galatea lanæ,
Non oues, bis quæ pariant in anno,
Bis die ad mulctram ueniant uocatæ
Nomine uaccæ,
Vellera atq; aſſunt niuea, & petulci
Vir gregis bifrons caper, & tricornis
Ille, & inſultans aries, Sicani
Littoris horror.
Ille & inſultans uitulis, mihiq;
Taurus inſtans cornibus. ah Pelori,
Ah Gelæ paſtor ciue, & inſolentem
Pelle iuuencum.
Cur fugis uirgo Polyphemon? illum,
Cuius ad formam ſtupeant uel undæ,

Cuius & robur nemora, & lacertos
Saxa tremiſcant.
Lacte de noſtro fluitent & amnes.
Surgat hoc ipſo tumulus coacto.
Mille equæ ad ripas ſtabulantur, alti &
Flumina Anapi.
Millæ te capræ, totidemq; & hœdi,
Mille te uaccæ, totidemq; tauri,
Mille te è noſtris ſtabulis ſequentur,
Hubera equarum.
Si ſemel mecum Galatea, mecum
Littus inuiſens, Siculasq; terras
Duxeris mecum choreas amatæ ad
Carmen auenæ.
Cur fugis uirgo Polyphemon? ecquem
Italis tellus Polyphemon? ecquem
Brutii montes Oriarchon? annis
Ecquem habet ullus?
Vnicum eſt ſoli Polyphemo, at ingens
Lumen. hoc uno fugo & ipſe nubes,
Montium hec uno fugo tetra, & amplæ
Monſtra lacunæ.
Ipſe dum uaſtum mare curro, adæquant
Genua nec fluctus, tiliæ nec æquant,
Erro dum ſyluis. mihi cedit unda
Cedit & aer.
Quin & hac dextra quoties Pachinni
Verticem, aut ſummi quatio Pelori,
Auſonum littus tremit, & Libyſſæ,
Tractus arenæ.

Quem fugis demens Galatea? cuius
Aequet & diuos genus, & propago
Imperet ſyluis, pecori, ac magiſtris,
Et maris undis.
Sunt mihi urſorum ſimul & leonum
Fiſtulæ aſſueti catuli, manuq́;
Quos ego in luſum, illecebrasq́; natis,
Et tibi ſeruo.
Sunt & aſſueti manibus, iocisq́;
Piſcium fœtus teneri. hos puellis,
Et tibi ſeruo. O age dura noſtræ
Cauſa querelæ
Et foue ingentem Polyphemon, antra
Ipſa quem uix iam capiunt, uel ipſi
Montium ſaltus. age dura noſtræ
Cauſa querelæ,
Et tege amplexu Polyphemon, ipſæ
Quem tegunt uix aut tiliæ, aut comantes
Aeſculi, aut pinus. age dura noſtræ
Cauſa querelæ,
Oſculo & dona Polyphemo. heu heu
Oſculum, & uoces fugit. Ah ſuperba
Ah parum felix, fugit, & ſub imo
Conditur amne.

AD FIDEM.

Q Vo fugis rerum Dea? quo deorum
O fides nutrix? maria alta te te
Hoſpitem pellunt. fugat ipſa iniquo
Fœdere tellus.

Te fugant arces, fora, templa, caſtra,
Te fugant reges, fugat & ſacerdos
Summus. heu, ne te undiq; iam fugatam
Arceat aer.
Quo minus cœlum repetas. & ipſæ,
Denegent auræ in patriam regreſſum.
I, fuge ad manes, fuge ad ima, & atri
Tartara mundi.
Comiter nanq; accipiere. manes
Et colunt iuſtum, & uenerantur æqua.
Hi tibi aſſurgent meritæ, piaq;
Sede locabunt.
Si modo & tu Pontificem catenis
Traxeris uinctum. hoc age diua, & unco
Protrahens tracta, ſoliiq; ad aram
Siſte tremendam.
Fœdat inceſtu ſacra qui nefando,
Qui fide fracta, Italiam Rutenis
Prodidit, quiq; Auſoniam repenſo
uendidit auro.
Quo ſuos natos (ſcelus ah ſupremum)
Ornet inſigni diademate, alto &
Ponat infames ſolio pianda
Cæde cruentos.
Hunc trahe, hunc unco dea, merge & illos
Amne mactatos Tiberino, & una
Hinc patrem, hinc natos erebi profundos
Trude ad hiatus.

AD VENEREM *amicæ, atq; oſculi dedicatio.*

E Iouis prolem Venus alma, noſtris
Vt ſacris aſſis, humiles precamur,
Supplices tete dea nunc adimus
Et tua templa.
Tu preces noſtras, & Amica tura
Accipe amborum genitrix Amorum,
Et tibi uotum, tibi dedicatum
Accipe crinem.
Vouit hunc olim patria recepta,
Pro duce & uictore, fugato Ameto
Pro focis, ariſq; Ariadna, uoces
Supplicis audi.
Ipſe ego illius tibi diua ab ore
Oſculum ſupplex uoueo, dicoq;.
Oſculum ex uoto cape Cypri, gratoſq;
Oris honores.
Tu meum uictrix hominum, deumq;,
Tu parens rerumq;, animantiumq;,
Cuius eſt quicquid tenerum, decenſq;
Pectora mulcet.
Tu meum felix Cytherea plectrum
Adiuua, & dulcis numeros miniſtra,
Dum tuum numen cano, dum tibi aræ
Molliter halant.

POLYPHEMVS A GALATEA
ſpretus conqueritur in littore.

I Itus ò noſtris faueas querelis,
Sparſaq; adſiccus ades halga cautes.
Vos meos queſtus procul icta, longe

Saxa ſoluete.
Ille ne heu quondam Polyphemus ille,
Mœret ad fluctus? pudet heu canoræ
Fiſtulæ, quæ olim & tilias & alnos
Blanda mouebat.
Cuius ad cantum pecudes cœibant,
Et feræ è luſtris, & aues ab alto
Aethere, & mutæ procul à Palici
Littore ranæ.
Ad meam dulcis Gelae cicutam,
Ad meam mollis Lilybea auenam
Et meos flaua ad calamos ruebat
Acianea.
Sæpe & ad noſtros Arethuſa cantus
Flexit, & molles iniit choreas,
Sæpe & ad noſtros numeros per æstum.
Luſit Anape.
Agmen ô fœlix ouium. beati
Et greges. fœlix aries, & hircus.
Hunc amat mulcens Arethuſa, at illum
Ardet Anape.
Illa Cirronem uiola coronat,
Hæc Careſtinum religat cypero.
Ludit in pratis utraq;, & ſequenti
Plaudit amanti.
O ubi ille ille eſt Polyphemus? albi
Velleris diues, niueiq; lactis,
Mille quem uaccæ, totidem iuuenci,
Mille capellæ,
Cum ſuis hœdis, pecudesq; mille,

Mille

Mille poſt agni comitantur. albet
Terra candore, & nemora ipſa balant,
Balat & aer.
Mille equæ armentum Polyphemi, & Aetna
Aetna miratur Polyphemon. una
Ridet informis Galatea, nigro
Pectore, nigris
Diſplicens mammis Galatea. abite
Mille oues, mille & pecudes, capellæ
Mille cum fœtu. procul ite equarum
Tanta propago.
Hoc pedum dextræ decus, hoc puella
Brutiæ gentis Galatea ridet,
Ridet hoc ſaxo ſata, ridet heu heu
Hoc Galatea.
Quod tremit littus Siculum, quod Afra
Horret & Syrtis. procul ipſe rupem
Colle de ſummo obiiciam, & fluenti
Hoſtia claudam,
Ne in mare acceſſus pateant ſuperbæ,
Quæ meam temnit male grata barbam,
Iure cui Marſi inuideant, & ipſi
Cinyphes hirci.
Quæ meos ſpernit male amica cirros,
Quis uel intonſæ inuideant capellæ.
Quæ meo auertit faciem galero
Dedecus undæ.
Hunc mihi dono dedit illa quondam
Carminum cultrix Helime, atq; auenæ,
Deſpuit quem (proh pudor) è lutoſo

Edita fonte.
Lumen hoc unum mihi, quod decora
Fronte diffulget, nec honore ſoli
Cedit, hoc ô Cratidis orta cœno
Filia damnas.
I nigris mammis, nigricante dente
Crine ſubcriſpo Galatea, & amne
Merge te immundo. Polyphemon Aetna
Aetna tenebit,
Aetna Nympharum decus, Aetna florum
Mater. ô longum mihi culta ſalue,
Et tuos ignes ſpecula è ſuprema
Porrige amanti.
Ite oues, ite ô placidæ capellæ,
Lucet. en montis dea porgit ignes.
Linquite & noctem Galateæ, & atram
Linquite nubem.
Ite io fidæ comites capellæ,
Eia io incanæ pecudes abite.
Vos manet, meq; innuit en ab altis.
Rupibus Aetna.

FINIS.

IOANNIS IOVIANI PONTANI ERIDANVS. LIBER I.

AD ERIDANVM.

CAeruleis generoſe uadis, Rex diuitis agri,
Gallica qui medio flumine regna ſecas.
Heliades cui ſerta parant, uenerantur & amnes
Nereus & placidis accipit hoſpes aquis,
Nympharum cui dia choros Ferraria mater
Ducit, & ad thalamos uxor amata canit.
Non Charites deſunt illi, non carmina Muſæ
Culta negant, dulcis gratia in ore ſonat.
Tum tibi per tacitas ſerpit noua flamma medullas,
Vreris, & medio feruet in amne calor.
Salue amnis ſalue Heſperidum regnator aquarum
Cuius & in cœlo flumina nota micant.
Te propter, fontiſq; tuos nitet aureus ille,
Vina Ioui gelidis qui ſua miſcet aquis,
Te propter iaculumq; ferus clypeumq; reliquit
Dum ſtupet ad Veneris gaudia prima deus.
Siccabat madidos Venus aurea forte capillos
Nuda quidem, ſi non parte tegatur aquis,
Pectus aquis tegitur. ceruix, humeriq; ſuperſtant
Sulleuat effuſas ſedula dextra comas,
Ima papillarum tegitur pars. eminet illa
Punicea Charites, quam coluere roſa.

Candorem referunt undæ, micat aura capillo,
Singula ſub uitrea membra notantur aqua.
Ipſa ſua dea dote ſibi blandita ſuperbit,
Mirum ait eſt, noſtro ſiquis amore calet?
Mirum ſi cœlo regnat Venus? inter & arma
Conqueritur noſtras ferreus ille faces?
Quid nunc ſi uideat? quos ſentiat ipſe calores?
Abiiciat uel nunc arma, quirimq; ſuam?
Dicebat, ſiccamq; comam ſtudioſa ligabat,
Nam Charites molli littore ſomnus habet.
Prodit ab inſidiis iuuenis, prenſatq; pauentem,
Implicat & cupida candida colla manu.
Ter collo dentem impreſſit, ter utrumq; labellum
Strinxit, & audaces huc agit, hucq; manus.
Illa dolet, gaudetq; ſimul, refugitq;, cupitq;,
Vim nollet, uellet ſed ſua furta tegi.
Oſcula nunc offert, nunc auerſatur amantem,
Et miſcet blandis triſtia uerba iocis.
Ad uotum properabat, amans, ſtrepuere ſalicta
Proxima ſollicitum qua mouet aura nemus.
Expauere ſimul, ſimul & latuiſſe uolebant,
Sed nec quo fugiant, quó ue tegantur, habent.
Ipſe deos miſerans atram de gurgite nubem
Obiicis, & latebris abdis opace tuis.
Illic ſecuro uenêre ad gaudia curſu,
Mille modos matri dulce retexit Amor.
Dic Mars dic Gradiue potens ubi cuſpis ubi haſta?
Scit Venus, ad ripas illa relicta iacent.
Illa puer Veneris tractat, ridetq;, ſed ipſe
In Veneris mauis bella mouere ſinu.

Bella moue, nunc diue ſapis, nunc conſere pugnas.
Hoſtis adeſt. tamen eſt præpoſuiſſe torum,
Deliciasq; tori molles, placidamq; quietem,
Et dominæ in tenero molle cubare ſinu.
Salue iterum Eridane, nam tu quoq; iungis amantes,
Tu quoq; concilias quos ſuus urget amor.
Tu uatem, teneræq; ſenem placare puellæ,
Et cupis, & ducis muneris eſſe tui.
Ergo perpetuos Ticinus, & Abdua fonteis
Certatim, & famulas Mela miniſtret aquas.
Voluat & aſſiduos Benaci è gurgite fluctus
Mincius, Andæo pota fluenta ſeni.
Ipſe perennis eas, ſuperesq; & flumina, & amnes,
Imperium norint æquora & ipſa tuum.

DE AMORE colligente ſuccina in Eridano.

E Ridani circum ripas, alnosq; uirenteis
Quærit Amor tenera ſuccina lecta manu.
Quærenti aſſurgunt ripæ. Phaethontias arbor
Fundit rore nouo, quæ legat ipſe puer.
Dumq; legit, guttæq; manum puer admouet, ora
Exerit è tenui cortice Nympha ſua.
Quotq; puer gemmas, totidem legit oſcula uirgo,
Ridet Amor. ridet conſcia Nympha ſibi.
Naides ad riſum coeunt, mirantur Amorem
Quiq; puer pharetram, telaq; adunca gerat.
Senſit Amor, neruumq; manu lunauit, & inquit
Deq; meis humeris miſſa ſagitta ferit.
Illa uolat, fulſere auræ, rutilante fauilla,
Hauſerunt uirides tela corusca deæ

Inq; choros, cantusq; abeunt. Climeneia uirgo
Prodit ab excluſo lapſa repente libro.
Inq; ſinu puero fruitur, caluitq; fruendo,
Miſcet Amor luſus, blanditiasq; ſuas.
Cærulus ut uidet ipſe deus, complexus utrunq;
Condit nube caua, rorat & amne ſuo.
Dum ludunt, pendentq; arcus electride in umbra
Prendit Stella manu, ſpiculaq; apta legit.
Altera quis urat longe, & male figat amantem
Altera quis medico uulnera rore lauet.
Mox ſtrinxit telum Idalium, fixitq; ſagittæ.
Me me audax. uati parce nocere tuo.
Parce puella ſeni, cur non iacis altera tela?
Et uulnus medico rore puella leuas?
Vre ferox, facilisq; medere, utq; aurea uirgo
Hinc ſæuis, illinc mite leuamen ades.
Vre ſimul, medicare ſimul. nihil ipſe recuſo.
Non ferrum, non me miſta uenena mouent.

DE VENERE AMOREM QVÆRENTE.

DIcite Nereides (nam uos quoq; procreat unda)
An'ne aliquis ueſtris ſit puer hoſpes aquis?
Matris uos miſeræ moueat dolor, & labor, illum
Anxia tam longa quæ ſequor uſq; uia.
Ipſe puer nudusq; abiit, nec cognitus ulli,
Quiq; meo nunq̃ ceſſerat ante ſinu.
Maternis fotum mammis, fotumq; ſub ulnis,
Hei mihi quis fluctus, quæ fera Syrtis habet?
Forte Paphi in luco, riui crepitantis ad undam
Dormieram, atq; inter brachia natus erat.

Effugit è gremio fallens. ipſa excita ſomno
Hinc nemora, & ſaltus, hinc loca culta peto.
Offertur nuſquã terris, ingreſſa profundum
Aduenio ueſtras heu Venus illa domos,
Sicca ſiti, ſqualensq́; ſitu, defeſſa uiarum.
Non comes, aut hoſpes, non mihi tecta patent.
Et tamen hanc fama eſt dici Vulcanida terram,
Is deus eſt, pietas hic ſua iura tenet.
Dicite Sicelides, ſiqua latet heu mea cura,
An'ne aliquis ueſtro delitet amne puer?
Sic uobis in amore fides ſtet ſemper amantum,
Pax ſit & à Libyco littore, & Ionio.
Miſcet & his lacrimas. Tum ſic miſerata Charybdis.
Pube tenus nudo pectore blanda refert,
O dea, namq́; deam teſtantur ſingula, mecum eſt
Ipſe puer, lacrimis tu modo parce tuis.
Illicet emicuere faces, ſonuere pharetræ,
Telaq́;, uenturi nuntia ſigna dei.
Mox thalamo exultans prodit puer, & quatit alas.
Nereidas tacito uulnere pungit Amor.
Littus amat, caluere undæ, caluere natantes.
Mater adeſt facibus, natus adeſt pharetris.
Exilit in puerum genitrix. exceptus & ille
In gremio, riſus hinc mouet, hinc lacrimas.
Exultat littus, ridet mare, blanda Charybdis
Hæc ait, horriſoni conticuere canes.
Hunc tibi diua potens, proles Iouis, auctor amandi
Reſtituo, tua me, te mea cura premat.
Accepi infantem, blandum do, pro rude doctum,
Proq́; fide fraudem, ſimplicitate dolum.

Pro lacrimis riſum docui, pro melle uenenum
Miſcere, alternas & uariare uices,
Nunc placidam blandis pacem promittere ocellis,
Nunc trucibus mentes ſollicitare modis.
Nil cōſtans, nil perpetuum ſeruare, nec ulli
Parcere. in incertum fasq; nefasq; ſequi.
Talibus inſtructum memorat longæua Charybdis,
Cæruleo flauas humida rore comas.
Nereides puero aſſurgunt, aſt aurea mater
Zanclæam Ambroſio ſpargit honore deam,
Perpetuamq; illi ſpeciem, uiridemq; iuuentam
Eſſe dedit, Siculam moxq; ſalutat humum.
Gratatur terræ, natum quæ fouit, & inquit
Terra ferax ſegetum, Dædala terra uirum
Vos numeros celebrate meos, & nomen amandi,
Deq; mea fiat numine clarus Eryx.
Hæc ait, & niueis uolucrum ſublata quadrigis
Læta petit portus Cypria terra tuos.
Quaq; uolat, zephyri dominam comitantur, & auræ.
Stillat Acidalius rore fluente liquor.
Excepere Deam Charites. ſua redditur aris
Gratia, in amplexu matris inhæret Amor.
At tu Pieridum ſtudiis cultiſſime Carbo,
Namq; & amas, facito ſit tibi notus Amor.
Sint notæ maris inſidiæ, ſit nota Charybdis
Cincta ſinum canibus, uirginis ora ferens.

ALLOQVITVR PASTORES.

PAſtores cohibete gregem, procul ite capellæ,
Ite citæ, en flammas pectora noſtra uomunt

Flagrat ager, ſuſpenſa uolant incendia uentis,
Ipſe & Amor flammas uentilat, ipſa Venus.
Affer opem Eridane, fluuiosq́; immitte citatos,
Si non, & fluuios hæc mea flamma uoret.

ALLOQVITVR *aues, deinde pecudes.*

Q Vid quærulæ arboribus ſtrepitis, qd murmura
Veſtra ſonãt? mox & triſte ſiletis aues? (ſyluæ
Scilicet & tepidos ſoles, auramq́; fauoni
Optatis, dum uer pectora læta fouet,
Dum faculas Venus accendit, dum uentilat ignes,
Dumq́; Amor è plena tela iacit pharetra.
Me miſerum quid uer Veneris quid quæritis ignes?
Has faculas, hoc uer pectora noſtra dabunt.
Quærite aues qua noſtra uolant ſuſpiria, & illic
Membra fouete igni, corda adolete face.
Qua uolitant, illic feruent incendia, & illic
Excitat igne faces, temperat arma Venus.
Quid mœſtæ in ſtabulis pecudes frondentia ueris
Tempora, & optatis florida prata ſequi?
Frigoribus mediis, media niue gramina uobis
Præbuerim, è lacrimis gramina nata meis,
E lacrimis ſata prata meis, frondentia rura,
Perq́; grauis hyemes, frigora perq́; uirent.
Has Amor, has dolor, ipſa Venus ſine fine miniſtrat,
Et ſine fine quidem pabula noſtra uirent.
Paſcite, paſcendo creſcunt ſata, creſcit & humor,
Iam mihi creſcit amor, creſcit & uſq́; dolor.

ERIDANVM ALLOQVITVR.

f Ontis Acidalii laticem Venus aurea liquit,
Et Paphias myrtos, Idaliumq; nemus.
Eridanus dominæ tantum placet. hanc colit amnis,
Hanc deus, & latis Naides in lacubus.
Huic aras poſuit centum Ferraria, centum
Culta Cremona, & auis Mantua nota ſuis.
Eridanus Veneri (quis credat) ſufficit ignes,
Sufficiunt plenis flumina gurgitibus,
Parce pater flammis, ignemq; auerte ſagittis,
Sed flammæ, & pharetris rore medere tuo.

AD STELLAM.

n On alpes mihi te, aut uaſti maris æquor, & ipſæ
Eripiant Syrtes, nam mihi ſemper ades.
Mecum de ſumma ſpecularis littora puppe,
Et mecum longas isq;, redisq; uias.
Mecum compoſitis hæres moritura lacertis.
Si pontus, ſi quid ſæua minatur hyems.
Mecum quoq; loco, quicquid fortuna pararit,
Quicquid ago, mecum es, nec niſi ſemper ades.
Tu curis ſolamen ades, requiesq; labori,
Et quia ſemper ades, nil niſi dulce mihi eſt.
Quòd ſiquando abſis, & te iam Stella requiro,
Siue dies, ſeu nox, ſponte uidenda uenis.
Nam cum ſol primos effert pulcherrimus ortus,
Auroræ in gremio tu mihi mane nites.
Illic purpureasq; genas, roſeumq; labellum,
Delicias uideo pectora & ipſa meas.
Oraq; in ore deæ cerno tua. tu mihi rides,
Sentio de riſu gaudia mille tuo.

Ipſa mihi dicis iungo mea gaudia tecum,
Dum loqueris iungo baſia noſtra tuis.
Inde ubi per medium rapitur ſol aureus orbem,
Aurea te nobis ſolis imago refert.
Illius in radiis uideo rutilare capillum,
Et tua phœbæo ſplendet in igne coma.
Quacunq; aſpicio lux te mihi, tu mihi lucem.
Offers, nec ſine te lux'ue dies'ue mihi eſt.
Tandem ubi ſydereis nox aduenit acta quadrigis,
Clarus & occiduo ueſper in orbe nitet.
Ora refert tua nunc mihi candida lucidus heſper,
In Veneris ſpecto te recubare ſinu.
Hic riſum, illecebrasq; tuas, hic oſcula noſco,
Luſusq; & gratis abdita ſigna notis.
Inq; tuis oculis figo mea lumina, & uſq;
Admoueo collo brachia lenta tuo.
Tum noua me, uetus ipſa tamen ſubit ante uoluptas,
Præteritiq; memor mens fauet ipſa ſibi.
Mox ſopor irrepit membris. ſopor ultima præbet
Gaudia, teq; meo collocat ipſe ſinu.
Amplectorq; tuis innexus & ipſe lacertis.
Sic nullum ſine te tempus & hora mihi eſt.

DE STELLA.

Noſtra die quòd Stella nitet, quòd nocte refulget,
Solem Stella die, ſydera nocte refert.
Nocte eadem ſurgente nitet, cadente refulget,
Phoſphoron hic, illic Heſperon ipſa refert.
Ergo eadem mihi ſol, eadem mihi ſydus, & una

Lucifer eſt, eadem ueſper & una mihi.

AD STELLAM.

D cœnam me Stella uocas, & gaudia lecti.
Menſa mihi poſita eſt, compoſitusq; torus.
Ipſa miniſtrabis ſimul, & ſimul ipſa recumbes,
Et dabis in medio baſia multa mero.
Cœna placet. uenio. ponam ſed fœdera lecti,
Me tua cœna iuuat. tu mea pacta proba.
Prima cuba, nec nuda tamen, tenuiſſima ſed te
Tela tegat, Cyprio tela liquore madens.
Ipſe ſequar. tu me amplexu placidiſſima blando
Excipe, & in tepido (qua potes) abde ſinu.
Oſcula mox iunges cupidas imitata columbas,
Oſcula non uno continuata modo.
Muta Venus mihi nulla placet. ſuſpiria miſce,
Aptaq; laſciuis garrula uerba iocis.
Nec manus officio deſit, manus æmula linguæ eſt,
Hæc tactu Venerem ſuſcitat, illa ſono.
Gaudia amor probat hæc, uerum ſi rixa ſequatur,
Quã dens, quam'ue aliquid mouerit auſa manus.
Auctor ero rixæ. tu mox offenſa quereris,
Vnguibus & ſcindes pectora noſtra tuis.
Scindam ego nũc tunicam, ſubducta & ueſte papillas
Nuda eris, & nullo tegmine bella geres.
Ipſa manum collo iniicies, ſuper ipſa recumbes,
Verbera & ipſa dabis, uerbera & ipſa feres.
Dente petes. ego dente petam. demorſa dolebis,
Ipſe ſequar, lacrimæ prona per ora cadent.
Tum ſupplex ueniam grata cum pace rogabo,

Ipſa dabis ſimul & baſia multa dabis.
Baſia multa dabo, iungam quoq; munera pacis,
  Munera complexo ter repetita ſinu.
Hoc eſt pacis opus ſunt hæc ſua fœdera lecti.
  Subſcribas. per me nulla futura mora eſt.

AD STELLAM.

IN tenebris mea Stella nites, dũ ſydera pallent,
  Et nox ipſa tuo lucida honore placet.
In medio mea Stella die ſub ſole niteſcis,
  Clarior & per te ſolq; diesq; uenit.
Sic es ſyderibus decus addita matutinis,
  Et radiis debent ſolq; diesq; tuis.
Sed cur quæ tenebris honor es, decus una diebus,
  Cur lumen nobis nocte, dieq; negas?
Nocte negas, foribus clauſis, in luce feneſtris.
  O tenebræ non iam ſtella'ue lux'ue mihi.

DE PHOENICE AVI, & de amante.

SEligit è ſyluis Arabum, lucisq; Sabæis,
  Quos Phœnix ramos ad ſua buſta paret.
Inſtruit his nidum, nido mox incubat ales,
  Incubitu flammas excitat inde ſuo.
Vritur hinc, cineriq; ſuo fit & inde ſuperſtes,
  Ipſe ſibi eſt ortus, ipſe ſibi eſt obitus.
At contra è curis grauioribus, atq; dolorum
  Seligit è cumulo, quis foueatur amans,
Incubat his gaudetq; malis, fruiturq;, doletq;,
  Hinc moritur, poſt hæc ad ſua uota redit.
Ille tamen poſt mille annos, poſt ſæcula dena,

Aſt hic quoq; die naſcitur, & moritur.

ALLOQVITVR Heliades ſorores.

Quid mœſtæ, quid cærulea ſub fronde ſorores.
Lugetis? miſeros amne iuuante modos?
An fratrem Phaethonta, uagis q tractus habenis
Ah miſer, externis exulet ipſe locis?
Hinc electra fluunt, lacrimoſaq; gutta rigeſcit.
Hæ lacrimæ, hi luctus ſuccina lenta ferunt.
Flete piæ, lugete piæ Phaethontides, & me
Vel ſocium ueſtris luctibus accipite.
Si deſint uobis lacrimæ, ſi deſit & himber,
Ipſe quidem lacrimæ, luctus, & imber ero,
Per me etiam Eridanus creſcet ſtagnantibus agris,
Finis enim lacrimis nulla futura meis.
Per me etiam ripæ mittent incendia, flagret
Amnis, & in medias ignis iturus aquas.
Cedite cultores. ripas & flumina iam iam
Vſta dabo, in flammas ibit & omne nemus.

STELLAM ALLOQVITVR.

Vale per æſtatem ſub ſole rigentibus herbis
Blanditur lapſis aura recens foliis,
Quale per arentis hortos in uere tepenti
Nox mulcet teneras rore madente roſas,
Tale mihi dum mens languet, dum pectora feruent,
Noſtraq; in incertum uela gubernat Amor,
Tale ſeni ſolamen ades mihi dulcior Hyblæ
Stella fauis, umbra gratior Idalia.
Aura recens, Nam Stella mihi flagrante ſub æſtu,

Ipſa meos ignes rore madente leuas.
E labris mihi ros, ex ore recentior aura
Spirat Stella tuo, ſtillat & ipſe liquor.

AD ANTIMACHVM Mantuanum de amoribus Mincii, ac de Vergilio.

d Vrbat choreas Veneris puer inter olores,
Eridanus placidis qua nemus ambit aquis.
Naides, & ſociæ uaria ſub ueſte Napeæ
Fundebant raris carmina culta modis,
Ipſe manu rutilam geſtabat ab ære ſagittam,
Et leuis inſtabili ſub pede pulſat humum.
Quaq; mouet pennas, tremulæ ſtridere fauillæ,
Perq; leues frondes ſparſilis aura micat.
Eridanus ſpectat fluenti crine ſuperbus,
Populeo madidum cinctus honore caput,
Mincius & ſpectat urianti lætus amictu,
Mincius Auſoniæ clarus honore tubæ.
Spectat arundineo formoſus Mela galero,
Diues & undoſis Abdua gurgitibus.
Quiq; amnes ſocii regem uenerantur, & ipſi
Quiq; ſcatent fontes, quæq; paluſtris aqua.
Ecce autem niueis Cycnus ſe ſuſtulit alis,
Cycnus olorini duxq; decusq; chori,
Deq; manu pueri roſtro plaudente ſagittam
Eripit, & cantu ſidera ſumma petit.
Concepit flammas ferro ſtridente ſagitta.
Gaudet olor, fraudem ridet & ipſe puer,
Inq; ſinum Mincii rutilis delapſa fauillis
Afflauit tenero fulgida amore ſenem.

Hinc in Paſialen telo flammante reluxit
Paſiale uulnus ſenſit & ipſa ſuum.
Inſtaurauit Amor choreas. ſuſpirat uterq;.
Cantat olor, cantu conſonat omne nemus.
Senſerunt ſlammas ripæ, ſenſere ſalicta,
Infantem decimo ſydere Nympha parit.
Excipit hunc, tepidoq; ſinu complexa Meliſſe,
Blanda fouet, blandis conciliatq; iocis.
Inſtratum lauri foliis, ſomnoq; grauatum.
Tutanturq; & apes, labraq; melle linunt.
Hinc Muſæ placidis ſalicum docuere ſub umbris,
Sebethus liquidis qua fluit uber aquis.
Inde ſpecu exceptus, uiridisq; in rupe Veſeui
Paſtor agens cecinit Tityre coge pecus.
Huc ades ô Meliboee, caper tibi ſaluus, & hœdi,
Ite domum ſaturi, nox uenit, ite greges.
Poſt lætas ſegetes, quo ſidere uertere terram
Conueniat, Baccho qui ſit & aptus ager.
Cura boum quæ ſit, pecori quis cultus habendo,
Et docuit preſſis mella liquare fauis.
Felix aruorum cultu, felicior armis,
Dum profugum Aeneam, dum canit arma uirum.
Illi Vulcanus clypeum, ſua Mulciber arma
Aptat, & in claſſem corruit omne nemus.
Illi fatorum ſeriem, gentisq; togatæ
Deiphobe Glauci monſtrat, & omne genus.
Inde ſedens ebore in niueo Sebethida ad undam
Colligit Hetruſcas, Marrubiasq; manus.
Agmen agit Lauſus, magniq; ipſe agminis inſtar,
Attrituq; pedum terra Sabina tremit,

Et quoties

Et quoties raucum gemuit caua buccina, matres
Preſſerunt natos pectora ad ipſa ſuos.
O ſalue Italidum gentis decus, in Latium qui.
Aonio ducis uertice Pieridas.
Salue & Idumæas debet cui Mantua palmas,
Cui phœbus Latio ueſtit honore comam.
Sparge Charis roremq́; tuum, Syriosq́; liquores,
Parthenope uiolas, Mantua funde roſas.
Ipſe aram ſtatuens uati, uenerare Camœnas
Antimache, & patriæ concine grata tuæ.
Quæ puerum genuit, cuius ſub uoce locutæ
Pierides noſtrum conſtituere decus.

DE INFELICITATE *amantum.*

c Antando luces peragit ſub fronde Cicada.
Et mulcet ſyluas, carmine læta ſuo.
At tenebras ſub rore leui, ſub deſide ſomno
Tranſigit & noctes, nocte iuuante, ſuas.
Cantando moritur, ſentit nec tædia mortis,
Quin cantu uitam ducit, & exequias.
O felix ortu, interitu felicior. at me
Et nox nigra grauat, uexat & atra dies.
Ante fores iaceo gelidæ ſub frigora brumæ,
Nec pudet ætatis, Pieridumq́; ſenem.
Ante fores, ſub ſole leo dum feruet, & ignis
Vſtilat Icarius, conqueror uſq; ſenex.
Vror amans, tabeſco ſenex, lux omnis amara,
Nox inimica mihi eſt, noxq́;, diesq́; nocet.
Sors iuuenum miſeranda, ſenum deflenda. cicadæ
Sors felix. ò iam diſcite quid ſit Amor.

QVERITVR DE Eridano.

Et cœlo Eridanus candenti ſydere fulget,
Et terris Stella candidiore nitet,
Illic igne ſuo miſcet cum nectare lymphas,
Hic flammas fluuio feruidus igne uomit.
Illic fundit aquas, hic ignes cærulus amnis.
Me miſerum gelida qui cremer uſtus aqua.

AD STELLAM.

Nudaſti mea uita ſinus, & ſponte papillas,
Admoſtiq; meam pectora ad ipſa manum,
Oraq; cum teneris iunxiſti noſtra labellis,
Sediſtiq; meo ſarcina grata genu,
Ceruicemq; amplexa, leui mox uicta ſopore
Concidis in noſtrum languida facta ſinum,
Longaq; poſt feſſos ſuſpiria claudis ocellos,
Dum tibi ſopitæ ſerpit ad oſſa quies.
Ipſe tibi tenuem procuro ſedulus auram,
Compoſita & moueo lenia flabra manu.
Ipſe tibi ſomnos cantu leuo. cantus amores.
Sarnidis, & Fauni dulcia furta refert.
Faune ueni, tibi Sarnis adeſt ad flumina nota,
Ad nota ſalices candide Faune ueni.
Ecce tibi niueum uiolæ cum flore liguſtrum
Iungo, & Puniceis lilia cana roſis.
Roſcida ſeruantur legi tibi quæ modo fraga,
Fragaq; quot, totidem baſia & ipſa paro.
Huc ades ô formoſe, tibi nam nuper ad amnem
Siccauiq; meam diſpoſuitq; comam.

Pierides compſere caput, dum corpus & ipſæ,
Et crinis flauos molliter amne lauant.
Inde comam Aſſyrio certatim unxere liquore.
Inde Arabo noſtrum ſpirat odore caput.
Quin citharam docuere, & me fecere magiſtram,
Et data pro magno munere eburna chelys
Faune ueni, te Sarnis amat, ſuſpirat & unum,
Et parat in niueo gaudia multa ſinu.
Fiſtula te & calami uocitant, uocat æſtus, & unde
Auræq;, & murmur ſubſilientis aquæ.
His ego mulcebam ſomnos. tibi purpura mollis
Tingebat niueas flore decente genas.
Qualis ubi ad thalamos Hebe deducta mariti
Ad cupidi erubuit baſia prima uiri.
O quoties ſparſos, errant dum fronte, capillos
Collegi, blanda diſpoſuiq; manu.
Sic Lede placitura fuit ſic uxor Oreſtis
Atq; Helene dixi ſic quoq; culta fuit.
Et modo compoſitum reieci in colla capillum,
Et dixi, hac placuit Laodomia coma.
O quoties teneras uariaui flore papillas,
Et dixi Charites ſic coluere ſinum.
Ornabam gemmis digitos. ad Pelea quondam
Vecta Thetis, niueam ſic tulit ipſa manum.
Brachia nudaui, Auroræ ſunt brachia dixi,
Admouiq; cauæ roſcida poma manu.
Sic rear ad uirides myrtus requieſſe Dionen,
Poma manu Paridis dum tenet illa ſui.
Ipſa ſinu Ambroſiam ſpirat, perq; ora recurſant
Blanditiæ, & grato miſtus honore decor.

At tibi perq; genas, roſeisq; infuſa labellis
Ludit, & in tenero gratia amica ſinu.
Et quoties blandos ſomno recludis ocellos,
Crediderim uel te poſſe mouere deos,
Quosq; moues, uerum cuſtodia noſtra tuetur,
Teq; meo patior non abiiſſe ſinu.
Tunc ego non ſuxiſſe quidem, libaſſe labellum
Sed tibi ſopitæ nil nocuiſſe uelim.
Sic leuis ad ſummum florem de rore liquenti
Libat, & è tenero gramine lingit apis.
Oſcula libabam, quæ tu uelut excita ſomno
Excipis, atq; aliquid uelle uidere loqui.
Velle loqui dum uiſa, ſimul dum baſia carpo,
Auraq; de molli ducitur ore mihi.
Dum ludo improbius, tua duriter ora momordi,
Hei mihi clamaſti, ſic iubet ipſe dolor.
Hei mihi clamaui, parcas mitiſſima, dixi,
Parcis, & inſolito es blanda refuſa ſinu,
Colla notas, & labra notas. mox ulta dolorem
Riſiſti, & gratos mouit uterq; iocos.

AD STELLAM.

Stella tibi cœlũ patria eſt, hinc clara refulges.
Si tibi terra domus ſit, domus Aſſyria eſt.
Aſſyrios etenim ſpirat tibi pectus odores,
Aſſyrio mollis ſtillat ab ore liquor.
Sin quia deliciæ, & Veneres, blandiq; lepores
Tecum habitent, patrii ſit tibi terra lares,
Ipſa domus, patriiq; lares ſit Cyprus, & unà
Sit Veneri, atq; eadem ſit tibi Stella domus.

LACRIMAS AMORI, SVSPIria Cupidini dicata.

d Ebentur Cereri ſegetes, debentur & horti
Lampſacidæ, flores candida Chlori tibi,
Melláq; debentur flauæ Thymbræa Meliſſæ,
In ſortem ceſſit Pallas oliua tuam.
Sunt Zephyri faciles auræ, blandiq; ſuſurri,
Sunt fontes munus caſta Diana tuum.
Munditiæ Charitum ſunt, oſcula nubilis Hebes,
Cypridis amplexus, gaudiáq; illa tori.
At lacrimas, queſtus, at ſuſpirantia uerba
Has Amor aſſumit, illa Cupido ſibi.
Crudelis uel uterq; deus, ſed blandus uterq;,
Blandus uterq; quidem, ſed ſine mente deus.

DE STELLA.

s Tella mihi in tenebris fax ē ad gaudia noctis
Hanc ſequor hæc dux eſt, hæc mihi certa uia.
Stella die in medio nox eſt ad gaudia lucis,
Gaudia Stella die, gaudia noctis ea eſt.

DE VENERE & Amore.

e Xhauſit pharetrā Veneris puer, at Venus ignis
Extinxit, Venus hinc inde & inermis Amor
Exhauſtā hic pharetrā, extinctas flet Cypria flāmas,
Hic arcum lacrimis tingit, at illa faces.
Ne'ue puer; neu fle mater, dant ſpicula mille
Stellæ oculi. puer his utere pro pharetra.
Cum flammas mea corda uomant, his utere mater.

Pro face, inexhauſta tu face, & hic pharetra.

DE SE, AC DE STELLA.

S Vriſit, blandoſq; manu compreſſit ocellos,
Mox furtim infecit gutta iterata genas.
Scilicet amplexus repetit dum Stella beatos,
Oſculaq; & dulci garrula uerba ſono.
Riſit, & argutos dextra compreſſit ocellos,
Delicias noſſet nequa puella ſuas.
Mox ubi demorſi ſuccurrit triſte labelli
Vulnus, & inſani plaga maligna ioci,
Exciuit lacrimas infelix ira coactas,
Et de me uiſa eſt non bona uerba loqui.
Di faciles quid amara bonis, quid triſtia lætis
Miſcetis, curas ingeritisq; nouas?
O deſint luſus, dum deſit cura puellis,
Dum lacrimæ deſint, ipſe tepeſcat Amor.
Hos'ne oculos lacrimare, genis'ne inducere guttas
Parcite di, nil uos tam noua forma mouet?
Sed lacrimare licet, lacrimis formoſior ipſa es.
Iam fluitent lacrimæ, nunc mihi chara places.
Fac lacrimas, fac ipſa genis manare fluentum,
Noſtra ſe ut hoc ipſo temperet amne ſitis.
Amne ſitim ſedare licet, licet oſcula furtim
Surripere, & lacrimis inſeruiſſe iocos.
Di faciles, miſcere iuuet nunc triſtia lætis,
Oſcula cum lacrimis, cum lacrimisq; iocos.
Dic mihi blanditias, dic ſuſpirantia uerba.
Quid latet in tepido bella papilla ſinu?
Da pectus tractare tuum, niueasq; papillas,

O in delicias pectora nata meas.

Nunc liceat ſæuire, atq; inſanire. uolenti
Aſpera, nolenti mollis, & æqua ueni.
Nolentem cupidis ueſana incinge lacertis.
Oſcula nolenti, dum uetat, ipſa rape.
Nunc cupio, nunc ipſe uelim. tu dura recuſa.
Et mea ueſanis unguibus ora pete.
Dic tenerum, dic dulce aliquid, quid uertis ocellos?
Teq; meo lacrimans ſubtrahis uſq; ſinu?
Pone iram, & lacrimas. ſed te lacrimare decorum eſt,
Tu face, ut hæ lacrimæ noſtra per ora cadant.
Tu face, ut has lacrimas ſiccem, face ut oſcula carpam,
Inq; meos oculos candida fige tuos.
Fixiſti ſimul & rides, nunc oſcula iunge.
Oſcula compoſitæ pignora pacis eant.
Oſcula complexu gaudent, pax gaudet utriſq;,
Pace Amor exultat, pace & Amore Venus.
Tu pacem mea uita colas, recolamus Amorem,
Sic erit ex æquo mutua noſtra Venus.

AD STELEAM.

CVm teneru͂ cum dulce aliquid blandu͂q; ioceris
Ah medio mihi tum corde liqueſcit amor.
Spem mihi cum, & cupidis pacem promittis ocellis.
Lux oculis, toto corpore ſenſus abit.
Cum rides, ignemq; oculis, uultuq; fateris,
Mens animum, ipſe animus pectora deſtituit.
Amplexu iam Stella tuo ſuccurre cadenti,
Ore Animum & foueas, oreq; redde animam.

AD STELLAM.

l Ibat apis de rore fauos, mellisq́; liquorem.
Inde hominum mulſum, nectar & inde deum.
De labris mea Stella tuis mihi mella liqueſcunt.
Hic ros mella mihi ſtillat, & iſte fauus,
Condit & his Venus Ambroſiam, mihi parcite diuæ.
Sola Venus uera diffluit Ambroſia.

DE SVSPIRIIS AMANTVM.

d Iſtillat forte è tenui uagus amnis, & inde
Labitur effuſis non rediturus aquis.
Emanant corde ex imo ſuſpiria, moxq́;
Conuerſa redeunt in ſua corda uia.
Ex oculis lacrimæ poſtq̃ fluxere, nec illas
Luminibus rurſum reſtituere genæ.
Cur reuocant ad ſe rurſum ſuſpiria curæ?
Rurſus & infeſtat triſtia corda dolor?
Nulla quidem ratio eſt, etenim rationis amantes
Expertes, omni cæca in amore uia eſt.

DE ERIDANI FELICITATE.

f Elices Hermi ripæ ditante metallo,
Felicesq́; Tagi, quas rigat unda ferax.
Electro felix, felix Mantoide cæra
Eridanus, flauis qua petit æquor aquis.
Electrum ramis ſtillant frondentibus alni,
Succinaq́; è lento cortice lapſa fluunt.
Fundit mella fauis è dulcibus, eq́; liquenti.
Rore premit tenera culta Meliſſa manu.

Illa Bianoreis Minci pulcherrima ripis
Regna tenet mellis pulcher Hymete tui.
Regna tenet laticis, quem florida deliquat Hybla,
Hybla faui, & mellis, diues & Hybla thymi.
At longe ſuperatq; Hyblen, ſuperatq; & Hymeton
Eridanus Cypria ditior Ambroſia,
Ambroſia, teneris ſpargit quam Stella labellis,
Spargit & è roſeo lucida Nympha ſinu,
Spargit & ex oculis. ipſi mihi parcite diui..
Eridani ſors eſt inuidioſa deis.
Eridano aſſurgunt Muſæ. noua Mincius antro
Intonat, & uarios uoce, manuq; modos.
Aſſurgunt Charites, ipſa & dea mater Amoris,
Summittitq; faces, ſignaq; ſubdit Amor.

AD STELLAM DEPRECATIO.

N E miſero, ne Stella ſeni blandire, quid ignem
Exagitas? facibus ne precor adde faces.
Vis miſero, uis ipſa ſeni indulgere, remitte
Blanditias, oculos & mihi dura nega,
Verba nega, uultumq; nega, mihi dira precare.
Ipſe precor ueniant omnia dira mihi.
Peccatum eſt, mors pœna mihi, aut miſerabile fatum
Nam ueniæ miſero quis locus eſſe poteſt?
Sit pietas periiſſe reum. feciſſe beatum
Ipſa cupis, miſerum redde, beatus erit.
Supplicium infelix à te pro munere poſco.
Supplicium meritis grata repende meis.
An potui immorſis dentem fixiſſe labellis?
An potui lacrimas dente ciere tuas?

Spectaui flueret crudo dum uulnere ſanguis,
Admoui iugulo tela nec ipſe meo.
Spectaui exanimem, uiſo dum lapſa cruore
Concideres? uiſo namq; cruore cadis.
Nec cecidi ſuper ipſe miſer, nec uulnera laui.
Hic error dira cæde piandus erat.
Forſitan aut lacrimas ſiccaui, aut deniq; dixi
Vt miſero parcas, ô mea parce tibi.
Quid tibi dens, quid amare precer, cum ludere poſſis
Lædere qui malis? uimq; in amore ſequi.
Imprecor ut qui regnat Amor, noua penat amandi
Iura, ferat leges & deus ipſe nouas.
Nullaq; ſint conceſſa uiro, conceſſa puellis
Oſcula, contineat baſia quiſquis amat.
I ſæui dens ſæue, i dure & conſere demens
Prœlia, nequitiæ iam tibi finis adeſt.
Tu uero mea lux (etenim tibi mollia corda)
Parce, ſed (ut fas eſt) utere iure tuo.
Suge nota, fige impreſſo mala uulnera dente.
Cauit amor. capias oſcula mille licet.
Id tantum formoſa uide, ueſana caueto,
(Quàm uereor, noceat ne dolor ipſe tibi)
Dum ſæuis, dum dente furis, dum uulnera figis,
Liuor & inſanas linquit in ore notas.
Ne linguam noſtris committas forte labellis,
Ne temere id, quod te lædere poſſit, agas.
Nulla fides legi, ualeat reuerentia legum.
Culpa tua eſt, partes dens aget ipſe ſuas.
Nec ſat erit ſuxiſſe genas, ſtrinxiſſe labellum,
Tuta nec in clauſo lingua erit ore tibi.

Iam meditor, tunc colla manu, tunc unguibus ora,
Et mea tum ferro pectora iniqua petes.
Ipſe tuos miſer ante pedes, commiſſa fatebor,
Et dicam, in tua nunc iniice iura manus.
Sed non inijcies, & me complexa fouebis,
Et tua miſcebis baſia multa meis.
Hinc ſopor irrepet laſſis, reſolutaq; membra
Compoſito ducent ocia grata toro.

QVOD DIE NIMBOSO Stella nata ſit.

Irata ſides, periere roſæ, cecidere hyacinthi,
Et uiolæ. nullis eſt decor arboribus.
Non zephyris eſt ueris honos, hac luxit Adoni
Luce. Venus miſeris decolor exequiis.
Hac Charites ſcecuere genas, uulſere capillum,
Et Nymphæ mœſtis ingemuere modis.
En rurſum rubuere roſæ, nituere hyacinthi,
Et uiolæ, ipſo ſuis eſt decor arboribus.
En zephyris eſt ueris honos. hac fulſit in ortu
Stella die auratis concolor à radiis
Hac Charites pinxere genas, compſere capillum,
Et Nymphæ teneros concinuere modos.
Læta Venus renouatq; faces, natusq; ſagittas,
Et noua de manibus uulnera uterq; iacit.
Hinc tamen euentus licuit ſpectare futuros,
Ecce ades erumnis Stella ſerena meis.

DE AMANTIVM infelicitate.

u Ere roſas, ſegetes æſtate, ſubinde racemos,
Perq; hyemem Genii dona beata legunt.

Flora roſas, meſſemq́; Ceres, Pomona racemos,
Inde ſuas Genius ſponte miniſtrat opes.
At miſerandus amans & frigore triſtis, & aeſtu
Vereq́; & Autumno nil niſi triſte legit.
Hinc Amor, inde Venus lacrimas, ſuſpiria, queſtus,
Inde Cupido grauem fundit amaritiem.
Sin quandoq́; roſas legit, & legit ipſe hyacinthos,
Perq́; ſuas ſentis, perq́; rubeta legit.

DE ERIDANO.

h Eliadum è lacrimis Phaethontiadúq́; ſororum
Eridanus mœſto ſuccina in amne legit.
E lacrimis cum Stella ſuis lauit ora, genasq́;,
Stillat & hinc uiolas, afflat & inde roſas.
Electro felix, felix uiolisq́; roſisq́;
Eridane. è lacrimis ſunt tibi diuitiæ.

AD IOANNEM PARDVM.

n On arcum meditatur Amor, non ſpicula Parde,
Et tela & pharetras occupat ipſe ſitus.
Pro pharetra nudis deus utitur ipſe papillis,
His tincta Idalio ſpicula felle latent.
Vtitur idem oculis in uulnera noſtra ſagittis.
Ex oculis heu heu miſſa ſagitta ferit.
Tu uero quoties felix in amore, papillas
Tractabis, ſis ô ſis memor uſq́; tui.
Illic inſidias, illic latitare pharetras,
Letiferumq́; illic uirus ineſſe puta,
Cumq́; tibi ex oculis mollis ſpirauerit aura,
Et ferro, & flammis pectus inerme peti.

Heu heu non oculis, non me puer iſte papillis
Aut petit, aut urit, uel mea corda ferit.
Me riſu me Stella capit, hic ignis, & arcus,
Hic ſolus noſtro pectore regna tenet.
Nunc ride formoſa, meis nunc ignibus inſta,
Et mea ridendo pectora molle feri.
Molle feri formoſa, truces'q; auerte ſagittas,
Neu ſanguis, neu te funera noſtra iuuent.

AD SYRIANAM.

Dic age dic Syriana, deus quis curet amantes?
Nempe Amor. Aſt odit qs deus? Odit Amor,
Odit Amor, quoniam ferrum meditatur, & ignes,
Lætifera ſpargens ſpicula torta manu.
Curat Amor, qꝫ & amplexus, & grata procurat
Oſcula, qꝫ placido gaudia mille toro.
Quis deus hic Amor eſt? pacem qui curat & arma
Et pace in media tela cruenta iacit?
Hæc & acuta iacit, iacit illa retuſa, nec igni
Indita certa fides, hic cremat, ille gelat.
Vrit & hinc flammis torrentibus, inde liquentis
Soluit & in latices, illeq; & ille dolet.
Talis Amor deus eſt. maris hic ueſtigia ſeruat,
Nunc ſæuit, blandis nunc agit ipſe modis.
Nil lætum, nil dulce diu ſinit, aut ſinit ægrum
Inſtabilisq; puer, & puer ipſe deus.
Imperium crudele, ſed indulgentia mitis,
Quin mite imperium, ſed ſine lege puer.
Sed ſine mente deus, procul hinc diſcedat amator.
Solus Amor puer eſt, ſola tyrannis Amor.

AD AMOREM DEVM.

Nulla puer ſunt tela tibi, non flexilis arcus,
Deq; tuo nullus uulnere ſanguis abit.
Pax colitur, coliturq; torus, caſtiq; penates,
Et genus & ſoboles, munus id omne tuum.
Tu uincis animos hominum, tu pectora iungis.
Iungis & hinc iuuenes, iungis & inde ſenes.
Non puerile tibi ingenium, aut uariabile numen.
Nec uolucres alæ, nec leuis aura placet.
Sed conſtans, ſed certa fides, concorſq; uoluntas,
Scriptaq; ſub certa fœdera lege probas,
Nec mens cæca tibi eſt, cæco ſeu ſpicula iactu
Moliris, cæcum ſeu meditaris opus.
Omnia certa uides, ſunt omnia nota uidenti.
Nil tibi cum tenebris, nil tibi cum latebris.
Solus Amor uidet in tenebris, in luce uagatur,
Solus & ignotas nouit inire uias.
Solus ubi eſt iter in biuio, diſcernit utrunq;.
Nulla illi ignota eſt ſemita, nulla uia.
Perſtat, & infixis alte radicibus hærens
Creſcit, & ipſe ſuas ſedulus auget opes.
Nec uolucreis pennas pernicibus explicat alis,
Sed manet, & ſtabili perſtat ubiq; pede.
Non igitur puer eſt Amor, incinctus'ue pharetra
Nec pennas nudus, cæca'ue tela quatit.
Sed deus eſt qui corda hominum, qui pectora mulcet,
Et mulcet gratis illaq; & illa modis.
Quiq; puellarum mentes regit, & regit artem,
Et thalami ſanctas ſancit amicitias.

Nam quodcunq; in amore malum quodcũq; moleſtum
De uitiis hominum ſemina certa trahit.
Hinc iuuenes, illinc peccant & utrinq; puellæ,
Vt contra nequeat ſiſtere ſolus Amor.
Hinc puer, hinc arcu, facibusq; armatus, & igni.
Et cæcas ſpargit ſpicula cæca manu.
Blande puer, deus ipſe, deus facilisq;, potensq;
Salue Amor, & generis conciliator aue.

DE PALMA Bitontina & Hydruntina.

b Runduſii latis longe uiret ardua terris
Arbor Idumæis uſq; petita locis.
Altera Hydruntinis in ſaltibus æmula Palma.
Illa uirum referens, hæc muliebre decus.
Non uno creuere ſolo, diſtantibus agris.
Nulla loci facies, nec ſocialis amor.
Permanſit ſine prole diu, ſine fructibus arbor.
Vtraq; frondoſis & ſine fruge comis.
At poſtq̃ patulos fuderunt brachia ramos,
Cœpere & cœlo liberiore frui.
Frondoſiq; apices ſe conſpexere, uiriq;
Illa ſui uultus, coniugis ille ſuæ
Hauſere & blandum uenis ſitientibus ignem,
Optatos fœtus ſponte tulere ſua.
Ornarunt ramos gemmis (mirabile dictu)
Impleuere ſuos mille liquente fauos.
Mirum, ſi ex oculis & Amor ſua ſpicula iactat?
Et Venus accenſas ſpargit ab ore faces?
Mirum, ſi Eridanus ſi uel regnator aquarum
Rore ſuo noſtras temperat uſq; faces?

DE FESTIS MARTINALIBVS.

M Artinum conuiua ſaturq́ue, & potus adoret,
Hunc nobis ritum Gallia prima dedit.
Hunc patres tenuere, tenent, nunc Itala regna
I puer, & multo pocula tinge mero.
Diue faue, nunc te colimus, tua templa ueremur,
Et numen felix ducimus eſſe tuum.
Diue aſſis. Calabros famuli geminate trientis.
Inſtaurent poſitas fercula crebra dapes.
Numen adeſt, geminas uideo ſplendere lucernas,
Intueor triplici tempora cincta face.
Diue parens Martine ades, & tua pocula uiſe,
Te cyathi, & calices, te tua muſta uocant.
Euge pater, bibit ipſe pater, calicemq́ue ſupinat.
Quiſquis adeſt cyathos ſumite, adeſte deo.
Dicamus bona uerba, precemur & ocia pacis.
Pace penus grauida eſt, uinea pace nitet.
Pace fluunt tua uina pater, tu Gallica ſeda
Prelia, nam ſeruit Gallia cuncta tibi.
Annuit ipſe deus. pueri noua uina miniſtrent.
Vos mecum alternas continuate uices.

DE VENERE LAVANTE SE IN Eridano, & quieſcente.

L Auerat Eridani liq̄dis Venus aurea lymphis
Et feſſam choreis preſſerat alta quies.
Mulcebant myrti dominam flagrante ſub æſtu.
Inuitat ſomnos murmur, & aura leuis.
Aura leuis ſuras furtim nudabat, at illi
In ſomnis

In ſomnis uiſus pulcher Adonis erat.
Illius in roſeis figebat rapta labellis,
Oſcula & in tenero bella gerit gremio.
Hos inter luſus ſomno dilapſa figura eſt.
Ah miſeram in lacrimis linquis Adoni deam.
Ipſa querebatur. queſtum ſopor æger acerbat.
Quo fugis? heu quid me clamat Adoni fugis?
Ad gemitum coeunt Nymphæ, miſerantur amantem,
Et formam, & lacrimas adiuuat ipſe ſopor.
Illius in placido ridebat gratia uultu,
Fulgebat niueo pectore rarus honos.
Stillatim ex oculis manabat gutta, genasq;
Signabat tepido flumine gemma fugax.
Hic ut erat Veneri propior Bundenis, ocellis
Admouit onycem, ſiccat & ora manu,
Colligit & ſparſas candenti in pectore guttas,
Sed mirata prius pectora ſubriguit.
Exuuiis his læta abiit. Venus excita ſomno
Inter olorinos conſpicienda choros.
Plauſerunt dominæ uolucres, plauſere ſalicta.
Summiſit canas alnus opaca comas.
Ipſa uehebatur cycnis. comitantur euntem
Naides, & nitidos picta Napæa ſinus.
Qua uolitat Dea, funduntur uiolæq; roſæq;.
Ridet humus. uario uernat odore nemus.
Ambroſiæ ſtillant riui, Chariteia turba
Fundit opes Hyblæ, fundit Hymete tuas.
At læte uolucres concentibus aera mulcent,
Mulcet Amor uolucres, mulcet Amor pecudes.
Miſcet amor fluuiosq; ſimul, Nymphasq; lacuſtres

Flumina amant,& amat ruſtica turba Dryas.
Arridet cœlum Veneri,blanditur & aura,
Ac reſides ſyluas ipſe ſuſurrus agit.
At dolet Eridanus Martis memor.heu pater inquit
Armorum,quid te Theſſalis ora tenet?
Strymona quid,Pindumq; colis.ne bellica ceſſa.
In Veneris teneros feſſe recurre ſinus.
Tota tua eſt,tibi ſe conſumpſit dea,te meus amnis
Expectat.tibi nunc regia noſtra uacat.
Illa ſequens Minci ripas diuertit ad antrum,
Vnde ſuas uerſat lubricus amnis aquas.
Hic centum niueæ ducebant fila ſorores,
Oceano nentes candida texta patri.
Accepere deam famulæ.pater ipſe ſeniles
Prætendit greſſus,tectaq; in ampla uocat.
Hic citharæ,cantusq;,& pocula lenis Iacchi.
In luxum & thyaſos tota parata domus.
Nais at interea Bundenis læta per hortos
Errat,& in dextra candidus ardet onyx.
Hunc uidet,hunc ſpectat gelida laſciua ſub umbra.
Et ſibi de lacrimis facta ſuperba placet.
Ecce per aduerſas anguis ſe ſuſtulit herbas,
Sibilus,atq; oculis tetra uenena iacit.
Corruit exanimis Nymphe,mens deſerit artus.
Fuſus onyx,lacrimis huda madeſcit humus.
Da ueniam Venus alma rogat,Venus alma rogantem
Audit,& optatam fert dea mitis opem.
Quaq; liquor maduit,frondeſcit Amaracus illic,
Et grato uiridem flore colorat humum,
Quaq; & onyx,illo candeſcunt lilia prato,

Aemula candori lilia Cypri tuo.
Sparge ſuum florem Veneri formoſa puella,
Nec ſua non Veneri lilia funde puer.

DE NISEA, & Chariteo.

ORa Terentiolæ myrrham flant, pectora nardũ
Dulcidiæ ſtacten labra Liquori tua.
Colligit hæc Niſea ſimul, conſpergit & aura
Ambroſiæ, quam flat crinibus ipſa ſuis.
Pyxide mox parua uiridi circundata myrto
Dedicat, & ponit Cypria diua tibi,
Optat & ut pariter cum coniuge tranſigat annos
Quod Niſea cupit, quod Chariteus auet.

DE VENERE.

EVolat è gremio terræ leuis halitus, illum
In rorem uertit noctis amica quies.
E facie teneræ lenis fluit aura puellæ,
Vertit eam in mentis dulce leuamen Amor.
Illius aſperſu mulcentur roſcida prata,
Huius at afflatus pectora feſſa leuat.
E gremio ſpirant telluris flabra, uiciſſim
Quæq; quietæ ferant tempora, quæq; mala.
Quos riſus, quæ det ſuſpiria pectus amantis,
Ipſa eadem facies, utraq; ſigna dabit.
Cur non è terra, ſed de ſpumantibus undis
Nata ſed irato ſit Cytherea mari?
Fluctuat an ſemper miſeri quia pectus amantis?
Aeſtuat & uariis mens agitata modis?

DE VENERE ET ROSIS.

P Ectebat Cytherea comas, madidumq́; capillum
Siccabat, Charites carmina lecta canunt.
Ad cantum Satyri properant, ad carmina Nymphæ,
Carmina de tacitis ſæpibus hauſta bibunt.
Hinc aliquis petulans auſus prodire Dionen
Intuitur, docta dum linit ora manu.
Erubuit pudibunda, ruborq́; per ora cucurrit,
Occupat & teneras purpura grata genas.
Mox interq́; roſas, interq́; roſeta refugit,
Delitet, & molles ſpirat ab ore crocos.
Dum ſpirat, funditq́; crocos, dum purpura fulget,
Concipit afflatus Dædala terra deæ.
Hinc & purpureum flores traxere colorem,
Quæq́; prius candor purpura facta roſa eſt.
Has legite, his teneræ crines ornate puellæ,
Peſtano niteat lucida rore coma,
Vere roſas, æſtate roſas diffundite diuæ.
Spirent templa roſas, ipſæ & olete roſas.

AD CARBONEM.

F Ictilibus ſi cœna placet tibi candide Carbo
Cœna parata tibi eſt, ruraq́; noſtra patent.
Et penus, & uirides horti, genialis & umbra.
Quaſq́; ſuas pandit Citria ſylua comas.
Vina mihi deprompta & lecta, & grata bibenti
Aurea ſiue probes, ſeu mage nigra placent.
Lenis aquæ, ſimplexq́; latex, & fertilis urna.
Certet ut inde merum, pugnet ut inde latex.

Vernarum mihi fida manus tibi nota miniſtret,
Marmaricosq; agitet barbara turba choros.
Fictilibus tibi menſa, abacusq; niteſcet acernus
Nullus in exterſa non erit æde lepos.
In primis frons læta, & grati ad pocula luſus,
Et culti, & nulla ruſticitate ſales.
Principio grauidis ponentur lecta caniſtris
Quæ tulit autumnus, quæ meus hortus alit.
Roſcida erunt, matura & erunt, & ſole recocta.
Quæq; ſua carpſit Antiniana manu.
Hinc ponetur auis fallaci præda coloni,
Primaq;, cui nomen ficus amata dedit.
Pingui iure natet, ſalſaq; immiſta ſuilla.
Condiat, & tritum lauta patella piper.
De lanio nihil hic, nihil è caupone morare,
Rura dabunt quicquid noſtra culina coquit.
Altilis inde caput, raptiq; à matre columbi,
Anſer & implumis, & bene paſtus anas.
Poſt tener & lactens, & primis cornibus hœdus,
Quem corno, & ceraſo farſerit apta manus.
Forſitan accedet calloſum tergus & apri,
Aut celeris catuli deuia præda lepus.
Certus at in uerubus fumat iam porcus, obeſo
Et turdo, & merulis, atq; palumbe ſatur.
Cuiq; ſuus præſto ſapor, aut quem cærula limon
Temperet, aut quem dant Punica preſſa liquor.
Seu quem bacca liquat myrti, liquat herba uirentis
Serpilli, aut dulci corna recocta ſapa.
Feltrius accedat tecum. te culta Patulcis,
Illum pro foribus Antiniana manet.

Nec deſunt uina, & lances, menſamq; ſecundam
Qui curent, miſſas nec ſine lege dapes.
Nec tibi poſt epulas deerit praeceptor amorum.
Ingenio periit qui miſer ipſe ſuo,
Nec formoſa ſuis quem Cynthia coepit ocellis
Contactum nullis ante Cupidinibus.
Delia nec laſciua neget tibi carmen, & ille
Qui cupit in gelidis montibus eſſe lapis.
Baſia uel tibi mille dabit, dabit altera mille
Lesbia, quiq; ſenes nullius aſſis habet.
Tu modo linque forum, linque & uadimonia Carbo
Tantiſper, tibi dum ruſtica coena datur.

AD FORTEM *Teramanum conſolatoria.*

SIc quereris Teramane, dolor ſic pectora uexat,
Audiat ut queſtus Daunias ora tuos,
Sic miſer erepto ſenſim tabeſcis amico,
Nulla ſit ut lacrimis meta futura tuis.
Pirithoum Theſeus, Patroclum fleuit Achilles,
Sed finem lacrimis fecit uterq; ſuis.
Et mortem Euander nato licet optet adempto,
Inſiliit moeſtos non tamen ipſe rogos.
Nec minus in patriam nato moriente ſuperſtes,
Et charam uoluit Neſtor adire Pylon.
Daunus & extincto crudeli funere Turno,
Solatur nati fata cruenta pater.
Nil adeo durum eſt, quod non ſua molliat aetas,
Et quem mens nequiit, tempora certa leuant.
Adde quod haud lacrimis dignus, ſed laudibus ille eſt
Pro patria uoluit quiſquis obire ſua.

Illum uenturis retinentem nomina ſeclis.
Tollet ab obſcura fama perennis humo.
Hac duce Tarpeiam Decius ſe uouit ob arcem,
Coclitis & uirtus hac duce nota fuit.
Hinc duo Scipiadæ, reperito & uulnere fortis
Porcius, hinc animæ prodige Paule tuæ.
Mars pater, & defenſa Iouis capitolia magni,
Et ſeruata ſuis Veſta uerenda focis.
Illis Elyſias ſedes tribuere piorum
Certa loca. hic patriæ eſt iura tuentis honor.
Hic honor, hæc loca certa tuo conceſſa Camillo
Pro patria Elyſium cui datur omne nemus.
Hic inter Marſosq; ſuos, priſcumq; Sabellum,
Romanosq; patres, Argolicosq; duces,
Oſtentans decus eximium, ſua uulnera, plauſu
Excipitur, plauſum reddit & omnis ager.
Læta canunt heroes, & alta ſilentia rumpunt,
Fama coronatis celſa uagatur equis.
Quare age nec gratas iuueni depone querelas,
Et lacrimis parcas hunc onerare tuis.
Ille deo fruitur, fatis melioribus uſus,
Felix, quem patria fas ſit in urbe coli.
Quemq; coles Teramane, memor patriæq; tuiq;,
Heroem & culta concine culta lyra.

IOANNIS IOVIANI PONTANI ERIDANVS. LIBER II.

ARIADNAM VXOREM MORTVAM ALLOQVITVR.

Quid querere ô Ariadna? tuæ nõ iuſta querelæ
Cauſa ſubeſt, ſoluit mors ſua iura tori.
Liber ago. ſi nullo cauet lex, deſinit eſſe
Peccatum, quare deſine & ipſa queri.
Lex ſtatuit ſibi ius. ceſſat ius lege ſoluta.
Hinc ſunt coniugi libera uincla mei.
Rupit mors laqueos legis. lex morte perempta eſt.
Nulla uiri ratio eſt, uincula nulla tori.
Quid loquor ah demens? ſtant & mea fœdera tecum
Iunxit Amor dextras, fœderis author amor,
Author Amor fidei, ſiſtendi & pignoris auctor.
Trans Styga, trans Lethen hic ſua ſigna tenet.
Tu nunc Elyſii fulges per amœna uireti,
Priſcarum & nulli forma ſecunda tua eſt,
Vel tibi ut inuideant, liuor ſi forte beatas
Sollicitet, tibi ſi liuor obeſſe queat.
Hinc patiare licet tantiſper ludere noſtram
Canitiem, fas ſit ficto in amore queri,
Dum nos fata uocent, dum te mihi chara reuiſam,
Elyſiusq; iterum uincula nectat Hymen.
Nec mora longa quidẽ quanq̃ breuis ipſa moleſta eſt

Iam uenio,cupidos ô mea pande ſinus,
Et thalamos formoſa para,dulciſq; Hymenæos.
Iam propero,ſolitos ſterne Ariadna toros.
Nec tamen ignoro quæ ſint ſuſpiria amantum,
Expectata tamen gaudia longa manent.
Durat amor,cuicunq; diu ſuſpiria durant,
Gliſcit & in uero ſemper amore timor.
Quiſquis amat,timet ipſe quidem,timor auget amorē,
Auctus in immenſum gaudia tollit amor.
Et patiare igitur feſſam miſerata ſenectam
Ludere me gelidi florida ad arua Padi.
Ludere me placidos Sebethi ad fluminis hortos,
Et canere,ad citrios Lucida Nympha ueni.
Et meditare nouos iterato fœdere ſomnos,
Quæq; uirum deceant gaudia,quæq; ſenem.
Felices ſomnos,cumulataq; gaudia lecti,
Illa uel Elyſiis cognita ſolatoris.
Te docet Euadne,coniunx docet acris Vlyſſi,
Inq; uiri recubans Laodomia ſinu.
Immemor hic Troiæ,geſtiq; ad pergama belli
Optatæ fruitur coniugis ore ſuæ.
Illa memor luctus,memor & conſortis adempti,
Delitiis penſat damna priora nouis.
Hi cito nos erimus(nulla eſt nam longa ſenectus)
Ipſa eris in noſtro Laodomia ſinu.
Pace tua interea Sebethi ad flumina cantem,
Saltet & ad numeros Stella decora meos.
Pace tua Eridani recinant ad flumen olores,
Cantet olorinos Stella ſecuta modos.
Stella ſinu latices fundit,dum ſydera fulgent.

E quibus in cœlo flumina larga fluunt,
Stella faces acuit, ſol'dum tenet edita mundi,
Huius & ex oculis lucida candet humus.
Hanc Charites comitantur, Amor comitatur, & illi
Eridanus flammam hinc, inde miniſtrat aquas.
Huic quoq; tantiſper ſpatium concede iocandi,
Elyſius dum nos conciliarit Hymen.
Hæc mora parua quidē, mortē poſt cuncta perennant
Atq; ſub æterna conditione manent.

PVERVM ALLOQVITVR FACVLAM *nocturnam præferentem.*

Pone puer faculam, nil eſt opus indice flamma,
Stella mihi fax eſt, qua duce flamma micat.
Stella mihi in tenebris lux eſt, in luce diurna
Stella mihi ſpeculum, Stella & imago mea eſt.
Quiq; meas curas, qui ſcire incendia poſcis,
Illius ex oculis ſingula noſce potes.
Illius ex oculis tibi noſtra liquebit imago,
Quæq; premant curæ, quoq; & ab igne cremer.
Aera trahit magnes, rapiunt & ſydera nubes,
Stella trahit ſenſus, cordaq; noſtra rapit.
Quiſquis ades, ſtellamq; uides, mea pectora cerne
In ſpeculo, ſpeculum pectoris illa mei eſt.
Illa meos magnes ſenſus rapit. illa dolorum,
Illa uoluptatis fertilis aura meæ.
Illa meum ſydus, ſeu Sol, ſeu luna, Venus'ue,
Lucifer illa mihi eſt, ueſper & illa meus.
Heu heu non ueſper, non eſt mihi lucifer illa,
Non ſydus, non Sol, luna nec illa mihi eſt.

Stella mihi tenebræ, Stella eſt mihi triſtis Orion.
Eſt nox cum nimbis, eſt ſine luce dies.
Quiſquis amas age temne fidem, neu crede puellis,
Deficiet medio Sol tibi nanq; die.

DE VENERE.

i Nſignibat acu, digitum Venus aurea punxit.
Dum tenuis telas pingit Adoni tibi.
Effluit è punctu ſubitus cruor. hic dea primum
Palluit, & uiſo penè cruore cadit.
Mox abit in lacrimas timor & dolor, effluit imber
E lacrimis, lacrimæ pectus, & ora rigant,
Miſcet & his Amor ipſe ſuas, admotus & ori
Maternos fletus matre fouente leuat.
In pharetram tepidus cadit imber, acutaq; tingit
Spicula, tum irato cœpit ab ore Venus.
Nil præter lacrimas ueſtro de uulnere manet,
Tela inimica homini, tela dolenda deo.
Sint uobis comites timor, & dolor, eia age tela
Ferte uiris lacrimas, tædia ferte deis.

DE VENERE ET AMORE.

n E fle, ne mihi chare oculos corrumpe, tuiſq;
Deſine de lacrimis ſollicitare meas.
Me miſeram, qui ſingultus? complectere matrem,
Colla foue, inq; meo feſſe quieſce ſinu.
Belle puer, qui nam lacrimas dolor excit? ubi arcus,
Ah miſeram, in pharetra ſpicula nulla manent.
Dic age dum, neu ſingulti, neu pectora rumpe,
Quæ rogo, quæ inſidiæ? cuius & iſte dolus?

Cur ô cur Boreas, undáq; nigerrimus auſter.
Eripiunt portus, littoráq; ipſa mihi?
Aeris hoc uitium, uitium commune puellis.
Illi incerta fides, his fugitiuus amor.

AD CITHAROEDOS.

Q Viq; lyrā, chordasq; lyræ, qui carmina neruis
Aptatis, dulces & datis ore ſonos,
Neu numeris, neu uos digitis, neu fidite plectris,
Et numeri, & digiti, plectráq; murmur erunt.
Dum ridet, dum Stella canit, blandumq; iocatur,
Hanc auram, hos uobis conciliate modos.
Hac numeros, hac & digitos, hac plectra ſub aura
Mulcete, hac ueſtrum temperet aura melos.

AD THELESINAM DE PVDORE.

E Rubuit Theleſina, pudorq; per ora cucurrit.
Et tinxit roſeas purpura fuſa genas.
Ipſe pudor deus eſt, ſiquis deus inter amantes.
Ipſe pudor formæ iuráq;, uimq; tenet.
Ipſe uenuſtatem tribuit pudor, ipſe decorem
Conciliat, gratos temperat ipſe modos.
Ipſe ſibi pretium formæ tulit, & decus omne.
Venalis ſpecies manca pudore ſuo eſt.
Hunc igitur Theleſina cole, hic colat intima mentis.
Hic tantum formæ det ſua iura deus.

AD PVELLAS.

d Eſinite ò teneræ crines ornare puellæ,
Deſinite ò pexas arte ligare comas.
Diffluat ipſe uagus circum ſua tempora crinis,
Diffluat & mollis per ſua colla coma.
Deſinite & teneris cultum adiecisse labellis,
Laſciuosq; oculis quærere ab arte modos.
Ornatus teneris hic ſit Theleſina labellis,
Non niſi grata tuo uerba ut ab ore fluant.
Hic comptus placidis Venerilla accedat ocellis,
Gratia ut obtutu ſit comes uſq; tuo.
Vis faciem, uis ora ſimul compſiſſe Terinna,
Suſpira, quoties obuius ibit amans.

AD DEIANILLAM.

b Aſia cum ſtrictis offers mihi clauſa labellis,
Deq; tuo nullus ſpiritus ore uenit,
Neſcio quid tum triſte animum ſubit, ipſaq; noſtro
Frigeſcunt tacite baſia in ore ſitu.
At cum rapta ſonant mordacibus oſcula labris,
Miſtus & alterno ſpiritus ore coit,
Meq; color, meq; & ſenſus, animusq; relinquunt,
Inq; tuo iaceo languidus ipſe ſinu.
At tu cum dederis mihi ſuauia, conſere linguam
Inter labra, meo ſemper & ore foue.
Ne pateant animo egreſſus, ne frigida lingua
Torpeat, ipſe tuo deficiamq; ſinu.

AD AMANTES.

n E Venerē in choreis poſthac quæratis amãtes.
Liquit Amor choreas, liquit & ipſa Venus.
In templis Venerem, in templis quæratis amorem,
Templa Venus ſequitur, templa frequentat Amor.
Hic leua, at dextra hæc aſtat tibi Chloris ad aram.
Ex oculisq; parant tela, facesq; tuis.
Altera candentem ſuccendit lampada, quali
Vrat & ipſa homines, urat & ipſa deos.
Alter & hamatas ſtruat ære rigente ſagittas,
Inſidiasq; deum, perniciemq; hominum.
A templis moneo iuuenes arcete puellam,
Præda iuuat, Chloris præda petenda Ioui eſt.
Hei mihi quid monui. templis diſcedite amantes.
En agitat cupidos Chloris in arma deos.
Dum certant, ego te ſolus ſpectemq;, fruarq;,
Surripiam labris oſcula operta tuis.
Dum pugnant, latus uſq; tuum formoſa tuebor,
Smmoueamq; homines, ſummoueamq; Deos.
Aut Amor ipſe ſuis potius te contegat alis,
Inuideat formæ nequa puella tuæ.

AD ARETHVSAM.

i Nnueras, meminiq; oculis Arethuſa uocabas
Ex oculisq; animi pignora certa dabas.
Nunc renuis male ſana, ſenemq; grauaris amantem,
Non è flore ſeges, pomaq; lecta iuuant,
Sed matura iuuant. dos eſt hæc certa ſenectæ,
Flos breuis eſt, fructus aura ſenilis alit.
Aura ſenis geniale bonum, & ſine lite uoluptas.
Illecebris iuuenum fraus adoperta latet.

Tu modo parce ſeni, moueatq; Aurora ſenilẽ
Iuncta toro, thalamis læta puella ſenis.

AD THELESINAM.

ET faciem Theleſina cole, & cole dia capillum,
Et cole florentis arte decente genas.
Et pectus formoſa cole, inſignemq; papillam,
Plantaſq; quoq; extremi ſit tibi culta pedis.
Quæ niſi culta iuuant? culti laudantur agelli,
Gemma quoq; in digitis non niſi culta placet.
Et cultu lætatur honos, & gloria culti,
Nec niſi de cultu laus ſua cuiq; uenit.
Templa placent ſuperis multo quæ compta paratu.
Ornatum præ ſe ſydera & ipſa ferunt.
Ruſtica ſimplicitas ſibi ſit. tu lux mea cultum
Vſq; foue, & formæ ſedula confer opem.

AD AMBROSIAM.

SParſiſti Ambroſia Ambroſiam ꝑ labra, meiſq;
Suxiſti è labris Ambroſia Ambroſiam.
Suauia tunc etenim ſunt ſuauia, mutua cum ſunt,
Et dant, & capiunt mutua qui faciunt.
Ambroſiam diffunde, dedi cum baſia, ſuge
Cum capis alternis Ambroſia Ambroſiam.
Suauia ſic & erunt tibi baſia noſtra, mihiq;
Et tua, & Ambroſia ſtillet uterq; ſua.

AD P. Sumtuontium.

SVmmonti dum culta probas, inculta Neæra
Te capit, illaqueans ſimplicitate ſua.

Tantum

Tantum pexa coma, fuſuſq; ſine arte capillus,
Quem tenui textu linea uitta tegit.
Per faciem candor, natiuaq; purpura fulget.
Arte uacant comptus oris, & arte genæ.
Mundities ſine lege quidem, ſine lege nitela,
Cura ſed ipſa decens, non operoſa tamen.
Nil petum, aut petulans oculis, inceſſus honeſtus,
Et nulla tinctus ruſticitate pudor.
Frons læta, & facilis geſtus, riſuſq; ſereni,
Condit & urbanus ſingula uerba lepos.
Nil ex arte tamen, licet hæc ex arte profecta
Cuncta putes, creſcit ſimplicitate decor.
Qui te Petre capit. capiunt ſine labe papillæ.
Quas ueſtit tenui faſcia linteolo.
Et tu culta probas? rudis & male doctus amator.
Qui damnes id quod chara Neæra probet.
Qui damnes quod amas? tu cultum deſere, ne te
Deſerat incultis culta Neæra modis.

DE MARINO *Tomacello.*

n Oſtra Tomacellus legeret cũ carmina riſit,
Atq; ait, ò quantum deſipit iſte ſenex.
Quid tibi cum Eridano, quid cum Bundenide lympha
Quòdq; & Amor liquido ſuccina in amne legit.
Audit Amor, ridetq; uirum, miſſaq; ſagitta
Arnus & hæc in te ſpicula torquet, ait.
Arnus ait charioſe ſenex tuus hæc tibi iactat
Arnus, nequitiæ conſcius ipſe tuæ.
Ecquid amas male ſane ſenex? cũq; Arnide lympha
Quid tibi? num noſtro hæc, nequior Eridano?

AD FRANCISCVM AELIVM.

n On Aeli me lóga quidem grauat ipſa ſenectus
Sed ꝙ abeſt heu tot millibus Eridanus.
Ille meos ignis leuat, & mea uulnera ſanat.
Heu qui ſanet, abeſt, qui leuet ille & abeſt.
Fundite Pierides nimbum, qui diluat ignes,
Stella uel è cœlo quæ medearis ades.

ERIDANVS Phaethontem, conſolatur.

a Mbuſtum Phaethonta rotis ſolaribus, auræ
Exceptum fluuiis deſtituere uadis.
Suſcipit Eridanus, fotumq; liquentibus undis.
Solatur denſis clauſus arundinibus.
Parce precor Phaethon lacrimis, tua uulnera ſenſit
Saturnius, ſummi pulſus ab arce poli.
Cuiq; ſuis ſtant fata locis, mihi uoluitur amnis,
Amnis inexhauſtis non rediturus aquis.
Terra tibi eſt genitrix. cœlum tamen inde petiſti,
Ipſe docet caſus, quid ferat hora ſequens
Expertus patrium decus, ingratusq; parenti
Cede polo, & tenebris qua potes uſq; late.
Tutius in paruo uiues lare. ſors mihi in amne eſt,
Et tamen à nimbis, à pluuiisq; petor.
Optaſti currus patrios, excuſſus ab illis
Vix noſtris tutus ſedibus hoſpes ades.
Qui ruit ex alto, præceps ruit. ima ruina
Nulla eſt. è ſummo qui cadit, ille cadit.
Te caſus, te flamma docent, quid iure timendum
Auxilium noſtris qui petis uſtus aquis.

Hoſpitio læti accipimus, dabiturq́; quod optas.
Quicquid opis noſtræ eſt, ſub tua uota uenit.
Talibus Eridanus. gemitus hic ſubſtulit heros,
Oraq́; flumineo torrida rore lauat.
Mi genus exitio fuit, incertiq́; parentes.
Me ſtudium famæ traxit in excidium.
Exul agor cœlo pulſus, patriiſq́; quadrigis,
Eiicit & tellus, uſtaq́; pellit aqua.
Solaq́; in Eridano ſuperat ſpes. hæc ubi dixit,
Illius madidos concidit ante pedes.
Sulleuat hunc genitor, ſolioq́; imponit acerno,
Atq; hos cæruleo mouit ab ore ſonos.
Eſt mihi nata tuis amnis comes. hanc tibi trado
O phaethon, noſtræ pignora certa domus.
Vix hæc, cum teneris circum comitata puellis
Prodit de thalamis Eridanea patris.
Affuit & formoſus Hymen, cecinitq́; hymenæos,
Omnis & ad thalamos turba uocata coit.
His phaethon felix tedis regnauit ad amnem,
Et iunxit ſocero ſceptra ſuperba ſuo.
Nunc alto poſitus ſolio, nunc preſſus ad imum
Fortunæ inſtabiles edocet eſſe uices.
Nos quoq; fatorum leges per utrunq; ſecuti
Solamur cantu tempora noſtra ſenes.
Hinc Amor inde Venus mulcent dulciſſime Carbo
Vt mihi ſint ſenii tædia nulla mei.
Stella mihi ſolamen adeſt, mihi molle leuamen
Eridanus, niueas dum canit inter aues.
Ipſe canit, recinunt cycni. iuuat aura canentis,
Hos inter cantus en mea nympha uenit.

Amplexuq́ſ ſenem dignatur, & oſcula iungit,
Et noſtra in tenero collocat ora ſinu.
Exitus hic uitæ, poſt bella, grauisq́ſ labores
Siue ſenecta leuis, ſeu iuuenilis amor.

DE ERIDANEA, Paſyale, & Stella.

INter frondoſas ſalicum requieuerat umbras
Capta uiri illecebris Eridanea ſui
Ipſa ſuo crinem domino pectebat, eburnis
Componens digitis, marmoreaq́ſ manu.
Candida fluminei mirantur brachia cycni,
Miratur niueum populus alba decus.
Blanditur dominis littus, blanditur & unda,
Vernaq́ſ odoratis aura ſtrepens foliis.
Mincius ex alia, uiridem recubabat ad alnum
Paſyale in tenero ludit amata ſinu.
Ipſa parat ſertumq́ſ ſibi, ſertumq́ſ marito,
Serta ſimul uiolis, pictaq́ſ ſerta roſis.
Illi Naiades, fuſæq́ſ per arua Napeæ
Selectos flores, lilia cana ferunt.
Comit nympha uirum, comit uir, & ipſe maritam
Ludit & alterno nuptaq́ſ, uirq́ſ ſinu.
Luſibus his, dum ſpectat Amor, dum mater Amoris,
Ipſe & Amor plaudit, plaudit & ipſa Venus.
Ecce procul deuecta Pado, Nereidas inter
Stella micat, radiis Stella coruſca ſuis.
Qualis mane nouum ſurgens Cytherea ſub ortum
Inter clara deum ſydera prima nitet.
Paſyale aſſurgit dominæ, coniuncta marito
Excipit in mediis Eridanea choris.

Læta canunt Cycni, fundit Venus aurea rorem,
Ambroſiæ Cyprius ſtillat ab axe liquor.
Immiſtus Nymphis, interq; heroidas errat
Blandus Amor, blandis ludit & ipſe modis.
Mox ridens, quod cantet habet uates meus, inquit.
Telaq; de pharetra ſeligit ipſe truci.
Altera, quis menti uulnus meditetur amarum,
Altera quis ſenſus in ſua uota trahat.
Excuſſitq; ualens. hæſere haſtilia. cæcum
Mens hauſit telum, ſenſus & ipſe labat.
Arſiſti Phaethon flammis ambuſtus anhelis,
Me tacitæ flammæ, cæcus & ignis edit.
Vrimur heu miſeri, calidoq; in pectore feruet
Ignis edax. in me ſæuit acerba lues.
Quid queror ah demens. cæco nutrimur ab æſtu.
Nutrimur flammis, tectus & ignis alit.
Vita mihi fax eſt, uenti ſpirate frequentes,
Veſcimur en facibus, uiuimus & zephyris.

AD BORGIVM.

SIriſium Borgi domus eſt tua, quam rigat amnis
Siris in Herculeis aduena littoribus.
Hic conſedit auus, terra deuectus Ibera,
Quem procul à patria Martis abegit amor.
Te nec bella iuuant, nec te iuuat æreus enſis,
Parta nec hoſtili præda cruore placet.
Ocia Muſarum ſequeris, dulciſq; receſſus,
Proq; tuba colitur tibia blanda tibi,
Quin & amas, carmenq; tibi iuuenile probatur,
Delia & ipſa tuo ſemper in ore ſonat.

Nec non Eridanus, & opaca Mincius umbra,
Eridanusq; tibi, Stellaq; noſtra placet.
Quæ nunc frondoſis longe pulcherrima ripis
Læta Padi ad ueteres ludit amans ſalices.
Immemor ah quid Stella ſenis, quid ludis ad amnem?
Præda futura tuis credula fluminibus.
Credis Naidibus, credis te Stella Napæis?
Iſta tibi inuideant lumina Naiades.
Inuideant pictæ (fallax heu turba) Napeæ
Inter formoſas hei mihi nulla fides.
Nulla fides fluuiis. rapuere & flumina nuptas.
Tuta nec eſt ullis, hei mihi, forma locis.
Eſt tibi Paſyale, ſimul Eridanea cauenda.
Inuidia heu nullis parcit amicitiis.
Tuta manes formoſa domi, ſed parce feneſtris.
Ad crinem cauſas ipſa feneſtra facit.
Parce & porticibus, templis quoq; parce dicatis.
Rara fides templis, raraq; porticibus.
Quid timeam ignoro. timeo tamen, & decor ipſe
Rarus, ab inſidiis tutior eſſe nequit.
Me cycni terrent plumæ, meq; aureus imber.
Sub terris aditus & ſibi fecit amor.
Tu uero ſecura domi ſolabere fuſo,
Et curas animi candida mente leua.
Non prodit thalamis Aurora abſente marito,
Inter & ancillas penſa, columq; trahit,
Expectatq; ſenem redeuntem ad munera lecti,
Exemplum certi cauta puella tori.
Hæc Borgi dum noſtra legis, dum carmen amorum
Fac uullam teneas eſſe in Amore fidem.

Quicq̃d amas,fruere,inq; diem,neu differ in annos
Ni matura legas,poſt modo poma cadunt.

POMONAM ALLOQVITVR.

d Ic age,dic Pomona (tuis ſic ſemper in hortis
Prænitcant ramis pendula poma ſuis)
Dic age,dic,cultis errat dum Stella roſetis,
Dum carpit uiolas,dum legit ipſa roſas.
Qualis per flores,& per uernantia culta
Viſa tibi,quales ore referre deas?
Talis per flores,qualis per ſydera fulget Po.
Lucifer,eois dum micat ortus aquis.
Lilia nudatæ uincunt candore papillæ,
Puniceasq; genis purpura fuſa roſas.
Qualis Acidaliis Cytherea uagatur in hortis,
Textile dum capiti nectit Adoni tuo.
Marmoreum digiti referunt candore nitorem,
Quaq; mouet greſſus,florida ridet humus.
Peſtanumq; per ora fragrat decus,inter odores,
Fundit & ipſa ſuos,Ambroſiasq; ſuas,
Et quoties teneræ ſaliunt de ueſte papillæ,
Spirat odorato mollior aura ſinu.
Illius ex oculis zephyri mulcentur,& aer
Fundit ab afflatu gaudia læta ſuo.
Talis erat,cultis errat dum Stella roſetis
Stella tuis uates nobilitata iocis.
Quam Venerem dicas,unum ni diſtet,ocellis
Stella gerit Charites,Cypris agit comites.
Quis nunc teſte dea noſtros incuſet amores?
Seu uir,ſeu ſeram fœmina canitiem?

Felix canities, cuius requieſcit in ulnis
    Siue Venus, ſimilis ſiue puella deæ.
Noſtra Tomacellus damnet nunc carmina? damnet
    Eridanum, & ſocias increpet Heliades,
Necte puer myrtum, myrtoq; interſere rorem.
    Ornet amatorem picta corona ſenem.
Deducantq; ſenem iuuenes, mihi fœmina plaudat,
    Digne ſenex ſtellis, digne fauore poli.

DE PATVLCI, ET NIVANO.

Eſſa ſub Heſperidum ramis formoſa Patulcis
    Ducebat ſomnos, & grauis æſtus erat.
Spirabant zephyri, zephyris ſtrepit aurea ſylua.
    Sylua ciet ſomnos, & ſopor ipſe iuuat.
Ecce Niuanus adeſt, non expectatus amator,
    Dum puer in uolucres retia tenta parat.
Exilit hæc ſomno, puerumq; amplexa locauit
    Blanda toro, blandis perfruiturq; iocis.
Decipit heu fallax ſpes, & fruſtratur amanteis,
    Sæpe in amore tamen ſors ſua cuiq; fauet.
Sortis Amor comes eſt, ſors & comitatur amorem,
    Quiſquis amas (ſorti credite) compos eris.
Aurum multa poteſt, multum lacrimantia uerba.
    Præualet hæc ipſis & pretio, & lacrimis.
Temporis hæc ſpatio gaudet. uos tempora læti
    Expectate, ſuo tempore læta uenit.
Sorte ſua bello reges potiuntur, opimis
    Victorum uictor gaudet & exuuiis.
Sorte triumphat Amor, ſortem ueneremur amantes.
    Ipſa ſeni & cupido candida diua faue.

Quanq̄ Stella mihi ſors eſt,tua certa uoluntas,
Hæc ſpes,hæc tempus,hæc ſine fraude fides.
Nobis Eridanus.nobis & Mincius umbra,
Blanditurq; ſuis Paſydalea uadis.
Sors igitur nobis,ſit mutuus ardor amandi,
Mutua ſors,certa ſimus uterq; fide.
Tempora qui ſpectant,amittunt tempora,diues
Temporis eſt,nullum qui ſinit ire diem.
Nulla dies ſine amore fluat,nox occupet umbras
Deliciis,luces occupat ipſa dies.
Nox lucem,tenebras pellat lux inter amandum,
Vita breuis.profert tempora lætus amans.
Viuit,amat quicunq;.ſuoq; potitur amore.
Non uiuit,fructu quiſquis amoris eget.

DE SEBETHO.

C Antabat uacuus curis Sebethus ad amnem
Si uacuum ſineret perfidioſus Amor.à
Ipſa ueni ad ſalices,& opacæ umbracula uitis.
Ipſa ueni ad noſtros culta Labulla modos.
En hic cæruleæ ſaliunt per littora nymphæ,
Ludit & ad fontes picta napæa meos.
Culta Labulla ueni.ſunt hic tibi,ſerta parata,
Nexa ſimul calthis,iuncta ſimul uiolis.
Lilia ſeruantur canis prælata pruinis,
Quæq; meis iactat ſe Melilotos agris,
Fragaq; ſeruantur ſummo mihi lecta Veſeuo,
Fraga Maroneis mane petita iugis.
Sunt etiam geminæ frondoſa in uite cicadæ,
Ceſſerit his cantu uel Philomela ſuo.

Hæ tibi munus erunt, & erunt tua munera ranæ
Quæ mecum ad ſalices carmina culta canunt.
En audi, ad ſalices formoſa Labulla uenito,
Dum canimus, uolucres duc age & ipſa choros.
En ſternunt niueæ muſcoſa cubilia nymphæ
O ros in pratis ipſa futura meis.
Talibus ille ſuis in caſſum clamat ab antris,
In caſſum ad ſalices, murmura uana iacit,
Non mihi ad Eridanum, mihi non ad Mincida ripam,
Non opus ad ſalices lucida nympha ueni.
Nil opus eſt cantu, nec picti munere ſerti,
Nec quæ de ramis rauca cicada canit.
Tantum opus obſequiis. ſponte en mihi candida fulget
In thalamis, noſtro Stella coruſca toro,
Sponte meo cubat ipſa ſinu, mihi plaudat ouanti
Ipſe Amor, è curru plaudat & ipſa Venus.

AD MATRONAM.

Quid rides matrona? ſenē quid temnis amantem?
Quiſquis amat, nulla eſt conditione ſenex.
Quiſquis amat, iuuenem par eſt matrona uocare.
At qui nullus amat, iure ſit ille ſenex.
Tempus habet metas, & conſtat tempus ab annis,
Et peragunt annos ſydera cuncta ſuos.
Solus Amor neſcit tempus, nec ſubiacet annis,
Aeuo ſed fruitur, perpetuusq; manet.
Quid mihi nunc annos obiectas, quid ue ſenectam?
Nullus Amor fines terminat ipſe ſuos.
Te matrona decet metiri tempora, quam nec
Vllus amat, nec ſcis præter amare merum.
Errũ Hebrus, ferrũ Tibris colit acer, & ingens
Euphrates, ferrum Rhenus & Iſter amant.
At pace Eridanus gaudet ſtudioſus amantum,
Et thalami, & pacis munia lenis obit.

Eridano pia uota pii reddamus amantes.
Fumet odoratis ara uerenda focis.
Tu uero mea lux (etenim tibi cultus amoris
Tantus ineſt) aris debita ſolue ſacris.
Eridano benedic detectis compta papillis,
Compta ſinu, pexis non ſine lege comis.
Mox Genio da tura, faceſq; incende Sabæas,
Et mihi delicias nocte ineunte para.

AVRAS ALLOQVITVR.

Dicite felices auræ, Bundenidis undæ
Quæ colitis ripas, quæq; & amœna Padi.
Dicite, frondenteis quid agat meus ignis ad alnos?
Aut quid ad Argentæ mœnia littoreæ?
An memor abſenteis, tacitos ſuſpirat amores?
Et uetus eſt illi uulnus, ut ante nouum?
Rara quidem uirtus, conſtans amor. hoc tibi nomen
Stella dedit, ſtabilis ꝙ tua cura manet.
Scilicet & memor es tantorum grata bonorum
Quæ tibi noſter amor munera multa dedit.
Præſentemq; ſenem faciunt tibi munera noſtra,
Quodq; & amor iubeat, gratia & ipſa ſimul.
Heu heu, nec ſtreptis frondes, auræq; ſiletis,
Et mutæ in curſu conticuiſtis aquæ.
Nil mihi reſponſant auræ, triſteſq; ſileſcunt.
Criminis eſt taciti conſcius ipſe pudor.
Immemor ah cur Stella ſenis, cur ludis ad alnos
Argentæ immemorem munera te faciunt.
Scilicet eſt pretioſus amor, uenalis amantum
Spes. & in ambiguo uicta fides pretio.
Immemor ah ueteris, capitur mercede recenti,
Quæq; puella nouis ſubdita muneribus.
Venalis ſpecies, precioſa eſt forma, decorq;.
Nimirum pretio quæq; puella ſubeſt.

Venditur en auro cœlum, uenduntur & aſtra,
Stellaq́; noſtra nouo munere capta uenit.
Vendit Amor merceſq́; ſuas mercator auarus,
Inſtitor & fallax, ales & ipſe rapax.
Ite redite auræ, meaq́; hæc maledicta referte,
Veniſti pretio capta puella ſenis.
Veniſti & iuuenis. iuueni uetus ipſa rependes
Mox pretium. has pœnas da leuitatis anus.
Hæc ſors eſt in amore, & ſunt hæc mutua amoris,
Quæ uendit iuuenis, poſt emit ipſa ſenex.

DE STELLA.

Fvnditat è cœlo radios latonia Phœbe.
Quis teneros fœtus, floridaq́; arua rigat.
Funditat & radios Phœbus, quibus omnia luſtrat,
Calfacit & flammis quæq; creata ſuis.
Stella mihi Sol eſt, eadem mihi roſcida luna,
Hinc fouet & flammis, irrigat hinc & aquis.
Stella eadem ferit ex oculis, oculiſq́; medetur,
Hæc mihi & hoſtis Amor, hæc & amica Venus.

DE STELLA.

Qvalis flauentes zephyrus permulcet ariſtas,
Syrius ardenti dum coquit aura face.
Qualis languentes liquidus ros excitat herbas,
Dum fremit horrenti feruidus ore leo,
Talis & erumnas riſu fugat, & leuat æſtus
Stella meos, riſu Stella iocoſa ſuo.
Huius enim riſus mihi ros eſt, huius ab ore
Aura uenit, zephyris lenior ipſa ſuis.

Aura faue, foueasq́; ſenem, Zephyriq́; fauete,
Et foueant riſus Stella benigna tui.

AMANTES ESSE MISEROS.

S Ol hyemes, ſol æſtates moderatur, & idem
Tempus agit noctis, tempora lucis agit.
Talis Amor. rixas idem, pacemq́; procurat.
Idem lætitiam, triſtitiamq́; mouet.
Sol æſtus, ſol & glaciem, tenebrasq́, diemq́;
Diuerſo tamen hæc tempore cuncta facit.
Aſt turbas, requiemq́; ſimul, lacrimasq́;, iocumq́;
Miſcet Amor, nullo tempore certa gerens.
Semper enim uariat dubius, ſemperq́; uacillat.
Quam miſer eſt omni tempore quiſquis amat.

DE THELESINA, ET Puderico.

E Cce uenit Theleſina. Venus comitatur, Amorq́;
Parce puer pharetræ, tu dea parce faci.
Ipſa feri Theleſina oculis. uos parcite telis.
Ipſa oculis iacias tela, facesq́; tuis.
En & adeſt Pudericus, Amor ne ſtringe ſagittas,
Conde Venus faculas, tu Theleſina feri.
Prima quidem ſint tela oculi, quis corda ſagittes,
Et dicas Amor hæc tela cruenta iacit.
Altera tela faces, riſus ſit Cypridis arma,
Riſus amatoris uincula certa tui.
Hæc ubi, dic Veneri, dicas Theleſina & Amori,
Hic meus eſt, telo concidit iſte meo.
Arte mea curandus & eſt. mox pallia dextra.
Reiice, & ornatos candida pande ſinus.

Ac rurſum formoſa oculis, riſuq; ferito.
Qualis Achillea plaga iterata manu.
Namq; & Amor geminata facit dum uulnera, ſanat.
Vt ſanes, iterum bella puella feri.
Nequa tamen ueteris plagæ ſit forte cicatrix,
Hanc line mox linguæ blanda liquore tuæ.
Oſcula neu ceſſent etiam geminata, ſuperbit,
Quæ dare cum poſſit plurima, pauca negat.

AD MARCVM Antonium Sabellicum, ſcriptorem hiſtoriarum.

d Vm Venetũ hiſtorias, dũ bella Sabellice narras,
Et ſcriptis ornas tempora noſtra tuis,
Dum memoras tot geſta uirum terraq; mariq;,
Aſſonat & plauſu terra, ſalumq; tibi,
Interea nos fata grauant fors improba uexat,
Deciditq; ſuo noſtra ſenecta gradu.
Non iacet ipſa tamen, caſu nec territa tanto
Mens mea, nec uariis corruit icta malis.
Nec fortes fortuna premit, quin erigit, & me
Tollit humo, quoties ſæuior ipſa furit,
Orbauit nato, charisq; nepotibus, at non
Orbauit mentis robore, non animi,
Orbauit genero, non mente; aut corde. probatur
Igne aurum. uitium decoquit ipſe focus.
Amiſi geminos terrarum lumina Reges,
In quibus heu patrium ius mihi pene fuit.
Amiſi ſociamq; domus, dominamq; cubilis,
Partem animæ, maior pars erat illa mei.
Non me diſcuſſit belli tremor, Alpibus acta

Tempeſtas, non me Gallicus ille furor.
Vnde meis partus ſtudiis honor & decus, heu heu
Eripitur, primus, & ſine labe locus.
Non tamen infractiue animi, deiectá ue uirtus!
Concidit, aut ceſſit qui fuit ante uigor.
Stant & opes animi ualidæ. ridemus iniquas
Fortunæ inſidias, inſtabiliſq; uices.
Vtendum ingenio, nitendum pectore, mente
Præſtandum, ne fors ſæua nocere queat.
Quin & ſi noceat, pulſanda iniuria, nullus
Sponte ruat. miſer eſt qui ruit ipſe uolens.
Quin etiam duros caſus, inopemq; ſenectam
Solamur cantu, Pieridumq; modis,
Et nunc Sebethi gelidos ſpectamus ad amnes
Hinc illinc ſocias ludere naiadas,
Et nunc Lucrini madidas de fonte puellas
Ad ſpeculum flauas arte ligare comas.
Nunc nos ad uirides uocat Antiniana receſſus,
Et uocat ad primas blanda puella roſas.
Nunc offert ſeſe choreis ſpectata Patulcis,
Læta ſuis hortis, læta Patulcis agris.
Nil agro huberius, nil eſt felicius hortis.
Vtraq; me immemorem res facit eſſe mali.
Rura mihi ſunt uer, ſunt horti florida ueris
Tempora, deliciis & mihi uernat ager.
Hæc inter uarias uario de flore corollas
Nectit amatori Stella benigna ſuo.
Olim ignis, nunc uel ſenii mihi dulce leuamen,
Et fax in tenebris Stella coruſca mihi,
Quin ueteris memores ſortis de pectore curas

Eiicit ipſe recens, & rediuiuus amor.
Quiq; ſenex, quiq; & fatis iactatus, amare
Ipſe poteſt, fatum uincere & ipſe poteſt.
Hic ego ſum grauis ipſe annis, grauis ipſe ſenecta,
Fortunæq; minis exagitatus amo.
Et modo Pauſilypi ſcopulos, modo culta Veſeui
Impleo non ſolitis littora carminibus.
Hinc referunt ualles, hinc prata uirentia reddunt,
Stella ſenis lacrimis Stella uocata ueni.
Me miſerum Eridani retinent te frondea rura
Argentæ retinent mœnia grata tibi.
Sed nec te retinent, & amor ſenis urget amantem,
Inq; meos properas lucida Nympha ſinus.
O ades expectata, ſenem complectere, meq;
Blanda foue, & ſocio feſſa quieſce toro.
Qualis ad illecebras cani regreſſa mariti
Aurora optatos læta petit thalamos.
His caſus ſolorq; meos, fragilemq; ſenectam.
Delia nulla mihi, nulla Corinna ſeni eſt.
Ficta iuuant, quæ noſtra tamen patientia, fatum
Aut fugit, aut mollit, ſi ſuperare nequit.
Tu uero decus hiſtoriæ cultiſſime Marce
Dum ſequeris, quæ te gloria rara manet,
Neu nugas contemne meas, neu deſpice luſus,
Qui mea fortunæ uulnera cruda leuant.
Namq; & opem morbis contraria ſæpe tulerunt,
Et ſæpe inſolita uenit ab arte ſalus.

AD VXOREM MORTVAM DE
obitu Lucii filii deploratio.

Nona

B Ona mihi coniunx agitur uindemia, cum te
Abſtulit immiti funere auara dies.
Interea memor ipſa tori, lectiq; iugalis,
Et rara culti cum pietate uiri,
Ludebas mecum in ſomnis, & adeſſe ſolebas,
Alloquio & curas ipſa leuare meas.
Ipſa grauis caſus, & ſolabare dolentem
Ipſáq; miſcebas gaudia noſtra tuis.
Omnis erat mea cura tibi communis, & omne
Siue uoluptatis, ſiue doloris opus.
Viua mihi in tenebris obuerſabare, & obibas
Viua domus munus, officiumq; pium.
Quæ nam hæc inuidia eſt? mihi q̄s deus obſtitit? ut tu
Deſereresq; uirum, deſereresq; ſenem?
Non mihi te ſolitæ noctes, non ſomnia reddunt.
Ventitat ad thalamos umbra nec ulla meos.
Quo manes illi ſocii, tua dulcis imago?
O ſors, ô fati tempora iniqua mei.
O coniunx male grata ſeni, male grata marito,
Sola tuis coniunx dedita deliciis.
Elyſiis ipſa in campis per roſcida prata
Tu modo cum nato læta uagare tuo
Illi contexisq; roſas, contexis hiantem
Narciſſum, & uiolæ lilia cana nigræ.
Illi purpureos miſtim coniungis honores,
Spargis & ambroſio docta liquore comam.
Quin & perpetuum Parcis ſeruas amaranthum,
Quiq; etiam flores punica mala ferunt.
Scilicet has tibi blanditiis, has grata corollis,
Has tibi placaſti ſedula muneribus,

Quo natum auulſumq́; ſinu, colloq́; parentis
Ipſa tua teneas ſub ditione tuum.
Quæ nam hæc inuidia eſt, ſimul & conſortia noſtra
Liquiſſe, & natum ſurripuiſſe patri?
Et baculum eripuiſſe ſeni? Verum utere coniunx
Sorte tua fœlix, ſorte beata uiri.
Deliciis fruere Elyſiis, fruere optima nati
Blanditiis. matris perfruere ipſa bonis.
Maternos imple affectus, ſedisq́; beatæ
Dona fluant nato mellaq́;, lacq́; tuo.
At mea canities, & deſpectata ſenectus
Orba ſuo inuiſu, non ope fulta ſua,
Nuda iacebit, egens, & deſolata nepotum,
Sola toro ac menſis, ſola die ac tenebris.
Non hæres mihi, non noſtro qui ſanguine creſcat,
Quiq́; ſuum blanda uoce ſalutet auum,
Ante focumq́;, hiemes nec qui ſoletur iniquas
Garrulus, & noſtros luſitet ante pedes.
Deſerti thalami, deſerta cubilia, & ignes,
Quæq́; uiris fuerat porticus ante frequens.
Omnia ſunt male amica ſeni. non aura, nec umbra,
Non citharæ, aut cantus, non iuuat ipſe ſopor,
Non choreæ, non ſerta placent, quæq́; aura nepotum
Sola iuuat, ſoli nulla relicta mihi,
Non ſpes uenturæ prolis. Tuq́; ô mea coniunx
His ſuccurre malis, & mea damna leua.
Mecum ergo in tenebris, mecum thalamoq́;, toroq́;
Nocte ades, amplexus & pete nocte meos.
O ſi quos nati amplexus, ſi qua oſcula tecum
Attuleris, ſi quos illius ore ſonos.

Non mihi canities grauis,aut ſit iniqua ſenectus,
Sed ſomni faciles,auráq;,& umbra iuuent.
Hoc mihi præſtabunt ſopor,& tua lenis imago
Hoc uitæ,hoc mortis mite leuamen erit.
Nec mihi defuerint tolerandi exempla doloris,
Quæq; uſus docuit,monſtrat & ipſa dies.
Omnia naturæ ſub legibus orta tenentur,
Et quis principium eſt,his quoq; finis erit.
Vtq; diem nox atra rapit,ſic lumina uitæ
Extinguit letum.cunctáq; morte cadunt.
Hora tamen nec certa,& uitæ terminus anceps,
Quanq̃ incerta,ſuo tempore,& ipſa cadunt.
Mille ſimul ſociis ueſtitur floribus arbor.
Ad fructum ueniunt paucula poma ſuum.
Nec mortis tamen una uia eſt.hæc grandinat aer.
His nebulæ,aſt illis uentus,& aura nocent.
Pluribus exitio eſt æſtus,glacies'ue,niues'ue,
Hæc uredo necat,halitus aut nocuus.
Contrahit è cœlo uitium pars maxima.partem
Decutit è ramis uis inimica ſuis.
Hæc eadem uitæ ratio.mors undíq; ſæuit
Lenta aliis.aliis præproperata uenit.
Naturæ imperio morimur.parere neceſſe eſt.
Imperium lex eſt.lex ratione uiget.
Hanc ſequimur.dux hæc uitæ,rectíq;,boníq;.
Qua ſine nil rectum,nil queat eſſe bonum
At rerum ratio,lex,& natura,bonumq;
Conueniunt in idem,ius & idem retinent,
Nec mors naturam refugit,legem'ue,ſed illis
Paret,& obſequio fungitur uſq; ſuo.

Hinc mortem tolerare decet, ratione magiſtra,
Quæ doceat cineri nulla ſubeſſe mala,
Mors igitur toleranda, mali ſibi neſcia, cum ſit
Ipſa quies hominis, ſitq; quietis opus.
Hinc ego felicem te te nate auguror, & me,
Iure & utrunq; ſua commoditate frui.
Te, ꝗ defunctus uitæ uideare periclis,
Me, utar ꝗ patria conditione pater,
Tu uero cœlo poſitus, radiantia cernis
Aſtra, prius patrio nota magiſterio,
Atq; iterum diuum effigies, & munera monſtrat
Vranie, illa tuo cognita Muſa patri.
Ergo nate tibi parta eſt, de morte uoluptas,
Atq; æuo frueris, perfruerisq; Deo.
Siquid uero ex morte mali, quid ue inde doloris,
Eſt patris officium, ducere id eſſe meum,
Quod fructu careo uitæ, ꝗ adempta propago,
Quodq; ipſi ſteriles, & ſine fruge ſumus,
Quamuis & noſtros ſedet Tranquilla dolores,
Dignaq; neptis auo, nataq; digna patre.
Solatur ſed me, tibi ꝗ iam parta beatæ
Sors uitæ eſt, nulli concutienda malo,
Solatur ꝗ & ipſe breui te conſequar, unà
Viſurus ſummi lucida tecta poli,
Viſurusq; deum, cœliq; in parte receptus
Coniuge cum chara ſæcla perennis agam.

FINIS.

P. Summontius Lectori S.

Habes amice lector, præter Vraniam, Hortos, & Bucolica, reliqua omnia Pontani carmina, unũ hoc in uolumen collecta. in quod nos (nequid omnino ex illius carminibus deeſſet) inemendata etiã quædam, nec dũ perfecta, ut Eridanum, Sapphicosq; cum aliis à Pontano ipſo emendatis, congeſſimus. Atq; ea quidem opuſcula non ſemel ſupprimenda eſſe cogitauimus. ſed plane uidebatur impium, uenerandis tanti uiri ſcriptis, quem uiuum omnes merito coluimus, audaces poſt obitum manus inferre. Boni igitur conſule, quiſquis ea leges. interciſi morte operis, inemendatiq; rationem habeas, occurre quæſo qua decet æquitate calumniis, rerum humanarũ memor. Cum præſertim tot alia eiuſdem extent opera, egregia illa quidẽ, atq; exculta, quæ pro his paucis exorare ueniã uel facile poſſint. Quod uero ad codicis fidem ſpectat. Pontani ex archetypis quatuordecim hos Elegorum, Lyricorumq; libros accurate trãſcriptos ſcias, plenum ſanè, atq; integrum unũ quodq; opus, eoq; ordine digeſtum, quo archetypos ipſos Pontani manu ſcriptos inuenimus. Reliquum eſt, ut enarratiunculas quaſdam, quas propter rerum nouitatem, inſerendas neceſſario duximus, legere non graueris. Vale.

Tempora Buſuluniana. Petrus Buſulunus Tarraconenſis Alfonſi Regis Neapo. patrimonii procurator, & ob id ipſum pleriſq; odioſus.

Victoria mater Pii Pont. max.

Tisbe nomen puellæ à Leonte adamatæ, cuius domus propè fontem erat.
Cermenis rupes in Mineruæ promontorio.
Fabæ ſors Regia Martinalitiis cœnis, Regem ſorte fabæ, quæ placentis includitur creari, nota eſt noſtri temporis conſuetudo.
Antiniana & Patulcis Neapoli mons ab occidente imminet, ſalubritate & uillarum frequentia nobilis. in quo locus eſt Antinianum nomine, ubi Pontanus uillam habuit. hoc etiam in monte Patulcium eſt, ad ſecundum ferè ab urbe lapidem, in uia, cuius adhuc ueſtigia extant, Puteolana, clarum ſepulchro Maronis, q̃d ſæpe Pōtanus ſub Patulcis Nymphæ nomine celebrās ad Vergilium ipſum alludit.
Tumulus Hydruntinorum ciuium Pontani ætate Mahometem Turcarum Regem miſſo in Italiam exercitu Hydrũtum expugnaſſe, cæſis crudeliter oppidanis, nota hiſtoria. horũ deīde oſſa Alfonſus Calab. Dux pulſis hoſtibus, receptoq; oppido, pie ſepeliēda curauit.
Caiæ puellæ, & Blandia nympha. Caius, & Blandus fluuii ſunt Senenſes.
Tebēna, et Tanager ille mōs, hic fluuius in Picētinis.
Capimontii receſſus Capimontium, locus non procul Neapoli, in collibus urbem à ſeptentrione ſpectātibus, agris, uilliſq; cultiſſimus. quem in Franciſci Puderici gratiam (q̧ ibi uillam haberet) celebrat.
Mergillina uilla eſt in uia Puteolana, ad mare in Pauſilypi radicibus, iuxta cryptam Neapolitanam, quam Actius ſyncerus Federici regis munere poſſidet.
Labulla riuus eſt qui per cuniculos Neapolim ingre-

ditur, à labro (ut Pontano placuit) dictus, ſiue (ut alii uolunt) à bulliendo. Non omittenda hoc loco Delioli mentio uidetur, qui fons eſt in uia Acerrana, non multum Neapoli diſtans, Pontani & ipſe carmine illuſtratus. hunc Alfonſus Calab. Dux magnificis, excultiſſimisq; ædificiis exornauit, ac Pogium Regale appellari iuſſit.

Sebethus fluuius toties à Pontano decantatus prope Neapo. mœnia labitur. huius Vergilius, Statius & Columella meminerunt. quod quidem nomen ſine .r. litera proculdubio ſcribendum eſſe ſciam, qui Sebethrus per .r. legunt. teſtis eſt (ut alia omittam) tabella marmorea uetuſtiſſima Neapoli in murorum fundamentis reperta, quæ hoc habet.

P. MEVIVS EVTYCHVS AEDICVLAM RESTITVIT SEBETHO.

FINIS.

Index eorum, quæ in hoc uolumine continentur.

In Libro Amorum Primo.

Pontanus librum ſuum alloquitur.	car.3.
Ad Fanniam.	car.3.
Carmen nocturnum ad fores puellæ.	car.4.
Ad Fanniam.	car.5.
Ad pueros de columba.	car.6.
Queritur de ingenii tenuitate.	car.7.
Hymnus in noctem.	car.7.
Ad Muſas.	car.8.
Ad Fanniam.	car.8.
Philippi ad Fauſtinum epiſtola.	car.9.
Ad Fanniam.	car.12.
Auram alloquitur.	car.12.
De qualitate amantum.	car.13.
Ad Puellas.	car.13.
Ad Chariſium.	car.14.
Queritur ante limen puellæ.	car.14.
Ad Bachum.	car.14.
Ludit poetice.	car.14.
Queritur de nimio & nouo amore.	car.16.
Alloquitur ſuſpiria & lacrimas.	car.16.
Ad Cinnamam.	car.17.
De ſuauitate amoris.	car.17.
De Cinnama irate.	car.18.
Ad Cinnamam blande.	car.18.
Ad ſeipſum.	car.18.
Ad Thaliam.	car.18.

Ad Antonium Panormitam.	car.18.
Ad Laurentium Miniatum.	car.19.
In Antonium cinædum.	car.19.
Ad Vicinos.	car.19.
Ad Perillam puellam.	car.20.
In malum poetam.	car.20.
De improbitate puellæ ſuæ.	car.20.
Iulio forti Siculo.	car.21.

In ſecundo Amorum Libro.

Magica ad depellendum amorem.	car.21.
Bophillus adoleſcens alloquitur Phiellã amicã.	car.22
Queritur de Baianis balneis.	car.24.
De infelicitate generis hominum.	car.25.
Caſim fontem ægrotus alloquitur.	car.26.
Laudes caſis fontis.	car.27.
Ad Pium Pont. Max.	car.27.
Ad Marinum Tomacellum ſodalem.	car.27.
De quercu Diis ſacra.	car.28.
De camino monte, & muſarum latebris.	car.29.
Ad Leontem Tomacellum ſodalem.	car.30.
Frigore inuitatur ad uoluptatem.	car.30.
Militiam huius temporis damnat.	car.31.
Ad Muſam de conuerſione Sebethi in fluuiũ.	car.32.

In Libro Primo de Amore coniugali.

Elegiam alloquitur.	car.34
Carmen nuptiale Tibicinam alloquitur.	car.36.

Carmen nuptiale heſperum alloquitur. car.37.
Vxorem alloquitur. car.38.
Vxorem alloquitur de militia conquerens. car.40.
Ad uxorem. car.40.
Animum ſuum alloquitur. car.42.
Queritur de expeditione obeunda. car.43.
Ad uxorem de liberis educendis. car.44.
Exultatio de filio nato. car.46.

In Libro ſecundo de Amore coniugali.

Accuſatur nimius puellarum cultus. car.47.
Villam ſalutat à militia regreſſus. car.50.
Exultatio de pace iam facta. car.50.
Letatur in uilla, & hortis ſuis conſtitutus. car.51.
Ad Bachum conſecratio. car.52.
Ruſticum alloquitur. car.53.
De ortu, & genitura leporum. car.53.
Nænia prima ad ſomnum prouocandum. car.55.
Nænia ſecunda ad uagitũ ſedãdũ. Nutrix canit. car.55.
Nænia tertia blãditoria, et iocoſa. Nutrix canit. car.56.
Nænia quarta nugatoria. Nutrix uocatur. car.56.
Nænia qnta ad ſomnũ inducendũ. Mater cãtitat. c.56.
Nænia ſexta nugatoria. Mater ludit. car.56.
Nænia ſeptima nugatoria ad inducendum ſoporem.
Mater loquitur. car.57.
Nænia octaua. nutrix accerſitur. Mater loqtur. ca.57.
Nænia nona iocoſa ad blandiendũ. Nutrix canit. c.57.
Nænia decima, Mater blanditur catellæ. car.57.
Nænia undecima, Mater nugatur. car.58.

Nænia duodecima. Pater nato blanditur. car. 58.

In Libro tertio de Amore coniugali.

Veneratur Pelignos, & agrum ſulmonenſem. car. 59.
Ad Vxorem. car. 60.
Epithalamiũ in nuptiis Aureliæ filiæ. car. 61.
Epithalamiũ in nuptiis Eugeniæ filiæ. car. 63.

In Primo Tumulorum Libro.

Tumulus Vrſi urſini comitis Nolæ. car. 67.
Tumulus Alphõſi marchionis Piſcariæ. car. 67.
Tumulus Iulii Parmerii. car. 67.
Tumulus Hidruntinorum ciuium. car. 67.
Tumulus Hippolytæ Mariæ duciſſæ Calabriæ. c. 68.
Tumulus Citellæ puellæ ſurrentinæ. car. 68.
Tumulus Mirillæ puellæ. car. 68.
Tumulus Venerillæ puellæ. car. 69.
Tumulus Munditianæ puellæ. car. 69.
Tumulus Leontis Tomacelli. car. 69.
Tumulus Franciſci Elii. car. 70.
Tumulus Franciſci puderici. car. 70.
Tumulus Marulli poetæ. car. 70.
Tumulus Marini Tomacelli. car. 70.
Tumulus Iulii Pomponii. car. 71.
Tumulus Mariani Eremitæ. car. 71.
Tumulus Gabrielis altilii epiſcopi Policaſtren. c. 71.
Tumulus Theodori Gaze philoſophi. car. 71.
Tumulus Antonii panormitæ poetæ. car. 7.
Tumulus Auræ puellæ. car. 72.

Tumulus Roberti uillici. car.72.
Tumulus Laurinæ puellæ. car.72.
Tumulus Ptolemæi gallinæ. car.73.
Tumulus Laurentii Miniati. car.73.
Tumulus fuſcæ matronæ. car.73.
Tumulus fulci ferrarienſis muſici celebris. car.73.
Tumulus Enrici puderici. car.74.
Tumulus Fortunati. car.74.
Tumulus Angeli Gēticori iuuenis bene literati.c.74.
Tumulus Laomati. car.74.
Tumulus Perinelli muſici inſignis. car.74.
Tumulus Iunii iuniani. car.75.
Tumulus Gregorii Tiphernatis. car.75.
Tumulus Franciſci hiachini grammatici. car.75.
Tumulus Maſutii ſalernitani fabellarum ſcriptoris. car.75.
Tumulus Aurelii infantuli. car.75.
Tumulus Phiellæ matronæ pauperculæ. car.75.
Tumulus Maſſilæ uernulæ. car.76.
Tumulus Roſæ puellæ ante diem mortuæ. car.76.
Tumulus Partheniæ uirginis & faculæ Veneris in=eo ardentis. car.76.
Tumulus Roſciæ puellæ. car.76.
Tumulus Stellæ ferrarienſis. car.77.
Tumulus Candidæ uirginis. car.77.
Tumulus Viridellæ puellæ. car.77.
Tumulus Siluæ puellæ ruina ripæ oppreſſæ.car.77.
Tumulus Pruinæ puellæ. car.77.
Tumulus Sulpitianæ puellæ. car.78.
Tumulus Eumolpæ ſeruæ. car.78.

Dryaſtidis Nymphæ querela à ruſticis cæſæ. car.78.
Tumulus Ieſſeminæ puellæ in florem uerſæ. car.79

In Secundo Tumulorum Libro.

Tumulus Luciæ Pontani filiæ. car.79.
Ariadna Pontani uxor queritur ad Tumulum Luciæ filiæ. car.80.
Tumulus Violantis puellæ. car.80.
Tumulus Eliſiæ Agneſiæ. car.80.
Tumulus Leonardæ Pontanæ auiæ maternæ. car.80.
Tumulus Nellæ Pontanæ materteræ. car.80.
Tumulus Cæciliæ auiæ Pont. paternæ. car.81.
Tumulus Turpiliæ puellæ. car.81.
Tumulus Coruinæ moroſæ fœminæ. car.81.
Tumulus Cerberi hominis furaciſſimi. car.81.
Tumulus Miellæ puellæ in adulterio occiſæ. car.81.
Tumulus hominis mendici. car.82.
Tumulus Violinæ puellæ. car.82.
Tumulus Vrbanæ puellæ male ſepultæ. car.82.
Tumulus Scanderebæi hominis libaciſſimi. car.82.
Tumulus trium grammaticorum. car.82.
Tumulus Felicis hominis mercatoris. car.82.
Tumulus Petri compatris, iucūdiſſimi poetæ. car.83.
Tumulus Iacobi Pontani, patris Iouiani Pōtani. c.83.
Tumulus Pentheſileæ ſororis Pontani. car.83.
Tumulus Chriſtianæ matris Pont. car.84.
Pont. filius ad pheretrū Chriſtianæ matris. car.84.
Tumulus Ariadnæ ſaxonæ Neapolitanæ. car.84.
Pont. cōiūx ad tumulū Ariadnæ ſaxonæ uxoris. c.85.

Tumulus Lucii Franciſci filii Pont. car.85.
Lucio Franciſco filio Pont. pater ſoluit inferias. car.86
Tumulus Iſoldæ matronæ fœcundiſſimæ. car.86.
Tumulus Barcæ ancillæ. car.86.
Tumulus Lucilli Pontani qui uixit dies quinquaginta. car.86.
Tumulus Infantuli uagientis. car.87.
Tumulus Varianæ puellæ. car.87.
Tumulus Neæræ puellæ, cui. P. Summontius exequias celebrat. car.87.
Tumulus Lauræ uxoris Antoni panhormitæ. car.87
Tumulus Lunæ puellæ. car.88.
Tumulus Eupleæ puellæ naufragæ. car.88.
Tumulus Puræ matronæ. car.88.
Tumulus Veronillæ puellæ. car.88.
Tumulus Sanctiæ puellæ Neapolitanæ. car.89.
Tumulus Caſtæ matronæ parum pudicæ. car.89.
Tumulus Franciſci Hauriæ ſtabiani probi & literati aduleſcentis. car.89.
Tumulus Milui hominis ruſticani. car.89.
Tumulus Infantuli innominati. car.89.
Tumulus Focillæ puellæ. car.89.
Tumulus Gallæ ſterilis fœminæ. car.89.
Tumulus Hiæ inertiſſimi hominis. car.89.
Tumulus Erris nani. car.89.
Tumulus Hictyphagi. car.89.
Tumulus Aganippi equi. car.89.
Tumulus Aniculæ liguris. car.90.
Deploratio ſturni. car.90.
Tumulus Vocis amatoriæ. car.90.

Lyra Orphei auxilium implorat à Nympha. car.91.
Tumulus Infantuli bis mortui & nunq̃ editi. car.91.
Tumulus Termionillæ meretriculæ. car.91.
Tumulus Hermoſynes puellæ Neapolitanæ. car.92.
Tumulus Druſillæ puellæ formoſiſſimæ car.92.
Tumulus Angellinæ puellæ Senenſis. Põtanus queritur, alloquens amatores. car.93.
Tumulus Iacobi ſclimaei medici Salernitani. Muſas inuocat ad exequias. car.93.
Pont. uxorem Ariadnam in ſomnis alloquitur. c.94.
Pont. Vxorem ſalutat, & Laurũ in hortis ab illa olim ſatam. car.94.
Tumulus Ioannis Iouiani Pontani. car.94.

In Lib. de Laudibus diuinis.

De mundi creatione. car.95
Hymnus ad diuam Mariam. car.97.
Hymnus ad diuum Ioannem Baptiſtam. car.97.
Hymnus ad Virginem Dei Matrem. car.98.
Hymnus ad diuam Mariam. car.98.
Hymnus ad Chriſtum Redemptorem. car.99.
Hymnus ad diuum Franciſcum. car.100.
Hymnus ad diuum Dominicum. car.101.
Hymnus de Chriſto, ad paridem Ferrarienſem. car.101.
Alfonſus Calabriæ Dux tropheum erigit ob ſuperatos ad Hydruntem Turcas. car.102.
Idem Alfonſus ob recuperatum Regnum Neapolitanum, ac rebus procerum compoſitis. car.102.

Ad amicos hieroſolymam proficiſcentes. car.102.
Hym. ad Diuum Auguſtinū carthagnenſem. car.103.
Hym. ad Diuum Benedictum. car.103.

In primo Baiarum Libro.

Muſam alloquitur. car.104.
Puellas alloquitur. car.104.
De Batilla puella in balneis. car.105.
Ad Hermionem ut papillas contegat. car.105.
Ad Marinum Tomacellum de lege balnearum uirginibus datarum. car.106.
Ad Marinum Tomacellum. car.106.
Balneæ loquuntur. car.106.
Ad Deianiram puellam. car.107.
Ad Petrum compatrem Neapolitanum. car.107.
Lætatur de reditu Franciſci Aelii. car.108.
Ad Actium ſyncerum Sannazarium. car.108.
Vxorem, ac filios inuitat ad diem natalem celebrandum. car.109.
Ad Ariadnam uxorem. car.109.
Ad Batillam de amaraco colenda. car.111.
Ad Batillam. car.111.
Ad Alfonſum ducem Calabriæ. car.111.
Sodales inuitat ad Martinalia. car.112.
De nuptiis Ioannis Branchati & Maritellæ. car.113.
De Fanniæ labellis. car.113.
Loquitur puella fuſcula. car.113.
Mortem ſibi imprecatur ob zelotipiam. car.113.
Turtures alloqtur ſciſcitās eas de amoris natura. c.114.

De fulgentiſſ.

De fulgentiſſ. Lucillæ papillis. car.115.
Ad Petrum Summontium. car.115.
De Altilio. car.115.
De Marulli amoribus. car.116.
De amoribus Franciſci Caracioli. car.116.
Ad Stellam puellam. car.116.
De Marulli munuſculis. car.117.
Ad Chariteum. car.117.
Ad Maſium aquoſam. car.118.
De Alfonſi Ducis Calabriæ, & Albini munuſculis. car.118.

In ſecundo Baiarum Libro.

Ad Marinum Tomacellum. car.119.
Ad Eliſium Gallutium. car.120.
De Andrea contrario. car.120.
De Focillæ puellæ oculis. car.120.
Ad Focillam de capillis ad frontem ſparſis. car.121.
Ad Antonium Galateum. car.121.
Ad Focillam de cohibendis ocellis. car.122.
Ad Focillam. car.122.
Ad Franciſcum Puccium. car.122.
Ad Conſtantiam. car.123.
Ad Focillam. car.123.
Ad Focillam iterum. car.123.
Ad eandem Focillam. car.124.
Iterum ad Focillam. car.124.
Ad Franciſcum Puderícum. car.124.
Ad Focillam. car.124.
Ad Focillam iterum. car.125.

Ad.P.Summontium. car.125.
P.Summontius ad Neæram. car.125.
Ad Antonium galateum medicum. car.126.
Ad Petrum grauinam. car.126.
Inuitantur pueri,& puellæ ad audiendas charites. car.127.
De Ioanne Pardo. car.128.
Ad Mallium Rallum. car.128.
De Fabio Lopitiano. car.130.
Ad Petrum Paulum Sarranum. car.130.
De L.Coruino epiſcopo Triuentino. car.130.
Ad Marinũ Tomacellum,& Petrum cõpatrẽ.car.131.
Ad Vxorem. car.131.
De Annibale Famatio in balneis. car.131.
De Federico Rege ad balneas accedente. car.132.
De Marte in balneis lauante. car.132.
De Batilla. car.132.
De Carbone lauante in balneis. car.133.
Ad Marinum Tomacellum. car.133.
Ad Termam. car.133.
Ad Suardinum ſuardum. car.134.
Ad Hendecaſyllabos. car.136.

In Iambicis.

Carmen in obitu Lucii filii. car.137.
Queſtus de obitu eiuſdem Lucii. car.137.
Tranquillam neptem alloquitur. car.138.
Conqueritur apud roſas de obitu L.filii. car.138.
Conqueritur cum amaraco de obitu.L.filii. car.138.

Cupreſſus loquitur. car.139.

In Lyricis.

De Orpheo nauigante, & poſt ad inferos pro uxore deſcendente. car.139.
De Amoris dominatu. car.141.
Ad Antinianam Nympham. car.142.
Patulcidem & Antinianã nympham alloq̃tur. car.143
Ad Solem. car.143.
Antinianam nympham inuocat ad cãtandas laudes Vrbis Neapolis. car.144.
Laudes Ducis Calabriæ de uictoria hydrũtina. c.145
Ad Charites. car.146.
Vxorem in ſomnis alloquitur. 147.
Laudes Alfonſi Ducis Calabriæ de uictoria eius clariſſima. car.147.
Ad Amorem. car.148.
Ad amicam de eius pulchritudine & amantis infelicitate. car.149.
Polyphemus ad Galateam. car.149.
Ad fidem. car.151.
Ad Venerem comæ atq; oſculi dedicatio. car.151.
Polyphemus à Galatea ſpretus conqueritur in littore. car.152.

In primo Eridani Libro.

Ad Eridanum. car.154.
De amore colligente ſuccina in Eridano. car.155.
De Venere amorem querente. car.155.
Alloquitur paſtores. car.156.

Alloquitur aues mox pecudes. car.157.
Eridanum alloquitur. car.157.
Ad Stellam. car.157.
De Stella. car.158.
Ad Stellam iterum. car.158.
Ad Stellam. car.159.
De phœnice aue & de amante. car.159.
Alloquitur Heliades ſorores. car.159.
Stellam alloquitur. car.159.
Ad Antimachum Mantuanum de amoribus Mincii, ac de Vergilio. car.160.
De infelicitate amantum. car.161.
Quæritur de Eridano. car.161.
Ad Stellam. car.161.
Ad Stellam. car.162.
Lacrimas amori, ſuſpiria Cupidini dicata. car.163.
De Stella. car.163.
De Venere, & amore. car.163.
De Se, ac de Stella. car.163.
Ad Stellam. car.164.
Ad Stellam iterum. car.164.
De ſuſpiriis amantum. car.164.
De Eridani felicitate. car.164.
Ad Stellam deprecatio. car.165.
Quòd die nimboſo Stella nata ſit. car.166.
De amantum infelicitate. car.166.
De Eridano. car.166.
Ad Ioannem pardum. car.166.
Ad Syrianam. car.167.
Ad Amorem Deum. car.167.

De palma Bitontina, & Hydruntina. car.168.
De feſtis Martinalibus. car.168.
De Venere lauante ſe in Eridano, & quieſcente. c.168.
De Niſea, & Chariteo. car.170.
De Venere. car.170.
De Venere & Roſis. car.170.
Ad Carbonem. car.170.
Ad Fontem Teramanum conſolatoria. car.171.

In ſecundo Erydani Libro.

Ariadnam uxorem mortuam alloquitur. car.172.
Puerum alloquitur faculam nocturnam præferentem car.173.
De Venere. car.174.
De Venere, & Amore. car.174.
Ad Stellam. car.174.
Ad Stellam iterum. car.174
Ad Citharedos. car.175.
Ad Theleſinam de pudore. car.175.
Ad Puellas. car.175.
Ad Deianiram. car.175.
Ad Amantes. car.175.
Ad Arethuſam. car.176.
Ad Theleſinam. car.176.
Ad Ambroſiam. car.176.
Ad P. Summontium. car.176.
De Marino Tomacello. car.177.
Ad Franciſcum Aelium. car.177.
Eridanus Phætontem conſolatur. car.177

De Eridanea, Paſyale, & Stella. car.178.
Ad Borgium. car.179.
Pomonam alloquitur. car.180.
De Patulcide, & Niuano. car.180.
De Sebetho. car.181.
Ad Matronam. car.181.
Auras alloquitur. car.182.
De Stella. car.182.
De Stella iterum. car.182.
Amantes eſſe miſeros. car.183.
De Theleſina, & Puderico. car.183.
Ad Mar. Anto. Sabellicum ſcriptorē hiſtoriarū. c.183.
Ad Vxorem mortuā de obitu Lucii filii. car.184.

FINIS.

Florentiæ ex officina Philippi de Giunta Florentini
Sumptib. ſuis Anno. M.D.XIIII. Men.
Iunio. Leone Pont. Max. Chri=
ſtianam Rempubli.
moderante.

REGISTRVM

ABCDEFGHIKLMNOPQRSTVXYZ
AA BB Quaterniones oēs pter BB Is.n. duernio.

136

Cav. G. DI GIACOMO
Restauro del Libro Antico e Legatoria
Piazza dello Spirito Santo, 11 - Tel. [illegible]
PESCARA